

c H_ ng Y
Phanxicô Xavier NGUY N V N THU N

**ng Hy V ng
d i ánh sáng
L i Chúa
và Công ng**

2002

Lời nói

Hãy hi u c Ki-tô là Chúa n i lòng anh em,
luôn luôn s n sàng áp l i v i m i ng i h i l anh em
v **m i hy v ng** có trong anh em,
nh ng v i m t lòng hi n t , kính n
(1 Pr 3,15-16).

Các câu trích d n Kinh Thánh và ký hi u các sách Kinh Thánh
u l y theo b n d ch c a Nhóm Phiên d ch Các Gi Kinh Ph ng V .

Các câu trích d n Thánh Công ng Chung Vatican II và ký hi u các v n ki n
u l y theo b n d ch c a Giáo Hoàng H c Vi n Piô X.

NH NG CH VI TT T
Các sách Kinh Thánh (Tân c)

Mt	Tin M ng Mát-thêu
Mc	Tin M ng Mác-cô
Lc	Tin M ng Lu-ca
Ga	Tin M ng Gio-an
Cv	Công v Tông
Rm	Th Rôma
1Cr	Th Cô-rin-tô th I
2Cr	Th Cô-rin-tô th II
Gl	Th Ga-lát
Ep	Th ÊÂ-phê-sô
Pl	Th Phi-líp
Cl	Th Cô-lô-xê
1Tx	Th Tê-xa-lô-ni-ca th I
2Tx	Th Tê-xa-lô-ni-ca th II
1Tm	Th Ti-mô-thê th I
2Tm	Th Ti-mô-thê th II
Tt	Th g i Titô
Plm	Th g i Phi-lê-mon
Dt	Th Do Thái
Gc	Th c a Gia-cô-bê
1Pr	Th Phêrô th I
2Pr	Th Phêrô th II
1Ga	Th Gioan th I
2Ga	Th Gioan th II
3Ga	Th Gioan th III
G	Th c a Giu a
Kh	Kh i huy n

NH^{NG} CH VI TT T

Các vⁿkiⁿ Công ng^{ng} Vatican II

DT	S ^c l nh v ^{canh} tân thích nghi ^{i s} ng Dòng Tu (Perfectae Caritatis)
P	S ^c l nh v ^{các} Giáo H ⁱ Công giáo ^{ông Ph^{ng}} (Orientalium Ecclesiarum)
T	S ^c l nh v ^à o T ^o Linh m ^c (Optatam Totius)
GD	Tuyên ngôn v ^{Giáo D^c} Ki-tô giáo (Gravissimum Educationis)
GH	Hi ⁿ ch ^{tín} lý v ^{Giáo Hⁱ} (Lumen Gentium)
GM	S ^c l nh v ^{Nhi} m ^v M ^c v ^c a các Giám M^c trong Giáo H ⁱ (Christus Dominus)
HN	S ^c l nh v ^{Hi^p Nh^t} (Unitatis Redintegratio)
LM	S ^c l nh v ^{Ch^c v^{và} i s} ng các Linh M^c (Presbyterorum Ordinis)
MK	Hi ⁿ ch ^{tín} lý v ^{M^c Khⁱ c^a} a Thiên Chúa (Dei Verbum)
MV	Hi ⁿ ch ^{M^c V^v} v ^{Giáo Hⁱ} trong th ^{gi} i ngày nay (Gaudium et Spes)
NK	Tuyên ngôn v ^{liên} 1 c ^c a Giáo H ⁱ v ⁱ các Tôn Giáo Ngoài Ki-tô giáo (Nostra Aetate)
PV	Hi ⁿ ch ^v Ph^{ng} V Thánh (Sacrosanctum Concilium)
TD	Tuyên ngôn v ^{T^{Do}} Tôn Giáo (Dignitatis Humanae)
T	S ^c l nh v ^{T^{ong}} Giáo Dân (Apostolicam Actuositatem)
TG	S ^c l nh v ^{Ho^t ng} Truyⁿ Giáo c ^a Giáo H ⁱ (Ad Gentes)
TT	S ^c l nh v ^{các} Ph ^{ng} Ti ⁿ Truyⁿ Thông Xã H ⁱ (Inter Mirifica)

NỘI DUNG

Lời nói đầu	trang ?
Những chủ đề trong các sách Kinh Thánh	trang ?
Nội dung (Mục lục)	trang ?
Lĩnh Nam	trang ?

STT	Mục	Số câu	Trang
1	Razi	1 - 16	
2	Bản phán	17 - 38	
3	Bản chí	39 - 60	
4	Tíng gi	61 - 79	
5	Sóng nôi tâm	80 - 101	
6	Siêu nhiên	102 - 117	
7	Cunguyễn	118 - 147	
8	Hy sinh	148 - 175	
9	Quá tim	176 - 194	
10	Chí khí	195 - 229	
11	Chúa himbledon	230 - 246	
12	Hết thánh	247 - 270	
13	c tin	271 - 290	
14	Tông	291 - 342	
15	Thánh l	343 - 388	

16	Vâng ph c	389 - 406	
17	Thanh b n	407 - 424	
18	Trong tr ng	425 - 461	
19	Gia ình	462 - 505	
20	Khiêm nh ng	506 - 522	
21	C n m t	523 - 531	
22	Vui t i	532 - 542	
23	Khôn ngoan	543 - 556	
24	H c	557 - 581	
25	Phát tri n	582 - 604	
26	D n thân	605 - 633	
27	Canh tân	634 - 663	
28	Cu c s ng m i	664 - 690	
29	Gian kh	691 - 717	
30	a con h nh phúc	718 - 736	
31	Bác ái	737 - 806	
32	Vi c t m th ng	807 - 832	
33	Lãnh o	833 - 882	
34	Ki m i m	883 - 909	
35	c M Maria	910 - 948	
36	Hy v ng	949 - 978	
37	S ng hy v ng	979 - 1001	

L i nh n nh

Các con thân m n,

Cha l i i thêm m t quãng ng
Chông gai m t mù và vô nh
Trên ng Cha g p l m l khách
Cha ã xem t t c là b n
Xem m i bi n c là kinh nghi m quí báu
Vì t t c là h ng ân.

Trong u t i thinh l ng và cô n
Cha ã nh n m i ng i
ã hi n dâng m i ng i trong các con
Chúa ã cho Cha nh ng giây phút p nh t
Không bao gi có l i c u nguy n th m thi t h n
Không bao gi có thánh l s t m n h n
Không bao gi có c h i thu n ti n h n
hi p nh t trong tình yêu Chúa
thi th tình yêu gi a h n thù
gieo r c hy v ng gi a tuy t v ng
V t ch t c có th m t t t c
Chúa là tình yêu
Tình yêu Chúa liên l thúc bách Cha
Hãy yêu nh Chúa ã yêu.

Cha không còn gì c
Nh ng m i ngày
Cha t ng tình yêu Chúa cho m i ng i
Trong Thánh Tâm Chúa và M Ma-ri-a
Cha v ng n g i các con
Âu y m và thân tình
Các con chí m m t ch c bi t
Trong qu tim Cha.

Cha ā l i vài kinh nghi m khiêm t n
Trong cu n ng Hy V ng
Hãy c nh ng tâm tình c a Cha
D i ánh sáng L i Chúa và Công ng
Hãy suy ngh , c u nguy n, hành ng
qu tim các con
Ng p tràn Tin Yêu, Hy V ng
Xin các con bù p nh ng thi u sót
Vì i u ki n và kh n ng r t gi i h n.

ây là l i tr n tr i c a Cha:
Theo g ng c Phao-lô VI
«Ch ng trình c a tôi
Là th c hi n Công ng Vatican II»
Các con hãy n l c em ni m hy v ng
Lan t a trong môi tr ng các con ang s ng.

Nh c Gio-an XXIII
Cha dâng ph n còn l i c a cu c i Cha
C u nguy n, hy sinh, ph c v
Xin Chúa, xin M Ma-ri-a và thánh Giu-se
Giúp các con v ng b c trên ng Hy V ng.

Nh_n con ngàn l_m t_l i,
Ngày êm suy ni_m tr_n i hi_n dâng.

1. RA I

Dù là xích vàng
Còn b rạng bu c
Con không lên ng c

1. Chúa t con trên ng, « con ra i và thu c nhi u hoa trái» (Ga 15,16). ng y là « ng hy v ng», vì chan ch a hy v ng, vì p nh hy v ng. Sao không hy v ng khi con i v i Chúa Giêsu, khi con v cùng Chúa Cha?

- ☞ Ga 15,16a: Không ph i anh em ã ch n Th y, nh ng chính Th y ã ch n anh em, và c t c anh em anh em ra i, sinh c hoa trái, và hoa trái c a anh em t n t i, h u t t c nh ng gì anh em xin cùng Chúa Cha nhân danh Th y, thì Ng i ban cho anh em.
- ☞ GH 9b: Dân t c thiên sai y (Giáo h i), tuy hi n nay ch a bao g m toàn th nhân lo i và ôi khi t ra nh m t oàn chiên nh , nh ng l i là m t m m m ng c a hi p nh t, hy v ng và c u r i v ng ch c nh t cho toàn th nhân lo i. Dân t c thiên sai y c Chúa Kitô thi t l p thông d vào s s ng, bắc ái và chân lý, c Ng i s d ng nh khí c c u r i cho m i ng i, và c sai i kh p th gi i nh ánh sáng tr n gian và mu i t (x. Mt 5,13-16).

(Xem thêm: GH 10a; MV 22d, 41a; TG 5b).

2. Bí quy t c a ng hy v ng

1. Ra i : «b mình»
2. B n ph n : «václánh giá mình m i ngày»
3. B n chí : «theo Th y» (Mt 16,24).

- ☞ Mt 16,24: c Giêsu nói v i các môn : «Ai mu n theo Th y, ph i t b chính mình, václánh giá mình mà theo».

(Xem thêm: Mt 10,38; Mc 8,34; Lc 9,23; 14,26-27).

- ☞ TG 5b: ...Giáo h i c Thánh Th n Chúa Kitô thúc y c ng ph i ti n b c trên chính con ng mà Chúa Kitô ã i là nghèo khó, vâng l i, ph c v và t hi n thân cho n ch t r i toàn th ng nh s s ng l i c a Ng i. Chính các Tông trong ni m hy v ng c ng ã b c i trên ng l i ó...

(Xem thêm: GH 7e; MV 22c, 38a; DT 5d; T 4b).

3. B t t c mà ch a b mình thì con ch a b g i c , vì chính mình con s d n d n qu gоп l i nh ng g i con ã b tr c.

- ☞ Lc 14,26: Ai n v i Ta mà không d t b cha m , v con, anh em, ch em, và c m ng s ng mình n a, thì không th làm môn Ta c.

(Xem thêm: Mt 8,19-22; 10,37; Lc 9,59-60).

4. Abraham ã ra i, vì hy v ng n t h a. Maisen ã ra i, vì hy v ng c u dân Chúa kh i nô l . Chúa Giêsu ã ra i t tr i xu ng t, vì hy v ng c u nhân lo i.

☞ Dt 6,17-18: Vì Thiên Chúa mu n ch ng minh rõ h n cho nh ng ng i th a h ng l i h a c bi t v ý nh b t di b t d ch c a Ng i, nên Ng i ã dùng l i th mà b o m i u Ng i ã h a. Nh v y, c l i h a l n l i th u b t di b t d ch, và khi th h a, Thiên Chúa không th nói d i c. Do ó, chúng ta là nh ng k n náu bên Thiên Chúa, chúng ta c m nh m khuy n khích n m gi ni m hy v ng dành cho chúng ta.

(Xem thêm: Lc 4,18-19.43; Cv 7,34 tt; Rm 4,18-21; 8,15-17; 1Ga 4,9b.14).

☞ MV 3b: Không b m t tham v ng tr n th nào thúc y, Giáo h i ch nh m m t i u l à d i s d n d t c a Chúa Thánh Th n, Giáo h i ti p t c công cu c c a chính Chúa Kitô, ng ã n th gian làm ch ng nhân cho chân lý, c u r i ch không lu n ph t, ph c v ch không c h u h .

(Xem thêm: GH 3a; MK 3-4; MV 45b; LM 22c; NK 4b).

5. Dù có ra kh i nhà, i ph ng xa v n d m mà c mang theo t t c t t x u, c con ng i c , thì có khác gì nhà áu?

6. Các thánh là nh ng ng i iên vì Chúa. Khôn ngoan th gian quá không làm thánh c.

☞ 1Cr 1,25.27: Vì cái iên r c a Thiên Chúa còn h n cái khôn ngoan c a loài ng i, và cái y u u i c a Thiên Chúa còn h n cái m nh m c a loài ng i. Song nh ng gì th gian cho là iên d i, thì Thiên Chúa ã ch n h nh c nh ng k khôn ngoan, và nh ng gì th gian cho là y u kém, thì Thiên Chúa ã ch n h nh c nh ng k hùng m nh.

(Xem thêm: Rm 1,22; 8,7).

7. ã ra i, ph i b t ch p l i thiên h àm ti u. Ba o s ra i, hy v ng g p Chúa C u Th , h ã g p; Phanxicô Xaviê ra i, hy v ng c u các linh h n, ông ã g p; Gôrđetti ra i, thoát ch c cảm d , hy v ng g p c Chúa, ch ã g p.

8. M t c, ch t s ng, t g p. Ba o s li u hi m nguy, ch nh o; Phanxicô li u xa cha m , m t c a c i, ch c t c, thú vui; Gôrđetti li u m ng s ng.

☞ Mt 10,39: Ai gi l y m ng s ng mình, thì s m t; còn ai li u m t m ng s ng mình vì Th y, thì s tìm th y c.

(Xem thêm: Mt 16,25; Mc 8,34t; Lc 9,24; 17,33; Ga 12,25; Rm 6,11).

☞ DT 5a: ... Chính nh kh n gi các l i khuyên Phúc âm mà mình (tu s) ã áp ng n Thiên tri u, vì th , ch ng nh ng ph i ch t i cho t i l i (x. Rm 6,11), nh ng còn ph i t b th gian s ng cho m t mình Thiên Chúa.

(Xem thêm: GH 7b; PV 6a; TG 14b; HN 22a).

9. Tí n l ên trên ng hy v ng, b t ch p nh ng van nài, tan nát lòng c a tình thân thu c c tri, nh Phaolô: «Xi ng xích v i gian nan ang ch tôi» (Cv 20,23), nh Chúa Giêsu: «Này Th y l ên Giêrusalem ch u n n» (Mt 20,18).

10. Giàu hay nghèo,
Khen hay chê,

Sang hay hèn,

Không sao c , ch p nh n ti n l ên trên ng hy v ng h ng phúc và i ngày tr l i c a Chúa Giêsu Kitô, ng C u chu c chúng ta.

11. «Ta là s th t» (Ga 14,6). Không ph i báo chí là s th t, không ph i ài phát thanh là s th t, không ph i ti-vi là s th t. Con theo lo i s th t nào?

☞ Ga 6,68: Ông Si-môn Phê-rô nói: ??? «Th a Th y, b Th y thì chúng con bi t n v i ai? Th y m i có nh ng l i em l i s s ng i i». (Xem thêm: Lc 9,51).

☞ TD 14c: ... Theo ý nh c a Chúa Kitô, Giáo h i Công giáo là th y d y chân lý và có nh i m v chính th c loan báo và truy n d y Chân lý là Chúa Kitô... (Các Kitô h u) ph i c g ng to ánh sáng s s ng v i t t c lòng tin t ng v ng ch c và lòng can m c a ng i tông , cho dù ph i máu. B i th , m i môn u có b n ph n quan tr ng i v i Chúa Kitô, Th y chí thánh c a mình, là ph i luôn luôn tìm cách th u hi u chân lý mà Ng i ã trao ban, ph i trung thành loan truy n và can m b o v ...

(Xem thêm: GH 36a, 67; MK 2; MV 3b; TD 3b).

12. i, i mãi, i quy t li t, i không nh ng b ; không ai tin ng i nh ng b c ng nh không ai i v i ng i i lùi.

☞ Gl 2,5-6: Nh ng v i nh ng ng i y, chúng tôi ã không ch u nh ng b , dù ch trong giây lát, duy trì cho anh em chân lý c a Tin M ng. Còn v các v có th giá - lúc b y gi các v y có là gì i n a, i u ó không quan h i v i tôi: Thiên Chúa không thiên v ai, các v có th giá y ã không a ra thêm i u gì cho tôi.

(Xem thêm: Lc 9,51).

☞ MV 22d: Ng i Kitô h u ch c ch n c n thi t và có b n ph n chi n u ch ng s d dù ph i tr i qua nhi u gian nan c ng nh ph i ch t n a.

(Xem thêm: GH 38; MV 21e; LM 13d; TG 5b).

13. Không nh ng b cho xác th t,
Không nh ng b cho l i bi ng,
Không nh ng b cho ích k ...
Con không th g i en là tr ng, x u là t t, gian là ngay c.

14. Ba ph i?
i ng nào c?
Ch ng l có: Ba Chúa?
Ba H i Thánh?
Ba luân lý?
Ba l ng tâm?

☞ Kh 3,15-16: Ta bi t các vi c ng i làm: ng i ch ng l nh mà c ng ch ng nóng.
Ph i chi ng i l nh h n hay nóng h n i! Nh ng vì ng i hâm h m ch ng nóng ch ng l nh, nên Ta s p m a ng i ra kh i mi ng Ta.

(Xem thêm: Ep 4,4-5; Dt 13,8-9).

15. Không nh ng b, không ph i là kiêu c ng, t ái hay ngoan c. Không nh ng b là yêu th ng quy t li t lý t ng c a mình.
16. Thà m t ti n c a, ch c t c, thà m t m ng s ng gi lý t ng, danh d , c tin, con ch p nh n. Nh ng khôn g bao gi con ch p nh n i ng c l i: l lã quá!
  - ☞ *Pl 3,7-8: Nh ng, nh ng gì x a kia tôi cho là có l i, thì nay, vì c Kitô, tôi cho là thi t thời. H n n a, tôi coi t t c m i s là thi t thời, so v i m i l i tuy t v i, là c bi t c Kitô Giêsu, Chúa c a tôi. Vì Ng i, tôi ành m t h t, và tôi coi t t c nh rác, c c Kitô.*
  - ☞ *T 4b: B t ch c Chúa Kitô khiêm h , h khôn g háo danh (x. Gl 5,26) nh ng chuyê n lo làm p lòng Thiên Chúa h n làm p lòng ng i ta. H luôn s n sàng t b m i s vì Chúa Kitô (x. Lc 14,26), và ch u bách h i vì s công chính (x. Mt 5,10) vì nh l i Chúa: «N u ai mu n theo Ta, ph i t b mìn h, vác th p giá mìn h mà theo Ta» (Mt 16,24).*

(Xem thêm: *GH 42b; MV 38a; LM 12b; T 10a; DT 5a*).

2. BẢN PHẨM

BẢN PHẨM LÀ GIỚI VÀO NĂM TRÌ

17. Bản phẩm là ý Chúa trong giây phút hiện tại.

☞ Ga 4,34: «c Giêsu nói với các môn đệ: «Lòng thương xót của Thầy là thi hành ý muốn của anh ta ngay sau Thầy, và hoàn tất công trình của Ngài».

(Xem thêm: Mt 7,21; Ga 5,30; 6,38; Pl 2,13; Dt 10,7.9; Gc 4,15).

☞ T 4a: Ngài giáo dân phải làm thế nào để hoàn thành nhiệm vụ trung thành với Ngài hoàn thành như xuyên qua các cuộc sống mà không tách rời khỏi sự minh khẩn thiết phục侍 Chúa Kitô, nhưng càng khi仆m thi thời gian chính khi thi hành công việc của mình theo ý Thiên Chúa.

(Xem thêm: GH 41g; MV 93; LM 14a, 15a; DT 14a).

18. Có người không vác thánh giá của mình hay cARRY i khác mà tENDING tENDING thánh giá mình quá nặng. Có người i vác thánh giá cARRY làng mà không vác thánh giá của mình. Có người i vác thánh giá cARRY làng và gán thánh giá của mình bUCK khác vác.

☞ Mt 23,4: Họ bỏ nặng gánh nặng mà chỉ tARRY vai riêng i ta, nhưng chính họ thì lười không bUDGE nHING ngón tay vào.

(Xem thêm: Mt 16,24; Mc 8,34; Lc 9,23; 14,27; 1Tx 2,9).

19. Thánh hóa bẢN PHẨM CỦA CON. Thánh hóa người khác nhau bẢN PHẨM con. Thánh hóa chính mình con trong bẢN PHẨM.

☞ Gc 2,24: Anh em thấy rõ, nhưng hành động mà con người cần công chính, chưa không phảich nhục tin mà thôi.

(Xem thêm: Lc 7,10; 1Tx 4,3.10-12; 1Pr 1,15).

☞ GH 41g: ... Trong vành nhẫn ngang trung hưng, chúc nghi p hay hoàn cảnh của anh ta cARRY mìnKitô hưng ngày càng cất thánh thiền hồn, nụ hờ biết tin tLING lanh nhau tARRY mìn i tAY Cha trên Trái và biết tARRY tác vi thi hành ý Thiên Chúa bằng cách tARRY cho mìn i biết tình yêu của Thiên Chúa i vi thi gi i trong chính việc chophcv trung th.

(Xem thêm: GH 31, 36ab, 39; T 3,4; TG 15g).

20. NỮA CƠNG THÁNH HOÁ TRONG BẢN PHẨM THÌ TÂM HÂN MÌ, GIÀINH MÌ, THỜ GIÌM MÌ.

☞ T 1ac: Ý nghĩa của Thiên Chúa với thời gian là loài người ngâm tâm canh tân và liên tục làm cho trật tự trung thêm tARRY p. ... Giáo dân phải minh nhận vì có canh tân trật tự trung nhau là nhu cầu riêng, và trong nhu cầu đó, có hằng dấn nhau ánh sáng Phúc âm và theo tinh thần của Giáo hội, và bác ái Kitô giáo thúc đẩy, hướng i trắc típ và cARRY quy trình hành động.

(Xem thêm: GH 36ab, 48d; MV 39b; T 6b, 16bc).

21. M t v thánh ngoài b n ph n là thánh xa xa, th ng hay «làm phép l » sai n i, sai gi . n g n thì gây l n x n và hoang mang, khό s ng.
22. Giáo dân ngh : thánh là s t s ng kinh nguy n, gi ng gi i, xa lánh th gian: h hoá ra giáo s , tu s th i x a. Tu s ngh : thánh là d n thân giúp vi c xă h i, ho t ng chính tr , tranh ua v i th gian mà nh p th . Lo n xà ng u!
23. Th gi i không i m i, vì ng i ta quan ni m thánh thi n ngoài b n ph n.
24. Công nhân nêu thánh xí nghi p, b nh nhân nêu thánh b nh vi n, h c sinh nêu thánh h c ng, nông phu nêu thánh ru ng r y, lính nêu thánh trong quân i, linh m c nêu thánh trong m c v . M i b c ti n là m t b c hy sinh trong b n ph n.
- ☞ GH 11c: *M i Kitô h u dù a v nào, b c s ng nào u c Chúa kêu g i t n s tr n lành thánh thi n nh Chúa Cha tr n lành, tùy theo con ng c a m i ng i.*

(Xem thêm: GH 39,40a, 41a, 42l; MV 43d).

25. Các thánh nêu thánh không ph i vì nói tiên tri hay làm phép l . Các Ngài âu làm gì l ! H ch chu toàn b n ph n.
26. S ng b n ph n hi n t i không ph i là th ng, nh ng;
 là liên l canh tân,
 là quy t nh ch n Chúa,
 là tim N c Chúa,
 là tin tình yêu vô b c a Chúa,
 là hành ng v i t t c h ng say,
 là th hi n m n Chúa yêu ng i,
 «ngay trong giây phút này».

☞ 2Tx 3,11-12: *Tuy nhiên, chúng tôi nghe trong anh em có m y ng i s ng bê tha, bi ng nhác, ã n d ng r i còn thích xen vào chuy n ng i khác. Nhân danh Chúa C u Th Giêsu, chúng tôi truy n b o và kêu g i h ph i yên l ng làm vi c m u sinh.*

(Xem thêm: 1Cr 16,14; Cl 3,23; 4,12b).

☞ GH 41a: *M i ng i, tùy theo ân s ng và nhi m v minh, ph i nh t quy t ti n b c b ng con ng c tin s ng ng, c tin kh i ng c c y và ho t ng nh c ái.*

(Xem thêm: GH 41g; MV 21e, 43a; TG 25b).

27. B n ph n là gi y vào N c Tr i: Ai th c hi n ý Cha trên tr i, s vào N c Tr i.
- ☞ Mt 7,21: *Không ph i b t c ai th a v i Th y: «L y Chúa! l y Chúa!» là c vào N c Tr i c âu! Nh ng ch ai thi hành ý mu n c a Cha Th y là ng ng trên tr i, m i c vào mà thôi.*
- (Xem thêm: 1Ga 2,17).

☞ MV 43a: *i v i Kitô h u, xao lāng b n ph n tr n th là xao lāng b n ph n i v i tha nhân và h n n a i v i chính Thiên Chúa, khi n ph n r i i i c a minh b e d a. Theo g ng Chúa Giêsu ã s ng nh m t ng i th , các Kitô h u hãy vui m ng vì có th thi hành m i sinh ho t tr n th mà ng th i có th*

liên k t trong m t t ng h p s ng ng duy nh t, các c g ng nhân lo i, gia ình, ngh nghi p, khoa h c hay k thu t v i các giá tr tôn giáo.

(Xem thêm: *GH 14b, 16, 40b; MV 39a*).

28. Ch p nh n thánh ý Chúa, vâng theo thánh ý Chúa, ng mu n thánh ý Chúa, yêu m n thánh ý Chúa. Con ti n n b c nào r i?

☞ *Ep 6,6: ng ch vâng l i tr c m t, nh mu n làm p lòng ng i ta, nh ng nh nô l c a c Kitô, em c tâm h n thi hành ý Thiên Chúa.*

(Xem thêm: *1Cr 16,14; Cl 3,23; 1Ga 5,3*).

29. N u Chúa con ch u s nh c vì b n ph n, chính lúc y Chúa mu n con c vinh hi n vì Thánh giá Chúa.

30. Con hãy th a: «L y Chúa, b n ph n con là núi Calvariô và con là c a l toàn thiêu».

31. Ch c n làm b n ph n trong giây phút hi n t i là nêん thánh. M t khám phá, m t m c kh i em bình an và ph n kh i cho tâm h n con.

☞ *Pl 4,9: Nh ng gì anh em ā h c h i, ā lanh nh n, ā nghe, ā th y n i tôi, thì hãy em ra th c hành, và Thiên Chúa là ngu n bình an s v i anh em.*

(Xem thêm: *Lc 17,9t; Dt 10,10*).

32. Chính s ch t c ng là m t b n ph n cu i cùng mà con làm cách s n sàng và y yêu m n.

☞ *Rm 14,7-8: Th t v y, không ai trong chúng ta s ng cho chính mình, c ng nh không ai ch t cho chính mình. Chúng ta có s ng là s ng cho Chúa, mà có ch t c ng là ch t cho Chúa. V y, dù s ng, dù ch t, chúng ta v n thu c v Chúa.*

(Xem thêm: *Lc 23,46; Cv 7,59-60; 1Pr 4,19; Kh 14,13*).

33. Ti n lên trong b n ph n m i ngày, con s th y «ách Ta êm ái, gánh Ta nh nhàng» (*Mt 11,30*)

34. Vì th ng thuy t òi i u ki n trong b n ph n, vì không theo ý Chúa, vì theo ý Chúa có gi i h n mà tâm h n con kh c kho i, b t an.

☞ *Mt 11,29: Anh em hãy mang l y ách c a tôi, và hãy h c v i tôi, vì tôi có lòng hi n h u và khiêm nh ng. Tâm h n anh em s c ngh ng i b i d ng.*

35. Không g n bó v i ý Chúa t ng giây phút, con s b d ng hy v ng, vì con cho b n ph n bình l ng, vô danh và ng i u quá!

☞ *1Cr 10,31: Dù n, dù u ng, hay làm b t c vi c gì, anh em hãy làm t t c tôn vinh Thiên Chúa.*

(Xem thêm: *Lc 9,23; 1Pr 4,2*).

36. V n r t n gi n: tr c khi hành ng con ngh : «Chúa mu n con làm gì?» Hãy th c hi n ý Chúa!

☞ *Cl 1,9-10: T ngày chúng tôi nghe bi t..., chúng tôi c ng không ng ng c u nguy n và kêu xin Thiên Chúa cho anh em c am t ng thánh ý Ng i, v i t t c s khôn ngoan và hi u bi t mà Th n Khí ban cho. Nh v y, anh em s*

s ng c nh Chúa òi h i, và làm p lòng Ng i v m i ph ng di n, s sinh hoa trái là m i th vi c lành, và m i ngày m t hi u bi t Thiên Chúa h n.

(Xem thêm: Lc 1,38; Ep 5,17; Dt 10,7).

☞ T 4c: Ch nh ánh sáng c tin và nh suy ni m L i Chúa, m i ng i m i có th nh n ra Chúa trong m i s và m i lúc, vì trong Ngài «ta s ng, ta ho t ng, ta hi n h u» (Cv 17,28). Tìm ý Chúa trong m i bi n c , th y Chúa Kitô trong m i ng i, dù là ng i thân hay k l , phê phán úng n v ý ngh a ích th c và giá tr c a s v t tr n th , xét n i chính nó và xét theo t ng quan v i c u cánh c a con ng i.

(Xem thêm: LM 14, 15a, 17a; TG 6b).

37. Chúa mu n m a, con c ng mu n,
Chúa mu n n ng, con c ng mu n,
Chúa mu n s ng, con c ng mu n,
Chúa mu n c c, con c ng mu n,
Chúa mu n vui, con c ng mu n,
Chúa mu n kh , con c ng mu n,

Chúa và con ch có m t ý.
Bí quy t h nh phúc c a con.

☞ Mc 14,36: Ng i nói: «Áp-ba, Cha i, Cha làm c m i s , xin c t chén này xa Con. Nh ng xin ng làm i u Con mu n, mà làm i u Cha mu n».

(Xem thêm: Ga 5,30; 4,15).

38. Trong cu c s ng h ng ngày, Chúa ban cho ta h nh phúc tham d m u nh i m c u r i. i v i m i ng i, con ng thánh giá i theo con ng b n ph n.

☞ TG 25b: Vì lòng nh i t thành v i các linh h n, h (các nhà truy n giáo) ph i t nguy n hy sinh m i s và t hi n chính b n thân cho các linh h n, nh v y h «gia t ng tình yêu Thiên Chúa và tha nhân b ng vi c thi hành nh i m v h ng ngày». Nh th , vâng theo thánh ý Chúa Cha, h s cùng v i Chúa Kitô ti p t c s m nh c a Ng i d i quy n ph m tr t trong Giáo h i, và s c ng tác vào m u nh i m c u r i.

(Xem thêm: GH 7be, 31, 33d, 34b; LM 13c).

3. BẢN CHÍ

Ai cung khis
Chính thánh mithin cùng

39. Bỗn không phải là phiêu lưu, bất khôn. Muốn cùng ng Hy vng con phiboo dñ. Có m yng i ng bên Chúa để thánh giá?

☞ *Mc 15,43: Ông Giô-xpiti. Ông làng i thành A-ri-ma-thê, thành viên có th giái cách i ng, và cng làng i vnmong i Triu i c a Thiên Chúa. Ông am nh dn ng ptn Philiatô xin thi hài c Giêsu.*

(Xem thêm: 2Cr 11,21-33).

40. Bỗn thavichúa ttcnh ng gì con mun, con ngh: «Cho nay các con không xin gì nhân danh Ta, hãy xin và các con s...» (Ga 16,24). Bỗn là tin yêu nh con vicha.

41. ng n lòng vì thtb i. N u con tìm ý Chúa thcs, thì chính sthb i ó là thành công. Chúa mun v y. Xem gng Chúa Giêsu trên thánh giá.

☞ *2Cr 6,4-7: Trong mis, chúng tôi luôn chng t minh là nhng thaat vien c a Thiên Chúa: gian nan, khn quan, lo âu, onvt, tuti, lonly, nhcn hn, vtv, mt nmtn, chúng tôi urtm ckiên trichu ng. Chúng tôi còn chng t iu ó bng cách n trong s ch, khon khéo, nhnnhc, nhân hu, bngm tinh th nthán thi n, mt tinh th ngkhông gi d i, bng lichân lý, bngscmnhc a Thiên Chúa. Chúng tôi ly s công chính làm v khít n công và t v.*

(Xem thêm: Rm 8,28; 2Cr 4,16-18; Dt 12,1-3).

☞ *MV 15ad: Trí khôn con ng i không hñch gi i hñ trong nhng hi n t ng mà thôi nhng còn có th thutri tthct i siêu hình mtcách thcs chcc hn, cho dù trí tu phnnào ábmt i và suy nh c do hñquacati l i...*

Nh hñg ânc a Chúa Thánh Thn, con ng i, qua c tin, tin t i s chiêm ng ng và n m h ng m u nhim thánhy Thiên Chúa.

(Xem thêm: GH 3,41g; MV 35b).

42. Ktqu và thành công khác nhau. Có th không k t qu bên ngoài, nhng thém kinh nghi m, thém khiêm t n, thém tin Chúa, ó là thành công d i m t siêunhiên.

43. Ch có mts thtb i là không hyvng vào Chúa: «Hãy hyvng vào Chúa và ã không phih thn» (Tv 22,6).

☞ *MV 21c: Nuthiu cnbnlà Thiên Chúa và thiuni mhyvng vào i s ng trng cu thi phmgiai conng i s b t nthng cách trm trng nh thng th y ngày nay, và nhng bínvssng, sccht, vt ilivà au khvn khonggi i áp c, nhth conng i nhieu khi r i vào tuytvng.*

(Xem thêm: *GH 16; MV 82d, 93a; T 4e*).

44. Ở Hy v ng dài th m th m. Con ng làm «Thánh lâm th i»: phong ba d n d p, n c s n s phai nh t và t ng thánh s hi n hình qu .

☞ Cv 14,22: *Hai ông c ng c tinh th n các môn , và khuyên nh h gi v ng c tin. Hai ông nói: «Chúng ta ph i ch u nh i u gian kh m i c vào N c Thiên Chúa».*

(Xem thêm: *Mt 24,13; Rm 2,7; Dt 10,36; Kh 2,10; 3,10-12*).

☞ *GH 40a: V i n Chúa, h (các tín h u) ph i luôn gìn gi và hoàn thành trong i s ng s thánh thi n mà h ā lanh nh n. H c thánh Tông khuyên s ng «x ng áng nh nh ng v thánh» (Ep 5,3) và m c l y «lòng th ng xót, nhân h u, khiêm nh ng, ti t và nh n n i nh nh ng ng i ā c Thiên Chúa ch n l a, thánh hoá và yêu th ng» (Cl 3,12), và dùng hoa trái c a Thánh Th n thánh hoá mình (x. Gl 5,22; Rm 6,22). Nh ng vì chúng ta ai c ng có nhi u l m l i (x. Gc 3,2), nên chúng ta luôn c n n lòng nhân t c a Thiên Chúa và h ng ngày ph i c u nguy n «xin Chúa tha n chúng tôi» (Mt 6,12).*

(Xem thêm: *GH 14a; MK 3; LM 13; TG 5b*).

45. Nhân c to h ng th m ch không náo ng.

46. Thành tín trên ng con i; Phêrô không n p Chúa, không cáo Chúa, nh ng Phêrô không c m t l i bênh Chúa: «Tôi không bi t ng i y» (Lc 22,57). Phêrô mu n yên thân, kh i liên l y: Phêrô b Chúa d c ng và tháo lui.

47. Con run s : v p ngã, khó kh n, hi u l m, công kích, s nh c, t hìn... Con quên Phúc âm sao? Chúa Giêsu ã ch u t t c . C theo Ngài con s ph c sinh.

☞ *2Tm 2,8-9.11: Anh hãy nh n c Giêsu Kitô, ng ā s ng l i t cõi ch t, ng xu t thân t dòng dõi a-vít, nh tôi v n nói trong Tin M ng tôi loan báo. Vì Tin M ng y, tôi ch u kh , tôi còn ph i mang c xi ng xích nh m t tên gian phi. Nh ng l i Thiên Chúa âu b xi ng xích! ây là l i áng tin c y: N u ta cùng ch t v i Ng i, ta s cùng s ng v i Ng i.*

48. M i sáng th c d y, con kh i s l i cu c i, h ng say và l c quan. Dù ng i tr c tr c, con c i v i Chúa, nh v làng Emmau, con s n ích.

☞ *2Cr 4,16: Cho nên chúng tôi không chán n n. Trái l i, dù con ng i bên ngoài c a chúng tôi có tiêu tan i, thì con ng i bên trong c a chúng tôi ngày càng i m i.*

49. B n là c tính c a các thánh, vì «ai b n n cùng s c c u r i» (Mt 10,22).

☞ *Rm 2,7: Nh ng ai b n chí làm vi c thi n mà tìm vinh quang, danh d và phúc tr ng sinh b tt , thì Thiên Chúa s cho h c s ng i i.*

(Xem thêm: *Mt 24, 12-13; 2Tm 4,7-8*).

50. Dù m i ng i b d hành trình, con c ti n. Qu n chúng d b lôi cu n thì ông o, lanh o sáng su t l i hi m hoi. Con ph i có b n lanh, ng theo qu n chúng mù quáng.

☞ *Ga 6,68: Ông Si-môn Phê-rô nói: ??? «Th a Th y, b Th y thì chúng con bi t n v i ai? Th y m i có nh ng l i em l i s s ng i i».*

(Xem thêm: 2Tm 4,3-5).

51. Gi *v* ng tinh th *n* c a con, m c dù c m th *y* rā r i, ngu i l nh. Mây mù s qua i, không che mãi c m t tr i. Ch i mây bay qua thôi.

☞ 2Cr 12,10: V i v y, tōi c m th y vui s ng khi mìnhy u u i, khi b s nh c, ho n n n, b t b , ng t nghèo vì c Kitô. V i khi tōi y u, chính là lúc tōi m nh.

52. ng nói «m t h ng r i». Con làm vì h ng sao? Vi c Chúa âu ph i làm th . Hãy làm vì yêu m n và con bi t không bao gi «m t yêu m n Chúa» c .

☞ T 4b: Lòng yêu th ng phát xu tt Thiên Chúa thúc y h (giáo dân) làm vi c thi n cho h t m i ng i, nh t là cho nh ng ng i có cùng m t ni m tin (x. Gl 6,10), t b «m i gian ác, m i l ng g t, gi trá, lòng ghen ghét và m i l i nói hành» (IPr 2,1), và nh v y h lôi kéo m i ng i n v i Chúa Kitô. H n n a tình yêu c a Chúa «giãi kh p lòng ta do Chúa Thánh Th n ā ban cho ta» (Rm 5,5) làm cho giáo dân có s c bi u l th c s trong i s ng mìnhtinh th n các m i phúc th t.

(Xem thêm: MV 43a; LM 2e, 9b; DT 25; T 3a, 4ac, 8a).

53. Ng i tr m lành ā h nh phúc vì hy v ng tinh yêu Chúa, Giu a ā kh n n n vì th t v ng (x. Mt 27,5; Lc 23,42-43).

54. Trong gi phút chán n n nh t, th t v ng nh t c a Chúa Giêsu: «L y Thiên Chúa tôi, sao Ngài b tōi!» (Mt 27,46), có c M ng bên thánh giá. M thinh l ng nh ng tình th ng M ā nâng Con cho n lúc nói: « ā hoàn t t» (Ga 19,30).

☞ LM 18b: D i ánh sáng c tin c nuôi d ng b ng vi c c Sách thánh, các Ngài (Linh m c) có th t n tâm tìm ki m nh ng d u hi u c a thánh ý Chúa và nh ng thúc y c a n thánh Ngài trong nh ng bi n c khác nhau c a i s ng, và nh th ngày càng tr nêu d dàng vâng ph c s m nh ā nh n lanh trong Chúa Thánh Th n h n. Các Ngài luôn tìm th y g ng m u l lùng v s vâng ph c ón i c Trinh N Maria, ng i c Chúa Thánh Th n d n d t ā hi n toàn thân cho m u nh i m c u chu c loài ng i; các Linh m c ph i l y lòng con th o thành kính tôn sùng và m n yêu c Trinh N Maria là M c a Linh m c Th ng ph m v nh vi n, là N V ng các Tông và là ng b o tr th a tác v Linh m c.

(Xem thêm: GH 68; DT 25).

55. Con trai bà goá thành Naim ch t c khiêng i chôn, Lagiarô ch t th i trong m , Chúa còn g i ch i d y c. Con hãy hy v ng và khiêm t nh i c i. Chúa s cho con s ng l i.

☞ Ga 11,25-26: c Giêsu phán: «Chính Th y là s s ng l i và là s s ng. Ai tin vào Th y, thì dù ā ch t, c ng s c s ng. Ai s ng và tin vào Th y, s khong bao gi ph i ch t. Ch cōi tin th khong?»

(Xem thêm: Lc 7,12tt).

56. M i ngày con ph i b t t ái mà thêm bác ái. M i ngày hãy b t t tín mà thêm tin Chúa.

57. N u con không quy t tâm b n chí, ng nói «tôi hi n», ph i nói «tôi hèn».

58. Con c than th : Tôi mà c ch này, c c ng tác v i ng i kia, c n m ch c v n , ch c tôi thành công r c r . Làm vi c Chúa giao cho, con n i Chúa t con, con s i th ng! Ch y l ng x ng khôn g n ích âu!

☞ Rm 12,4-5: C ng nh trong m t thán th , chúng ta có nhi u b ph n, mà các b ph n khôn g có cùng m t ch c n ng, thì chung ta c ng v y: tuy nhi u nh ng ch là m t thán th trong c Kitô, m i ng i liê n i v i nh ng ng i khác nh nh ng b ph n c a m t thán th .

59. Trong tâm h n con, có hai ng i: Gioan và Giu a. bao lâu con còn b n chí ph n u, là d u con theo Gioan trung thành; gi phút nào con hèn nhát u hàng, con ch n Giu a làm quan th y và th p h ng tôn th «quan th y ph n b i» y.

60. Con b o: «Khó!». úng v y! Th ng khó, b d . Khó m i qúy, b là qu .

4. TI NG G I

ng vien toan l c theo ti ng Chua

61. «Hãy theo Ta» (Mt 9,9)! Các Tông ã b m i s theo Chúa, con có d t khoát m t phen theo Chúa không? Chúa ph i g i con m y l n r i?

﴿ Mt 8,22: c Giêsu b o: «Anh hãy i theo tôi, c k ch t chôn k ch t c a h ».

(Xem thêm: Mt 9,9; Mc 3,13).

62. Ch n l a bao gi c ng ti c nu i, do d , suy ngh , nh ng cu i cùng ph i quy t nh d t khoát.

﴿ Mc 10,21-22: c Giêsu a m t nhìn anh ta và em lòng yêu m n. Ng i b o anh ta: «Anh ch thi u có m t i u, là hãy i bán nh ng gì anh có mà cho ng i nghèo, anh s c m t kho tàng trên tr i. R i hãy n theo tôi». Nghe l i ó, anh ta sa s m nét m t và bu n r u b i, vì anh ta có nhi u c a c i.

(Xem thêm: Mc 4,22).

63. Chúa Giêsu rõ ràng quy t li t: «Ai mu n theo Ta, hãy...» (Mt 16,24) – «Ai không... ch ng áng làm môn Ta» (Mt 10,38). ng l i sáng t , ti ng g i không úp m .

﴿ Mt 12,30: Ai không i v i tôi, là ch ng l i tôi; và ai không cùng tôi thu gоп, là phân tán.

﴿ DT 2b: Theo Chúa Kitô nh Phúc âm d y là tiêu chu n t i h u c a i tu dòng, nên t t c các h i dòng ph i coi tiêu chu n y nh là quy lu t t i th ng.

(Xem thêm: LM 11a; DT 5; T 4g; TG 23A, 24a).

64. «Hãy i rao gi ng Phúc Âm...» (Mc 16,15), Chúa c n nh ng ng i «c m t » m nh n m t s m ng cao c nh th . Hai ngàn n m l ch s H i Thánh cho ta th y, giao o n nào c ng không thi u c m t , t m i t ng l p giáo dân.

﴿ Cv 21,13: Ông Phao-lô nói: ??? «Có gì mà anh em ph i khóc và làm tan nát trái tim tôi? Ph n tôi, tôi s n sàng không nh ng cho ng i ta trói, mà còn ch u ch t t i Giê-ru-sa-lem vì danh Chúa Giêsu».

(Xem thêm: Cv 15,25-26; Ep 6,14-17; Pl 1,20-21).

﴿ T 2c: Vì c toàn dân Thiên Chúa h ng say hi p l c c vō các n thiên tri u s áp ng hành ng c a Chúa Quan Phòng: chính Ng i ban nh ng n thích h p cho nh ng ai c Ng i tuy n ch n tham d ch c Linh m c ph m tr t c a Chúa Kitô và Ng i giúp h b ng ân s ng Ng i, ng th i còn y nhi m cho các th a tác vien h p pháp c a Giáo h i quy n c g i nh ng ng sinh mà các Ngài nh n th y có kh n ng, ã c th thách, có ý ngay lành và hoàn toàn t do xin thi hành ch c v cao c này; các Ngài còn c quy n

thánh hi n h b ng n tích Chúa Thánh Th n h ph ng th Thiên Chúa và ph c v Giáo h i.

(Xem thêm: LM 22c; T 17a; TG 4,7b, 23a, 24a, 25, 38cd).

65. Có nh ng ng i su t i ch nh thiên h quy t nh giùm. Con có thu c vào h ng ó khôn?

☞ Ga 4,41-42: S ng i tin vì l i c Giêsu nói còn ông h n n a. H b o ng i ph n : «Không còn ph i vì l i ch k mà chúng tôi tin. Qu th t, chính chúng tôi ā nghe và bi tr ng Ng i th t là ng c u tr n gian».

66. Con mu n tháo lui vì có nh ng vi c trái ý, vì g p nh ng ng i khôn th ch u n i! Con theo Chúa hay theo m y ng i y?

67. Con ng c nhiên sao h ng ng i tình nguy n làm «c m t » theo ti ng g i c a Chúa? Vì Chúa ā nói: «Th y cùng chúng con m i ngày cho n t n th » (Mt 28,20).

☞ Cv 18,9-11: M t êm, Chúa b o ông Phao-lô trong m t th ki n: « ng s ! C nói i, ng làm thinh, vì Th y v i anh; khôn ai tra tay h i anh c, vì Th y có m t dân ông o trong thành này». Ông Phao-lô l i ó m t n m r i, d y cho h l i Thiên Chúa.

68. Ng i ngoài, khôn hi u c t i sao ta theo ti ng g i c a Chúa, h cho ta là iên. Chính Chúa Giêsu c ng b Hêrô ê g i là iên, và chúng ta hñh di n c trong «nhà th ng Biên Hoà» c a Chúa.

☞ Mc 3,20-21: Ng i tr v nhà và ám ông l i kéo n, thành th Ng i và các môn khôn sao n u ng c. Thân nhân c a Ng i hay tin y, li n i b t Ng i, vì h nói r ng Ng i ā m t trí.

(Xem thêm: Lc 23,11).

69. Quy t nh theo Chúa c a con khôn ph i ch là m t ch ký, khôn ph i là m t l i tuyên th thoi. Nh ng là m t s hi n dâng liên l th c hi n trong c cu c s ng.

70. «Này chúng con ā b m i s mà theo Th y, chúng con s c gì?» (Mt 19,27). Con b t t c nh ng theo Chúa Quan Phòng, con còn lo gì?

☞ Mt 19,29: Phàm ai b nhà c a, anh em, ch em, cha m , con cái hay ru ng t, vì danh Th y, thì s c g p b i và còn c s s ng v nh c u làm gia nghi p.

(Xem thêm: Mt 6,25-34; Lc 18,28-30).

71. Con ng l y làm l , lúc theo Chúa con nghe ti ng g i c a khoái l c, c a danh v ng, c a c b n thán, cha m , quy n r con b ng Chúa. C ti n lén, Chúa ā nói tr c: «Ai c m c y cùn ngo nh m t lui, khôn áng vào N c Thiên Chúa» (Lc 9,62).

☞ Dt 12,1: Ph n chúng ta, c ng n y nhán ch ng c tin nh ám mây bao quanh, chúng ta hãy c i b m i gánh n ng và t i l i ang trói bu c mình, và hãy kiên trì ch y trong cu c ua dành cho ta.

72. Ti ng g i v n ti p t c nh c nh con trong m i vi c nh : «Hãy theo Th y!» và ti ng «Vâng» c a con c ng ti p t c cho n h i th cu i cùng.

- ﴿ Lc 5,27-28: Sau đó, c Giêsu i ra và trông thấy m t ng i thu thu , tên là Lê-vi, anh ng i tr m thu thu . Ng i b o ông: «Anh hãy theo tôi!» Ông b t t c , ng d y i theo Ng i.
- ﴿ LM 13: Trong khi liên k t v i hành ng c a Chúa Kitô Linh m c, h ng ngày các linh m c t hi n toàn thân cho Chúa, và trong khi c Mình Chúa Kitô nuôi d ng, t thâm tâm mình, các Ngài tham d vào tình yêu c a ng a t hi n làm l ng th c nuôi các tín h u.

(Xem thêm: GH 42c; MV 93; LM 14a; T 4a).

73. Th a «Vâng» thì d , nh ng hãy xem Chúa Giêsu ã theo ti ng g i cho n ch t trên thánh giá. Hãy b minh, xác thánh giá m i ngày và óng inh minh trên thánh giá y.

- ﴿ DT 5ac: Tu s c a b t c h i dòng nào c ng ph i ghi tâm i u này: chính nh kh n gi các l i khuyên Phúc âm mà mình ã áp ng n thiên tri u, vì th ch ng nh ng ph i ch t i cho t i l i (x. Rm 6,11), nh ng còn ph i t b th gian s ng cho m t mình Thiên Chúa. Th c v y, h a t n hi n toàn th cu c i làm tôi Thiên Chúa, và s t n hi n y a th c s t o nê m t hi n l c bi t, n r sâu trong hi n l c a ngày ch u phép r a t i, ng th i bi u l , ng th i bi u l hi n l này cách tr n h o h n ...

Vì c ph ng s Thiên Chúa nh th ph i h i thúc và nung úc h th c hành các nhân c, nh t là c khiêm nh ng và vâng l i, can m và khi t t nh, nh nh ng nhân c y, h tham d vào s t h y c a Chúa Kitô (x. Pl 2,7-8) và ng th i s s ng c a Ng i trong tinh th n (x. Rm 8,1-13).

(Xem thêm: GH 10a, 11a, 41a; MV 38a; LM 13; DT 1b; T 4g).

74. Chúa b o con: «Hãy i rao gi ng Phúc âm» (Mc 16,15). Chúa không ra th i khoá bi u, không v ch k ho ch, Chúa con sáng ki n th c hi n, mi n là con mang Phúc âm.

- ﴿ Cv 5,42: M i ngày, trong n Th và t i t gia, các ông không ng ng gi ng d y và loan báo Tin M ng v c Kitô Giêsu.

(Xem thêm: 1Cr 1,17; Ep 6,14-17).

- ﴿ LM 4a: Các linh m c, vì là c ng s viên c a các Giám m c, nên tr c tiên có nhi m v loan báo cho m i ng i Phúc âm c a Thiên Chúa, khi thi hành m nh l nh c a Chúa: «Các con hãy i kh p th gian rao gi ng Phúc âm cho m i t o v t» (Mc 16,15) các ngài thi t l p dân Chúa và làm cho dân Chúa càng ngày càng ông thêm.

(Xem thêm: GH 25a; GM 12a; DT 20b; T 33; TG 15h).

75. Công ng Vaticanô II d y ta «tr v ngu n». Con hãy khám phá l i i s ng các Tông , nh ng ng i ã th y t n m t, ã nghe t n tai, ã s t n tay, ã s ng v i Chúa C u Th và làm ch ng v Ngài.

- ﴿ 1Cr 11,1: Anh em hãy b t ch c tôi, nh tôi b t ch c c Kitô.

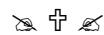
(Xem thêm: 2Cr 6,3-10; 1Ga 1,1-3).

- ﴿ MK 7b: ... Phúc âm c gi gìn toàn v n và s ng ng mãi trong Giáo h i, các Tông ã l i nh ng ng i k v là các Giám m c, và «trao l i cho h quy n giáo hu n c a các ngài». B i v y, Thánh truy n ó cùng v i Thánh Kinh C u c và Tân c, là nh t m g ng mà Giáo h i l th trên tr n

gian nhìn vào chiêm ngang Thiên Chúa, nài Giáo hội nhẫn lanh tinh c, cho nên khi cđnti nhìn thấy Ngài, dì nài dì n, nhánh binnacle Ngài (x. 1Ga 3,2).

(Xem thêm: GH 20b; MK 8ab, 9, 10ab, 18b, 21a; TG 5b; HN 4e).

76. Chứng trình rằng thách hiến tinh thần phỉ báng, họ tung rằng hằng ngày say phỉ bó tay, nhỉ mắng ang quan trọng phỉ hating công tác! Uống c và chán nản! Chúa gi con «Hãy theo Thầy» hay «Hãy theo việc của ngài kia»? Ông, Chúa sẽ lí giải.
77. Con không tin ai, không trao công việc cho ai, không chửi nhau để cho ai. Con toàn nãng hồn Chúa nã sao?
78. Tại sao con không khâm phục công việc của, công việc kia, không chửi buông ra khi thèm cung phụng chuyền chuyen? Vì có gốc a Chúa hồn là việc của con! Có Chúa lo.
79. Lúc con tăm mẩn vong công việc tông giáo là lúc nguy hiểm nhất. Ma quỷ trung lấp lẩn ánh úp con.

5. S NG N I TÂM

i chiêm ni m
c c th hóa
trong hành ng

80. Hoà bình nh chi n th ng, chi n th ng nh tranh u. Con mu n bình an trong tâm h n, ph i tranh u liên l.

☞ Mt 10,34: Anh em ng t ng Th y n em bình an cho trái t; Th y n không ph i em bình an, nh ng em g m giáo.

(Xem thêm: Ga 14,27; Rm 8,21-23; Ep 6,10-11; 1Tm 1,18-19; 1Pr 5,8-9).

81. Khí gi i c a con là nguy n ng m hy sinh, các nhi m tích, chu i Mân côi, t nh tâm... ng minh c a con là c M , Thánh Giuse, Thiên Th n, Thánh B n m ng, Cha Linh h ng. Con ch c ch n th ng tr n, tr khi con d n d n h khí gi i và ph n ng minh c a con.

☞ Rm 13,12: êm s p tàn, ngày g n n. V y chung ta hãy lo i b nh ng vi c làm en t i, và c m l y v khí c a s sáng chi n u.

(Xem thêm: 2Cr 6,7; Ep 6,17-18).

☞ LM 18b: D i ánh sáng c tin c nuôi d ng b ng vi c c Sách thánh, các ngài có th t n tâm tìm ki m nh ng d u hi u c a thánh ý Chúa và nh ng thúc y c a n thánh Ngài trong nh ng bi n c khác nhau c a i s ng, và nh th ngày càng tr nêu d dàng vâng ph c s m nh ã nh n lanh trong Chúa Thánh Th n h n. Các linh m c luôn tìm th y g ng m u l lùng v s d vâng ph c ó n i c Trinh N Maria, Ng i c Chúa Thánh Th n d n d t ã hi n toàn thân cho m u nhi m c u chu c loài ng i; các linh m c ph i l y lòng con th o thành kính tôn sùng và m n yêu c Trinh N Maria là M c a Linh m c Th ng ph m v nh vi n, là N V ng các Tông và là ng b o tr th a tác v Linh m c.

(Xem thêm: GH 49, 50, 51, 62a; PV 59a).

82. ng trên t ng l u cao, nhìn xu ng ng, con th y làn sóng ng i cu n cu n ch y. lo i xe, h ng ng i dành nhau, tông nhau, âm u ch y, v i vã h p t p, h t ho ng, vì tình, vì ti n, vì tham v ng, vì ua s ng. Ch ng nào chúng ta lao mình vào vi c Chúa, b t k s ng ch t, c tin ta m i s ng, h n tông ta m i nóng.

83. N u m i n m con quy tt p m t nhân c, h ng ngày con rèn luy n m t ít, n nay con ã khá tr n lành.

☞ 2Pr 1,5-7: Chính vì th , anh em hãy em t t c nhi t tình, làm sao khi ã có lòng tin thì có thêm c , có c l i thêm hi u bi t, có hi u bi t l i thêm ti t , có ti t l i thêm kiên nh n, có kiên nh n l i thêm o c, có o c l i thêm tình huynh , có tình huynh l i thêm bác ái.

84. Th y th l n áy bi n, phi hành gia bay trên không gian d n thân m o hi m vì khoa h c. Ngày nào con b t t c và b t c giây phút nào c ng s n sàng li u mình vì Chúa, ng i ta m i tin i n i tâm con.

☞ *Gl 2,19-20a: Qu th , t i vì L Lu t mà tôi ā ch t i v i L Lu t, s ng cho Thiên Chúa. Tôi cùng ch u óng inh v i c Kitô vào th p giá. Tôi s ng, nh ng khōng còn ph i là tôi, mà là c Kitô s ng trong tôi.*

(Xem thêm: *Pl 1,20-21*).

☞ *DT 6a: Nh ng ai kh n gi các l i khuyên Phúc âm, u ph i tìm ki m và yêu m n Thiên Chúa trên h t m i s , vì Ng i ā yêu chúng ta tr c (x. 1Ga 4,10); trong m i hoàn c nh, ph i c g ng phát tri n i s ng n d t cùng Chúa Kitô trong Thiên Chúa (x. Cl 3,3), vì ó là ngu n m ch và ng l c phát sinh tình yêu tha nhân nh m c u r i nhân lo i và xây d ng Giáo h i. C ng chính c m n này làm linh ng, i u khi n vi c th c hành các l i khuyên Phúc âm.*

(Xem thêm: *GM 30c; LM 14b; T 8c; TG 20*).

85. Con mu n t cháy c th gi i b ng tình yêu truy n giáo, chinh ph c c n m châ. M i giây phút c a con ph i là m t tia l a c a nh i m v , c a tuân ph c, c a nh n n i..., tia l a s b c cháy và chi u sáng c th gi i.

☞ *Lc 12,49: Th y ā n ném l a vào m t t, và Th y nh ng c mong ph i chi l a y ā bùng lên!*

(Xem thêm: *Mt 5,14*).

86. Thinh l ng bên ngoài, nh t là thinh bên trong là b u khí c a cu c s ng n i tâm.

☞ *Mt 6,6: Còn anh, khi c u nguy n, hãy vào phòng, óng c a l i, và c u nguy n cùng Cha c a anh, ng hi n di n n i kín áo. Và Cha c a anh, ng th u su t nh ng gì kín áo, s tr l i cho anh.*

87. T t c m i ng i không c n tài ba l i l c m i nê thán, ch c n n Chúa và ý chí. Ít ng i làm thán, vì h c t p thành tài d h n là thay i c cu c s ng n ên thán.

☞ *2Tx 1,11-12: Vì th , lúc nào chúng tôi c ng c u nguy n cho anh em: xin Thiên Chúa chúng ta làm cho anh em c x ng áng v i n g i, và xin Ng i dùng quy n n ng mà hoàn thành m i thi n chí c a anh em và m i công vi c anh em làm vì lòng tin. Nh v y, danh c a Chúa chúng ta là c Giêsu, s c tôn vinh n i anh em, và anh em c tôn vinh n i Ng i, chi u theo ân s ng c a Thiên Chúa chúng ta và c a Chúa Giêsu Kitô.*

(Xem thêm: *Cl 1,9-10; 2Pr 1,10*).

☞ *GH 40a: Chúa Giêsu, th y d y và m u m c th n linh c a m i s tr n lành, ā gi ng d y cho t t c và cho m i m t môn , b t lu n thu c c nh v c nào, m t i s ng thán thi n mà chính Ng i v a là ng kh i x ng v a là ng hoàn t t: «V y các con hãy tr nê tr n lành nh Cha các con trên tr i» (Mt 5,48). B i v y, Ng i ā sai Thánh Th n n v i m i ng i, t b ên trong Ngài thôi thúc h yêu m n Thiên Chúa h t lòng, h t linh h n, h t trí khôn cùng h t s c h (x. Mc 12,30), và yêu th ng nhau nh Chúa Kitô yêu th ng h (x. Ga 13,34; 15,12). c Thiên Chúa kêu g i và c công chính hoá trong Chúa Giêsu, khōng ph i vì công lao riêng, nh ng vì ý nh và ân phúc c a Ngài, các môn Chúa Giêsu, nh lanh nh n phép r a, bí tích c tin, ā th c*

s tr nên con cái Thiên Chúa và c thông ph n vào b n tính Ngài, và do ó, th c s tr nên thánh. Cho nên v i n Chúa h ph i luôn gìn gi và hoàn thành trong i s ng s thánh thi n mà h ã lanh nh n.

(Xem thêm: GH 40b, 41a; PV 61; MV 17; LM 12a, 16c).

88. Con h ng say ph ng s Chúa, r t t t! Nh ng lòng s t s ng không i ôi v i s canh tân tâm h n thì không p ý Chúa.

☞ Lc 11,42: Kh n cho các ng i, h i các ng i Pha-ri-sê! Các ng i n p thu th p phân v b c hà, vân h ng, và th rau c , mà xao lâng l công bình và lòng yêu m n Thiên Chúa. Các i u này ph i làm, mà các i u kia c ng không c b .

(Xem thêm: Lc 18,11-12.14).

89. Th gian s thinh l ng vì h s th y mình tr ng r ng cô n. Nh ng ng i s ng n i tâm quý s thinh l ng, vì h tím th y m t th gi i m i m t t p, trong cu c s ng thân m t v i Chúa Ba Ngôi, mà th gian không th khám phá c.

☞ Mc 1,35: Sáng s m, lúc tr i còn t i m t, Ng i ã d y, i ra m t n i hoang v ng và c u nguy n ó.

(Xem thêm: Mt 14,23; Lc 4,42).

☞ DT 7: Trong nh ng h i dòng hoàn toàn chuyên lo chiêm ni m, các tu s ch nh t tâm ph ng s m t mình Thiên Chúa trong cô t ch và l ng l , trong vi c chuyên lo c u nguy n và hân hoan hâm mình, cho dù nhu c u ho t ng tông có kh n thi t i n a, thì nh ng h i dòng y v n ph i luôn luôn gi a v cao quý trong Nhi m th Chúa Kitô, trong ó, «m i chi th u có m t tác ng khác nhau» (Rm12,4).

(Xem thêm: GH 41c; T 11c; DT 1c).

90. C m i n m con d c lòng tr m t tính x u, h ng ngày s a m t chút, ngày nay con ã b t bao nhiêu khuy t i m.

91. Con h i ph i kh i s s ng n i tâm t lúc nào? Ph i kh i s ngay t bây gi và ph i kh i s l i m i ngày.

92. Ai ph i nêu thánh? T t c m i ng i, không có lu t tr . Kh i s t chính mình con, vì Chúa m i g i t t c .

☞ IPr 1,15-16: Anh em hãy s ng thánh thi n trong cách n n t , nêu gi ng ng Thánh ã kêu g i anh em, vì có l i Kinh Thánh chép: Hãy s ng thánh thi n, vì Ta là ng Thánh.

(Xem thêm: Mt 5,48; Ep 1,4; ITx 4,3; 2Tx 2,13).

☞ GH 40b: M i ng i u th y rō t t c các Kitô h u, b t c theo b c s ng hay a v n ào, u c kêu g i ti n n s vi ên m ân c a i s ng Kitô giáo và n s tr n lành c a c Ái.

(Xem thêm: GH 11c, 39, 41g, 42e).

93. Trên i không có gì quý b ng n thánh, Thiên àng ã kh i s trong lòng ngay t tr n gian.

☞ Ga 14,23: Ai yêu m n Th y, thì s gi l i Th y. Cha Th y s yêu m n ng i y.
Cha Th y và Th y s n và l i v i ng i y.

(Xem thêm: 2Cr 6,16; Kh 3,20).

94. H t kim c ng óng ánh, t giá quý báu, c c u t o t ngàn v n n m trong lòng t, trong kh i á. Con có tr ng thành t bên trong nh v y không?

☞ Mt 13,20-21: Còn k c gieo trên n i s i á, ó là k nghe L i và li n vui v ón nh n. Nh ng nó không âm r mà là k nh t th i: khi g p gian nan hay b ng c ãi vì L i, nó v p ngã ngay.

(Xem thêm: Ep 3,16-19).

95. Hãy ch y kh p th gian và la l n ti ng v i m i ng i: «Có m t ng i ã ch t cho b n».

☞ ICr 15,3: Tr c h t, tôi ã truy n l i cho anh em i u mà chính tôi ã lanh nh n, ó là: c Kitô ã ch t vì t i l i chúng ta, úng nh l i Kinh Thánh.

(Xem thêm: 2Cr 5,14-15; ITx 5,9-10).

96. Trên mìn nh, ng n l a ph ng ph c làm m i ng i kinh khi p, nh ng không t nóng, không n u chín; vì ó là l a gi , không do m t lò l a h ng b c lên.

97. Lòng m n Chúa ph i tuy t i! Chúa d y: «Không ai có th làm tôi hai ch ...» (Mt 6,24). Con làm tôi m y ch ?

98. M i ngày dành riêng m t ít phút thinh l ng giúp i n i tâm ti n lên. Lâu nay con dành m y phút?

99. Ng i ta b o: Kh ng ho ng c tin, kh ng ho ng quy n bính, Cha ngh : Kh ng ho ng thánh thi n. Chúa mu n thanh l c th y rõ, âu là thánh, âu là qu !

100. Con không hi u t i sao thánh Augustinô c u nguy n: «Xin cho con bi t Chúa, cho con bi t con!» Vì Chúa nói v i Philippê: « ã bao lâu r i, Ta v i các ng i! Th mà, Philippê, ng i ã không bi t Ta sao?» (Ga 14,9). N u «bi t» th t, i con s i h n.

☞ Cl 1,9-10: T ngày chúng tôi nghe bi t nh v y, chúng tôi c ng không ng ng c u nguy n và kêu xin Thiên Chúa cho anh em c am t ng thánh ý Ng i, v i t t c s khôn ngoan và hi u bi t mà Th n Khí ban cho. Nh v y, anh em s s ng c nh Chúa òi h i, và làm p lòng Ng i v m i ph ng di n, s sinh hoa trái là m i th vi c lành, và m i ngày m t hi u bi t Thiên Chúa h n.

101. Ng i gi o c nhi u kinh, d nhi u l , mà không s ng o, ch ng khác gì ng i c h i: «B n có kh e không?» li n áp: «Tôi n m t ngày sáu b a». Ch a h n n nhi u b a là ã kh e.

☞ Mt 7,21: Không ph i b t c ai th a v i Th y: «L y Chúa! l y Chúa!» là c vào N c Tr i, nh ng ch có nh ng ai th c hi n ý Chúa Cha và can m làm vi c. Th c th , Chúa Cha mu n chúng ta nhìn nh n Chúa Kitô là anh c trong t t c m i ng i và yêu m n Ng i cách c th b ng l i nói c ng nh b ng vi c làm.

(Xem thêm: Mc 7,6; Lc 6,46; Rm 2,13; Gc 1,22.25).

☞ MV 93a: Không ph i nh ng ai nói «L y Chúa, l y Chúa» s c vào N c Tr i, nh ng ch có nh ng ai th c hi n ý Chúa Cha và can m làm vi c. Th c th , Chúa Cha mu n chúng ta nhìn nh n Chúa Kitô là anh c trong t t c m i ng i và yêu m n Ng i cách c th b ng l i nói c ng nh b ng vi c làm.

(Xem thêm: *GH* 38, 40b; *MV* 27ab).

✖ + ✕

6. SIÊU NHIÊN

S ng siêu nhiên
S ng thánh ý Chúa
tr m ph n tr m

102. M i ng i khen con, mà Chúa chê con, kh n cho con. M i ng i nh c m , vu cáo, ghê g m con, nh ng Chúa khen con thì h nh phúc cho con, vì n c thiên àng là c a con.

☞ Gl 1,10: Gi ây tôi tìm cách l y lòng ng i i, hay l y lòng Thiên Chúa? Ph i ch ng tôi tìm cách làm p lòng ng i i? N u tôi còn mu n làm p lòng ng i i, thì tôi không ph i là tôi t c a c Kitô.

(Xem thêm: Lc 6,22; ITx 2,4-6).

103. M i ng i khen con, mà Chúa chê con, c ích gì? M i ng i nh o c i con, mà Chúa khen con, h nh phúc cho con. Khi dân chúng kêu: «Xin tha Baraba!» Baraba v n là k tr m. Khi dân chúng la l i: «Hãy óng inh nó!» Chúa Giêsu v n là Con Thiên Chúa vô t i.

104. Tr c nh ng vō n, ph n b i, vu cáo, au n, nh t là nh ng ác ý phi lý, do nh ng nhân v t không th ng c, ph n ng c a con là:

- Tha th th t lòng.
- Xin h tha th n u h không b ng lòng con.
- Yêu th ng c u nguy n cho h th c t nh.

Nh v y, con càng kh i d a vào s an i th gian.

☞ Mt 5,44: Còn Th y, Th y b o anh em: hãy yêu k thù và c u nguy n cho nh ng k ng c āi anh em.

(Xem thêm: Mt 6,14; 18,21-22; Lc 23,34; Cl 3,12-14).

105. Hãy vui m ng vì con thành công và hãy cám n Chúa vì có ng i khác thành công h n con.

106. S iên d i tr c m t loài ng i là s khôn ngoan tr c m t Chúa.

☞ ICr 1,27: Nh ng g i th gian cho là iên d i, thì Thiên Chúa ā ch n h nh c nh ng k khôn ngoan, và nh ng g i th gian cho là y u kém, thì Thiên Chúa ā ch n h nh c nh ng k hùng m nh.

(Xem thêm: Cv 26,25; Rm 1,22).

107. Thánh giá là s d i d t i v i ng i Do thái, là c v p ph m i v i ng i Hy l p. Nh ng ph n chúng ta, chúng ta ph i hñanh di n vì thánh giá Chúa.

☞ *ICr 1,22-24:* Trong khi ng i Do-thái òi h i nh ng i m thiêng d u l , cùn ng i Hy-l p tìm ki m l khôn ngoan, thì chúng tôi l i rao gi ng m t ng Kitô b óng inh, i u mà ng i Do-thái coi là ô nh c khôn th ch p nh n, và dân ngo i cho là iên r . Nh ng i v i nh ng ai c Thiên Chúa kêu g i, dù là Do-thái hay Hy-l p, ng y chính là c Kitô, s c m nh và s khôn ngoan c a Thiên Chúa

(Xem thêm: *ICr 1,18; Gl 6,14*).

108. trong nhà th su t ngày c ng ch a h n là nhân c, n u còn b t lý l , n u còn ph n ng theo khôn ngoan th gian, còn t ái... Gioan và Giacôbê v i Chúa luôn, nh ng Ngài ph i h i: «Chúng con có tinh th n c a ai?» (Lc 9,55).

109. ng nói tôi làm theo l ng tâm. Còn l ng tâm khôn mà theo?

☞ *IGa 1,6,8:* N u chúng ta nói là chúng ta hi p thông v i Ng i mà l i i trong bóng t i, thì chúng ta nói d i và khôn hành ng theo s th t... N u chúng ta nói là chúng ta khôn có t i, chúng ta t l a d i mình, và s th t khôn trong chúng ta.

☞ *MV 16:* L ng tâm nhi u khi l m l c vì vô tri b t kh th ng, nh ng c ng khôn vì th mà m t h t ph m giá. Nh ng khôn th nói nh v y khi con ng i út lo l ng tím i u chân và i u thi n c ng nh khi vì thói quen ph m t i mà l ng tâm d n d n tr n ên mù quáng.

(Xem thêm: *MV 8b, 87c; T 5; TD 11a*).

110. Khó nghèo, vâng ph c, hâm mình, nh n nh c, bác ái, tha th , khiêm t n u là d i tr c m t ng i i, nh ng cao tr ng tr c m t Chúa. Th gian cho là xui, Chúa cho là phúc th t.

111. Hãy nhìn m i s v i con m t c a Thiên Chúa, con s th y giá tr khác, kích th c khác.

☞ *T 4bc:* i s ng tông nh th òi h i vi c th c hành liên t c c tin, c c y và c m n...

Ch nh ánh sáng c tin và nh suy ni m l i Chúa, m i ng i m i có th nh n ra Chúa trong m i n i và m i lúc, vì trong Ngài «ta s ng, ta ho t ng, ta hi n h u» (Cv 17,28). Tìm ý Chúa trong m i bi n c , th y Chúa Kitô trong m i ng i, dù là k thán hay ng i l , phê phán úng n v ý ngh a ích th c và giá tr c a s v t tr n th , xét n i chính nó và xét theo t ng quan v i c u cánh c a con ng i.

(Xem thêm: *MV 11a, 18b; LM 18b; DT 6c*).

112. Trong t t c v n ng, u tranh, con hãy phân tích ra: có m y ph n tr m c a Chúa? M y ph n tr m t ái? c a v 1 i? c a y riêng? – S ph n Chúa khôn còn bao nhiêu?

113. Phaolô tr ng, Apôllô t i, Thiên Chúa cho k t q a.

☞ *ICr 3,6-7: Tôi tr ng, anh A-pô-lô t i, nh ng Thiên Chúa m i làm cho l n l ên. Vì th , k tr ng hay ng i t i ch ng là gì c , nh ng Thiên Chúa, ng làm cho l n l ên, m i áng k .*

(Xem thêm: *Ga 4,37-38; Cv 14,26*).

114. N u khôn có s ph c sinh thì ng i công giáo là h ng ng i vô phúc nh t tr n gian.

☞ *ICr 15,14.19: M à n u c Kitô ã kh ng tr i d y, th l i rao gi ng c a ch ng t ôi tr ng r ng, v à c c tin c a anh em c ng tr ng r ng... N u ch ng ta t hy v ng v ào c Kitô ch v i n ày m à th ôi, th ch ng ta l à nh ng k áng th ng h nh t m i ng i.*

(Xem thêm: *Rm 10,9.11; ITx 4,13-14*).

115. Trong lúc con tuyên b : «Vì Chúa, vì H i Thánh», con hãy thinh l ng tr c m t Chúa và thành th t h i Chúa: «Chúa th y con hành ng hoàn toàn vì Chúa không? Hay Chúa là lý do th y u, còn lý do khác m nh h n, con không t n nói».

☞ *Rm 14,7-8: Kh ng ai trong ch ng ta s ng cho ch ng m nh kh ng ai ch t cho ch ng m nh. Ch ng ta c o s ng l à s ng cho Ch úa, m à c o ch t c ng l à ch t cho Ch úa. V y, dù s ng, dù ch t, ch ng ta v n thu c v Ch úa.*

(Xem thêm: *ICr 10,31; 2Cr 5,15*).

☞ *T 3a: Gi áo d n c o b n ph n v à quy n l àm t ông do ch ng v i c k t h p v i Ch úa Kitô l à u. H c ch ng Ch úa ch nh l àm v i c t ông , v i p hép R a t i s át nh p h v ào N hi m Th Ch úa Kitô, p hép Thêm s c l àm cho h th êm m nh m nh quy n n ng c a Ch úa Th ánh Th n. H c th ánh h i n v ào ch c v t t v ng gi v à d n t c th ánh (x. IPr 2,2-10), h u trong m i v i c h d ng nh ng l v t thi êng li êng v à l àm ch ng cho Ch úa Kitô m i n i t r ên ho àn c u. àng kh ác, c ái nh l à linh h n c a t t c v i c t ông , c chuy n th ông v à nu ôi d ng nh c ác b í t ch nh t l à b í t ch Th ánh Th .*

(Xem thêm: *MV 43a; LM 2e; T 4ac, 8a*).

116. T i sao t n h i n cho Chúa m à con c o n so s ánh m ình v i ng i i, ph àn n àn v i thua s út i u n ày, i u n . Con t i c v i b thi t th o i khi l àm t ôi Ch úa sao?

☞ *Mt 19,27.29: B y gi óng Phê-rô l ên t i ng th a Ng i: «Th y coi, ph n ch ng con, ch ng con ã b m i s m à theo Th y. V y ch ng con s c g i?» V à ph àm ai b nh à c a, anh em, ch em, cha m , con cái hay ru ng t, v i danh Th y, th i s c g p b i v à c o n c s s ng v nh c u l àm gia nghi p.*

117. «Th a Th y, nh án danh Th y th i c ma qu c ng ph i l y ph c ch ng con» – «Các con ch m ng v i ma qu ph i l y ph c các con, m t h áy m ng v i tên các con ã c ghi t r ên tr i» (*Lc 17-20*).

7. C ỦNGUY N

C ủnghìn, nghĩa tôi

118. Họ t ửng không c ủnghìn là vô ích trước mặt Chúa. Máy móc t ửng có thể làm hại con.

☞ Cv 6,2: Nhóm M ười Hai triết và toàn th các môn và nói: «Chúng tôi mà b ị vì c rao giảng Lời Thiên Chúa lo việc nung, là i u không ph ải».

119. Thành t ửng n, thành hai hy sinh, thành ba m i n ho t ửng.

120. C ủnghìn là n n t ửng c ả i s ửng thiêng liêng. Lúc c ủnghìn, con n i li n, k thi hi p v i Thiên Chúa. Bóng i n sáng nh n i li n v i máy phát i n.

☞ Pl 4,6-7: Anh em ng lo l ưng gì c ả . Nh ưng trong m i hoàn c ả nh, anh em c ả em l i c ả kh n, van xin và t ửn, mà giải bày trước m i Thiên Chúa nh ưng i u anh em th nh ưng n. Và bình an c ả Thiên Chúa, bình an v ết lên trên m i hi u bi t, s ống i cho lòng trung tr ánh em c ả k t h p v i c ả Kitô Giêsu.

(Xem thêm: Ga 15,5).

☞ LM 18c: trung thành chu toàn th a tác v ết a mình, các ngài (linh m i) ph ải chuyen tâm àm o h ưng ngày v i Chúa Kitô trong lúc vi ưng Mình Thánh Chúa và trong vi c cá nhân tôn sùng phép Thánh Th Chí Thánh; các ngài hãy t ỷ ch m lo vi c t nh tâm thiêng liêng và m n chu ng vi c linh h ưng. B ưng n h i u cách, nh t là b ưng tâm ưng n v n c th c hành trong Giáo h i và b ưng nh ưng hình th c kinh ưng n khác nhau tùy các ngài t ỷ l a ch n, các Linh m i t luy n và c tâm kh n c u Chúa ban cho mình m t tình th n th ph ưng ích th c, nh ó các ngài cùng v i dân c trao phó s ắc thi p m t thi t v i Chúa Kitô là ng Trung gian c ả Giao c m i, và nh th , h có th kêu lên nh ưng ngh a t «Abba, Cha» (Rm 8,15).

(Xem thêm: GH 42a; PV 12; LM 5c, 6f, 18a; TG 25b).

121. Con tin vào hi u n ưng c ả l i c ủnghìn không? Hãy suy l i Chúa: «Ta b ảo các con: Hãy xin thì s ống; hãy tìm thì s ống; hãy gõ thì s ống cho» (Lc 11,9). Có công ty b ảo hi m nào b ảo m cho các con ch c ch n h n l i y không?

* Ga 15,7: N ưng anh em l i trong Th y và l i Th y l i trong anh em, thì mu n g i, anh em c ả xin, anh em s ống c nh ưng.

122. Bí quy t nuôi d ưng i s ửng Kitô h ưng là c ủnghìn. Ai không c ủnghìn, dù có làm phép l , con c ả ng ưng tin.

☞ Cv 2,42: Các tín h ưng chuyen c ả nghe các Tông gi ưng d ưng, luôn luôn hi p thông v i nhau, siêng n ưng tham d ắt b ưng bánh, và c ủnghìn không ng ưng.

123. Con hãy c u nguy n luôn, b t c âu. Chúa Giêsu ã nói: «Hãy t nh th c và c u nguy n» (Mt 26,41).

☞ Cl 4,2: Anh em hãy siêng n ng c u nguy n; hãy t nh th c mà c u nguy n và t n.

(Xem thêm: Lc 18,Itt; Ep 6,18; Pl 4,6).

124. « âu có hai, ba ng i h p l i nhân danh Ta, thì có Ta gi a h » (Mt 18,20). L i Chúa Giêsu ã ng nghi m, c bi t n i nhi u c ng oàn c u nguy n, h s ng xa linh m c t ng ngàn cây s mà v n h ng d n nhau c u nguy n, kiên trì gi a gian nan và cô n.

☞ Cv 1,14: T t c các ông u ng tâm nh t trí, chuyên c n c u nguy n cùng v i m y ng i ph n , v i bà Ma-ri-a thân m u c Giêsu, và v i anh em c a c Giêsu.

(Xem thêm: Cl 3,16-17).

125. Con ng c nhiên vì sao nhi u ng i m t n Chúa g i, m t c tin, ph n b i H i Thánh? Trong bao nhiêu lý do, luôn luôn có m t lý do chính: h b c u nguy n t lâu.

126. ng xem th ng vi c c kinh, các Tông ã th a: «L y Th y xin d y chúng con c u nguy n» (Lc 11,1). Chúa Giêsu áp: «Các con hãy c u nguy n th này: L y Cha chúng con trên tr i...» (Mt 6,9). Chính Chúa Giêsu d y c kinh.

127. Chúa d y c kinh giúp con c u nguy n, nh ng vi c chính là g p g , nói chuy n gi a Cha và con: «Còn ng i khi c u nguy n thì hãy vào bu ng, khóa c a l i mà c u nguy n v i Cha ng i, có m t c n i kín n; và Cha ng i, ng th u su t c n i kín n s hoàn tr l i cho ng i» (Mt 6,6).

Tuy c n hình th c, nh ng chính y u v n là tâm tình ph t .

☞ PV 12: i s ng thiêng liêng không ch gi i h n trong vi c tham d Ph ng v thánh. B i vì ng i Kitô h u c m i g i c u nguy n chung, nh ng c ng ph i vào phòng riêng âm th m c u nguy n cùng Chúa Cha, h n n a ph i c u nguy n không ng ng nh l i v Tông ã d y. Chính v Tông này còn d y chúng ta ph i mang trong mình s kh ch c a Chúa Giêsu s s ng c a Ng i c phô di n trong xác th hay ch t c a chúng ta.

(Xem thêm: PV 6; LM 18c).

128. L i kinh Ph ng v r t p lòng Chúa, vì ó là l i Thánh kinh, là l i c u c a H i Thánh, nhi m th Chúa Giêsu. Con hãy dùng sách l , sách ca v nh, sách nguy n mà c u nguy n.

☞ Cl 3,16b: t lòng bi t n, anh em hãy em c tâm h n mà hát dâng Thiên Chúa nh ng bài thánh v nh, thánh thi và thánh ca, do Th n Khí linh h ng.

(Xem thêm: Ep 5,19).

☞ PV 84: Theo truy n th ng xa x a c a Kitô giáo, Kinh Nh t t ng c l p ra thánh hi n tr n ngày êm b ng l i ng i khen Thiên Chúa. Vì, khi bài ca ng i khen tuy t di u ó c chu toàn úng nghi th c b i các linh m c ho c b i nh ng ng i khác c y nh i m làm công vi c ó theo s thi t nh c a Giáo h i, ho c các Kitô h u h p cùng linh m c c u nguy n theo th th c ã c chu n nh n, thì ó th c là t i ng c a chính H i n thê nói v i Phu quân mình, và

h n th n a, còn là l i c u nguy n c a Chúa Kitô và Thân th Ng i dâng lên Thiên Chúa Cha.

(Xem thêm: PV 2,7c, 8, 10a; DT 6b).

129. Cha nói: «Th nh t c u nguy n», không ph i là vô c n c . Chúa Giêsu b o: «...Maria ã ch n ph n t t r i, và s khôn b ai gi t m t!» (Lc 10,42). Khi ng i d i chân Chúa, nghe l i Chúa, yêu m n Chúa, Maria ã c Thánh Th , Thánh Kinh, Thánh nguy n.

☞ *Ga 14,23: Ai yêu m n Th y, thì s gi l i Th y. Cha Th y s yêu m n ng i y. Cha Th y và Th y s n và l i v i ng i y.*

130. Con tìm b n an i, nâng con kh i cô n. Sao con không tìm ng i b n không bao gi ph n b i con, và có th v i con liên l b t c n i nào?

☞ *Mt 11,28: T t c nh ng ai ang v t v mang gánh n ng n , hây n cùng tôi, tôi s cho ngh ng i b i d ng.*

(Xem thêm: Ga 15,15).

131. M t ng i «thánh» mà không c u nguy n là thánh gi . Con i xem, h s s p không m y h i.

☞ *Lc 22,40.46: Ng i b o các ông: «Anh em hây c u nguy n k o sa ch c cám d ». Ng i li n nói v i các ông: «Sao anh em l i ng ? D y mà c u nguy n, k o sa ch c cám d ».*

(Xem thêm: Ga 15,4.6).

132. Mu n ánh giá công vi c tông c a ai, con hây xem ng i y c u nguy n th nào?

133. N u con không c u nguy n, ch ng ai tin con làm vi c vì Chúa âu!

134. T i sao có kh ng ho ng trong H i Thánh? Vì h giá vi c c u nguy n.

135. Ai hi u c mảnh l c c a l i c u nguy n? S t s ng nh các Tông và c M trong nhà ti c ly, phó thác nh Chúa Giêsu v n Cây d u, c ng quy t nh Maisen giang tay trên núi, tha thi t nh ng i tr m lành, khiêm t n nh ng i thu thu .

☞ *Gc 5,16b: L i c u xin tha thi t c a ng i công chính r t c o h i u l c.*

(Xem thêm: Mt 26,39.44; Lc 18,13-14; 23,42; Cv 1,14).

136. Ng i ta s ng không ch nh c m bánh mà còn nh nh ng l ng th c thiêng liêng (x. Mt 4,4): Thánh Th , Thánh kinh, Thánh nguy n. N u không, con không có s s ng th n linh.

☞ *GH 42a: c ái, t a h t gi ng t t, l n l ên trong tâm h n và k t sinh hoa trái, m i m t tín h u ph i s n lòng lo l ng nghe l i Chúa, và v i n Ngài th c hành thánh ý Ngài; ph i n ng lanh nh n các bí tích, nh t là bí tích Thánh Th , n ng tham d các nghi l c u nguy n, t b minh, nhi t thành ph c v anh em và chuyen c n luy n t p các nhân c.*

(Xem thêm: MK 21; PV 24; LM 18a; DT 6b; T 4c).

137. M t ng i ch a vào o mà c u nguy n là d u r t t, kh i s c u nguy n là kh i s có c tin.

138. Tình th n c u nguy n gi ng nh m t lò l a nung t tâm h n tông c a con. Mu n nuôi ng n l a y, con hãy nhen vào ó nh ng thanh g l n c a hy sinh, c a nh ng cu c t nh tâm và c nh ng que c i nh c a l i nguy n t t và hy sinh th m kín.

☞ *ITx 3,10: êm ngày chúng tôi tha thi t nài xin Chúa cho c th y m t anh em và b túc nh ng gì còn thi u trong c tin c a anh em.*

(Xem thêm: *Ep 6,18*).

☞ *T 4a: Vì Chúa Kitô, ng c Chúa Cha sai n, là ngu n m ch nguyễn y c a m i vi c Tông trong Giáo h i, nên hi n nhiên là k t q a phong phú c a vi c tông giáo dân tu thu c s k t hi p s ng ng c a chính h v i Chúa Kitô, ng phán r ng: «Ai trong Th y và Th y trong k y, nh v y m i sinh c nhi u hoa trái vì ngoài Th y ra chúng con ch ng làm gì c» (Ga 15,5).*

(Xem thêm: *GH 41c; PV 12; DT 8b; T 16ag*).

139. D u mi ng con không nói ra, Chúa ã hi u th u lòng con. Con hãy xem g ng ng i àn bà b ng huy t: ng n g u áo Chúa, c nh n l i ngay.

☞ *Mt 6,7-8: Khi c u nguy n, anh em ng l i nh i nh dân ngo i; h ngh r ng: c nói nh i u là c nh n l i. ng b t ch c h , vì Cha anh em ã bi t rõ anh em c n gì, tr c k hi anh em c u xin.*

(Xem thêm: *Mt 9,20; Lc 12,30*).

140. Con t i l i không dám ra tr c m t Chúa, nh ng l i H i thánh khi n con v ng tâm: «Nh c Kitô, Chúa chúng con». T t c công nghi p c a Chúa Giêsu, c M và các thánh không bao b c l i c u nh bé c a con sao?

☞ *IGa 2,1-2: H i anh em là nh ng ng i con bé nh c a tôi, tôi vi t cho anh em nh ng i u này, anh em ng ph m t i. Nh ng n u ai ph m t i, thì chúng ta có m t ng B o Tr tr c m t Chúa Cha: ó là c Giêsu Kitô, ng Công Chính. Chính c Giêsu Kitô là c a l n bù t i l i chúng ta, không nh ng t i l i chúng ta mà thôi, nh ng còn t i l i c th gian n a.*

(Xem thêm: *Rm 8,34; DT 7,25*).

☞ *GH 50c: C ng nh m i hi p thông gi a các Kitô h u còn s ng trên d ng th a chúng ta t i g n Chúa Kitô h n, thì s liên k t v i các thánh c ng hi p nh t chúng ta v i Ng i, là u và là Ngu n phát sinh m i ân s ng và s s ng c a chính Dân Thiên Chúa. Do ó, i u h t s c thích áng là chúng ta yêu m n các b n h u và các ng i ng th a t c a Chúa Kitô, c ng là anh em và ân nhân c bi t c a chúng ta, c ng nh chúng ta dâng l i c m t Thiên Chúa vì các ngài và «thành kh n van nài, ch y n xin các ngài c u nguy n và tr l c, giúp , h u Chúa Cha ban cho nh i u n lành, nh Chúa Giêsu Kitô, Con Chúa, Chúa chúng ta, ng C u chu c và Gi i thoát duy nh t c a chúng ta».*

(Xem thêm: *GH 49, 50a, 51a, 62a*).

141. Con t ng tr em ch a làm g i c, ng i b nh không còn làm g i c cho H i thánh sao? Không âu, sau l i c u chính th c c a H i thánh, l i nguy n c a tr em và b nh nhân r t p lòng Chúa. N ng nh c h ý th c!

☞ *Gc 5,13: Ai trong anh em au kh ? Ng i y hãy c u nguy n. Ai vui v ch ng? Ng i y hãy hát thánh ca.*

(Xem thêm: Mt 19,13-15).

142. Gi c u nguy n là gi tâm s v i Chúa là Cha, ch khôn ph i là gi làm bài, là gi c a qu tim, ch khôn ph i là gi c a luân lý. ng n n óc bóp trán trình bày v i Chúa.

☞ Rm 8,26: *H n n a, l i có Th n Khí giúp chung ta là nh ng k y u hèn, vì chung ta không bi t c u nguy n th nào cho ph i; nh ng chính Th n Khí c u thay nguy n giúp chung ta, b ng nh ng ti ng rên si t khôn t .*

143. Nhi u x khôn có linh m c ā gi v ng c tin su t nhi u ch c n m, nh c kinh c u nguy n trong các gia ình.

144. L i c u nguy n c a con ph i ph c p, qu tim con ph i ch a ng c th gian, nh ng ng vì ó mà quên nh ng th c t trong con và chung quanh con.

☞ Itm 2,1.3-4: *Tr c h t, tôi khuyên ai n y dâng l i c u xin, kh n nguy n, nài van, t n cho t t c m i ng i... ó là i u t t và p lòng Thiên Chúa, ng c u chung ta, ng mu n cho m i ng i c c u và nh n bi t chân lý.*

(Xem thêm: Ep 6,18).

145. Sách thêng liêng làm nhi u ng i nêu thánh, ó là d u nuô lò l a c u nguy n.

146. c bi t v i tâm h n toàn hi n, áng l trong lý l ch ph i khai: «Ng i nghi p: c u nguy n». Các ngh khác th gian u làm c . Th gian òi h i con gi i lý c u nguy n và nài xin con: «C u nguy n cho tôi».

☞ Cv 6,4: *Còn chúng tôi, chúng tôi s chuyên lo c u nguy n và ph c v L i Thiên Chúa.*

(Xem thêm: Cv 2,42; Ep 1,16).

☞ DT 6b: *Tu s c a các h i dòng c n m n luy n t p tinh th n c u nguy n và c s c u nguy n, múa l y n i ngu n m ch ích th c c a n n tu c Kitô giáo. Tr c h t, h ng ngày ph i có quy n Thánh Kinh trong tay, nh c và suy g m mà h c c nh ng «ki n th c siêu vi t v Chúa Giêsu Kitô» (Pl 3,8). Ph i theo tinh th n c a Giáo h i mà em h t tâm h n, mi ng l i chu toàn các L nghi Ph ng v , nh t là M u nh i m Thánh Th , l i ph i nuô d ng i s ng tu c b ng ngu n m ch phong phú y.*

(Xem thêm: GH 26c, 27c; LM 14a, 18c; T 8b).

147. Không ph i Maria ng i yên d i chân Chúa vì làm bi ng. Phúc âm không phong thánh ng i làm bi ng.

Maria ch n ph n nh t: nghe Chúa nói, l i Chúa th m t n tâm can, lay chuy n mình, làm vi c trong mình. Có gì ho t ng b ng s l t xác, s bi n i y? (x. Lc 10,42)

☞ MK 25a: *Thánh Công ng c ng tha thi t và c bi t khuy n khích m i Kitô h u, cách riêng các tu s hãy n ng c Thánh Kinh h c bi t «khoa h c siêu vi t c a Chúa Giêsu Kitô» (Pl 3,8), «Vì không bi t Thánh Kinh là không bi t Chúa Kitô».*

(Xem thêm: MK 26; LM 13b; TD 11b).

¶ + ¤

8. HY SINH

Hy sinh là điều chúng ta tình yêu.

148. Hy sinh và nguy nan mơi: Nếu con không hy sinh, con sẽ phản nàn vì nguy nan mươi lăm.
149. Con phải hy sinh nhu ưng, khi sang gì anh em ngài khác chính kinh con, khác a v con, khác lý tưởng con. Hãy xem gì Chúa Giêsu là Thiên Chúa, Ngài sang gì a loài người thật, 33 năm hy sinh liên lục.
- ☞ *LM 15b: c bác ái mà vỗ thôi thúc các Linh mục đang hoạt động trong môi trường hiện nay bị tự sinh ý riêng mình, qua việc vâng lời phàm Chúa và anh em, bằng cách lấy tinh thần cậy tin mà lãnh nhận và tuân theo những gì các Giáo Hoàng, các Giám mục của mình, cũng như các Bác trên khác truy đuổi và khuyên bảo, bằng cách hoàn toàn sẵn lòng thiền và thiền hằng ngày cho mình dù là thấp kém và nghèo hèn.*
- (Xem thêm: GH 10b, 41a; T 9a).
150. Giúp đỡ làm khôn con, con có thể có hai thái độ: «Người này hại tôi!» – «Người này thánh hóa tôi!».
- ☞ *Pl 1,28: Vì bao giờ người ta không chênh lệch cho thay họ sẽ bao giờ vong, còn vì anh em, thì là bao giờ không có ai yêu là ân huỷ Thiên Chúa ban.*
- (Xem thêm: IPr 2,19-20).
151. Thiên hoàng nói: «Người này là mồi của cho tôi!» Con phải nói: «Người này là khí của Chúa dùng biến tôi!»
152. Ai cũng kính trọng những người là con của đức tin mến Chúa, nhưng ai cũng sợ Chúa mến đức tin mến trên mình bằng hy sinh.
153. Con không có gì để hy sinh cho Chúa, nhưng Chúa thấy con bao qua nhiều đập: tặc cài vào tim tay nói móc họng, thịnh lồng trại mìn tạc cáo bài công, yêu thương mìn tay bắn phun bẩn, không nói mà tẩy hóc búa trả a. Mỗi giây phút đều có đập hy sinh.
154. Người hy sinh kiêu Biết phái, hãy hy sinh theo Phúc âm.
- ☞ *Mt 6,16: Khi ăn chay, anh em chỉ làm bao rau nhặt nõi cối : chúng làm cho ra và thi u não, thiên hạ thấy là chúng ăn chay. Thầy bảo thời tanh em, chúng ăn cắp phan thayng rồi.*
155. Người thích sự yêu thương, luôn luôn hy sinh mà không bao giờ khen công.

☞ Mt 6,3: Còn anh, khi b ñ thí, ñng cho tay trái bi t vi c tay ph i làm.

(Xem thêm: Mt 6,17-18).

156. Con nói: «Tôi không có d p hy sinh»; ó là d u con ch a m n Chúa.

☞ GH 10a: Nh ng ng i ã lanh phép r a, nh s tái sinh và x c d u c a Chúa Thánh Th n, c thánh hi n tr thành ch thiêng liêng và nh n ch c t t thánh, h u qua m i ho t ng c a con ng i Kitô h u, dâng hy t thiêng liêng và rao truy n nh ng k công c a ng ã g i h t bóng t i n ánh sáng k di u c a Ngài (x. IPr 2,4-10). Vì th , t t c các môn c a Chúa Kitô, trong khi kiên tâm c u nguy n và cùng nhau ca t ng Thiên Chúa (x. Cv 2,42-47), h ph i dâng mình làm hy v ts ng ng, thánh thi n p lòng Thiên Chúa (x. Rm 12,1), ph i làm ch ng v Chúa Kitô trên kh p m t t và trình bày ni m hy v ng v cu c s ng v nh c u mà h ôm p cho nh ng ai ang khao khát (x. IPr 3,15).

(Xem thêm: MV 38a; LM 13b, 15; TG 12a, 25b).

157. Không hy sinh, không có nhân c thánh thi n. Ai ch a «b minh vác thánh giá» thì ch a «theo Th y» c. ó là i u ki n tiên quy t.

☞ Mt 10,38: Ai không vác th p giá minh mà theo Th y, thì không x ng v i Th y.

(Xem thêm: Mt 16,24).

☞ DT 5d: Các tu s ph i trung thành v i l i kh n c a minh và vì Chúa Kitô, t b m i s (x. Mc 10,28), theo Ng i (x. Mt 19,21) nh m t i u c n thi t duy nh t (x. Lc 10,42), nghe l i Ng i (x. Lc 10,39) và lo âu n nh ng gì thu c v Ng i (x. ICr 7,32).

(Xem thêm: PV 12; LM 12b, 13; T 9a).

158. Hy sinh con, ñng hy sinh k khác!

159. Vì yêu th ng, ta s n sàng hy sinh t t c nh Chúa Giêsu: «... cho th gian bi t là Ta yêu m n Cha, và nh Cha truy n d y Ta sao, Ta làm nh v y. ñng d y! Ta i kh i ây!» (Ga 14,31).

☞ GH 42d: Giáo h i c ng nh l i khuyên nh c a thánh Tông thúc gi c các tín h u s ng bác ái và khuyên h ph i có tâm tình nh Chúa Giêsu Kitô « ng t di t minh, nh n l y hình hài tôi t ..., và vâng l i cho n ch t» (Pl 2,7-8), và vì chúng ta, «Ng i ã tr n ên nghèo nàn tuy Ng i v n giàu sang» (2Cr 8,9). Vì c noi theo và làm ch ng c ái cùng s khiêm h c a Chúa Kitô c n c các môn th c hi n không ng ng; n ên Giáo h i là M chúng ta vui lòng khi th y trong lòng minh có nh i u con cái nam n mu n theo sát g ng ng C u Th và t l rõ ràng h n s t di t c a Ng i.

(Xem thêm: MV 22c; TG 25b).

160. N u con không hy sinh bên ngoài, không ai tin con hy sinh bên trong. Hy sinh giác quan r t quan h : avít ã sa ngã vì không gi m t.

☞ Mt 5,29: N u m t ph i c a anh làm c cho anh sa ngã, thì h ãy móc mà né m i; vì thà m t m t ph n thán th , còn h n là toàn thán b né m vào ho ng c.

161. «...c Giêsu... ã yêu m n các k thu c v Ngài còn trong th gian, thì Ngài ã yêu m n h n cùng» (Ga 13,1). T n cùng y là Thánh gia. Hy sinh c a con ph i tr n v n, ph i là l toàn thiêu, n u «con yêu m n n t n cùng!».

☞ *GH 42b: Vì Chúa Giêsu, Con Thiên Chúa, ã t tình yêu c a Ng i b ng cách hy sinh m ng s ng vì chúng ta, nên không ai có tình yêu cao c h n ng i hy sinh m ng s ng vì Chúa và vì anh em (x. 1Ga 3,16; Ga 15,13). M t s Kitô h u ngay t th i s khai ã c g i và s còn c g i mãi làm ch ng tình yêu y cách hùng h n tr c m t m i ng i, nh t là tr c m t nh ng k bách h i mình. Khi t o, ng i môn ng hoá v i Th y mình, ng ã tình nguy n ch p nh n cái ch t c u th gi i, và ng i môn n ên gi ng Ng i trong vi c m áu; Giáo h i coi vi c t o ó nh m t ân hu l n lao và m t b ng ch ng cao c v c ái.*

(Xem thêm: GH 41b; MV 93; LM 12b, 13c, 13d; DT 9a).

162. Cái gì làm con xa Chúa, hãy hy sinh nó i: Móc m t, ch t tay, c a chân... (x. Mt 5,29-30; 18,8-9).

163. Chúa th ng g i hy sinh n nh ng ng i Chúa yêu, nh ng h ng ng i c Chúa yêu ít l m, vì không m y ai ch p nh n hy sinh.

☞ *Mt 7,13-14: Hãy qua c a h p mà vào, vì c a r ng và ng thênh thang thì a n di t vong, mà nhi u ng i l i i qua ó. Còn c a h p và ng ch t thì a n s s ng, nh ng út ng i tìm c l i y.*

164. Không hy sinh n i nh ng vì c nh , con s u hàng tr c nh ng hy sinh l n h n.

165. thúc y con, m i l n hy sinh hãy nh rõ m t m c tiêu: c u m t linh h n, dâng cho m t b nh nhân, c u cho H i thánh m t a ph ng ang g p khó kh n.

166. Ai h ng hái ch i d y ban sáng, s h ng hái su t ngày. Phút th c d y r t quan h .

167. ng nhát s ! Hãy xem g ng thánh Phaolô: ói khát, rách r i, tr m c p, roi òn, m tàu, vu v , tù ng c, ch t chóc...

N u con s , ng làm tông .

☞ *Rm 8,35: Ai có th tách chúng ta ra kh i tình yêu c a c Kitô? Ph i ch ng là gian truân, kh n kh , ói rách, hi m nguy, b t b , g m giáo ?*

(Xem thêm: Rm 8,38-39; Pl 1,12-14; ITx 2,1-2; IPr 3,13-14).

168. N u bi t ch ng b ng hy sinh, h n và xác con là hai ng i b n oàn k t và vô ch. N u không bi t ch ng : h n và xác con là hai k thù không bao gi lìa nhau.

☞ *ICr 9,27: Tôi b t thân th ph i ch u c c và ph c tùng, k o sau khi rao gi ng cho ng i khác, chính tôi l i b lo i.*

(Xem thêm: Rm 7,15; IPr 4,1-2).

169. Ng i hy sinh bi t r ng l ng tr c khuy t i m c a ng i và nghiêm kh c tr c khuy t i m c a mình.

170. Có nh ng ng i hy sinh mà mu n m i ng i bi t mình hy sinh. Có nh ng ng i không hy sinh mà mu n m i ng i bi t mình hy sinh. Có nh ng ng i hy sinh luôn, mà không mu n ai bi t mình hy sinh.
171. Trong m t cu c hành h ng long tr ng, h ng v n ng i tham gia, ai c ng mu n vác thánh giá i tiên phong. Nh ng trong cu c hành h ng c a m i ngày, m y ai s n lòng vác thánh giá c a mình? Anh hùng thinh l ng khó l m!
172. Thánh thi n và t i l i, l m lúc ch do th ng b i c a m t phút hy sinh.
173. Kinh Tin Kính ph i ánh ng con, vì s hy sinh c a Chúa Giêsu: «Ng i ā nh p th ... và ā làm ng i. Ng i ch u óng inh... ch u t hìn, và mai táng...» Hy sinh trong c cu c s ng, nh c a l toàn thiêu.
- ☞ 2Cr 5,15: *c Kitô ā ch t thay cho m i ng i, nh ng ai ang s ng khōng cōn s ng cho chính mình n a, mà s ng cho ng ā ch t và s ng l i vì mình.*
- (Xem thêm: Dt 12,1-3).
174. Con có th hy sinh m ng s ng, hy sinh c cu c i, vì hy sinh chan ch a vào Chúa Giêsu: «Ng i s ng l i nh l i Thánh kinh, Ng i lên tr i. Ng i s tr l i trong vinh quang... N c Ng i s khōng bao gi cùng».
- ☞ 2Tm 2,8-9.11: *Anh hāy nh n c Giêsu Kitô, ng ā s ng l i t cōi ch t, ng xu t thân t dòng dõi a-vít, nh tôi v n nói trong Tin M ng tôi loan báo. Vì Tin M ng y, tôi ch u kh , tôi còn ph i mang c xi ng xích nh m t tên gian phi. Nh ng l i Thiên Chúa àu b xi ng xích! ây là l i áng tin c y: N u ta cùng ch t v i Ng i, ta s cùng s ng v i Ng i.*
- (Xem thêm: ITx 1,9-10).
175. ng ngh ch có mình con hy sinh. Hãy nhìn quanh con, t nh ng a bé bán báo ki m ti n ph giúp cha m , n nh ng c già hy sinh t t c nuô con, nuô cháu... Con ph i h th n, con hãy c m ph c. Có nh ng ng i ói rách, nh ng d i l p áo t t i, có qu tim anh hùng.

☞ † ☙

9. QU TIM

ng qu tim con già nua

176. ...ng dâng tim con cho Chúa, r i tìm qu tim ng i khác thay vào. Chúa không mu n con ch i: «Trò ghép tim» y âu.

177. Các thánh càng già thì qu tim h càng t i tr .

178. ...ng tháng ngày làm cho qu tim con già nua. Hãy yêu th ng v i m t tình yêu ngày càng mãnh li t, m i m , trong tr ng h n: tình yêu Chúa vào qu tim con.

☞ Ep 3,16-18: *Tôi nguy n xin Chúa Cha, th theo s phong phú c a Ng i là ng vinh hi n, ban cho anh em c c ng c m nh m nh Th n Khí c a Ng i, con ng i n i tâm n i anh em c v ng vàng. Xin cho anh em, nh lòng tin, c c Kitô ng trong tâm h n; xin cho anh em c bén r sâu và xây d ng v ng ch c trên c ái, cùng toàn th dân thánh, anh em s c th u hi u m i kích th c dài r ng cao sâu.*

☞ MV 1: *Vui m ng và hy v ng, u s u và lo l ng c a con ng i ngày nay, nh t là c a ng i nghèo và nh ng ai au kh , c ng là vui m ng và hy v ng, u s u và lo l ng c a các môn Chúa Kitô, và không có gì th c s c a con ng i mà l i không gieo âm h ng trong qu tim h .*

(Xem thêm: GH 42a; DT 1c, 6a).

179. Ng n ng i gì? Hãy c t t xích xi ng ràng bu c con, dù là xích vàng, ti n lên. Cu i ng có Chúa ón ch con.

☞ Mt 19,21-22: «N u anh mu n nêu hoàn thi n, thì hãy i bán tài s n c a anh và em cho ng i nghèo, anh s c m t kho tàng trên tr i. R i hãy n theo Ta». Nghe l i ó, ng i thanh niên bu n r u b i, vì anh ta có nhi u c a c i.

☞ T 4e: *Gi a nh ng c n th thách i này h tìm th y s c m nh trong ni m hy v ng vì h ngh r ng: «Nh ng au kh hi n th i ch ng th m vào âu so v i vinh quang s p t i s c giãi bày cho chúng ta» (Rm 8,18).*

(Xem thêm: GH 7e; MV 22d; LM 16bc; T 5a).

180. Con th ng nói: «Ph i mà tôi ã d t khoát t u!» Mong con ng còn ph i nh c l i l i h i t i c mu n màng y.

181. Con c m th y qu tim con y u u i. Các thánh c ng nh con. Nh ng nh v y h m i làm thánh: nh n Chúa và ý chí.

☞ Rm 7,19: *S thi n tôi mu n thì tôi không làm, nh ng s ác tôi không mu n, tôi l i c làm.*

182. Con dâng cho Chúa m t qu tim, trong ó m i th t o chen nhau chi m ch r i con b o Chúa nh n và gi qu tim y sao?

☞ Mt 22,37: Ng i ph i yêu m n c Chúa, Thiên Chúa c a ng i, h t lòng, h t linh h n và h t trí khôn ng i.

(Xem thêm: 1Cr 6,15).

183. Con i m t qu tim nhau nát, l y Thánh Tâm yêu th ng Chúa sao c?

☞ 1Ga 4,19: Ph n chúng ta, chúng ta hãy yêu th ng, vì Thiên Chúa ã yêu th ng chúng ta tr c.

184. Con nói: « ây là nh ng tình b n nâng tôi». Hãy xem, n u không ti n lên thì ó ch là gánh n ng è b p con xu ng thôi.

185. Con mu n mang qu tim con rao bán qua tay m i ng i, khi ã chê chán r i m i em dâng cho Chúa! Chúa d i h n con sao?

186. Chúa mu n t t c lòng con, Chúa không ch p nh n chia s v i ai.

☞ Mt 6,24: Không ai có th làm tôi hai ch , vì ho c s ghét ch này mà yêu ch kia, ho c s g n bó v i ch này mà khinh d ch n . Anh em không th v a làm tôi Thiên Chúa v a làm tôi Ti n C a c.

(Xem thêm: Gl 4,8-11; 1Ga 2,15).

187. B t t c , con s c t t c , s c u t t c . Chúa Giêsu ã nói: «Và Ta, m t khi Ta c gi ng cao kh i t, Ta s kéo m i ng i l i v i Ta» (Ga 12,32).

☞ GH 42c: Trong nh ng l i khuyên, tr c h t ph i k ân hu cao quý mà Chúa Cha ban cho m t s ng i (x. Mt 19,11; 1Cr 7,7), h t n hi n tr n tình yêu không chia s cho m t mình Chúa cách d dàng h n, trong b c ng trình hay c thân (x. 1Cr 7,32-34). S ti t d c hoàn toàn vì N c Tr i luôn c Giáo h i c bi t quý tr ng và coi nh d u ch và ng l c c a c ái, và nh ngu n m ch c bi t sinh nhi u n ích thiêng liêng trong th gi i.

(Xem thêm: MV 22c, 32c; DT 1c).

188. ng ngh r ng b m i s , qu tim con s l nh nh t, i con s cō n, không thu hút c ai. Không! Con s c ánh sáng và s c nóng c a Thánh Tâm Chúa thay vào. Hãy xem s c m nh c a các thánh.

☞ Cl 3,1-3: Anh em ã c tr i d y cùng v i c Kitô, nên hãy tìm ki m nh ng gì thu c th ng gi i, n i c Kitô ang ng bên h u Thiên Chúa. Anh em hãy h ng lòng trí v nh ng gì thu c th ng gi i, ch ng chú tâm vào nh ng gì thu c h gi i. Th t v y, anh em ã ch t, và s s ng m i c a anh em hi n ang ti m tàng v i c Kitô n i Thiên Chúa.

(Xem thêm: Gl 2,20; Pl 1,21).

189. Các thánh b m i s , nh ng các thánh i âu, thiên h theo n ó: Xem g ng Cha Piô, thánh Gioan Vianney...

190. Không ch u theo Chúa, nh ng con ành làm nô l , theo ý riêng c a ng i n , ng i kia!

191. Qu tim và b n ph n, ph i ch n bên nào? Hãy ch n b n ph n và th c hi n v i t t c qu tim.

☞ *LM 3: Các Linh m c Tân c, do n g i và ch c thánh, m t cách nào ó c tuy n ch n ngay gi a Dân Chúa, nh ng không ph i tách bi t kh i h ho c b t c m t ng i nào, mà hoàn toàn t n hi n làm công vi c Chúa ā ch n h làm. Các ngài không th làm th a tác viên c a Chúa Kitô n u không là ch ng nhân và là ng i ban phát m t i s ng khác m t i s ng th t c; tuy nhiên các ngài không th ph c v nhân lo i n u l i s ng xa cu c s ng và nh ng hoàn c nh c a h . Chính th a tác v c a các ngài, vì mang m t danh ngh a c bi t, nên òi bu c các ngài không c theo thói th gian; nh ng ng th i l i òi h i các ngài s ng trong th gian gi a loài ng i.*

(Xem thêm: GH 34b, 41cg; MV 34b, 38a, 93).

192. Dùng tình yêu làm tông , m t c r t hay! Nh ng hãy xét l i, bây gi ch còn tình ch không còn g – ram tông nào n a.

193. Bao nhiêu m i tình v v n v n v ng, b y nhiêu vòng xích bu c con không bay lên cao c.

194. Không ph i t ng s ho t ng là quan h , nh ng chính cao c a tình yêu bi n i hành ng c a con m i quan h .

☞ *Rm 13,10: ā yêu th ng thì không làm h i ng i ng lo i; yêu th ng là chu toàn L Lu t v y.*

10. CHÍ KHÍ

Quyết mâu thuẫn sách: PHÚC ÂM
Quyết theo mặt lý tưởng: CUCI CHÚA GIÊSU

195. Chúa ban cho con mặt c Giêsu, Chúa cũng ban tay do con làm thành mặt i thánh thiền, cao quý, hữu ích hay phá tán thành mặt của các sinh c n c i, phun bụi, chén, ê hèn.

☞ *Pl 2,13-15: Vì chính Thiên Chúa tác động n ý chí c ng nh hành ng c a anh em do lòng yêu thương c a Ngài. Anh em hãy làm mặt vi c mà ng kêu ca hay phun kháng. Nh th , anh em sẽ trân trọng s ch, không ai chê trách c i u gì, và sẽ trân trọng nh ng ng i con v n toàn c a Thiên Chúa, gia m t th h gian tà, sa o . Gi a th h ó, anh em phải chi u sáng nh nh ng vì sao trên vòm trời*

(Xem thêm: *Pl 4,8; Dt 6,7-8*).

☞ *MV 17: Tuy do ích thước là dù chưa có nh t c a hình nh Thiên Chúa trong con ng i. Bởi vì Thiên Chúa đã muôn con ng i t nh li u, h u con ng i t mình i tìm ng T o D ng và nh k t h p v i Ngài con ng i t i n t i s hoàn thiện tr n v n và h nh phúc. V y ph m giá c a con ng i òi h i h ph i hành ng theo s ch n l a ý th c và t do, nghĩa là chính con ng i c thúc y và h ng d n t bên trong, ch khôn g do b n n ng mù quáng hay c ng ch hoàn toàn bên ngoài.*

(Xem thêm: *TD 2b*).

196. Người i ích k tránh trách nhiệm, tránh mặt nh c, tránh hy sinh, h mu n t o h nh phúc, t o m t «thiênàng dành riêng» cho h gi a tr n gian, nh ng h s m t thiênàng v nh vi n.

☞ *Ga 12,25: Ai yêu quý m ng s ng mình, thì s m t; còn ai coi th ng m ng s ng mình i này, thì s gi l i c cho s s ng i i.*

(Xem thêm: *Pl 3,18-19*).

197. Người i chí khí xem hiên là anh em, nhìn công việc c c a thiên h nh công việc c c a chính mình. Người i ích k xem thiên h là n c thang mình tin lên, ch bị t cái «tôi», ch bị t công việc c a tôi».

☞ *Pl 2,20-21: Ch ng có ai khác cùng chia sẻ t tâm tình với tôi và t n tâm lo lắng cho anh em. Thathy, ai n y u tìm l i ích cho mình, ch khôn g tìm l i ích cho c Kitô Giêsu.*

(Xem thêm: *Pl 2,1-4*).

☞ TD 7b: V y khi h ng dùng m i quy n t do, nguyên t c luân lý ph i tuân gi là trách nhi m cá nhân và oàn th : khi hành x nh ng quy n l i c a mình, cá nhân c ng nh oàn th , ph i tuân gi lu t luân lý ngh a là ph i quan tâm n quy n l i c a ng i khác, c ng nh nh ng b n ph n c a mình i v i tha nhân và l i ích chung i v i m i ng i. Ph i i x v i m i ng i theo l công bình và tình nhân lo i.

(Xem thêm: MV 25c, 83).

198. L i d ng qu n chúng ti n thân, không ph i là t cách ng i lãnh o. Con s x ng áng là ng i lãnh o, n u con không tránh qu n chúng nh ng tìm n v i h và li u thân c u h .

☞ ITx 2,8: Ch úng t ói ā qu ý m n anh em, n n i s n sàng hi n cho anh em, kh ông nh ng Tin M ng c a Thiên Chúa, mà c m ng s ng c a chúng t ói n a, vì anh em ā tr n ên nh ng ng i thân yêu c a chúng t ói.

(Xem thêm: Rm 9,3).

199. ng cho khi p nh c là khôn ngoan. Chính vì nh i u con cái ánh sáng «khôn ngoan» ki u ó, mà con cái t i t m chí m o t nh i u m ôi tr ng h khôn dám m c.

☞ Gl 2,4-5: Vì có nh ng tên xâm nh p, nh ng k gi danh gi ngh a anh em, ā len l i vào dò xét s t do c a chúng ta, s t do chúng ta có c trong c Kitô Giêsu; h làm nh v y là b t chúng ta tr thành nô l . Nh ng v i nh ng ng i y, chúng t ói ā kh ông ch u nh ng b , dù ch trong giây lát, duy trì cho anh em chân lý c a Tin M ng.

☞ MV 43ab: i v i Kitô h u, xao l âng b n ph n tr n th là xao l âng b n ph n i v i tha nhân và h n n a i v i chính Thiên Chúa, khi n ph n r i i i c a mình b e d a...

... Nh ng t t h n là chính h , c c khôn ngoan Kitô giáo soi d n và c n th n chú ý các giáo hu n c a Giáo h i, h ây nh n l y trách nhi m c a mình.

(Xem thêm: MV 34c).

200. Ng i chí khí không t m ân. Óc t m ân nh b c t ng ng n con xa Thiên Chúa, xa anh em, xa t t c , và con không c n ai n a.

☞ Lc 18,11.14: Ng i Pha-ri-sêu ng th ng, nguy n th m r ng: «L y Thiên Chúa, xin t n Chúa, vì con không nh bao k khác: tham lam, b t chính, ngo i tình, ho c nh tên thu thu kia». Tôi nói cho các ông bi t: ng i này, khi tr xu ng mà v nh à, thì ā c n ên công chính r i; còn ng i kia thì kh ông. Vì phàm ai tôn mìn h l ên s b h xu ng; còn ai h mìn h xu ng s c tôn l ên.

(Xem thêm: Pl 3,3-4).

201. Ng i chí khí không khoang nh ng có tinh th n hy sinh nh th ng, h t mu i: ch p nh n tan bi n làm cho th c n có mùi v ngon lành.

☞ Mt 13,33: Ng i còn k cho h m t d ngôn khác: «N c Tr i c ng gi ng nh chuy n n m men bà kia l y vùi vào ba thúng b t, cho n khi t t c b t d y men».

(Xem thêm: Pl 3,7-8).

202. Ng i chí khí có tâm h n ngay th ng và c m th y ê nh c khi b i móć vi c k khác ho c s ng quanh co.

☞ Mt 5,37: Nh ng h «có» thì ph i nói «có», «không» thì ph i nói «không». Thêm th t i u gì là do ác qu .

(Xem thêm: Ep 4,14-15.25; ITx 2,3.5).

203. Ng i chí khí không l ng x ng nhúng tay vào công vi c m i ng i. Ph i nh n bi t gi i h n c a con.

204. Ng i chí khí bi t thinh l ng, n nói b a bái, thi u suy ngh , gieo r c chia r , th o n ó là khí c c a ma qu h c báć ái.

☞ Cl 3,8-9: Nh ng nay, c anh em n a, hãy t b t t c nh ng cái ó: nào là gi n d , nóng n y, c ác, nào là thoá m , n nói thô t c. Anh em ng nói d i nhau, vì anh em āc i b con ng i c v i nh ng hành vi c a nór i

(Xem thêm: Gc 3,5-6; IPr 2,1-3).

205. Ng i chí khí không t c m ch, dòm ngó vi c ng i khác, nh ng em t t c ý chí bi t mình rõ ràng.

206. Tính ch trích phê bình là m t tr ng i l n cho i s ng siêu nhiên c a con; ch tiêu c c phàn nàn k khác, con qu y r y h và nuôi d ng s ng cay trong lòng con.

207. Không bao gi em nh ng th t b i, th thách, au kh c a con ra nói cách chua chát ch trích ng i khác.

208. «L i», ó là m t t trong t i n c a ng i hèn nhát, l i bi ng, không mu n ph n u, nh ng ng i t nh n l y th t b i tr c r i.

209. ng khiêm t n l i th i. Ph i có cao v ng: mu n bi t, mu n hành ng, mu n li u, nh ng vì Chúa, vì H i thánh.

☞ ITm 3,1: ây là l i áng tin c y: ai mong c làm giám qu n, ng i y c mu n m t nhi m v cao p.

210. ng ham cãi vã sôi n i, con s ra mù quáng. am mê nh mây mù, che khu t ánh sáng khôn ngoan c a Thiên Chúa.

☞ 2Tm 2,23-25: Nh ng tranh lu n iên r và ngu xu n, anh hãy g t ra m t bên, vì bi t r ng nh ng th y sinh ra cãi c . Th mà ng i tôi t Chúa thì không c cãi c , nh ng ph i d u dàng v i m i ng i, có kh n ng gi ng d y, bi t ch u ng gian kh . Ng i y ph i l y lòng hi n hoà mà giáo d c nh ng k ch ng i: bi t âu Thiên Chúa l i ch ng ban cho h n sám h i nh n bi t chán lý

(Xem thêm: 2Tm 2,14-15; Tt 3,9).

211. Va ch m ng i khác là s th ng. M t xã h i không có va ch m ch có th là thiên àng. M t hòn ánh va ch m mà láng h n, tròn h n, s ch h n, p h n.

212. Con ng mang b nh nh tính, nh d , nó làm chí khí ch t mòn. Tri u ch ng c a nó là hay thay i ý ki n và ho t ng. i con ng ch ng ch t m t ng ch ng trình không bao gi th c hi n.

213. Ngày nay làm tò mò bù nhìn, múa máy mà vô hiệu, vô ích. Chứng trình của con, phải làm sao hôm nay, ngày sang ngày mai.
214. Không có hành động nào mà không phải là «thánh giá», nếu không xác định thánh giá thì chứng làm cát cứ.
215. Nhận ra có những quan hệ, con người khinh thường. Thì lòng mình liên lỉ trong các ví dụ, con luyến ý chí thành thật và làm cho bản thân con.
216. Điều gì nói, con hãy nói về «một giờ khác», bác ái dù dàng sẽ làm cho lý lùng của con truy cập mâu thuẫn, lôi cuốn họ. Cùng một điều này hai cách nói, do hai tâm hồn khác nhau và mang lại hai hiệu ứng khác nhau.
- ☞ *Cl 4,5-6: Anh em hãy không ngoan và đừng i ngoài; hãy tin rằng thời buổi hiện nay là thời của anh em phải luôn luôn minh mẫn mà đừng thèm, anh em biết áp sao cho phải vĩnh minh i.*
217. Người ùng ùng quát mắng khi người khác có lỗi. Hãy nhận ra điều đó. Vì lòng dù dàng và tự tin ý ngay lành, con tin như không thể chịu chung với nhau tàng gi. Thành công cho bản thân con và chứng cớ tính tình con.
- ☞ *Ep 4,31-32: ...ng bao giờ chưa cay gắt gác, nóng nảy giờ nhảm, hay lười thoả mãn, và hãy lời trái tim hành vi gian ác. Trái tim, phỉ xát tay i nhau, phỉ có lòng thèm xót và biết tha thứ cho nhau, nhưng Thiên Chúa đã tha thứ cho anh em trong c Kitô.*
- (Xem thêm: *Ep 4,2-4; Cl 3,12-14; 2Tm 2,24-26*).
218. Ý chí của ng quy tắc: vì có phải làm điều, không do đó, không để i... Bỏ dùn và hy vọng, năn Chúa và can đảm.
- ☞ *2Tx 2,15-17: Thời anh em, anh em hãy đừng vang và nỗi giặc các truy cập lòng chúng tôi đã để cho anh em, bằng lời nói hay bằng thời . Xin chính Chúa chúng ta là Kitô Giêsu Kitô, và xin Thiên Chúa là Cha chúng ta, đừng yêu thương chúng ta và đã dùng ân sủng mà ban cho chúng ta niềm man i bát đỷ và niềm cay đắng tột p, xin các Ngài an i và cho tâm hồn anh em cõi vĩnh minh, làm và nói tíc nh ng gì t t lành.*
- (Xem thêm: *2Tx 3,4-5; Rm 8,31-32*).
219. Trước khi nghe, con hãy nghe những mâu tinh khẩn lòn. Nếu con phải hành động trong một thời gian, có can gì âu! Vì con làm là vì cõi Chúa hồn là vì cõi con.
220. Thời giờ và sức lực là của Chúa, sao lại phí phạm vì những điều gì? Điều gì bao giờ cũng có sóng, thuyền cõi vàng lấp ló, không nghe gì cõi sóng.
221. Bình tĩnh! Thời sao hối hả nghe tết i? Thái độ khi n Chúa bực phim, thiên hồn mình, rãnh chính con cõi au kh... Có lợi ích gì âu? Sau óch mình con hối tiếc và mến thương cõi thêm!
- ☞ *Gc 1,19-20: Anh em thân mến cõi, anh em nên biết rằng: mình i phim nghe, nghe i nói, và khoan gi n, vì khi nóng gi n, con nghe i không thể thi ng l i công chính cõi Thiên Chúa.*

222. ... ng nói: «Tôi t nhiên v y, s a sao c». Không, ó là nh ng khuy t i m b t x ng v i con. Con ph i «nên ng i», «nên con Chúa».

☞ GH: c Thiên Chúa kêu g i và c công chính hoá trong Chúa Giêsu, không ph i vì công lao riêng, nh ng vì ý nh và ân phúc c a Ngài, các môn Chúa Kitô, nh lanh nh n phép r a, bí tích c tin, ã th c s tr nên con cái Thiên Chúa và c thông ph n vào b n tính Ngài, và do ó, th c s ã tr nên thánh. Cho nên v i n Chúa h ph i luôn gìn g và hoàn thành trong i s ng s thánh thi n mà h ã lanh nh n.

(Xem thêm: GH 14b; LM 12d; HN 4f).

223. Hãy quay l ng cho h ng ti u nhân ang r tai con: «D i gì cho kh cái i!» Chúa Giêsu ã u i Phêrô: «Xéo i sau Ta! H i Satan! Ng i là c v p ph m cho Ta, vì ý t ng c a ng i, không ph i ý t ng c a Thiên Chúa, mà là c a loài ng i» (Mt 16,23).

☞ IGa 3,7: H i anh em là nh ng ng i con bé nh , ng ai làm cho anh em i l c ng. Ai s ng công chính, k y là ng i công chính, nh c Giêsu là ng Công Chính.

(Xem thêm: 2Tx 3,6; 2Tm 3,1-5; 2Pr 3,17).

224. Con ph i t p «bi tt ch i», «bi t nói không».

☞ Mt 14,4: Ông Gio-an có nói v i vua: «Ngài không c phép l y bà y».

225. ... ng n ng óc a ph ng, hãy m r ng lòng con, m i ng i có ch ó. N u không, con ch có tên, ch ch a ph i là ng i công giáo ích th c.

☞ Gl 3,27-28: B t c ai trong anh em c thanh t y thu c v c Kitô, u m c l y c Kitô. Không còn chuy n phân bi t Do-thái hay Hy-l p, nô l hay t do, àn ông hay àn bà; nh ng t t c anh em ch là m t trong c Kitô.

(Xem thêm: Rm 10,12; 1Cr 12,13; Cl 3,11).

226. Chi u sáng i con b ng c tin và c ái. t cháy th gian v i ng n l a Chúa t trong tim con.

☞ ITx 5,8: ... Nh ng chúng ta, chúng ta thu c v ban ngày, nên hãy s ng ti t , m c áo giáp là c tin và c m n, i m chi n là ni m hy v ng n c u .

(Xem thêm: Cl 1,3-4; 2Tx 1,3-4; 2Tm 2,22).

☞ MV 21e: Nhi m v c a Giáo h i là làm sao cho Thiên Chúa Cha và Chúa Con nh p th tr nên hi n di n và nh th th y c b ng cách chính Giáo h i t i m i và không ng ng tinh luy n chính mình d i s h ng d n c a Chúa Thánh Th n. i u ó tr c h t nh ch ng tá c a m t c tin s ng ng và tr ng thành, ngh a là m t c tin ã c hu n luy n có th sáng su t nh n nh và th ng v t nh ng khó kh n y. R t nhi u v t o ã và còn ang hùng h n làm ch ng cho c tin y. c tin y ph i bi u l s phong phú c a mình b ng cách thâm nh p vào toàn th i s ng c a các tín h u, k c i s ng th t c và thúc y h s ng công b ng, bác ái nh t là i v i ng i nghèo kh . Sau h t, i u có th làm ch ng v s hi n di n c a Thiên Chúa h n c là c ái huynh c a các tín h u nh h ng tâm nh t trí c ng tác cho c tin Phúc âm và t ra h là d u ch hi p nh t.

(Xem thêm: *GH 11a, 17, 35b; T 8b; DT 25*).

227. Hãy làm th n ào t t ng, ngôn ng , hành ng con khi n ng i ta ph i ph n ng: Con ng i này ã say mê m t cu n sách: PHÚC ÂM, ã b lôi cu n b i m t lý t ng: «CU C I CHÚA GIÊSU».

☞ *Pl 3,12: Không ph i là tôi ã o t gi i, hay ã nên hoàn thi n âu; nh ng tôi ang c g ng ch y t i, mong chi m o t, b i l chính tôi ã c c Kitô Giêsu chi m o t.*

(Xem thêm: *1Ga 2,5-6*).

☞ *DT 2b: Theo Chúa Kitô nh Phúc âm d y là tiêu chu n t i h u c a i tu dòng, nên t t c các h i ng ph i coi tiêu chu n y nh là quy lu t t i th ng.*

(Xem thêm: *MK 18a, 20a*).

228. Nghiêm trang và v ng vàng, c ch bên ngoài ph i ph n nh tâm h n bên trong: tâm h n bình an, t ch , không tr nít lúng túng h i h p.

☞ *Tt 2,7-8: Chính anh h ãy làm g ng v m t c h nh. Khi anh gi ng d y thì o lý ph i tinh tuy n, thái ph i àng hoàng, l i l ph i lành m nh, không ai b t b c, khi n i ph ng ph i b m t, vì không th nói x u chúng ta c i u gì.*

(Xem thêm: *1Cr 16,13*).

229. Thân ph Bernadette d n ch vào dòng và t i u ki n: « ng ép con tôi n phó mát, nó ch t m t!» Su t b y n m, ngày ngày Bernadette chi n u bàn n: «Tôi ph i n phó mát», «Tôi không n phó mát c», «Tôi ph i n phó mát». Cu i cùng ch n c, ch ã th ng, ch ã làm thánh.

11. CHÚA HI NDI N

Có Chúa i âu còn côn n.

230. Con hãy n ng t tay trên ng c và t nh : «Chúa v i tôi, trong tôi». D n d n Chúa s cho con n m h nh phúc y.

☞ *ICr 3,16: Nào anh em ch ng bi t r ng anh em là n Th c a Thiên Chúa, và Thánh Th n Thiên Chúa ng trong anh em sao?*

(Xem thêm: *ICr 6,19; Gl 2,20; Ep 3,17*).

231. «Chúa âu?» – «Chúa trên tr i». D y tr em tr l i nh v y, là m t thi u sót. Mu n tr l i xác áng, ph i thêm: «Chúa trong con». G n g i, sung s ng bi t bao!

☞ *Cv 17,27-28: Nh v y là h tìm ki m Thiên Chúa; may ra h dò d m mà tìm th y Ng i, tuy r ng th c s Ng i không xa m i ng i chúng ta. Th t v y, chính n i Ng i mà chúng ta s ng, c ng, và hi n h u, nh m t s thi s c a quý v ā nói: «Chúng ta c ng thu c dòng gi ng c a Ng i».*

☞ *GH 4: Chúa Thánh Th n ng trong Giáo h i và trong tâm h n các tín h u nh ng gi a n th* (x. *ICr 3,16; 6, 19*). *Trong h , Ngài c u nguy n và ch ng nh n h là d ng t* (x. *Gl 4,6; Rm 8,15-16.26*).

(Xem thêm: *GH 6c, 50b; PV 7a; MV 21e, 48d*).

232. T ng ngàn b nh nhân trong nhà thánh Cottolengô có m t nét c bi t trên khuôn m t. Th nh tho ng máy vi âm l i d u dàng nh c: «Chúng ta ang bên Chúa!»

233. Nghe m t h i chuông, th y m t ng n tháp, con hãy nh Chúa ang trong nhà t m g n con. Lòng con s t s ng, h ng n th l y yêu m n Chúa.

☞ *LM 5e: Nhà c u nguy n là n i c hành và c t gi Thánh Th , c ng nh tín h u t h p và tìm c s nâng i an trong khi tôn sùng s hi n di n c a Con. Thiên Chúa, ng C u chu c chúng ta, ng ā c hi n dâng vì chúng ta trên bàn t l : Nhà này c n ph i s ch s , x ng h p v i vi c c u nguy n và nh ng l nghi long tr ng. Chính n i ây, ch ch n và tín h u c m i n, v i lòng bi t n, h áp l i ân hu c a ng ā dùng Nhân tính mà không ng ng tràn s s ng siêu nhiên vào các chi th c a Thiên Th Ng i.*

(Xem thêm: *PV 7a, 47; LM 5b; T 8a; TG 9b*).

234. Chúa hi n di n th c s , ch không ph i ch là lý thuy t. Chúa là Cha, bên con, v i t t c quy n n ng và tình yêu. Ngài n n n , khuyên b o, m i g i, trách móc, tha th và luôn luôn yêu th ng.

☞ 2Cr 1,3-4: Chúc t ng Thiên Chúa là Thân Ph c Giêsu Kitô, Chúa chung ta. Ng i là Cha giàu lòng t bi lân ái, và là Thiên Chúa h ng s n sàng nâng i an. Ng i luôn nâng i an chúng ta trong m i c n gian nan th thách, sau khi ā c Thiên Chúa nâng , chính chúng ta c ng bi t an i nh ng ai lâm c nh gian nan kh n khó.

(Xem thêm: Lc 15,11-31; Rm 8,15; Gl 4,6).

235. Chúa Giêsu là t t c c a con: là cùng ích các ý h ng, là lý do các quy t nh, là ng l c các tình c m, là g ng m u các hành ng c a con.

☞ Gl 2,20a: Tôi s ng, nh ng không còn ph i là tôi, mà là c Kitô s ng trong tôi.

(Xem thêm: Pl 3,12; 1Ga 2,5-6).

☞ GH 6c: Chúa Kitô là cây nho ích th c. Ng i ban s c s ng và hoa trái cho các nhánh là chúng ta. Nh Giáo h i, chúng ta trong Ng i; và không có Ng i, chúng ta không th làm gì c (x. Ga 15,1-5).

(Xem thêm: GH 7; MV 22d; T 4a).

236. S hi n di n âu y m và ph n kh i c a b n thân, s hi n di n d u hi n và th m thi t c a ng i m , s hi n di n y tín nhi m và tri ân c a khách quý. T t c tình yêu, t t c d u dàng, t t c vinh d y sánh v i s hi n di n c a Chúa bên con, còn xa v i h n tr i xa t muôn ngàn l n.

237. T i sao ng i Kitô h u than van mình cō n? Chúa Kitô c a h âu?

☞ 2Cr 1,5: Vì c ng nh chúng ta chia s muôn vàn n i kh au c a c Kitô, thì nh Ng i, chúng ta c ng c ch a chan ni m an i.

(Xem thêm: Ga 15,6a).

238. L i chào c a Thiên th n: «Vui lên! H i ng i y n phúc! Chúa cùng ng i» (Lc 1,28). Và l i chào c a H i thánh: «Chúa cùng anh ch em» có mang m t ý ngh a sâu xa, kh d bi n i cu c i con không?

☞ T 3b: Vì c tông c th c thi nh c tin, c c y, c m n, là nh ng nhân c mà Chúa Thánh Th n y tâm h n m i ph n t c a Giáo h i. L i n a, nh gi i r n tình yêu, gi i r n cao th ng nh t c a Chúa, m i tín h u c thúc y tìm vinh danh Thiên Chúa b ng cách làm cho n c Ngài tr n h nh n bi t m t Thiên Chúa chân th t và ng Ngài ā sai n là Chúa Giêsu Kitô (x. Ga 17,3).

(Xem thêm: GH 42a; PV 86).

239. i v i Thiên Chúa, l ng tâm ā , nh ng i v i ng i i, c n khôn ngoan vì m t h khôn nhìn th u l ng tâm con.

☞ Rm 2,14: Dân ngo i là nh ng ng i không có Lu t Mô-sê; nh ng m i khi h theo l t n h iên mà làm nh ng gì Lu t d y, thì h là Lu t cho chính mình, m c d u h không có Lu t Mô-sê.

☞ MV 16: L ng tâm là tâm i m sâu kín nh t và là cung thánh c a con ng i, n i ây con ng i ch hi n di n m t mình v i Thiên Chúa và ti ng nói c a Ngài vang d i trong thâm tâm h . L ng tâm làm cho con ng i nh n bi t m t cách tuy t v i lu t m n Chúa, yêu ng i. Trung thành v i l ng tâm, các Kitô h u

*ph i liên k t v i nh ng ng i khác tìm ki m chân lý và gi i quy t trong
chân lý bi t bao v n luân lý c t ra trong i s ng cá nhân c ng nh
trong giao ti p xă h i.*

(Xem thêm: MV 50b; TD 14c).

240. Hãy nh c M a con n v i Chúa Giêsu, con s quen s ng bên Chúa.
241. Chúa hi n di n bên con, không ph i ch là m t tâm tình, nh ng là vi c Chúa chi m h u c con ng i con, h ng d n, yêu th ng, an i con.
242. Hãy s ng bên Chúa, và con s nêu thánh, thiêng àng không gì khác h n là Thiên Chúa hi n di n.
243. i u khi n Chúa hi n di n trong con, vui lòng, sung s ng nh t, là con n ng nói chuy n v i M Maria, M yêu d u c a Chúa.
244. Chúa Ba Ngôi trong con, con tr nêu n th Chúa, con là c a l toàn thiêu, là l i ng i khen không ng ng, là oá hoa muôn s c dâng lên Chúa.
- ☞ *IPr 2,4-5: Anh em hãy ti n l i g n c Kitô, viên á s ng ng b ng i ta lo i b , nh ng ā c Thiên Chúa ch n l a và coi là quý giá. Hãy Thiên Chúa dùng anh em nh nh ng viên á s ng ng mà xây nêu ngôi n Th thiêng liêng, và hãy Thiên Chúa t anh em làm hàng t t thánh, dâng nh ng l t thiêng liêng p lòng Ng i, nh c Giêsu Kitô.*
- (Xem thêm: Ep 1,6-12).
245. T i sao ham xây n th g á, mà quên xây d ng và tu b n th tâm h n?
- ☞ *Cv 7,49-50: Chúa phán: «Tr i là ngai c a Ta, còn t là b d i chân Ta. Các ng i s xây cho Ta nhà nào, và n i nào s là ch n Ta ngh ng i. Ch ng ph i chính tay Ta ā làm nêu m i s y sao?»*
246. l u son, gác tiá, hay l u tranh vách t con không lo, mi n là con luôn luôn làm cho nhà y áng yêu, lúc y bi n thành thiêng àng vì có Chúa.

12. HÌ THÁNH

M t toàn th : HÌ THÁNH
M t lanh t : C THÁNH CHA
M t nguy n v ng: MÌNG INÊN MÌT

247. M i khi ai t ý lo s Ngài au kh , nh c m t, c Phaolô VI luôn luôn tr 1 i: «Vì H i thánh! Vì H i thánh!» Con hãy s ng và tr 1 i nh v y.

☞ 2Cr 11,28-29: Không k các i u khác, còn có n i ray r t h ng ngày c a tôi là m i b n tâm lo cho t t c các H i Thánh! Có ai y u u i mà tôi l i không c m th y mình y u u i? Có ai v p ngã mà tôi l i không c m th y lòng sôi lên?

(xt Cv 20,18-21; 1Cr 9,19-23).

248. Không ai phá H i thánh vì yêu H i thánh.

249. «Phêrô, con là á và trên á y, Ta s xây H i thánh c a Ta, và c a H a ng c s không th ng n i» (Mt 16,18). Hai m i th k qua, bao nhiêu th ng tr m, bao nhiêu bi n ng, n i công, ngo i kích, l m giai o n n m c tuy t v ng, nh ng H i thánh v n ng v ng vì «H i thánh Chúa» không ph i h i c a loài ng i.

☞ GH 19: Khi các Tông rao gi ng Phúc âm kh p n i (x. Mc 16,20) và có nhi u thính gi ón nh n nh tác ng c a Chúa Thánh Th n, các ngài quy t h thành Giáo h i ph quát, Giáo h i này ã c Chúa thi t l p trên các Tông và xây d ng trên thánh Phêrô, th lanh c a các ngài; và Chúa Giêsu Kitô là Viên á gốc c a Giáo h i y (x. Kh 21,14; Mt 16,18; Ep 2,20).

(Xem thêm: GH 9c, 22b; HN 3e).

250. «Tôi tin có H i thánh duy nh t, thánh thi n, công giáo và tông truy n». M t ni m tin, m t nh phúc, m t quy t tâm!

☞ Ga 10,16: Tôi còn có nh ng chiên khác không thu c ràn này. Tôi c ng ph i a chúng v . Chúng s nghe ti ng tôi. Và s ch có m t oàn chiên và m t m c t .

(Xem thêm: 1Cr 10,17; Ep 4,4-6; 5,25-27).

☞ TD 1b: Tr c h t Thánh Công ng tuyên b r ng chính Thiên Chúa ã ch cho nhân lo i bi t con ng, nh ó trong khi ph ng th Ngài, con ng i có th c c u r i và h nh phúc trong Chúa Kitô. Chúng tôi tin r ng Tôn giáo chân th t, duy nh t này t n t i trong Giáo h i Công giáo và Tông truy n, Giáo h i mà Chúa Giêsu ã y thác nhi m v truy n bá cho m i ng i, khi Ng i phán cùng các Tông : «V y các con hãy i d y d muôn dân, r a t i cho h nhân Danh Cha và Con và Thánh Th n; hãy d y d h vâng gi m i i u Th y ã truy n cho các con» (Mt 28,19-20). V y m i ng i u có nhi m v tìm

ki m chân lý, nh t là nh ng chân lý có liên quan t i Thiên Chúa và Giáo h i Ng i, và khi nh n bi t r i, h ph i tin theo và tuân gi .

(Xem thêm: *GH 8b, 26a, 32ab*).

251. *ng ng c nhiên khi ng i ta phá H i thánh, vì ó là Nhì m Th Chúa Kitô. H mu n ti p t c gi t Chúa Kitô, nh ng không gi t c Ngài n a, bèn phá H i thánh.*

☞ *Ga 15,18: N u th gian ghét anh em, anh em hãy bi t r ng nó ā ghét Th y tr c.*

(Xem thêm: *Mt 24,9; Lc 6,22; 1Ga 3,13*).

☞ *GH 7e: ang khi còn l hành trên m t t, b c theo v t chân Ng i (Chúa Kitô) trong au th ng và bách h i, chúng ta cùng hi p thông v i nh ng au kh c a Ng i nh thân th k t h p v i u, hi p v i s th ng khó c a Ng i c cùng Ng i vinh hi n (x. Rm 8,17).*

(Xem thêm: *GH 9c, 49; TG 5b*).

252. *Nhì u ng i chê cách t ch c c a giáo tri u La-mã. Tôi ng ý r ng giáo tri u La-mã không tr n lành, nh ng tôi xin h xét xem chính n c h có c t ch c hoàn h o h n không? H n th , còn ph i phân bi t, giáo tri u là m t c quan, không ph i là H i thánh.*

253. *Yêu m n H i thánh, vâng l i H i thánh, trung thành v i H i thánh, c u nguy n cho H i thánh.*

254. *Có ng i h nghe nói n H i thánh là ch trích giáo tri u ù lì, nhà th t n ti n, nghi th c r m rà... H i thánh âu ph i giáo tri u, nhà th , nghi th c. Hi u nh th là sai l c quá! H i thánh là toàn th dân Chúa ang ti n v N c Tr i.*

☞ *GH 8a: Giáo h i là xă h i t ch c theo ph m tr t và Nhì m Th Chúa Kitô, oàn th h u hình và c ng ng thiêng liêng, Giáo h i t i th và Giáo h i d tràn c a c i trên tr i không c quan ni m nh hai th c th nh ng ch là m t th c th ph c t p, duy nh t, do y u t nhân lo i và th n linh k t thành. Vì th nh lo i suy xác áng chúng ta có th ví Giáo h i v i m u nhì m Ngôi L i nh p th . Th c v y, nhân tính mà Ngôi L i Thiên Chúa m c l y ph c v Ng i nh c quan c u r i s ng ng và k t hi p v i Ng i cách b t kh phân ly, c ng th , toàn th c c u xă h i c a Giáo h i ph c v Thánh Th n Chúa Kitô, ng làm cho Giáo h i s ng ng t ng tr ng thán th (x. Ep 4,16).*

(Xem thêm: *GH 9c, 33a*).

255. *C n phân bi t v n th n h c l ch s và v n kh n ng: c Giáo Hoàng không bu c ph i là ng i có nhi u kh n ng h n c , nh ng b t c ai là ng i Chúa ch n và trao quy n thì con vâng ph c vì Chúa «giao chìa khoá N c Tr i» cho ng i y.*

☞ *Mt 16,19: Th y s trao cho anh chìa khoá N c Tr i: d i t, anh c m bu c i u gì, trên tr i c ng s c m bu c nh v y; d i t, anh tháo c i i u gì, trên tr i c ng s tháo c i nh v y.*

☞ *GM 2a: Trong Giáo h i này c a Chúa Kitô, c Giáo Hoàng Rôma, vì là ng k v Phêrô, ng i c Chúa Kitô trao phó chiên m và chiên con ch n d t, do Chúa thi t l p, c h ng d ng quy n t i cao, toàn di n, tr c t i p và ph quát trong vi c ch m sóc các linh h n. B i v y, v i t cách ch ch n toàn th t tín h u, ngài có s m nh m u ích chung cho toàn th Giáo h i và cho t ng*

*Giáo h i a ph ng, n ên ngài c quy n t i th ng th ng xuy ên trên m i
Giáo h i.*

(Xem thêm: GH 18, 22, 23a, 25; GM 9a).

256. S ng o không ph i ch m u tìm n c u r i cho riêng mình. S ng o là hi p nh t v i toàn th dân Chúa trên kh p th gi i, hi p nh t v i u là c Kitô, và i di n cho Ngài là c Giáo Hoàng, t i p t c s ch t và s ph c sinh gi i phóng nhân lo i. ngoài s thông hi p y, nh cành nho ã li à cây, ch còn là «công giáo» trong «h s lý l ch».

☞ Ep 4,15-16: Nh ng, s ng theo s th t và trong tình b ác ái, chúng ta s l n l ên v m i ph ng di n, v n t i c Kitô vì Ng i là u. Chính Ng i làm cho các b ph n n kh p v i nhau và toàn th ân c k t c u ch t ch , nh m i th gân m ch nuôi d ng và m i chi th ho t ng theo ch c n ng c a mình. Nh th Ng i làm cho toàn th ân l n l ên và c xây d ng trong tình b ác ái.

(Xem thêm: Ga 10,16; Ep 2,19.22).

☞ GH 18b: B c theo d u v t c a Công ng Vaticanô I, Thánh Công ng này c ng gi ng d y và tuyên b r ng: Chúa Giêsu Kitô, M c t v nh c u ã thi t l p Giáo h i thánh thi n khi sai các tông nh Chúa Cha ã phái Ng i (x. Ga 20,21), và Ng i ã mu n các ng k v, t c các Giám m c, làm ch ch n trong Giáo h i cho n t n th . Nh ng ch c Giám m c c duy nh t và kh ông b phân chia, Chúa ã t thánh Phêrô làm Th lanh các Tông khác, và trong Ngài, Chúa ã t nguyên lý cùng n n t ng v nh c u và h u hinh c a hi p nh t c tin và hi p th ông.

(Xem thêm: GH 7b, 8d, 9a, 27c; MV 32a, 40b; T 9a).

257. ng nói H i thánh ã canh tân r i, ph i nói H i thánh liên l canh tân.

☞ GH 8c: Giáo h i trùi m n và p t t c nh ng ai au kh vì s hèn y u c a con ng i, nh t là nh n bi t n i nh ng k nghèo khó và au kh hinh nh ng Sáng l p khó nghèo và kh au, ra s c gi m b t n i c c c c a h và nh m ph ng s Chúa Kitô trong h . Nh ng Chúa Kitô «thánh thi n, vô t i, tinh tuy n» (Dt 7,26), kh ông h ph m t i (x. 2Cr 5,21), ch n n t i l i dân chúng (x. Dt 2,17), còn Giáo h i vì ôm p nh ng k có t i trong lòng, n ên v a thánh thi n v a ph i luôn thanh t y mình. Do ó, Giáo h i luôn th c hi n vi c sám h i và canh tân.

(Xem thêm: GH 48c, HN 6a).

258. H i thánh c sinh ra trên thánh giá, H i thánh l n l ên b ng ti p t c s th ng kh ó Chúa Giêsu n t n th . Con l m l c, n u tin vào ti n b c, ngo i giao, quy n th , v n ng, con s là n n nh ân tr c h t! Khi con sáng m t thì ã quá ch m.

☞ Cv 5,30-32: c Giêsu ã b các ông treo l ên cây g mà gi t i; nh ng Thiên Chúa c a cha ông chúng ta ã làm cho Ng i tr i d y, và Thiên Chúa ã ra tay uy quy n n âng Ng i l ên, t làm th lanh và ng C u , h u em l i cho Ít-ra-en n sám h i và n tha t i. V nh ng s ki n ó, chúng tôi xin làm ch ng, cùng v i Thánh Th n, ng mà Thiên Chúa ã ban cho nh ng ai v âng l i Ng i.

(Xem thêm: Ga 12,32; Gl 3,13-14).

☞ *GH 8c: Nh* Chúa Kitô *ã hoàn t t công trình c u chu c trong khó nghèo và bách h i, Giáo h i c ng c m i g i i cùng ng l i y h u thông ban n c u r i cho loài ng i. Chúa Giêsu Kitô «v n là a v Thiên Chúa... t h y di t mình, t nh n thân ph n tôi t » (Pl 2,6-7), và «v n giàu có, Ng i ã hoá ra nghèo hèn» vì chúng ta (2Cr 8,9): c ng th , tuy c n n nh ng ph ng ti n nhân lo i chu toàn s m nh mình, Giáo h i c thi tl p không ph i tìm ki m vinh quang tr n th , nh ng truy n bá khiêm nh ng và t b , b ng g ng làm c a chính mình.*

(Xem thêm: *GH 3a; MV 3b, 76d; LM 6g; TG 5a; TD 11a*).

259. Con b o con không ph n H i thánh, nh ng con ch ng nh ng ng i i di n H i thánh; con làm trò c a bi t phái: h khôn g bao gi ch ng c Giavê nh ng h gi t k Ngài sai n. Lý lu n tinh vi!

260. Con công kích c c u, t i sao chính con l i kh kh òi t ch c ki u này, x p t ng i n , l p các y ban, ti u ban, v n phòng! Con gi ng nhóm ng i tuyên b : « i này có b nh vi t t t nh ONU, UNESCO... Chúng tôi c c l c ph n i, và l p h i: Ch ng vi t t tên là ASS (Association sans sigle). Mâu thu n!

261. Có th công giáo v l i, có th công giáo lý l ch, có th công giáo xu th i, có th công giáo danh d . Chúa ch ch p nh n h ng «công giáo tr m ph n tr m», «công giáo vô i u ki n»: «H ã b m i s mà theo Ngài» (Lc 5,11).

☞ *Mc 10,37-38: Các ông th a: «Xin cho hai anh em chúng con, m t ng i c ng i bên h u, m t ng i c ng i bên t Th y, khi Th y c vinh quang». c Giêsu b o: «Các anh không bi t các anh xin gì! Các anh có u ng n i chén Th ys p u ng, hay ch u c phép r a Th ys p ch u không?»*

262. i v i H i thánh, không ai t nhiên c ý ph n b i ph n b i. Nh ng th ng có ba tr ng h p ng i ta lâm vào th ph n b i:

1. Khi k t v n ti n tài, tình c m.
2. Khi b t mǎn vì tham v ng.
3. Khi s c c, s au, s ch t.

263. Hai ngàn n m nay, có nh ng giao o n, nh ng cá nhân trong hàng ng Tông , Giáo Hoàng, H ng Y, Giám m c, linh m c, tu s , giáo dân ã ph n b i H i thánh không th t ng t ng. c Phaolô VI g i là t h y di t. Nh ng m i l n nh th H i thánh l i canh tân h n, t i sáng h n, mãnh li t h n; H i thánh ti p t c m u nhi m T n n và Ph c sinh.

☞ *Cl 2,11-12: Trong Ng i, anh em ã c ch u phép c t bì, không ph i phép c t bì do tay ng i phàm, nh ng là phép c t bì c a c Kitô, có s c l t b con ng i t l i c a anh em. Anh em ã cùng c mai táng v i c Kitô khi ch u phép r a, l i cùng c tr i d y v i Ng i, vì tin vào quy n n ng c a Thiên Chúa, ng làm cho Ng i tr i d y t cõi ch t.*

(Xem thêm: *Cl 1,24*).

☞ *MV 43b: M c dù Giáo h i v i s c m nh c a Chúa Thánh Th n, v n là hi n thê trung tín c a Chúa mình và không ng ng là d u ch n c u r i trong th gi i, tuy nhiên Giáo h i bi t rõ r ng tr i qua bao nhiêu th k v n không thi u nh ng ph n t trong Giáo h i, giáo dân ho c tu s , s ng b t trung cùng Thánh*

Thiên Chúa. Ngay trong thời đại chúng ta, Giáo hội không quên sự cách biệt lòn lao giãi sỉp do Giáo hội công bố và sự ưu ái nhân lành của nó ngang hàng với các giao phó rao giảng Phúc âm.

(Xem thêm: GH 8d; MV 22d).

264. *Hội thánh có nhu cầu khuyếng mắng và ghen xuông, nhưng Hội thánh có lòng hiếuакa Chúa. Hội thánh là một phép liên kết, tuy nhiên, ngay vì thế mà phỉ bày khuyếng mắng và ghen xuông cho mình riêng. Càng ngày vì ó mà tha hồ làm ghen xuông, Chúa làm phép liên minh ngày.*

☞ *Mt 18,6-7: Những ai làm chứng cho một trong những bé mìn đang tin Thiên Chúa, phỉ sa ngã, thì thà treo cát ánh vào cửa nó mà xô cho chìm xuống áy biển còn hòn. Khi n办好, vì làm chứng cho người ta sa ngã. Tất nhiên phỉ có những gì gây sa ngã, nhưng không cho kẻ làm chứng cho người ta sa ngã.*

☞ *GH 9c: Tín bước cung giờ acnamin và au thèm, Giáo hội cung minh nhau Thiên Chúa, mà Chúa Giêsu đã ban, họ Giáo hội vẫn hoàn toàn trung tín, song nhau một Hiền thê xanh áng của Chúa minh, dù xác thịt yếu hèn, và không ngừng tò mò iết viết tác phẩm của Chúa Thánh Thần cho ngày, nhưng thánh giá, tên ánh sáng không hề tắt.*

(Xem thêm: GH 8c, 15; PV 2).

265. *Con hãy sẵn sàng hy sinh cho Hội thánh và hy sinh vì Hội thánh.*

☞ *2Cr 1,6: Chúng tôi có phỉ chửi gian nan, thì ó là anh em canh và cung cấp. Chúng tôi có canh i, thì cung là anh em canh i, khi n anh em có sức kiên trì chửi ng cùng nhau không i thèm khinh mà chính chúng tôi phỉ chửi.*

(Xem thêm: Gl 4,19).

266. «Ai nghe các con làng nghe Ta, và ai chỉ bảo các con làng i bênh Ta, mà ai chỉ bảo Ta, là chì bênh ngay ã sai Ta» (Lc 10,16). Suốt i con hãy ghi lòng tinh tế: luôn luôn kính trọng người của Hội thánh, bí tích của Hội thánh, chia sẻ của Hội thánh, phong vocation của Hội thánh, Chúa sẽ chúc lành cho con.

☞ *Gl 4,14: Mình dù thân xác tôi là một đập thách cho anh em, anh em ã không khinh, không tị m; trái lại anh em ã tiếc ơn tôi như một sự giắc của Thiên Chúa, nhưng c Kitô Giêsu.*

(Xem thêm: Mt 10,40,41).

☞ *GH 20c: Thánh Công giáo đầy rẫy, chính Chúa ã lập các Giám mục vua Tông là, Mục trưởng Giáo hội. Bởi vậy, ai nghe lời các ngài là nghe lời Chúa Kitô, còn ai khinh dám các ngài là khinh dám Chúa Kitô và không ã phái Chúa Kitô n (x. Lc 10,16).*

(Xem thêm: GH 8b, 18b, 25ac; MK 10b).

267. Trong Hội thánh mỗi iều cung i và có bổn phận nêu thánh. Nếu con không sống thánh thiêng, con sẽ ngang lèn mặt canh tân Hội thánh. «Không ai tuyên bố là của Thiên Chúa! i nói: Giêsu, chúc d! Vì không ai có thể nói: Giêsu là Chúa! mà lại không phỉ bôi sicc Thanh Thôn» (1Cr 12,3).

☞ *GH 42e: M i Kitô h u u c kêu m i và có b n ph n nên thánh và nêu tr n lành theo b c s ng mình.*

(Xem thêm: *GH 11c, 15, 48a; HN 4f, 7a*).

268. Con tin H i thánh vì chính Chúa Giêsu ã l p H i thánh, và ch 1 p H i thánh y thôi. Con au kh vì nh ng b t toàn n i b m t nhân lo i c a H i thánh, nh ng con liên i v i nh ng b t toàn y n l c t y luy n và th c hi n ý Chúa Giêsu n i H i thánh.

☞ *Ep 5,25-27: Ng i làm ch ng, hãy yêu th ng v , nh chính c Kitô yêu th ng H i Thánh và hi n mình vì H i Thánh; nh v y, Ng i thánh hoá và thanh t y H i Thánh b ng n c và l i h ng s ng, tr c m t Ng i, có m t H i Thánh xinh p l ng l y, không t , không v t nh n ho c b t c m t khuy t i m nào, nh ng thánh thi n và tinh tuy n.*

☞ *TG 7a: Chính Chúa Kitô « ã minh nhiên công b s c n thi t c a c tin và c a phép Thánh t y», ng th i, Ng i ã xác nh n s c n thi t c a Giáo h i mà m i ng i ph i b c vào qua c a phép Thánh t y. Vì th , nh ng ai bi t r ng Giáo h i công giáo, c Thiên Chúa thi t l p nh Chúa Giêsu Kitô, nh ph ng ti n c u r i c n thi t, mà v n không mu n kiêm trì s ng trong Giáo h i thì không th c c u r i.*

(Xem thêm: *GH 12b, 14a, 48b; HN 4f*).

269. Tr c khi công kích, con hãy tìm hi u các v n ki n, các thông i p c a các Giáo Hoàng. Con s ng c nhiên và khám phá ra các Ngài ã c p n t t c m i v n v i nh ng t t ng tuy t h o, cách m ng, v i ng l i canh tân, b t ngu n t m t tinh th n Kitô giáo r t t i n b , rút trong Thánh kinh, n Chúa và th i tri u. N u chúng ta ch th c hi n hai ph n tr m, nh c Piô XII nói, H i thánh và th gi i ã bi n i khác h n.

☞ *GH 25a: M i ng i ph i kính tr ng các Giám m c nh nh ng ch ng nhân c a chân lý th n linh và công giáo khi các ngài hi p thông v i Giáo Hoàng Rôma mà d y d ; các tín h u ph i ch p nh n phán quy t c a Giám m c mình, khi nhân danh Chúa Kitô, công b nh ng gì v c tin và phong hoá, c ng nh ph i tuân theo các ngài v i m t lòng kính c n tuân ph c. M i ng i ph i l y chí và lý trí mà kính c n tuân ph c m t cách c bi t nh ng giáo hu n chính th c c a Giáo Hoàng Rôma, dù khi ngài không tuyên b t th ng toà.*

(Xem thêm: *GH 12a, 25d, 37b; MK 10c; MV 43b, 50b; T 31d*).

270. H i thánh c a gi i tr , H i thánh c a gi i già, H i thánh c a trí th c, H i thánh c a lao ng, H i thánh c a ng i nghèo, H i thánh c a ng i giàu, H i thánh c a da vàng, H i thánh c a da en, H i thánh c a ph n , H i thánh c a nam gi i, H i thánh c a t t c , H i thánh ch p nh n t t c , H i thánh không k th ai. K th và chia r không có ch trong H i thánh.

☞ *Cv 10,34: Qu th t, tôi bi t rõ Thiên Chúa không thiên v ng i nào.*

(Xem thêm: *Cv 15,8-11; 1Cr 12,13; Gl 3,27-28; Cl 3,10-11*).

☞ *GH 13b: Dân duy nh t c a Thiên Chúa hi n di n n i m i dân n c tr n gian. Tuy dân c a N c Ngài là công dân c a các n c, song th c ra, c tính c a N c y không thu c v th i gian nh ng thu c v Tr i. Qu th c, m i tín h u r i rác trên kh p hoàn c u u hi p thông trong Thánh Th n v i t t c các tín h u kh ác, và vì th «k Rôma bi t r ng ng i n là chi th mình». Nh ng*

vì N c Chúa Kitô không thu c v th gian này (x. Ga 18,36), nên Giáo h i, t c Dân Thiên Chúa, h p thành N c y, không lo i b d i s n tr n th c a b t c dân t c nào; trái l i, Giáo h i c vō và thu d ng t t c nh ng gì t t lành n i tài s n, ngu n l c và phong hoá c a các dân t c, và khi thu d ng, Giáo h i tinh luy n, ki n toàn và th ng hoá chúng.

(Xem thêm: GH 9bc; 32b; MV 42d, 58c, 76b; TG 6f; HN 1a).

13. C TIN

t sáng tr n gian v i ng n l a c tin

271. Trên ng Hy v ng, con c n m t a bàn ch ng cho con trong nh ng lúc t m t i gian nan nh t, ó là c tin, a bàn H i thánh trao cho con ngày ch u phép Thánh t y.

☞ Ga 12,46: Tôi là ánh sáng n th gian, b t c ai tin vào tôi, thì không l i trong bóng t i.

(Xem thêm: Ga 8,12; Ep 3,12-13).

☞ GH 14a: Ch mình Chúa Kitô là trung gian và là ng c u , Ng i hi n di n gi a chúng ta trong thân th Ng i là Giáo h i; chính Ng i ã minh nhiên công b s c n thi t c a c tin và c a phép r a (x. Mc 16,16; Ga 3,3), ng th i Ng i ã xác nh n s c n thi t c a Giáo h i mà m i ng i ph i b c vào qua c a phép r a. Vì th , nh ng ai bi t r ng Giáo h i công giáo c Thiên Chúa thi t l p nh Chúa Giêsu Kitô, nh ph ng ti n c u r i c n thi t, mà v n không mu n gia nh p ho c không mu n kiên trì s ng trong Giáo h i này thì không th c c u r i.

(Xem thêm: MV 11a; TG 7a; TD 1b).

272. Tr c nh ng l i h a h n ng m t nh t, nh ng h m d a kinh kh ng nh t, con ph i nói: «Tôi là con Chúa, con H i thánh, là dòng dõi các Thánh, tôi theo c tin d n àng».

☞ Cl 2,6-8: V y nh anh em ã nh n c Kitô Giêsu làm Chúa, thì hãy ti p t c s ng k t h p v i Ng i. Anh em hãy bén r sâu và xây d ng i mình trên n n t ng là c Kitô Giêsu, hãy d a vào c tin mà anh em ã c th hu n, và cho lòng chan ch a ni m tri ân c m t . Hãy coi ch ng ch ai gài b y anh em b ng m i tri t lý và nh ng t t ng gi d i r ng tu ch theo truy n th ng ng i phàm và theo nh ng y u t c a v tr ch không theo c Kitô.

(Xem thêm: Dt 12,1-3; 13,8-9).

☞ MK 8a: Nh ng l i gi ng d y c a các Tông c c bi t ghi l i trong các sách linh ng, ph i c b o t n và liên t c l u truy n cho n t n th . Do ó khi truy n l i nh ng g i chính mình ã lanh nh n, các Tông khuy n cáo các tín h u ph i gi gìn các truy n th ng h ã h c bi t qua l i ch giáo hay b ng th t (x. 2Tx 2,15), và ph i chi n u b o v c tin ch c truy n d y cho h m t l n thô i (G a 3).

(Xem thêm: GH 12a. 48b, 64).

273. N m v ng c tin, con phân bi t âu là ng Hy v ng c a tâm h n tông , âu là l i ch t c a th gian.

☞ 2Tm 1,12: Vì lý do y mà tôi ph i ch u nh ng au kh này; nh ng tôi không h th n, vì tôi bi t tôi tin vào ai, và xác tín r ng: Ng i có quy n n ng b o toàn giáo lý ā c giao phó cho tôi, mãi cho t i Ngày ó.

(Xem thêm: 2Cr 6,14tt; 1Tm 1,18-19; Dt 2,1tt; 10,22-23).

274. Nhi u ng i nói: «Tôi có c tin, tôi có c tin!» Có l « c tin c a gi y khai sinh», không ph i c tin c a i s ng. Ít ng i s ng theo c tin.

275. Xem hành ng c a con, ph n ng c a con, bi t c tin c a con s ng ng hay là « c tin nhñan hi u».

☞ Gc 2,14.17: Th a anh em, ai b o r ng mình có c tin mà không hành ng theo c tin, thì nào có ích l i gì? c tin có th c u ng i y c ch ng? C ng v y, c tin không có hành ng thì qu l à c tin ch t.

(Xem thêm: Ga 4,42; 20,27; Gc 1,22-24).

☞ MV 57a: Ng i Kitô h u ang hành trình v quê tr i ph i tìm ki m và yêu thích nh ng s trên tr i. ó là i u ch ng nh ng không b t mà còn làm t ng b n ph n c a h là góp s c v i m i ng i ki n t o m t th gi i nhân o h n. Th c ra, m u nhí m c a c tin Kitô giáo ā em n cho h nhí u khích l và tr l c quý giá h chu toàn b n ph n y cách h ng say h n và nh t là h khám phá c ý ngh a tr n v n c a công vi c h làm.

(Xem thêm: GH 50a; MV 21e, 43a; HN 23b).

276. Chúa t i u ki n quá d : n u ai có c tin b ng h t c i, khi n nút d i c ng c. T i sao th ? Vì không ph i ta làm, nh ng chính Chúa làm.

☞ Mt 17,20: Ng i nói v i các ông: «T i anh em kém tin! Th y b o th t anh em: n u anh em có lòng tin l n b ng h t c i thôi, thì dù anh em có b o nút này: «R i kh i ây, qua bên kia!» nó c ng s qua, và s ch ng có gì mà anh em không làm c».

(Xem thêm: Mt 21,21; Ep 1,19; Dt 11,11-12.17-19.32-35).

277. Không ph i tin m t Chúa xa xôi m h , nh ng tin nh Phêrô: «Th y là c Kitô, Con Thiên Chúa h ng s ng» (Mt 16,16), nh Gioan: «Ai không yêu m n thì ā không bi t Thiên Chúa, vì Thiên Chúa là Tình yêu» (1Ga 4,8).

☞ Cv 14,15: H i các b n, các b n làm gì th này? Chóng tôi ây c ng ch là ng i phàm, cùng thân ph n v i các b n. Chóng tôi loan Tin M ng cho các b n, là hấy b nh ng cái hão huy n này i, mà tr l i cùng Thiên Chúa h ng s ng, ng ā t o thành tr i t v i bi n kh i cùng muôn loài trong ó.

(Xem thêm: Cv 17,27-28).

278. Hãy có m t c tin s t á, con s làm c t t c , vì m i l n làm phép l , Chúa h i: «Con có tin không? ... Lòng tin c a ng i ā c u ch a ng i» (Lc 7,50).

☞ Mc 9,23: c Giêsu nói v i ông ta: «Sao l i nói: n u Th y có th ? M i s u có th i v i ng i tin».

(Xem thêm: Mt 15,28; Ga 11,40; Cv 3,16).

279. Trong Phúc âm các Tông ã khiêm t n thu t l i c tin y u hèn c a h , chung ta m nh tin h n.

☞ Ga 20,25: Các môn khác nói v i ông: «Chúng tôi ã c th y Chúa!» Ông Tô-ma áp: «N u tôi khong th y d u inh tay Ng i, n u tôi khong x ngón tay vào l inh và khong t bàn tay vào c nh s n Ng i, tôi ch ng có tin».

(Xem thêm: Ga 18,15-18.25-27).

280. Con ng bao gi mǎn nguy n v i m t c tin lý thuy t và hình th c, nh ng ph i s ng m t c tin chân th c, thi t ái và trung thành.

281. Có gì h nh phúc b ng xác tín minh ang trong H i thánh, n i ó nh ng kh c kho i c a tinh th n c gi i quy t và qu tim y tràn hy vong.

282. Hãy thành th c c u xin nh các Tông : «Xin thêm c tin cho chúng con» (Lc 17,5).

☞ Mc 9,24: Tôi tin! Nh ng xin Th y giúp lòng tin y u kém c a tôi!

(Xem thêm: Ga 6,44.65).

283. Tin là ch p nh n Chúa Giêsu vô i u ki n và quy t tâm s ng ch t v i Ngài.

☞ Pl 1,29: Qu th , nh c Kitô, anh em ã c phúc ch ng nh ng là tin vào Ng i, mà còn c ch u au kh vì Ng i.

(Xem thêm: Dt 11,24-26).

☞ LM 22c: Các v lanh o Dân Chúa ph i b c i trong c tin, theo g ng c a Abraham trung thành, là ng i ã l y c tin «vâng l i i n n i mà minh s nh n làm c nghi p: Ngài ã ra i mà ch ng hi u minh s i âu» (Dt 11,8).

(Xem thêm: GH 42b; MK 5; TD 10).

284. Chúa toàn n ng và h ng h u, n u con tin Chúa, con s làm c nh ng vi c l lùng nh Chúa Giêsu ã làm, và còn làm nh ng vi c v i h n n a. Chính Ngài ã h a nh v y!

☞ Ga 14,12: Th t, Th y b o th t anh em, ai tin vào Th y, thì ng i ó c ng s làm c nh ng vi c Th y làm. Ng i ó còn làm nh ng vi c l n h n n a, b i vì Th y n cùng Chúa Cha.

(Xem thêm: Ep 1,19; Dt 11,11-12.17-19.32-35).

285. Con ng gi v thoát khó nguy. Con nh g ng Elêadarô: «Vào tu i chúng ta ây, gi ò là i u ch ng x ng, k o làm thi u niên ngh r ng, lão Elêadarô 90 tu i u ã quy hàng ngo i o, và h b l m l c vì tôi, b i tôi ã gi t ng gi 1 , b i tôi tham chút i tàn v n v i, mà chu c l y cho tu i già v t nh , v t hoen. » (2Mc 6,24-25).

☞ GH 42b: M c dù ch m t s ít c phúc t o, nh ng t t c m i ng i ph i s n sàng tuyên x ng Chúa Kitô tr c m t m i ng i, và b c theo Ng i trên ng th p giá gi a nh ng cu c bách h i khong h thi u v ng trong Giáo h i.

(Xem thêm: GH 50a; MV 21e; T 4f).

286. Không ai b t con ch i Chúa, nh ng có th b t con i ng c l i v i ng l i c a Chúa, l y c « gi c tin». Th t là mâu thu n: c tin c a con s ch t vì con s ch t, s au, s c c.

☞ *1Tm 4,1-2: Thì n khí phán rõ ràng: vào nhì ng thay i cuối cùng, mà tin ngay i s b*
c tin mà theo nhì ng thay n khí là điều và nhì ng giáo huấn của ma quỷ; ó là
vì trò giả hình của nhì ng tên nói điều mà lèng tâm nhì b thích điều us t nung.

(Xem thêm: *2Tm 3,1tt; 2Pr 3,3tt*).

287. Con phái can m s ng c tin hàng ngày, nhì các thánh Tông can m gi c tin.

☞ *1Cr 16,13: Hãy tin thày, hãy nghe vang trong c tin, hãy sống cho áng bắc nam nhi và n kiêm c ng.*

(Xem thêm: *1Tm 6,11-12; Dt 11,35-40*).

288. Ở vịnh biển Kitô hữu, tin tưởng chung là chung phần này, c thay đổi, c yêu thương vô cùng, Chúa không phải là người bộc lộ con phái kính mìn, nhì ng úng hìn, Chúa là người con phái cho Ngài yêu thương con vô hìn.

☞ *2Tx 2,13-14: Hãy anh em là nhì ng kể c Chúa yêu mìn, chúng tôi phái luôn luôn tin Thiên Chúa vạn anh em, vì Thiên Chúa đã chỉ nhanh em ngay từ lúc khởi đầu, cung anh em nhì Thầy Kitô thánh hóa và nhì lòng tin vào chân lý. Chính vì thế mà Ngài i đã dùng Tin Mạng chúng tôi loan báo mà kêu gọi anh em, anh em cung vinh quang cung a Chúa chúng ta là c Giêsu Kitô.*

(Xem thêm: *Ep 2,4-6*).

289. Chúa cung i công giáo cao cung không phải chỉ vì Ngài «tòan n ng», nhì ng nhì t là vì Ngài «tòan ái». Ngài siêu việt vì Ngài là «Tình yêu tuyệt».

290. Công cuộc cung i nhân loại không phải là mục đích chung, mà là mục «mười mìn», mười mìn Chúa Giêsu chung tay và sống lại.

☞ *Ga 3,14-15: Nhông Mô-sê đã giới ng cao con rắn trong sa mạc, Con Ngài i cung s phái cung giới ng cao nhì vây, ai tin vào Ngài i thì cung muôn i.*

(Xem thêm: *Ep 1,7-10*).

14. TÔNG

Tông làng i
di n l i cu c i Chúa Giêsu

291. Làm tông là «làm nh các thánh Tông ». N u không nghi n ng m và thu c lòng Tông Công v , thì con không làm tông c l c c.

☞ *ICr 4,10-13: Chúng tôi iên d i vì c Kitô, còn anh em thì khôn ngoan trong c Kitô; chúng tôi y u u i, còn anh em thì m nh m ; anh em c kính tr ng, còn chúng tôi thì b khinh khi. Cho n gi này, chúng tôi v n ch u ói khát, tr n tru ng, b hành h và lang thang phiêu b t; chúng tôi ph i v t v t tay làm l ng. B nguy n r a, chúng tôi chúc lành; b b t b , chúng tôi cam ch u; b vu kh ng, chúng tôi em l i an i. Cho n bây gi , chúng tôi ā nên nh rác r i c a th gian, nh ph v t i v i m i ng i.*

(Xem thêm: *ICr 11,1; 2Cr 6,3-10; Gl 4,12-14*).

292. Giáo dân th i s khai di n t cách nôm na: Tông làng i có Chúa Kitô trong lòng, Chúa Kitô trên m t, Chúa Kitô trong mi ng, Chúa Kitô trên tay, Chúa Kitô trong óc, Chúa Kitô trên vai... Tóm l i, là m t ng i y tràn Chúa Kitô và trao ban Chúa Kitô cho k khác.

☞ *IGa 1,1,3: i u v n có ngay t lúc kh i u, i u chúng tôi ā nghe, i u chúng tôi ā th y t n m t, i u chúng tôi ā chiêm ng ng, và tay chúng tôi ā ch m n, ó là L i s s ng. i u chúng tôi ā th y và ā nghe, chúng tôi loan báo cho c anh em n a, chính anh em c ng c hi p thông v i chúng tôi, mà chúng tôi thì hi p thông v i Chúa Cha và v i c Giêsu Kitô, Con c a Ng i.*

(Xem thêm: *Rm 15,29; 2Cr 2,14-15*).

☞ *T 8a: Vì do phép Truy n Ch c Thánh mà h (các ch ng sinh) ph i là hi n thân c a Chúa Kitô Linh m c, l i n a b i cùng chia s m t cu c s ng c a Ng i, nên h ph i quen s ng k t hi p v i Ng i nh b n h u. H ph i s ng m u nhi m Ph c sinh c a Ng i th nào bi t khai sáng M u nhi m y cho oàn chiên s c giao phó. Ph i d y h bi t tìm g p Chúa Kitô trong vi c trung thành suy g m L i Chúa, trong vi c thông hi p tích c c các m u nhi m chí thánh c a Giáo h i, nh t là Bí Tích Thánh Th và kinh nguy n th n v .*

(Xem thêm: *T 4a, 13, 16a, 18; Dt 1c*).

293. Tông là thánh hoá môi tr ng b ng môi tr ng: lao ng là tông c a lao ng, h c sinh là tông c a h c sinh.

☞ *Rm 12,6-8: Chúng ta có nh ng c s ng khác nhau, tu theo ân s ng Thiên Chúa ban cho m i ng i. c n làm ngôn s , thì ph i nói sao cho phù h p v i c tin. c n ph c v , thì ph i ph c v . Ai d y b o, thì c d y b o. Ai*

khuyên r n, thì c khuyên r n. Ai phân phát, thì ph i chân thành. Ai ch to , thì ph i có nhi t tâm. Ai làm vi c bá c ái thì vui v mà làm.

(Xem thêm: *1Cr 7,17tt*).

294. «Ai b n n cùng, ng i y s c c u» (*Mt 10,22*). M t tông sa a làm c h a ng c vui m ng. Hãy c u nguy n và nâng nhau.

☞ *Lc 22,31-32: Chúa nói: «Si-môn, Si-môn i, kìa Xa-tan ā xin c sàng anh em nh ng i ta sàng g o. Nh ng Th y ā c u nguy n cho anh anh kh i m t lòng tin. Ph n anh, m t khi ā tr l i, hãy làm cho anh em c a anh nêu v ng m nh».*

295. Làm vi c thi n ch a ph i là tông , làm vì xem ó là s m nh Chúa Kitô m i là tông .

☞ *2Cr 9,12: Vì c ph c v cho công ích này không nh ng áp ng nhu c u c a c a các ng i trong dân thánh, mà h n th n a, còn là ngu n phát sinh bao l i c m t dâng lên Thiên Chúa.*

296. Th i i m i, nhu c u m i, ph ng pháp m i. «Ta s l i v i các con m i ngày cho n t n th » (*Mt 28,20*): Chúa Kitô v n v i H i thánh và ti p t c ban cho H i thánh l Hi n xu ng m i.

☞ *Lc 5,37-38: Không ai r u m i vào b u da c , vì nh v y, r u m i s làm n t b u, s ch y ra và b u c ng h . Nh ng r u m i thì ph i vào b u m i.*

☞ *GM 17c: Các hình th c ho t ng tông c n ph i thích nghi úng m c v i nh ng nhu c u hi n i, quan tâm t i các hoàn c nh c a con ng i, không nh ng v i u ki n thiêng liêng và luân lý, mà c hoàn c nh xã h i, dân s và kinh t n a.*

(Xem thêm: *LM 19c; T 1b, 19c, 29f, 32a, 33; TG 4*).

297. H ng say h t mình, nh ng bi t chia s v i m i ng i, bi t c ng tác v i k thua mình. ng làm i lý t t c , nh th t lúc con kh i s ho t ng m i có tr i t muôn v t.

☞ *GH 30: Các ch ch n c a Dân thánh bi t rõ giáo dân giúp ích r t nhi u cho toàn th Giáo h i. Các ngài bi t r ng Chúa Kitô không t các ngài lên m t mình lanh l y t t c s v c u c a Giáo h i i v i th gi i; nh ng nhi m v cao c c a các ngài là ch n d t tín h u và nh n bi t các ph n s và oàn s ng n i h , m i ng i cùng góp ph n vào công cu c chung, tùy theo cách th c c a mình.*

(Xem thêm: *GH 37ac; LM 9b; T 27; NK 2c*).

298. Có nh ng i u con ao c mà không th c hi n c, l m lúc l i p lòng Chúa và công nghi p h n t t c k t q a mà con c ch .

299. ng th y khó mà n n lòng. Hãy t h i mình: «Vi c c a Chúa hay vi c c a tôi? Chúa làm hay tôi làm?».

☞ *2Cr 4,7-9: ...Nh ng kho tàng y, chúng tôi l i ch a ng trong nh ng bình sành, ch ng t quy n n ng phi th ng phát xu t t Thiên Chúa, ch không ph i t chung tôi. Chúng tôi b d n ép t b , nh ng không b è b p; hoang mang,*

nh ng khōng tuy t v ng; b ng c āi, nh ng khōng b b r i; b qu t ngā, nh ng khōng b tiēu di t.

300. Tr c khi phàn nàn ng i n ng i kia, hāy t h i mìn: «Mu i c a tôi còn m n khōng? èn c a tôi còn sáng khōng?».

☞ *Gc 5,9: Th a anh em, anh em ng phàn nàn kêu trách l n nhau, kh i b xét x . Kìa V Th m Phán ang ng ngoài c a.*

(Xem thêm: *Mt 5,13tt*).

301. C n ch n l c nh ng ng ch trích, b t tín nhi m, khinh r . Nh ng tōng Chúa Giêsu ch n xâ d ng H i thánh c ng y khuy t i m. Ngài ch c n h n s , chán thành theo Ngài.

☞ *Mc 1,16-18: Ng i ang i d c theo bi n h Ga-li-lê, thì th y ông Si-môn v i ng i anh là ông An-rê, ang qu ng l i xu ng bi n, vì h làm ngh ánh cá. Ng i b o h : «Các anh hāy theo tôi, tôi s làm cho các anh thành nh ng k l i ng i nh l i cá». L p t c hai ông b chài l i mà i theo Ng i.*

(Xem thêm: *ICr 15,9-10; 1Tm 1,12-13*).

302. Cái «tôi» c a con càng bành tr ng, vi c tōng càng th t b i, cái «tôi» c a con càng tan bi n, vi c tōng càng k t q a.

☞ *Ga 3,30: Ng i ph i n i b t lén, còn th y ph i lu m i.*

(Xem thêm: *Ga 7,18*).

303. S n sàng hy sinh nh ng ti n nghi con th y khōng h p cho m t tōng ích th c. ng t o thêm nh ng nhu c u khōng c n thi t.

☞ *Mt 10,9-10: ng ki m vàng b c hay ti n gi t l ng. i ng, ng mang bao b , ng m c hai áo, ng i dép hay c m g y. Vì th thì áng c nuôi n.*

(Xem thêm: *Pl 4,12*).

304. ng nói nhi u, làm ít, ho t ng dài, c u nguy n v n, nh n r ng rāi, cho h p hòi, khoan dung v i mìn, kh t khe v i ng i.

305. Ánh sáng tōng c a con ph i truy n sang nh ng l p tōng khác, cho n lúc th gian t u t i tràn ng p hào quang. Làm tōng cho tōng .

☞ *2Tm 2,2: Nh ng gì anh ā nghe tôi nói tr c m t nhi u nhân ch ng, thì hāy trao l i cho nh ng ng i tin c n, nh ng ng i s có kh n ng d y cho ng i khác.*

(Xem thêm: *Mt 5,16*).

306. Vi c Chúa, khōng ai c gi c quy n i lý. Các tōng th a Chúa: «Th a Th y, chúng tôi ā th y ng i kia l y Danh Th y tr qu , nh ng h n l i khōng theo chúng ta» (*Mc 9,38*). Chúa b o: «Ai khōng ch ng l i chúng ta là ng h chúng ta» (*Mc 9,40*).

307. Con ng c nhiên hay b c t c vì các tōng khác khōng theo khuôn kh nh con. Ph i hi p nh t mà a di n; thánh Phaolô ā nói: «K th i vì ghen t ng và kinh ch; k th i vì thi n c m mà rao gi ng c Kitô... Can chi! ..., mi n là c Kitô c rao truy n» (*Pl 1,15.18*).

☞ MV 92b: *Chúng ta c n c vō ngay trong lòng Giáo h i s quý m n, tôn tr ng và hoà thu n v i nhau b ng s ch p nh n m i d bi t chính áng luôn luôn có th i tho i h u hi u gi a nh ng ph n t c a m t Dân Chúa duy nh t, dù là ch ch n hay các Kitô h u khác. Th t v y, nh ng gì liên k t gi a các tín h u còn m nh h n nh ng gì chia r : hi p nh t trong nh ng gì chính y u, t do trong nh ng gì nghi ng , bác ái trong h t m i s .*

(Xem thêm: T 23b; TG 28a; HN 3d, 4I, 18; P 2).

308. Các thánh không ai gi ng ai, tinh tú trên tr i không cái nào gi ng cái nào. Nh ng các thánh u gi ng nhau m t i m: các Ngài di n t l i cu c i Chúa Giêsu.

☞ 2Cr 4,10: *Chúng tôi luôn mang n i thân mình cu c th ng khó c a c Giêsu, s s ng c a c Giêsu c ng c bi u l n i thân mình chúng tôi.*

(Xem thêm: Cl 1,24tt; Pl 3,12).

309. Trong vi c tông , hu n luy n và l a ch n chi n s tâm huy tt i quan tr ng. M t lanh t l i l c ā nói: «N u có ba tr m chi n s , tôi s cai tr n ch t». Chúa Giêsu ch n m i hai ng i t n t i n t n th .

☞ T 28: *Vi c tông ch t t i k t q a m mān nh vi c hu n luy n y và chuyên bi t. S d òi h i ph i c hu n luy n chu áo nh th không nh ng vì ng i giáo dân ph i t i n b liên t c v i s ng thiêng liêng và v giáo lý, mà h còn ph i thích nghi trong khi ho t ng v i nh ng hoàn c nh khác bi t tùy theo th c t i, nhân s c ng nh tùy theo nhi m v .*

(Xem thêm: MV 75f; GM 16a; T 18d, 30, 31; DT 18; TG 17bc, 21a, 41g).

310. Không c n a v nào m i làm tông c. ng th c m c a v con hay a v ng i khác; làm vì Chúa hay vì a v ?»Chén c a Ta, các ng i s u ng; còn vi c ng i bên h u hay bên t Ta, Ta không có quy n ban, nh ng là dành cho nh ng ai ā c Cha Ta d n cho» (Mt 20,23).

311. Nay a v này, mai a v kia, ng i tông không c m th y m t mát g i c , ch bi t m t ti ng g i: «... n không c h u h , nh ng là h u h và thí m ng s ng mình...» (Mt 20,28). âu c ng có th nêu thánh.

☞ IPr 4,10-11: *n riêng Thiên Chúa ā ban, m i ng i trong anh em ph i dùng mà ph c v k khác. Nh v y, anh em m i là nh ng ng i khéo qu n lý ân hu thiên hình v n tr ng c a Thiên Chúa. Ai có nói, thì nói l i Thiên Chúa; ai ph c v , thì ph c v b ng s c m nh hiên Chúa ban. Nh th , trong m i vi c, chúng ta tôn vinh Thiên Chúa nh c Giêsu Kitô. Kính dâng Ng i vinh quang và uy quy n n muôn thu muôn i. A-men.*

312. Con bu n vì m t a v , vì không c « t úng ch ». Con i buôn sao mà bu n vì l lă?

313. Lãnh nh n m t trách nhi m tông là s n sàng ch p nh n ch u «t o» b i m i ng i, m i n i, b ng m i cách, v i t t c yêu th ng và b n chí nh Phêrô và Gioan: «Các Ngài b c ra kh i công ngh hân hoan vì ā th y mình x ng áng c ch u s nh c vì Danh Chúa» (Cv 5,41).

☞ Cv 20,24: M ng s ng tôi, tôi coi th t ch ng áng giá gì, mi n sao tôi ch y h t ch ng ng, chu toàn ch c v tôi ā nh n t Chúa Giêsu, là long tr ng làm ch ng cho Tin M ng v ân s ng c a Thiên Chúa.

(Xem thêm: Mt 10,18; Cv 23,11).

☞ TG 24b: Trong khi rao gi ng Phúc âm gi a muôn dân, nhà truy n giáo ph i m nh d n và tin t ng làm cho ng i ta nh n bi t m u nhi m Chúa Kitô mà h là s gi , n n i trong Ng i, h dám nói nh ph i nói, và không x u h v ô nh c c a th p giá. Theo g ng Th y mình, ng hi n lành và khiêm nh ng trong lòng, h ph i t ra ách Ng i êm ái và gánh Ng i nh nhàng. H ph i làm ch ng v Chúa c a h b ng i s ng Phúc âm ích th c, y kiên nh n, i l ng, nhân h u, yêu m n chân thành và n u c n, h s máu ra.

(Xem thêm: GH 42b, 50b; TD 11b).

314. K thù nguy hi m nh t c a công vi c tông là k «n i thù», Giu a n p Chúa.

☞ Ga 13,18: Th y không nói v t t c anh em âu. Chính Th y bi t nh ng ng i Th y ā ch n, nh ng ph i ng nghi m l i Kinh Thánh sau ây: K ā cùng con chia c m s bánh l i gi gót p con.

315. K thù kh c h i nh t c a i tông con không ph i là k ngo i thù, i l p con, nh ng là k n i thù: chính b n thân con có th thành tên giàn i p làm vi c cho c hai bên: Thiên Chúa và ma qu .

☞ Dt 6,4-6: Qu th t, nh ng k ā m t l n c chi u sáng, ā c n m th ân hu b i tr i, ā c thông chia Thánh Th n, ā c th ng th c L i t t p c a Thiên Chúa và c c m nghi m nh ng s c m nh c a th gi i t ng lai, nh ng k y mà sa ngã, thì không th c i m i m t l n n a sám h i n n n, vì h ā t tay óng inh Con Thiên Chúa vào th p giá m t l n n a và ā công khai s nh c Ng i.

(Xem thêm: Gc 1,6-8; 1Ga 2,15-16).

316. Tâm h n tông kính tr ng th ng c p, k c khi trình bày ng c l i ch th , và không bao gi vô l v i th ng c p tr c m t k khác. Không th tha th thái b t tuân, hai lòng.

317. Gi ng t mǎn khi n m i ng i lánh xa, không ai tin con làm t t c thay Chúa Thánh Th n.

☞ 2Cr 3,5-6: Không ph i vì t chung tôi, chúng tôi có kh n ng ngh r ng mình làm c gì, nh ng kh n ng c a chúng tôi là do n Thiên Chúa, ng ban cho chúng tôi kh n ng ph c v Giao c M i, không ph i Giao c c n c trên ch vi t, nh ng d a vào Th n Khí. Vì ch vi t thì gi t ch t, còn Th n Khí m i ban s s ng.

(Xem thêm: Ga 3,27; 15,5).

318. V y vùng ng c xuôi, nh ng không có c Ái, c ng vô ích, khác nào mua èn ng s c gi ng cùng làng kh p xóm nh ng không có máy i n. êm n t i om, c làng m i v l èn c a con trang trí ch không soi sáng c.

☞ *ICr 13,1: Gi nh tôi có nói c các th ti ng c a loài ng i và c a các thiên th n i n a, mà không có c m n, thì tôi c ng ch ng khác gì thanh la phèng phèng, ch m cho xoang xo ng.*

(Xem thêm: *1Tm 1,5-7*).

319. B nh c m , b t b , u i t thành này sang thành khác, là d u Chúa th ng con, Chúa ch n con làm tông th t. «Ta ã ch n các con t gi a th gian, b i v y mà th gian ghét các con. Hãy nh l i Ta ã nói v i các con: tôi t không l n h n ch . N u h ã b t b Ta, h c ng s b t b các con; n u h ã gi l i Ta, h c ng s gi l i các con» (Ga 15,19-20).

☞ *2Tm 3,11-12: Anh ã bi t nh ng c n b t b , nh ng s au kh tôi ã g p An-ti-ô-khi-a, I-cô-ni-ô, Lýt-ra, ã bi t tôi ch u b t b nh th nào. Nh ng Chúa ã gi i thoát tôi kh i t t c . V l i, nh ng ai mu n s ng o c trong c Kitô Giêsu, us b b t b .*

(Xem thêm: *Dt 12,1b-3*).

320. Vì c tông nh m a ng i ta vào H i thánh, không ph i l p nh ng H i thánh riêng c a nhóm này, nhóm n , dòng này, dòng kia. Ch a r i o, nh ng r i vi c o l m!

☞ *ICr 1,12-13: Tôi mu n nói là trong anh em có nh ng lu n i u nh : «Tôi thu c v ông Phao-lô, tôi thu c v ông A-pô-lô, tôi thu c v ông Kê-pha, tôi thu c v c Kitô». Th ra c Kitô ã b chia n m x b y r i ? Có ph i Phao-lô ã ch u óng inh vào kh giá vì anh em ch ng? Hay anh em ã ch u phép r a nhân danh Phao-lô sao?*

(Xem thêm: *ICr 3,4*).

321. «Tông b ng au kh », không gi ng gi i, không ho t ng, nh ng thinh l ng t l c u bao linh h n. Chúa Giêsu h p h i trên thánh giá, c M h p h i trong tâm h n d i chân thánh giá.

322. a. «Tông b ng hy sinh và thinh l ng», nh h t lúa chôn vùi, m c nát i sinh muôn vàn h t khác nuôi nhân lo i.

b. «Tông b ng ch ng tích».

L i qu quy t suông không áng ng i ta tin t ng m y, dù ng t ngào trau chu t n âu.

Tang v t áng tin h n.

Hình nh ch p c, ti ng nói ghi âm c càng d ánh ng ng i ta h n. Nh ng n u chính con ng i s ng ng b ng x ng b ng th t, n u c cu c sinh ho t, n u c m t l p ng i, m t l p gia ình cùng s ng m t lý t ng, thì ch ng tích y có m t s c m nh thuy t ph c l n lao bi t ch ng nào!

☞ a. *2Cr 4,12: Nh th , s ch t ho t ng n i chúng tôi, còn s s ng thì l i ho t ng n i anh em.*

(Xem thêm: *Ga 12,24*).

☞ b. Rm 2,21-23: *B n bi t d y ng i kh ác, mà l i kh óng d y ch ính m ính! B n gi ng: ng tr m c p, mà b n l i tr m c p! B n n ói: ch ngo i t ính, mà b n l i ngo i t ính! B n g m gh ét ng u t ng, mà b n l i c p b óc n mi u!*

(Xem thêm: 1Pr 2,12).

☞ TG 36b: *M i ng i ph i bi t r ng b n ph n u ti ên và quan tr ng nh t i v i vi c truy n b á c tin là s ng sâu xa i s ng Kitô h u. Vì ch ính khi n h i t thành ph ng s Thiê n Ch úa và b ác ái i v i tha nh án, h mang l i cho toàn th Giáo h i m t c m h ng tinh th n m i và làm cho Giáo h i xu t hi n nh là m t d u ch n i l ên gi a các dân, là «ánh s áng th gian» (Mt 5,14) và là «mu i t» (Mt 5,13).*

(Xem thêm: GH 12a; DT 1c; T 6b, 16c, 31c; TG 21c).

323. «Tông b ng ti p x úc»: «Lòng chúng ta l i ã kh óng ch áy b ng b ng, lúc d c àng Ngai ng l i v i Ta, và gi i th ích Kinh Th ánh cho Ta ó sao?» (Lc 24,32). Con kh óng ngh r ng: m i cu c ti p x úc là m t công tác tông sao?

324. «Tông b ng t t ng»: nâng m t ng i b n ang g p kh ng ho ng, m ch ánh tr i cho b n th y kh n ng và n g i cách s áng t , em hy v ng cho m t cu c i s p tan v . Báo chí s b t ng nh ng tin u ng thu c ng , c d c... n u có nh ng ng i nh con.

☞ 1Tm 4,13.16: *Trong khi ch t ôi n, h áy ch uyên c n c Sách Th ánh trong các bu i h p, ch uyên c n kh uyên nh và d y d ... Anh h áy th n tr ng trong cách n n t và trong l i gi ng d y. H áy ki ên tr ì trong vi c ó. Vì làm nh v y, anh s c u c ch ính m ính, l i c òn c u c nh ng ng i nghe anh gi ng d y.*

(Xem thêm: 2Tm 4,14-17).

325. «Tông b ng b a n». B a n là chuy n th ng tinh, nh ng b a Ch úa n nh á Ma aléna, nh á Simon, Giakêu kh ác xa chúng ta: «H óm nay n c ú r i ã n cho nh á này!» (Lc 19,9).

326. Con ngh «th t » kh óng ph i là vi c tông sao? Phaolô ng i trong tù ng c, kh óng máy in, v n vi t th cho m t gi áo oàn, gi áo oàn y chép l i r i chuy n sang cho m t gi áo oàn kh ác. C th , Phaolô ã gi v ng và ph át tri n c tin c a H i th ánh s khai. Con h áy t t c l óng y êu th ng con vào phong bì r i dán l i, g i i.

☞ Cl 4,16: *Sau khi anh em c th n ay, xin li u sao cho H i Th ánh Lao- i-ki-a c ng c c n a. Xin anh em c ng c th c a t ôi g i cho H i Th ánh Lao- i-ki-a.*

327. «Ph n » làm tông r t c l c, nh bà Maria, bà Salomé theo gi úp Ch úa Gi êsu. Th ánh Phaolô c ng nh c n nh i u ph n tông : «Xin g i l i ch ào Tryphêna và Tryphôsa, các bà ã nh i u công lao nh c trong Ch úa» (Rm 16,12).

328. T x a, «thi u nh i» ã là tông y d ng c m: Tarcisiô ã mang Ch úa n cho bao nh ieu ng i. H áy nh l i Ch úa: « ng khinh d tr con».

☞ Mt 18,10a: *Anh em h áy coi ch ng, ch khinh m t ai trong nh ng k b é m n.*

(Xem thêm: Mc 10,14-15).

☞ *T 12d: Tr em c ng có ho t ng tông riêng c a chung. Tu kh n ng chung có th s là nh ng ch ng nhán s ng ng c a Chúa Kitô gi a các b n h u.*

(Xem thêm: *GM 14a; T 2a; T 30abc; GD 7a*).

329. âu ph i i n ngày nay có vài bà tranh u, ph n m i có ch ng trong H i thánh. Các thánh Tông ã tin dùng, sao ngày nay l i không ti p t c? Thánh Phaoô vi t: «Tôi xin g i g m v i anh em, ch Phêrô c a chung tôi, n tá viên c a H i thánh Kenkrê, mong anh em ti p ón ch trong Chúa... Xin g i l i chào Prisca và Aquila, nh ng ng i c ng s c a tôi trong c Giêsu Kitô. H ã li u m t u c u m ng tôi» (*Rm 16,1-4*).

330. Con ng do d v con và v ng i khác: chài l i nh Phêrô, thu thu nh Matthêu u làm tông c. «Hãy theo Ta, và Ta s cho các ng i nên ng ph chài l i ng i» (*Mt 4,19*). Con làm không c nh ng Chúa làm c.

331. Qu tim con ph i r ng ch a ng và rung nh p v i t t c ch ng trình Phúc âm hoá c a H i thánh.

☞ *Rm 10,14-15: Th nh ng làm sao h kêu c u ng h không tin Làm sao h tin ng h không c nghe? Làm sao mà nghe, n u không có ai rao gi ng? Làm sao mà rao gi ng, n u không c sai i? Nh có l i chép: p thay b c chân nh ng s gi loan báo tin m ng!*

☞ *GH 35d: Giáo dân có th và ph i có m t ho t ng cao quý là truy n bá Phúc âm cho th gi i, c lúc h b n tâm lo l ng nh ng vi c tr n th .*

(Xem thêm: *GH 17a, 33d, 44b; DT 6c; T 5a; TG 3c*).

332. X a âu có tiêu s , có m vàng, thiên h li u s ng li u ch t n ó. Ngày nay âu có d u ho , có s t, ng, ph t phát, uranium... các n c gi t nhau mà n. Còn âu «ch có linh h n ng i ta», không ai thèm n.

☞ *2Cr 12,15: Ph n tôi, tôi r t vui lòng tiêu phí ti n c a, và tiêu phí c s c l c l n con ng i c a tôi vì linh h n anh em. Ph i ch ng vì yêu m n anh em nhi u h n mà tôi c yêu m n ít h n?*

(Xem thêm: *Pl 2,17*).

333. N u con b o «giáo dân có n c s ng c a Chúa Thánh Th n», có ng i s cho r ng con nh o báng h !

N u con b o «giáo dân là t t , tiên tri, v ng », có ng i s cho con là th ph n!

Có m y giáo dân ý th c c Chúa g i, Chúa c n h ? Hành di n và tri ân vì c làm con Chúa nh phép Thánh t y? Làm chi n s , ch ng nhán nh phép Thêm s c?

☞ *IPr 2,9-10: Còn anh em, anh em là gi ng nòi c tuy n ch n, là hàng t t v ng gi , là dân thánh, dân riêng c a Thiên Chúa, loan truy n nh ng k công c a Ng i, ng ã g i anh em ra kh i m i n u t i, vào n i y ánh sáng di u huy n. X a anh em ch a ph i là m t dân, nay anh em ã là Dân c a Thiên Chúa; x a anh em ch a c h ng lòng th ng xót, nay anh em ã c xót th ng*

☞ *GH 11a: Các tín h u tháp nh p vào Giáo h i b i phép R a, và nh ân tích, h c c thi hành vi c ph ng t Kitô giáo và c tái sinh làm con Thiên Chúa, h c có b n ph n tuyên x ng tr c m t m i ng i c tin mà h nh n*

*lãnh t Thiên Chúa qua Giáo h i. Nh n bí tích Thêm s c, h g n b ó v i
Giáo h i cách hoàn h o h n và c d y s c m nh c bi t c a Chúa
Thánh Th n, do ó h càng có b n ph n kh n thi t h n ph i loan truy n và
b o v c tin b ng l i nói và vi c làm nh nh ng ch ng nhân ích th c c a
Chúa Kitô.*

(Xem thêm: *GH 10b, 34b, 35a, 36b; PV 6; LM 2a; TG 11a, 15ab*).

334. *Th i i giáo dân – Bao lâu ch a ng viên c toàn l c dân Chúa ý th c và hành
ng, các t ng l p xã h i này ch a th th m nhu n Phúc âm c.*

☞ *TG 21a: Giáo h i ch a c thi t l p th c s , ch a s ng y , c ng ch a là
d u ch tuy t h o c a Chúa Kitô gi a loài ng i, n u ch a có hàng giáo dân
ích th c và n u hàng giáo dân này ch a cùng làm vi c v i hàng giáo ph m.
Th t v y, Phúc âm không th i sâu vào tinh th n, i s ng và sinh ho t c a
m t dân t c n u không có s hi n di n linh ho t c a giáo dân. Do ó, ngay khi
thi t l p Giáo h i, ph i h t s c ch tâm n vi c ào t o m t hàng giáo dân
Kitô giáo tr ng thành.*

(Xem thêm: *GH 3b; MV 43b; LM 9b; GM 6b; T 1c*).

335. *Bí quy t c a công cu c tông trong th i i ta: Tông giáo dân!*

☞ *T 10a: Giáo dân gop ph n tích c c vào i s ng và ho t ng c a Giáo h i,
nh c tham d vào ch c v c a Chúa Kitô là t t , tiên tri và là vua. Trong
nh ng c ng oàn c a Giáo h i, ho t ng c a h c n thi t n n i n u không
có ho t ng ó, chính ho t ng tông c a các v ch ch n th ng không
th t c y k t q a.*

(Xem thêm: *GH 33bcd; T 1, 2, 6a, 13a, 14a, 23a; T 20; TG 19b, 21a*).

336. *Không có linh m c nào không xu t thân t ch ng vi n, không có tông giáo dân nào
không xu t thân t các khoá hu n luy n, con hãy xác tín i u ó.*

☞ *T 32a: Ng i tông giáo dân hi n nay có nhi u ph ng th , ch ng h n:
nh ng khoá h c t p, nh ng k i h i, nh ng cu c t nh tâm, linh thao, nh ng
bu i h p m t th ng xuyên, nh ng bu i thuy t trình c ng nh sách báo và
nh ng sách gi i thích: t t c u là nh ng ph ng th giúp h trau d i thêm
ki n th c v Thánh kinh c ng nh v giáo lý công giáo, giúp h nuôi d ng
i s ng thiêng liêng c ng nh giúp h hi u bi t nh ng hoàn c nh s ng c a
th gi i khám phá và s d ng nh ng ph ng pháp thích ng nh t.*

(Xem thêm: *T 3a, 4a, 10a; T 28; TG 16d, 17bc*).

337. *N u m i giáo x , con hu n luy n c n m chi n s ích th c thoi, nh ng ng i n
sau con, s s d ng, h p tác v i h , quy t sinh quy t t su t ba b n ch c n m.*

Bao nhiêu ti m l c chúng ta quên khám phá, khai thác trong N c Chúa!

338. *ng ham i chung, ng v s óng, hãy xác tín v n cán b : qu n chung l n x n
r i r c, ch c n m t cán b khu y ng, kh i d y c qu n chung. Cán b là h n, là
b óc, là x ng s ng c a qu n chung.*

☞ *2Tm 2,19-21: Tuy nhiên, n n móng v ng ch c Thiên Chúa ã t thì t n t i; trên
ó có ghi t c l i này: Chúa bi t nh ng k thu c v Ng i, và Phàm ai kêu c u
danh Chúa ph i tránh xa i u b t chính. Trong m t ngôi nhà l n, không ph i*

ch có nh ng v t b ng vàng b ng b c, nh ng c ng có nh ng v t b ng g b ng sành; th thì dùng vào vi c cao quý, th thì dùng vào vi c th p hèn. V y ai thanh t y mình cho s ch nh ng i u x u nói trên, ng i ó s là m t v t dùng vào vi c cao quý, m t v t c thánh hi n, có ích cho ch , s n sàng làm m i vi c lành.

(Xem thêm: Lc 22,31-32).

339. Hãy nghiên c u các tu h i i: th i i m i, gi i pháp m i. ó là c s ng c a th i i ta, s làm th ng ti n i s ng thiêng liêng c a bao nhiêu giáo dân. Các c Giáo Hoàng ã nh n th y d u hi u c a th i i tr c chúng ta nh ng m y ch c n m.

☞ DT 11a: Nh ng tu h i tri u, tuy không ph i là dòng tu, nh ng c ng có l i kh n th c s và tr n v n c Giáo h i công nh n gi các l i khuyên Phúc âm gi a i. L i kh n y t n Hi n các h i viên nam c ng nh n , giáo dân c ng nh giáo s hi n ang s ng gi a i. B i ó, chính h ph i tr c h t quy t tâm t n hi n toàn thân cho Thiên Chúa trong c m n tr n h o; còn tu h i, ph i gi tính ch t c thù c a mình, là s ng gi a i, dù âu, h c ng có th chu toàn h u hi u vi c tông gi a i và nh phát sinh t lòng i theo nh tu h i ã ch tr ng không thành l p.

(Xem thêm: DT 8a, 10a; T 4h; TG 27a, 40d).

340. ng l i tông c a th i i ta:

- gi a tr n gian,
- Không do tr n gian,
- Nh ng cho tr n gian,
- V i ph ng ti n c a tr n gian.

☞ Ga 17,15-16: Con không xin Cha c t h kh i th gian, nh ng xin Cha gìn gi h kh i ác th n. H không thu c v th gian c ng nh con ây không thu c v th gian.

☞ GH 31b: Tính cách tr n th là tính cách riêng bi t và c thù c a giáo dân... Vì n g i riêng, giáo dân có b n ph n tìm ki m N c Thiên Chúa b ng cách làm các vi c tr n th và x p t chúng theo ý Thiên Chúa. H s ng gi a tr n gian, ngh a là gi a t t c c ng nh t ng công vi c và b n ph n tr n th , gi a nh ng c nh s ng th ng ngày trong gia ình và ngoài xã h i; t t c nh ng i u ó nh d t thành cu c s ng c a h . ó là n i Thiên Chúa g i h , d i s h ng d n c a tinh th n Phúc âm, nh men t bên trong, h thánh hoá th gi i b ng vi c thi hành nh ng nhi m v c a mình.

(Xem thêm: GM 13c; DT 11a; TG 12c).

341. Là chí th c a Nhi m th , chúng ta là óc suy t , là m t nhìn th c t i tr n th , là tai nghe ti ng rên r , òi h i, là vai gánh vác, là tay c u v t, là chân n v i ng i kh au, là qu tim kh c kho i yêu th ng, là mi ng nói nh ng l i bá c ái i an. Nh tông mà H i thánh hi n di n gi a th gi i ngày nay.

☞ ICr 9,22-23: Tôi ã tr n ên y u v i nh ng ng i y u, chinh ph c nh ng ng i y u. Tôi ã tr n ên t t c cho m i ng i, b ng m i cách c u c m t s ng i. Vì Tin M ng, tôi làm t t c nh ng i u ó, cùng c thông chia ph n phúc c a Tin M ng.

(Xem thêm: Rm 15,1-2).

☞ T 13b: Ng i giáo dân chu toàn s m nh (tông) này c a Giáo h i n i tr n gian: tr c tiên b ng i s ng hoà h p v i c tin, nh ó h tr thành ánh sáng th gian; b ng i s ng l ng thi n trong b t c công n vi c làm nào làm cho m i ng i yêu m n s th t, s thi n và cu i cùng a h t i Chúa Kitô và Giáo h i; b ng i s ng bác ái huynh qua vi c h th c s chia s v i anh em trong hoàn c nh s ng, trong au kh c ng nh trong m i c v ng, và nh th h âm th m chu n b cho n c u r i ho t ng trong tâm h n m i ng i; b ng cu c s ng ý th c y v vai trò c a mình trong vi c xây d ng xă h i, h c g ng chu toàn ho t ng n i gia ình, ngoài xă h i, trong ngh nghi p v i lòng qu ng i c a Kitô giáo; nh th ph ng th c hành ng c a h d n d n th m nh p vào môi tr ng s ng và c môi tr ng làm vi c.

(Xem thêm: MV 1,89a; T 29g; TG 6f, 36b).

342. Ng i ta không ý n s hi n di n khiêm t n và ho t ng th m l ng c a tông . Nh ng s v ng m t c a tông làm cho ng i ta th y ngay môi tr ng tr ng r ng và ch t l nh. Không ai chú ý và quý tr ng mu i bi n, ánh sáng, khí tr i, nh ng thi u chúng, v tr ch t ngay. Không ai ý qu t ang ho t ng, xoay v n, nh ng n u nó d ng l i chúng ta c ng b tiêu di t.

15. THÁNH L

Ph i có i i d n mìn h,
ph i có i i t n
vì dâng m t Thá nh l

343. Thá nh l làm nén Kitô h u, Kitô h u làm nén thá nh l . Thá nh Th làm nén H i thá nh, H i thá nh làm nén Thá nh Th .

344. Ng i ngoài l y làm l : «Ngày nào ông linh m c c ng làm m t chuy n, sao ng i công giáo kéo nhau i mãi?» H nói có ph n úng; âu, ai làm, c ng v n là m t l hy sinh trên núi Calvariô ti p t c, nh ng có m t s c l lôi cu n h , không ph i linh m c mà chính Chúa Giêsu t l .

☞ GH 28a: Các ngài (linh m c) th c thi thá nh v mìn h cách tuy t h o nh t là trong Thá nh l ho c c ng ng t n, trong ó, các ngài thay th Chúa Kitô công b m u nhi m c a Chúa, k t h p nh ng c nguy n c a tín h u vào hy t c a Th lanh h và trong hy t Thá nh l , hi n t i hoá và áp d ng hy t duy nh t c a Tân c, là hy v t tinh tuy n ā m t l n t hi n dâng lên Chúa Cha (x. Dt 9,11-28) cho t i khi Chúa l i n (x. 1Cr 11,26).

(Xem thêm: GH 3,10b; PV 7a,47; LM 2d, 13c).

345. Có ng i ch tr ng khi nào s t s ng m i d l , nh v y m i châ nh thâ nh v i Chúa. Không, ó là d l tùy h ng, vì s ng khoái c a con.

346. Bi t giá tr c a Thá nh l , dù xa dù khó con c ng c g ng tham d . Càng hy sinh, con càng th y m n Chúa h n.

☞ PV 7d: Vì là công vi c c a Chúa Kitô T t và Thân th c a Ng i là Giáo h i, nén m i vi c c hành ph ng v u là hành vi chí thá nh và không m t hành vi nào khác c a Giáo h i có hi u l c b ng, xét c v danh hi u l n ng c p.

(Xem thêm: GH 3,11a; PV 106; GM 30b).

347. X a nay có ai th y ng i nào d l mà l i nghè o c c h n k khâc vì m t gi khâng?

☞ Mt 15,32: c Giêsu g i các môn l i mà nói: «Th y ch nh lòng th ng ám ông, vì h luôn v i Th y ā ba ngày r i và h không có gì n. Th y không mu n gi i tán h , h nh n ói mà v , s r ng h b xu d c ng».

348. Cùng d Thá nh l , nh ng tâm tình khâc xa nhau. Con hãy phân tích nh ng h ng ng i quanh châ nh Thá nh giá.

349. Con mu n h i: «Cách gì p lòng Chúa h n c ?» Hãy tham d Thánh l , vì không kinh nào, không t ch c, nghi th c nào sánh b ng l i nguy n và hy l Chúa Giêsu trên Thánh giá.

350. Ng i thánh là ng i ti p t c s ng Thánh l su t ngày.

351. Tán dóc m y gi c ng c, n nh u càng lâu càng khoái, c b c thâu êm không chán, t i sao v i vã lúc d l ?

352. «Nhà t m t t p nh t, hào quang sáng chói nh t, chân èn r c r nh t, thánh ng uy nghi nh t, là LINH M C.

t m t linh m c ngu i l nh v ng cung thánh ng, không ai thèm g p. t m t linh m c thánh thi n trong m t nguy n ng nghèo nàn, h o lánh, ai c ng tìm n» (Cha Chevrier).

☞ LM 12ac: Các linh m c còn có lý do c bi t ph i t t i s hoàn thi n, vì khi lanh nh n ch c Thánh là các ngài c thánh hi n cho Thiên Chúa theo m t cách th c m i: Các ngài tr nenh nh ng khí c s ng ng c a Chúa Kitô T t v nh c u, qua các th i i, các ngài có th ti p t c công vi c k di u c a ng a l y quy nn ng cao c mà tái l p toàn th xă h i con ng i...

... Chính s thánh thi n c a linh m c giúp các ngài r t nhi u trong vi c chu toàn th a tác v c a mình m t cách h u hi u: th t v y, dù n Chúa có th hoàn t t công trình c u r i qua nh ng th a tác viên b t x ng, nh ng s th ng bi u l nh ng vi c l lùng c a mình, Thiên Chúa thích dùng nh ng ng i s n sàng nghe theo s thúc d c và h ng d n c a Chúa Thánh Th n c ng nh nh ng i k t hi p m t thi t v i Chúa Kitô và s ng thánh thi n, có th nói nh thánh Tông r ng: «Dù tôi s ng, nh ng không ph i là tôi s ng, mà th c ra Chúa Kitô s ng trong tôi» (Gl 2,20).

(Xem thêm: GH 17, 21a, 28a; LM 1; TG 16a).

353. Gia ình thánh thi n là gia ình yêu quý Thánh l .

354. «Ph i có i i d n mình, ph i có i i t n, vì dâng m t Thánh l » (Thánh Vianney).

355. Linh m c cùng t l v i Chúa Giêsu, cùng trao mình v i Chúa Giêsu, làm c a n cho m i ng i, b t c lúc nào, trao t t c !

☞ LM 13c: Là th a tác viên lo vi c ph ng t , nh t là trong Hy t Thánh l , các linh m c c bi t là hi n thân c a c Kitô, ng a t hi n chính mình làm hy v t thánh hoá nhân lo i; và nh th các ngài c m i g i b t ch c i u các ngài ang thi hành, vì khi c hành m u nh m Chúa ch u ch t, các ngài ph i lo kh c ch chi th minh kh i t t x u và d c v ng.

(Xem thêm: GH 11a; LM 12b; T 10a; DT 5a).

356. C cu c i Chúa Giêsu h ng v nui Calvariô, c cu c i con h ng v Thánh l .

☞ Rm 12,1: Th a anh em, vì Thiên Chúa th ng xót chung ta, tôi khuyên nh anh em hãy hi n dâng thân mình làm c a l s ng ng, thánh thi n và p lòng Thiên Chúa. ó là cách th c x ng h p anh em th ph ng Ng i.

(Xem thêm: Rm 6,11.13; Dt 13,15-16; 1Pr 2,5).

☞ *LM 5b: C nh ng bí tích khác c ng nh các th a tác v trong Giáo h i và các ho t ng tông u g n li n v i bí tích Thánh Th và qui h ng v ó.*

(Xem thêm: *GH 11a; PV 10a; GM 30b; LM 2d, 5b, 14b*).

357. M i l n dâng Thánh l là m i l n con giang tay ch u óng inh l i trên Thánh giá, và cùng u ng c n chén ng v i Chúa. ây không có ch cho khán gi .

☞ *ICr 5,7-8: Anh em hãy lo i b men c tr thành b t m i, vì anh em là bánh không men. Qu v y, c Kitô ã ch u hi n t làm chiên l V t Qua c a chúng ta. Vì th , chúng ta ng l y men c , là lòng gian tà và c ác, nh ng hãy l y bánh không men, là lòng tinh tuy n và chân th t, mà n m ng i l .*

☞ *PV 48: Giáo h i h ng b n tâm lo cho các Kitô h u ng tham d vào m u nhi m c tin nh nh ng khách hàng quan, cảm l ng, nh ng th u áo m u nhi m ó qua các nghi l và kinh nguy n, cho h tham d ho t ng thánh m t cách ý th c, thành kính và linh ng, cho h c ào luy n b i L i Chúa, c b s c n i bàn ti c Mình Chúa, t n Chúa. Trong khi dâng l v t tinh tuy n, không ch nh tay linh m c mà còn liên k t v i ngài, h t p dâng chính mình; và ngày qua ngày, nh Chúa Kitô ng Trung Gian, h c tiêu hao trong tình k t liên v i Thiên Chúa và v i nhau, cu i cùng Thiên Chúa tr nêu m i s trong m i ng i.*

(Xem thêm: *GH 11a; PV 11, 14a, 56; LM 2d, 5c, 13c*).

358. Tôi thích danh t nôm na: «Làm L », t t c hi p nh t trong Chúa Kitô «Làm L liên 1 ».

359. Con mu n tôn vinh Chúa?
Con mu n c m t Chúa?
Con mu n c u xin Chúa?
Con mu n yêu m n Chúa?
Con mu n c u nhân lo i?

HÃY DÂNG THÁNH L !
Chúa Giêsu ã làm nh v y!

☞ *PV 6: Giáo h i không bao gi b vi c cùng nhau quy t c hành m u nhi m Ph c sinh: g m vi c c «nh ng l i ch v Ng i trong Thánh kinh» (Lc 24,27), và vi c c hành l T n trong ó hi n t i hoá s vinh th ng và kh i hoàn nh cái ch t c a Ng i, ng th i «c m t Thiên Chúa v ân hu khôn t c a Ngài» (2Cr 9,15) trong Chúa Giêsu Kitô, « ca t ng vinh quang Ngài» (Ep 1,12) nh quy n n ng Chúa Thánh Th n.*

(Xem thêm: *GH 28a, 34b; PV 10b; LM 5b*).

360. èn không sáng, n u h t d u; xe không ch y, n u c n x ng; h n tông s suy m t n u không n v i Thánh Th : «N u các ng i không n th t Con Ng i và u ng máu Ngài, các ng i không có s s ng n i mình các ng i» (Ga 6,53).

☞ *LM 14t: Bác ái m c v tr c h t phát xu tt Hy t Thánh Th , do ó Hy t Thánh Th là trung tâm và là c i r c a toàn th i s ng linh m c, cho nên linh m c ph i c g ng s ng th c trong tâm h n i u mình ã làm trên bàn t l .*

(Xem thêm: *PV 16b; LM 5b*).

361. M t tr i sáng và tung to ánh sáng. Thánh Th là s s ng và ngu n phát xu t s s ng th n linh cho nhân lo i, s hoà h p cho các dân t c: «Bánh Ta s ban y là th t mình Ta vì s s ng th gian» (Ga 6,51).

362. Thánh Th làm cho Ta hi p nh t trong Nhi m Th . Dâng L mà không yêu th ng là mâu thu n, quái g .

☞ *1Cr 10,16-17: Khi ta nâng chén chúc t ng mà c m t Thiên Chúa, há ch ng ph i là d ph n vào Máu c Kitô ? Và khi ta cùng b Bánh Thánh, ó ch ng ph i là d ph n vào Thân Th Ng i sao? B i vì ch có m t t m Bánh, và t t c chúng ta chia s cùng m t Bánh y, nên tuy nhi u ng i, chúng ta c ng ch là m t thân th .*

(Xem thêm: Mt 5,23-24).

☞ *GH 7b: Khi b bánh t n, chúng ta th c s thông d vào Thân Th c a Chúa nên chúng ta c nâng lên hi p thông v i Ng i và v i nhau. «Chúng ta tuy nhi u, nh ng là m t t m bánh, m t thân th , vì h t th y chúng ta ng thông h ng cùng m t t m bánh» (1Cr 10,17). Th nênt t c chúng ta tr thành chí th c a Thân th y (x. 1Cr 12,27) «vì m i ng i là chí th c a nhau» (Rm 12,5).*

(Xem thêm: GH 3; PV 47; GM 15b; LM 6e; DT 15a; HN 2a).

363. Dù thi u t t c , dù m t t t c , nh ng còn Thánh Th là còn t t c vì con có Chúa thiên àng d i t.

364. Dù cō n n i èo heo hút gió, dù t m t i trong ng c tù, con hãy h ng v các bàn th trên th gi i, n i Chúa Giêsu ang t l , con dâng L và r c L thiêng liêng. An i và can m s tràn ng p lòng con.

365. c dâng Thánh l , c r c Thánh Th là m t tài b t t n suy ng m, sao con kêu ngu i l nh?

366. Ng i «công giáo Chúa nh t» không s c c i t o th gi i v t ch t ngày nay. S ng Thánh l là bí quy t em Chúa cho th gi i và a th gi i n v i Chúa.

☞ *LM 6e: Không m t c ng oàn Kitô h u nào c thi tl p mà không t n n t ng và tr ng tâm vào vi c c hành phép Thánh Th Chí thánh... Nh ng vi c c hành này mu n c chân thành và y , v a ph i a n nh ng vi c bác ái và t ng tr l n nhau, v a ph i d n t i các ho t ng truy n giáo, và c nh ng hình th c minh ch ng Kitô giáo n a.*

(Xem thêm: GH 33b; PV 2, 10b; GM 15b; LM 5b; TG 36a, 39a).

367. Chúa Giêsu ã làm cách m ng trên Thánh giá. Cu c cách m ng c a con ph i b t ngu n t bàn thánh. Ti p t c cu c cách m ng c a Chúa, con s làm nên m t nhân lo i m i.

368. Gi t n c hoà vào r u th nào, i con tan bi n trong Chúa Giêsu nh v y.

☞ *Ga 17,21: t t c nênt m t, nh Cha trong con và con trong Cha h c ng trong chúng ta. Nh v y, th gian s tin r ng Cha ã sai con.*

369. C cu c s ng con ph i loan truy n vi c Chúa ch u ch t và tuyên x ng vi c Chúa s ng l i.

☞ *ICr 11,26: Cho t i ngày Chúa n, m i l n n Bánh và u ng Chén này, là anh em loan truy n Chúa ā ch u ch t.*

(Xem thêm: *2Cr 4,11*).

370. Chúa Giêsu là u, Ngài ch t 1 v i Nhi m th là H i thánh c a Ngài: «Cùng v i c Giáo Hoàng... và c Giám m c...» Thi u s thông hi p y, dâng l không có ý ngh a, ngh ch l ng tâm.

☞ *LM 7a: T t c các linh m c, hi p nh t v i các Giám m c u tham d cùng m t ch c T t và th a tác v duy nh t c a Chúa Kitô; cho nên, chính tính cách duy nh t c a vi c thánh hi n và s m nh òi ph i có s hi p thông ph m tr t gi a các ngài và hàng Giám m c; ôi khi m i hi p thông ó c bi u hi n m t cách r t cao p trong vi c cùng c hành ph ng v , và m t cách minh nhiên trong khi c hành phép Thánh Th .*

(Xem thêm: *GH 23a; PV 26; MV 43e*).

371. Thánh l cho con nhìn th y và s ng v i H i thánh: con nghe l i Chúa C u Th , các Tiên Tri và Tông , con hi p v i c Giáo Hoàng, c Giám m c, hàng Giáo ph m, giáo s , tu s , toàn th dân Chúa, các thánh, các linh h n, quanh c Maria, nh Chúa Giêsu, dâng m i chúc t ng và vinh quang lên Chúa Ba Ngôi, i ngày h ng phúc Chúa tr l i. H nh phúc, tin t ng bi t ch ng nào?

☞ *GH 50d: S hi p nh t c a chúng ta v i Giáo h i trên tr i c th c hi n cách h t s c cao c , c bi t trong Ph ng v ; ó quy n n ng Thánh Th n ho t ng trên chúng ta qua các d u ch bí tích, ó chúng ta cùng l n ti ng ng i khen Thiên Chúa uy linh, và t t c m i ng i thu c m i chi t c, ngôn ng , dân t c, và qu c gia c c u chu c trong máu Chúa Kitô (x. Kh 5,9), h p nhau trong m t Giáo h i duy nh t, ng thanh chúc t ng m t Thiên Chúa Ba Ngôi. B i v y, khi c hành l Hy t T n, chúng ta k t hi p r t m t thi t v i vi c ph ng th c a Giáo h i trên tr i, vì hi p cùng Giáo h i, chúng ta kính nh tr c h t c Maria vinh hi n, tr n i ng trình, sau là Thánh Giuse, các thánh Tông và T o cùng toàn th các thánh.*

(Xem thêm: *GH 7b, 26a; PV 8*).

372. i con là m t Thánh l : Lúc sám h i c kinh «Thú t i», khi hân hoan hát kinh «Vinh danh», h i vui m ng hát «Alleluia», nh ng con không ng ng «Dâng lên Chúa».

«Anh ch em hãy c u nguy n»

«Tin kính m t Thiên Chúa là Cha»

«Hi p nh t cùng nhau nh Chúa Thánh Th n»

«Thông hi p cùng H i thánh Chúa lan r ng kh p hoàn c u».

373. Mu n tin, ph i nuôi mình b ng Thánh Th , vì Thánh Th ch a ng «M u nhi m c tin», và ban s c m nh c tin cho con.

☞ *Ga 6,35: c Giêsu b o h : «Chính tôi là bánh tr ng sinh. Ai n v i tôi, không h ph i ói; ai tin vào tôi, ch ng khát bao gi !»*

☞ *MV 38b: Chúa ā l i cho nh ng k thu c v Ng i b o ch ng c y trông và l ng th c i ng trong bí tích c tin; trong bí tích y, nh ng y u t th tr n, k t q a c a lao công con ng i, c bi n thành Mình và Máu vinh hi n, nêu b a n hi p thông huynh và n m h ng tr c b a n trên tr i.*

(Xem thêm: PV 59; HN 22b).

374. Ch ng sinh ph i c ch m sóc l n l ên nh h t lúa chín vàng, s n sàng ch u nghi n tán thành b t, h u tr n ên chi c bánh th m làm c a n nuôi dân Chúa.
375. Ngày nào c ng l tr ng, ngày nào c ng l hát, m i l m i tr ng h n, s t m n h n, cho n l cu i cùng.
☞ *Lc 22,19: Ng i c m l y bánh, dâng l i t n, b ra, trao cho các ông và nói: « ây là Mình Th y, hi n t vì anh em. Anh em hãy làm vi c này, mà t ng nh n Th y».*
376. M i khi trao Chúa Giêsu Thánh Th cho giáo dân, con hãy ý th c trao c i con, th i gi , s c kho , tài n ng, ti n c a, ngh a là máu th t con cùng v i Mình Máu thánh Chúa làm c a nuôi m i ng i và m i ng i không phân bi tai.
377. H ng ngày cùng v i Chúa Giêsu, con dâng hi n mình, s n sàng t ng giây phút, «b n p» vì anh em con, « máu ra vì nhi u ng i n ên n tha t i» (Mt 26,28).
378. Lúc c, hay nghe c l i truy n phép m i ngày, v i t t c tâm h n, con làm l i:
M t giao c m i,
M t giao c v nh c u,
Gi a Chúa Giêsu v i con,
B ng máu con hoà trong Máu Chúa.
☞ *ICr 11,23-25: Th t v y, i u tôi ā lanh nh n t n i Chúa, tôi xin truy n l i cho anh em: trong êm b n p, Chúa Giêsu c m l y bánh, dâng l i chúc t ng t n, r i b ra và nói: «Anh em c m l y mà n, ây là Mình Th y, hi n t vì anh em; anh em hãy làm nh Th y v a làm t ng nh n Th y». C ng th , cu i b a n, Ng i nâng chén và nói: « ây là chén Máu Th y, Máu ra l p Giao c M i; m i khi u ng, anh em hãy làm nh Th y v a làm t ng nh n Th y».*
379. Thánh Th m c kh i M u nh i m N c Tr i s n sau này và sát nh p dân Chúa vào M u nh i m y. Th i i ta, c tin d a vào M u nh i m N c Tr i. c tin không th t n t i n i ng i Công giáo s ng ngoài Thánh Th .
☞ *Ga 6,51: Còn bánh này là bánh t tr i xu ng, ai n thì kh i ph i ch t. Tôi là bánh h ng s ng t tr i xu ng. Ai n bánh này, s c s ng muôn i. Và bánh tôi s ban t ng, chính là th t tôi ây, cho th gian c s ng.*
- (Xem thêm: Pl 3,20-21).
380. Nh Chúa Giêsu su t i «r t c mong n L V t qua» (Lc 22,15), i con ch có m t mong c: Thánh l , tr ng tâm thu hút và i u khi n t t c tâm trí và hành ng c a con.
381. Tr ng, vàng, xanh, , tím, en; s c ph c tuy thay i nh ng Thánh l v n là m t. Con s ng nh i u bi n c : hân hoan, hy v ng, t o, tang s u, nh ng b t c âu, b t c lúc nào, con c ng hi n dâng «nh Ng i, v i Ng i và trong Ng i».
382. Th ng ngày v i b tu ph c, hình nh thiên th n bắc ái n i con, nói l ên s hi n di n c a Chúa. Nh ng khi con i qua, c ng nh bao ng i khác, v i b áo nh m i ng i,

không ng ph c, không huy hi u làm sao con rao gi ng, con làm ch ng Chúa? Con ng lo, dù có c i trang cách m y, ng i ta s nh n ra con là môn Chúa, n u con yêu th ng anh em.

Ng c l i, n u con không yêu th ng th c s , n u con có h u ý en t i, dù có khoác m y l p tu ph c, dù có phân tr n khéo léo, h v n hoài nghi.

☞ Ga 13,35: M i ng i s nh n bi t anh em là môn c a Th y i m này: là anh em có lòng yêu th ng nhau.

383. Chúa nói: « âu có hai, ba ng i h p l i nhân danh Ta, thì có Ta gi a h » (Mt 18,20), «Ta s v i các con m i ngày cho n t n th » (Mt 28,20), «Hãy làm vi c này mà nh n Ta» (1Cr 11,24).

Con hãy sung s ng: Chúa không t i u ki n v t ch t nào c , ch có u óc loài ng i ch t h p. Tránh hai c c oan: lo không có n i cho Chúa , công kích vi c xây c t nhà th .

384. Lúc ng i ta không còn kính tr ng giáo s , tu s , khi vì n g i dâng hi n mà i con v t v h n, thi u th n h n, hãy vui m ng vì ch a bao gi con th y n thiêng tri u, s m ng c a con cao c , t t p và trong sáng nh v y, ch a bao gi hình nh Chúa n i con sáng t nh v y.

Hãy tin t ng vì khi nào con b treo lên thánh giá v i Chúa, con s kéo m i s lên theo.

☞ Ga 12,32: Ph n tōi, m t khi c gi ng cao lên kh i m t t, tōi s kéo m i ng i lên v i tōi.

385. ng ngh r ng i dâng hi n c a con không còn ý ngh a, vì không s ng c ng oàn, không làm vi c bác ái, giáo d c, t thi n c n a.

Sao l i không ý ngh a?

Trên thánh giá, Chúa ã làm gì? Trong Nhà t m Chúa ang làm gì? – Hi n di n, c u nguy n, hy sinh. Chính lúc y, Chúa c u chu c nhân lo i.

☞ ITx 1,5: Khi chúng tôi loan báo Tin M ng cho anh em, thì không ph i ch có l i chúng tôi nói, mà còn có quy n n ng, có Thánh Th n, và m t ni m xác tín sâu xa. Anh em bi t, khi v i anh em, chúng tôi ã s ng th nào m u ích cho anh em.

(Xem thêm: Cl 1,21-22).

☞ GH 46b: Không ai c ngh r ng vì t n h i n nh th , các tu s tr n ên xal v i m i ng i và vô d ng i v i xã h i tr n th . Vì dù ôi khi không tr c ti p ph giúp ng i ng th i v i mình nh ng tu s l i hi n di n cùng h cách sâu xa h n trong lòng Chúa Kitô và c ng tác m t cách thiêng liêng v i h , vì c xây d ng xã h i tr n th luôn t n n móng n i Chúa và luôn h ng v Ng i h u nh ng ng i xây d ng xã h i tr n th s không lu ng công.

(Xem thêm: PV 6; DT 1a; HN 2a; NK 4h).

386. N u con không c s d ng các ph ng ti n trao Chúa cho tr n gian nh báo chí, h c ng, phát thanh, truy n hình, di n àn, nhà th khang trang, con ng phàn nàn.

Khi Chúa c tt t c , thì con c tin r ng không có gì c n thi t c .

B t c âu, con có th noi g ng c M làm cho Chúa hi n di n c.

Hãy nh M Maria!

387. H i thánh d y c hành nghi th c kh n dòng trong Thánh l con ý th c và th c s hi n dâng i con làm hy l toàn thiêu v i Chúa Giêsu trên bàn thánh.

Trong m i Thánh l , con hãy tuyên th l i l i kh n, v i t t c tâm h n, v i t t c ý ngh a c a «m t tân c v nh c ».

388. Có th tri t h t t c thánh ng trên m t t, nh ng b t c âu còn linh m c thì còn Thánh l , còn Thánh Th .

Có th tiêu di t t t c các linh m c, nh ng âu có hai hay ba ng i hi p nhau vì danh Chúa, thì v n có Chúa gi a h .

☞ Mt 28,20: D y b o h tuân gi m i i u Th y ã truy n cho anh em. V à ây, Th y cùng anh em m i ngày cho n t n th .

(Xem thêm: Lc 17,21).

16. VÂNG PH C

Nói vâng cách vui v
là d u ch m t tâm h n thánh thi n

389. Con kh n vâng ph c th ng c p hay kh n «th ng c p vâng ph c con»?

☞ *Dt 13,17: Anh em hãy vâng l i nh ng ng i lanh o anh em và hãy ph c tùng h , vì h ch m sóc linh h n anh em nh nh ng ng i s ph i tr l v i Thiên Chúa. Nh th , h s vui v thi hành ph n s c a mình mà không thanh , b i vì i u ó ch ng ích gì cho anh em.*

(Xem thêm: *ICr 16,16; ITx 5,12-13*).

390. Ng i nhu nh c ý chí l ng loàn nh anh nài không ch ng c voi. Ng i vâng l i kh c ph c c ý chí nh ng i làm xi c i u khi n mãnh h .

☞ *DT 14b: c vâng l i trong i tu trì ch ng nh ng ā không gi m b t ph m giá, nh ng còn giúp nhân v tr ng thành nh phát tri n t do c a con cái Thiên Chúa.*

(Xem thêm: *LM 15b*).

391. M t o binh k lu t là m t o binh hùng m nh. M t tông vâng ph c là m t tông anh d ng.

☞ *Cv 4,19: Hai ông Phê-rô và Gio-an áp l i: «Nghe l i các ông h n là nghe l i Thiên Chúa, xin h i: tr c m t Thiên Chúa, i u y có ph i l khong? Các ông th xét xem!»*

(Xem thêm: *Cv 5,29*).

392. Xem m t tâm h n vui v và nhanh chóng vâng ph c ch ng nào, con oán c tâm h n ó thánh thi n ch ng y.

☞ *Rm 6,19: y là tôi nói theo ki u ng i phàm, h p v i t m hi u bi t y u kém c a anh em. Tr c ây, anh em ā dùng chi th c a mình mà làm nh ng i u ô u và s vô luân, tr thành vô luân, thì nay anh em c ng hãy dùng chi th làm nô l s công chính tr nên thánh thi n.*

☞ *T 9a: Ph i c bi t lo l ng t p s ng c vâng l i linh m c, i s ng khó nghèo và tinh th n x k sao cho h quen mau m n t b ngay c nh ng g i c phép nh ng không thích áng và tr nên gi ng Chúa Kitô ch u óng inh.*

(Xem thêm: *GH 37b, 42d, 43a; LM 15bc; T 12c*).

393. Th gian b o con vâng ph c nh v y là « iên khùng», Chúa nói con vâng ph c vì Chúa là «anh hùng».

☞ TG 24a: Con ng i ph i áp l i l i kêu g i c a Thiên Chúa mà hoàn toàn d n thân ph c v Phúc âm không nghe theo xác th t và máu m . Nh ng s áp l i này không th th c hi n n u không c Chúa Thánh Th n thíc y và c ng c . Th t v y, k c sai i ph i th m nhu n i s ng và s m nh c a ng ā «t h y mình mà nh n l y thân ph n tôi t » (Pl 2,7). Do ó, h ph i s n sàng su t i ng v ng trong n g i c a mình, ph i t b mình và nh ng gì mình có t tr c n nay và «tr nê m i s cho m i ng i».

(Xem thêm: GH 42d, 56, 61; LM 15c; DT 14a; TD 8ab).

394. Luxiphe ã n i lo n và liên l xúi gi c kh i ngh a ó ây trong H i thánh. Kh u hi u c a nó là: «B t tuân ph c».

395. Chúa C u Th ã làm cách m ng, muôn tri u ng i h ng ng, kh u hi u c a Ngài: «Vâng l i n ch t» (Pl 2,8).

☞ Dt 5,8: D u là Con Thiên Chúa, Ng i ã ph i tr i qua nhi u au kh m i h c c th nào là vâng ph c

(Xem thêm: Mt 26,39; Ga 6,38; Dt 10,5-7).

☞ GH 3a: chu toàn thánh ý Chúa Cha, Chúa Kitô ã khai nguyên N c Tr i n i tr n gian, m c kh i cho chúng ta m u nhi m c a Ngài, và th c hi n vi c c u th b ng s vâng ph c Chúa Cha.

(Xem thêm: GH 37b; T 9a; DT 5c; TG 5b, 24b).

396. Sáng ki n, tìm hi u, trình bày, l ng nghe, nh n ch th , thi hành sáng su t.

☞ DT 14b: Các tu s hây khiêm t n vâng ph c B trên c a mình theo tiêu chu n quy lu t và hi n ch ng, trong tinh th n tin kính và yêu m n i v i thánh ý Chúa, dùng t t c n ng l c trí tu , ý mu n c ng nh n ng khi u và n Chúa ban thi hành các gi i l nh và chu toàn nh ng ph n v ã c y thác cho mình, vì bi t mình ang gop công xây d ng Thiên th Chúa Kitô theo nh ý nh Thiên Chúa.

(Xem thêm: LM 7b, 15b; T 24ef).

397. Có ng i ph c mà không vâng, có ng i vâng mà không ph c, có ng i vâng và ph c vì th ng c p « úng i u» v i mình, có ng i vâng và ph c vì Chúa.

☞ Cl 3,22-23: K làm nô l hây vâng l i nh ng ng i ch i này trong m i s . ng ch vâng l i tr c m t, nh mu n làm p lòng ng i ta, nh ng v i lòng n s , vì kính s Chúa. B t c làm vi c gì, hây làm t n tâm nh th làm cho Chúa, ch khônq ph i cho ng i i.

(Xem thêm: IPr 2,13-14).

☞ GH 42d: Giáo h i là M chung ta vui m ng khi th y trong lòng mình có nhi u con cái nam n mu n theo sát g ng ng C u Th và t l rō ràng h n s t di t c a Ng i. H ch p nh n nghèo khó trong t do c a con cái Thiên Chúa và t b ý riêng: h n c m c òi bu c c a gi i lu t, h t nguy n tùng ph c m t con ng i, tùng ph c vì Chúa, trong nh ng gì liên h t i s tr n lành, h u nêu gi ng Chúa Kitô vâng l i cách hoàn toàn h n.

(Xem thêm: GH 25b; LM 15b; T 9a; DT 5cd; 14a; TG 25b).

398. Thì ng c p b o con làm m t vi c khó, con c c g ng và tin t ng. Có vi c gì khó b ng chinh ph c th gi i v i hai bàn tay tr ng? Các tông ã vâng l i và ã thành công. Hãy xem phép l y ang ti p t c m i ngày mà v ng tin.

☞ *Lc 5,5-6: Ông Si-môn áp: «Th a Th y, chúng tôi ã v t v su t êm mà không b t c gì c . Nh ng vâng l i Th y, tôi s th l i». H ã làm nh v y, và b t c r t n h i u cá, nn i h u nh rách c l i.*

399. ng òi bu c th ng c p g ng m u c ng nh ng òi bu c Bác s ph i m nh kh e, ó là thi n c m cá nhân, không ph i nhân c vâng ph c.

☞ *Ep 6,7-9: Hãy vui lòng ph c v , nh th ph c v Chúa, ch khong ph i ng i ta. Anh em bi t y: ai làm vi c t t, s c Chúa tr công, b t lu n nô l hay t do. Ng i làm ch c ng hãy i x nh th v i nô l . ng do n t n a: anh em bi t r ng Chúa c a h c ng là Chúa c a anh em, Ng i ng trên tr i và khong thiên v ai.*

(Xem thêm: *Rm 13,1; 1Pr 2,18*).

400. Không vâng l i, dù có th c hi n nh ng công trình v i c ng không p lòng Chúa. Chúa ch quý lòng con, Chúa không c n công trình c a con. Chúa t o d ng c v tr không c n con.

☞ *Rm 13,5: Vì l ó, c n thi t ph i ph c tùng, khong nh ng vì s b ph t, mà còn vì l ng tâm.*

401. H i thánh gi a xă h i tr n gian c ng c n có h th ng t ch c nhân lo i. M t hành vi b t tuân c ng t n th ng n sinh ho t chung, nh trong th xác, m t t bào, m t huy t qu n tr c tr c c ng làm cho c c th au n.

☞ *Mt 10,40: Ai ón ti p anh em là ón ti p Th y, và ai ón ti p Th y là ón ti p ng ã sai Th y.*

☞ *GH 37b: Nh m i tín h u khác, v i tình th n vâng l i c a ng i Kitô h u, giáo dân c ng hãy mau m n ch p nh n nh ng i u mà các ch ch n có nhi m v thánh i di n Chúa Kitô, ã quy t nh v i t cách nh ng th y d y và nh ng nhà lanh o trong Giáo h i; làm nh th , h ã theo g ng Chúa Kitô, ng ã vâng l i cho n ch t, m ng h nh phúc c a s t do con cái Thiên Chúa cho t t c m i ng i. Giáo dân ng quên dùng l i c u nguy n phó dâng cho Thiên Chúa các v lanh o c a mình, các ngài hoan h mà không than vân thi hành nhi m v ch m sóc linh h n chung ta, nhi m v mà các ngài s ph i tr l (x. Dt 13,17).*

(Xem thêm: *GH 25a; LM 15b; DT 14b; T 24ef*).

402. Trinh khi t là ch t cho nh c d c; vâng ph c là ch t cho ý riêng.

* *Mt 26,39: Ng i i xa h n m t chút, s p m t xu ng, c u nguy n r ng: «L y Cha, n u có th c, xin cho con kh i ph i u ng chén này. Tuy v y, xin ng theo ý con, mà xin theo ý Cha».*

403. Thi hành ch th mà vùng v y là kiêu ng o, không ph i vâng ph c.

404. Hãy bi t hoài nghi chính mình con, bi t bàn h i v i ng i có kinh nghi m, bi t tin tay Chúa s p t qua nhi u ng i, nhi u hoàn c nh.

405. Vâng ph c trong thinh l ng, s th t s gi i thoát con. Thinh l ng n m n m, m i n m, c i con, thinh l ng trong s ch t... Chúa bi t con r i, và ngày t n th nhân lo i c ng s bi t.

☞ Ga 8,31-32: c Giêsu nói v i nh ng ng i Do-thái ã tin Ng i: «N u các ông l i trong l i c a Ta, thì các ông th t là môn Ta; các ông s bi t s th t, và s th t s gi i phóng các ông».

406. «Vâng l i tr ng h n c a l » vì c a l là hoa qu , h ng tr m, súc v t, ti n b c... t ng tr ng cho con, nh ng ch a ng n con. Khi vâng l i con l y chính mình con làm c a l , gi t ch t ý riêng con, t ái c a con làm c a l toàn thiêu.

☞ Dt 10,5-7: Khi vào tr n gian, c Kitô nói: Chúa ã không a hy l và hi n t , nh ng ã t o cho con m t thân th . Chúa c ng ch ng thích l toàn thiêu và l xá t i. B y gi con m i th a: L y Thiên Chúa, này con ây, con n th c thi ý Ngài, nh Sách Thánh ã chép v con.

☞ DT 14a: Nh kh n gi c vâng l i, các tu s t n hi n ý mu n mình nh c a l b n thân dâng lên Thiên Chúa, nh ó, c k t h p v i ý mu n c u r i c a Ngài cách kiên trì và ch c ch n h n. V y, theo g ng Chúa Kitô, ng ã n làm theo ý Chúa Cha (x. Ga 4,34; 5,30; Dt 10,7; Tv 39,9) «t nh n thân ph n tôi t » (Pl 2,7) và ã h c t p c vâng l i v i nh ng i u ph i ch u ng (x. Dt 5,8), các tu s , c Chúa Thánh Th n thúc y, l y c tin tùng ph c các v B trên, i di n Thiên Chúa, và nh các ngài h ng d n, ph c v m i anh em trong Chúa Kitô, nh chính Chúa Kitô, vì tuân ph c Chúa Cha và ã ph c v anh em và hi n m ng s ng c u chu c m i ng i (x. Mt 20,28; Ga 10,14-18).

(Xem thêm: GH 56,61; TG 5b, 25b).

17. THANH B N

Chúa là già nghi p ch a cho con sao?

407. C a c i chôn vùi con, n u con i nó lên u; c a c i làm b chân con, n u con ng trên nó.

☞ *ITm 6,9-10: Còn nh ng k mu n làm giàu, thì sa ch c cám d , sa vào c m b y và nhi u c mu n ngu xu n c h i; ó là nh ng th làm cho con ng i chìm m trong c nh h y di t tiêu vong. Th t th , c i r sinh ra m i i u ác là lòng ham mu n ti n b c, vì buông theo lòng ham mu n ó, nhi u ng i ã l c xa c tin và chu c l y bao n i n au xâu xé.*

(Xem thêm: *Mt 19,23-24; Gc 1,9-11*).

408. «Nghèo trong n i con , nghèo trong áo con m c, nghèo trong con n, nghèo trong con dùng, nghèo trong vi c con làm» (Cha Chevrier).

☞ *LM 17e: Các linh m c c ng nh Giám m c c Chúa Thánh Th n h ng d n, Ngài là ng ã x c d u cho Chúa C u Th và sai i gi ng Phúc âm cho ng i nghèo khó, ph i tránh t t c nh ng gì b ng cách này hay cách khác có th làm mình xa cách ng i nghèo khó, và h n các môn khác c a Chúa Kitô, các ngài ph i lo i b m i th khoe khoang trong các dùng c a mình. Các ngài ph i x p t ch th nào không ai coi ó là n i b t kh xâm ph m, và không ai dù nghèo hèn n âu ph i s hãi không bao gi dám lui t i.*

(Xem thêm: *LM 17c; DT 13ab*).

409. Ng i ít òi h i là ng i sung s ng, vì th y mình y ; ng i nhi u òi h i là ng i kh c c, vì c th y mình thi u th n mãi.

☞ *Dt 13,5: Trong cách n n t , anh em ng có ham ti n, hãy coi nh ng gì mình ang có là , vì Thiên Chúa ã phán : Ta s không b r i ng i, Ta s không ru ng b ng i !*

(Xem thêm: *ITm 6,8*).

410. Nhìn vào con, con th y thi u, con c c s m t. Nhìn vào anh em con, con th y bao nhiêu ng i kh n c c h n con.

411. Không có c a mà tham v n ch a ph i là thanh b n, có c a mà không dính bén c ng có th «có lòng khó kh n» th c s .

☞ *Mt 5,3: Phúc thay ai có tâm h n nghèo khó, vì N c Tr i là c a h .*

(Xem thêm: *Mt 10,8-9*).

☞ *GH 42e: M i Kitô h u u c kêu m i và có b n ph n nên thánh và nêu tr n lanh theo b c s ng mình. B i v y, t t c hấy l u ý i u khi n tâm tình mình cho úng n, vi c s d ng c a c i tr n gian và lòng quy n luy n s giàu sang ngh ch v i tinh th n khó nghèo c a Phúc âm, không c n tr h theo u i c ái tr n h o, nh l i Thánh Tông c nh giác: ai s d ng th gian này, xin ch d ng l i ó, vì cu c di n i này s qua i (x. 1Cr 7,31, b n Hy l p).*

(Xem thêm: MV 37d; DT 13b; T 4f).

412. ng r ng rãi v i c a ng i, ng keo ki t v i c a mình, ng phung phí v i c a chung.

☞ *2Cr 8,2: Tr i qua bao n i gian truân, h v n c chan ch a ni m vui; gi a c nh khó nghèo cùng c c, h l i tr n ên nh ng ng i giàu lòng qu ng i.*

413. Nghèo hèn, nghèo khó, nghèo kh , nghèo c c, ó là nh ng h u qu c a nghèo nàn gi a xã h i. Trong khi n l c th ng ti n con ng i và xã h i, con có s n sàng ch p nh n nh ng h u qu y x y n n i con vì lòng m n Chúa và anh em không?

414. Dùng c a c i cách qu ng i, tr ng c a c i cách t nh , xa c a c i cách anh hùng.

Vì không ph i c a con, chính là c a Chúa trao cho con s d ng.

☞ *Cv 2,44: T t c các tín h u h p nh tv i nhau, và m i s làm c a chung.*

(Xem thêm: Cv 4,32. 34-35).

☞ *MV 69a: C a c i tr n gian là cho m i ng i h ng d ng. Thiên Chúa ā t nh trái t và m i v t trên trái t thu c quy n s d ng c a m i ng i và m i dân t c. Chính vì th , c a c i c t o d ng ph i c phân ph i cho t t c m i ng i m t cách h p lý theo lu t công b ng là lu t i li n v i bác ái. Dù ch p nh n b t c hìn th c t h u nào ā c nhìn nh n b ng các nh ch h p pháp c a các dân t c, tuy nhiên tu theo hoàn c nh khác bi t và thay i, ph i luôn luôn l u ý n m c ích chung h ng c a c i. Vì th , khi s d ng c a c i, con ng i ph i coi c a c i v t ch t mà mình làm ch m t cách chính áng không ch nh c a riêng mình, nh ng còn là c a chung n a: ngh a là, c a c i ó có th sinh ích không nh ng cho riêng mình mà còn cho c ng i khác. V l i, m i ng i u có quy n có m t ph n c a c i y cho mình và cho gia ình mình.*

(Xem thêm: MV 21e, 29c, 71e).

415. Thinh l ng nh ng ch ti n nghi h n, công vi c l i l c h n cho k khác, ó là d u thanh b n chân thành.

416. Con là qu n lý c a Chúa; Ngài giao nhi u, con gi nhi u, giao ít, con gi ít, Ngài thu l i, con b ng lòng, nh ng con ch u trách nhi m tr c m t Chúa v c a c i Ngài giao.

☞ *Mt 25,14-15.19: Ng i kia s p i xa, li n g i y t n mà giao phó c a c i mình cho h . Ông cho ng i này n m y n, ng i kia hai y n, ng i khác n a m t y n, tu kh n ng riêng m i ng i. R i ông ra i... Sau m t th i gian lâu dài, ông ch n tính s v i các y t và thanh toán s sách v i h .*

(Xem thêm: Lc 16,2tt).

417. Thanh b n ghen ghét, thanh b n ch trích, thanh b n u t h n, không ph i là thanh b n Phúc âm.

☞ Dt 10,34: Anh em ā thōng ph n au kh v i nh ng ng i b tù t i, và ā vui m ng cho ng i ta t c o t c a c i, b i bi t r ng mìn c nh ng c a v a quý giá h n l i v a b n v ng.

418. Th gian không th y con vâng ph c, th gian không bi t con trinh khi t, nh ng th gian d nh n ra con là ch ng nhân thanh b n.

☞ 2Cr 12,14: ây, tôi s n sàng n th m anh em l n th ba. Tôi c ng s khōng phi n lu anh em âu, b i vì i u tôi tìm ki m khōng ph i là c a c i c a anh em, mà là chính anh em. Th t v y, khōng ph i con cái có nhi m v thu tích c a c i cho cha m , mà là cha m ph i thu tích c a c i cho con cái.

(Xem thêm: 2Cr 11,7-9).

419. «Xin Chúa cho con c khó nghèo nh Chúa», th ng con hay c u xin ng c l i!

☞ 2Cr 8,9: Anh em bi t c Giêsu Kitô, Chúa chung ta, ā có lòng qu ng i nh th nào: Ng i v n giàu sang phú quý, nh ng āt ý tr nêu nghèo khó vì anh em, l y cái nghèo c a mình mà làm cho anh em tr nêu giàu có.

☞ DT 13a: T nguy n s ng khōng nghèo, theo Chúa Kitô là d u ch ng cho vi c theo Chúa Kitô r t c tr ng v ng, nh t là ngày nay. Vì th , các tu s hāy mi t mài trau d i và n u c n, hāy bi u l s khōng nghèo y b ng nh ng hình th c m i. Nh nhân c này, h c san s s nghèo khōc a Chúa Kitô, ng tuy giàu có ā tr nêu thi u th n vì chúng ta chúng ta c giàu sang nh s cùng c c c a Ng i (x. 2Cr 8,9; Mt 8,20).

(Xem thêm: GH 8c, 9a, 43a, 46b; LM 17d).

420. «H i thánh c a ng i nghèo», không ph i làm cho dân chúng nghèo mãi nh ng n l c th ng ti n cu c i c a dân chúng v m i ph ng di n.

☞ T 7de: Công cu c ho t ng c a toàn th Giáo h i là ph i làm cho con ng i có kh n ng xây d ng ng n toàn th tr t t s v t tr n th và qui h ng chúng v Thiên Chúa nh Chúa Kitô. Các v ch ch n có nhi m v trình bày rõ ràng các nguyên t c v m c ích vi c t o d ng và vi c s d ng s v t tr n th , ph i h tr v m t luân lý và thiêng liêng tr t t s v t tr n th c canh tân trong Chúa Kitô.

... Trong nh ng công cu c c a vi c tông này n i b t h n c là ho t ng xă h i c a ng i Kitô h u. Thánh công ng c ao ho t ng ó lan n m i lanh v c tr n th k c lanh v c v n hoá.

(Xem thêm: MV 60a, 69a, 72, 88a).

421. Có nh khōng có, bán nh khōng bán, mua nh khōng mua, nh khōng có gì c , mà làm ch t t c , khōng òi h i gì c , s n sàng cho t t c . ó là tinh th n thanh b n.

☞ Lc 12,33: Hāy bán tài s n c a mình i mà b thí. Hāy s m l y nh ng túi ti n khōng h c rách, m t kho tàng khōng th hao h t trên tr i, n i k tr m khōng bén m ng, m i m t khōng c phá.

☞ LM 17a: Tuy s ng gi a th gian nh ng các ngài (linh m c) ph i luôn bi t r ng mình khōng thu c v th gian, nh l i Chúa là Th y chúng ta ā phán d y. V y

s d ng tr n gian nh khong s d ng, các ngài c t do, s t do gi i thoát các ngài kh i m i lo l ng h n lo n và làm cho các ngài ngoan ngoãn nghe theo t i ng Chúa trong i s ng h ng ngày. T s t do và ngoan ngoãn ó s n y sinh kh n ng phân bi t thiêng liêng nh ó tìm ra thái ng n i v i th gian và c a c i tr n th .

(Xem thêm: GH 39b, 42d; MV 37d; DT 13b; T 4b).

422. Khó nghèo không ph i là không có c a: ó là thi u th n b n cùng.

Khó nghèo tr c tiên là t p dùng c a cho úng. M t c c cà phê, m t c c bia, nh ng c ng là m t c c m hôi, m t c c n c m t, m t c c máu i l y nó.

M t khói thu c, nh ng c ng là m t h i th h n h n c a ng i lao ng vô danh.

423. S thanh b n th nh t là gì? – Là làm vi c! ây là ni m an i c a con khi hi u ý ngh a c a nh c m t lao tác h ng ngày. H nh phúc c a con c Chúa nói trong Phúc âm: «Phúc cho tôi t ó; ch n mà g p nó ang làm nh th !» (Lc 12,43).

☞ Ga 6,27: Các ông hãy ra công làm vi c không ph i vì l ng th c mau h nát, nh ng có l ng th c th ng t n em l i phúc tr ng sinh, là th l ng th c Con Ng i s ban cho các ông, b i vì chính Con Ng i là ng Thiên Chúa Cha ā ghi d u xác nh n.

(Xem thêm: ITx 4,11-12; 2Tx 3,7-9).

☞ GH 41e: Công vi c c a con ng i ph i là ph ng th ào t o chính mình, tr giúp ng lo i, th ng ti n toàn th xă h i và t o v t; và sau cùng, hân hoan trong ni m hy v ng và kiên nh n ch u ng l n nhau, v i c ái s ng ng, h ph i noi g ng Chúa Kitô, ng ā làm vi c tay chân và không ng ng cùng v i Chúa Cha em n c u cho m i ng i; và nh công n vi c làm, h ph i ti n xa h n trên ng thánh thi n, m t s thánh thi n còn có tính cách tông .

(Xem thêm: MV 33, 34b, 35a, 57b, 67b).

424. Lúc 15 tu i, thi u n Clara n tu vi n, thánh Phanxicô h i ch : «Con n tìm gi ây?» – Clara áp: «Con tìm Thiên Chúa». Câu tr l i g n gh và rõ r t. ó là t t c kho tàng c a ch . Clara ā nên thánh. M y ai bi t ch n nh ch ?

☞ DT 1c: Chính gi a bi t bao ân hu khác nhau y, k c Thiên Chúa g i th c hành và quy t tâm kh n gi trung thành các l i khuyên Phúc âm, u hi n thân cho Chúa cách c bi t, noi theo Chúa Kitô, ng khi t trinh và khó nghèo (x. Mt 8,20; Lc 9,58), b i vâng l i Chúa Cha cho n ch t trên th p giá (x. Pl 2,8), c u chu c và thánh hoá nhân lo i. c thúc y nh th b i c m n mà Chúa Thánh Th n tràn trong lòng (x. Rm 5,5), h càng ngày càng s ng cho Chúa Kitô và Thiên th Ng i là Giáo h i (x. Cl 1,24).

(Xem thêm: GH 44a; LM 17b; DT 5d, 6a, 12a).

18. TRONG TR NG

Khoác lênlòngtrongtr ng
chi c áo giáp c u nguy n và hy sinh

425. «Phúc cho nh ng k tinh s ch trong lòng, vì h s th y Thiên Chúa» (Mt 5,8). Không ph i ch có tu s , mà c ng i i c ng ph i trong tr ng theo ng b c mình. S ng trong tr ng không nh ng không b ràng bu c, mà còn c t do h n.

☞ Ga 8,34: Th t, tôi b o th t các ông: h ai ph m t i thì làm nô l cho t i.

(Xem thêm: Tt 1,15).

☞ T 10c: Ph i cho h (các ch ng sinh) bi t nh ng hi m nguy ang e d a c khi t t nh c a h , nh t là trong xă h i hi n th i; v i nh ng tr l c thích ng c a Thiên Chúa và loài ng i, h ph i bi t dung n p s t kh c i s ng hôn nhân sao cho cu c i và công vi c c a h không nh ng không b thi t thời gì do b c c thân gây ra, nh ng h n th n a, h làm ch c h n xác, phát tri n c s tr ng thành, và t c h nh phúc Phúc âm cách hoàn h o h n.

(Xem thêm: GH 46b; MV 49c, 51c; DT 12a).

426. Có nhi u «thiên th n trong tr ng» mà l i là ma qu c a ghen ghét. Vô phúc cho c ng oàn nào g p lo i «thiên th n» y.

427. Chúa ch ban s trong tr ng cho linh h n khiêm nh ng. Con hãy c u xin h ng ngày v i tâm h n n s chân thành, th c s nhìn nh n s y u u i c a con.

☞ Gc 4,6-8: Nh ng ân s ng Ng i ban còn m nh h n; vì th , có l i Kinh Thánh nói: Thiên Chúa ch ng l i k kiêu ng o, nh ng ban n cho k khiêm nh ng. Anh em hãy ph c tùng Thiên Chúa. Hãy ch ng l i ma qu ; chúng s ch y xa anh em. Hãy n g n Thiên Chúa, Ng i s n g n anh em. H i t i nhân, hãy r a tay cho s ch; h i k hai lòng, hãy t y luy n tâm can.

428. Ng i kiêu ng o tr c sau c ng sa ngã n ng, vì h c y vào s c riêng mình. Không d a vào Chúa, Chúa b h .

☞ Rm 1,24: Thiên Chúa ā m c h buông theo d c v ng mà làm nh ng i u ô u , khi n thân th h ra h hèn.

(Xem thêm: 2Pr 2,9-13).

429. Báo chí hô hào b o v , tranh u cho nhân quy n, dân quy n, nh ng ng th i nhi u ng i l m d ng các ph ng ti n truy n thông xă h i trên th gi i khêu g i thú tính u c con ng i b ng nh ng món n d b n, coi con ng i nh súc v t. Nh ng ng i

tranh u âu? Các h i b o v này n âu? H u t vào sách báo y, h là c gi chuyên c n!

☞ 2Pr 2,17-19: *H là su i không có n c, là mây b bão cu n i; u ám t i t m là n i dành cho h . Mi ng nói nh ng l i huyênh hoang r ng tu ch, h dùng nh ng ham mu n xác th t dâm ô mà nh nh ng ng i v a thoát tay các k s ng trong l m l c. H h a cho nh ng k ó c t do, nh ng chính h l i làm nô l cho l i s ng d n n h vong, vì ã thua ai thì ph i làm nô l ng i y.*

430. Ma qu c có th u i c, th gian có th tránh xa c, còn xác th t con mang theo mãi n ch t.

☞ IPr 2,11: *Anh em thân m n, anh em là khách l và l hành, tôi khuyên anh em hãy tránh xa nh ng am mê xác th t, v n gây chi n v i linh h n.*

431. Mu n trong tr ng con ph i hy sinh. Cành hu tr ng tinh, cành mai th m tho, cành ào xinh p, vì nó âm r sâu vào lòng t, vì nó c m c v i m a bão, vì nó ch u nh ng bàn tay c tt a.

432. Không có c ái, s trong tr ng không ý ngh a. T i sao con gi mình trong tr ng? Vì con ích k , không ch u c ai? Vì không ai yêu con n i? Hay vì con mu n gi lòng con yêu Chúa và yêu tha nhân tr n v n h n? – Ch lý do cu i cùng này m i chính áng.

☞ 1Cr 7,32-34: *Tôi mu n anh ch em không ph i b n tâm lo l ng i u gì. àn ông không có v thì chuyên lo vi c Chúa h tìm cách làm p lòng Ng i. Còn ng i có v thì lo l ng vi c i: h tìm cách làm p lòng v , th là h b chia ôi. C ng v y, àn bà không có ch ng và ng i trinh n thì chuyên lo vi c Chúa, thu c tr n v Ng i c h n l n xác. Còn ng i có ch ng thì lo l ng vi c i: h tìm cách làm p lòng ch ng.*

(Xem thêm: 2Cr 11,2).

☞ DT 12a: c khi t t nh «vì n c Tr i» (Mt 19,12), mà các tu s kh n gi , ph i c chú tr ng nh m tân hu cao c c a n thánh. Th t v y, n y gi i thoát lòng con ng i cách c bi t (x. 1Cr 7,32-35), n ng nàn m n Chúa và yêu m i ng i h n; vì th c khi t t nh là d u ch c bi t c a kho tàng trên tr i và c ng là ph ng ti n thích h p nh t cho các tu s hân hoan hi n mình ph ng s Thiên Chúa và làm vi c tông . Do ó, h g i ra tr c m t m i Kitô h u s k t h p l lùng do Thiên Chúa thi t l p, và s t hi n y i sau, là Giáo h i c nh n Chúa Kitô làm lang quân c nh t c a mình.

(Xem thêm: GH 44a; T 10a; T 6a).

433. Bao nhiêu tâm h n giáo dân trong tr ng g ng m u gi a tr n gian. Tâm h n t n hi n c a con ph i c m ph c, ph n kh i và v n cao h n n a.

☞ 1Cr 7,7: *Tôi c mu n m i ng i u nh tôi; nh ng m i ng i c Thiên Chúa ban cho c s ng riêng, k th này, ng i th khác.*

434. Nh i u thanh niên c i ng o ngh m a mai, cho là chuy n hoang ng c a th i th ng c , n u ai c p n v n s ng trong tr ng. Nh ng chính h , h l i ch n l a ng i b n trong tr ng, h ánh ghen, h t v n khi g p ng i b n i tr y.

435. Cha ã g p nhi u ng i, thu c nhi u gi i, nhi u n c khác nhau, s ng c thân h nh phúc gi a i. Bí quy t c a h : «S ng c u nguy n».
436. Tu s vi n nhi u lý do bào ch a cho s ra i c a mình, nh ng ph n l n b cu c vì kh i s b ng th k t tình c m và ch m d t c u nguy n t lâu!
437. Ma alêna ã ch i d y và nêu thánh, ch ng nào con m i quy t nh?
- ☞ *Lc 7,47: T i c a ch r t nhi u, nh ng ã c tha, b ng c là ch ã yêu m n nhi u. Còn ai c tha ít thì yêu m n ít.*
438. Con ng b o: «N c không d p t t c l a!» – Ch vì n c ít l a n hi u thô i.
439. Xác th t là c công n m s n trong con, sách báo phim nh, bè b n x u là nh ng khí gi i ngày càng t i tân h n. N u không hi n i hoá khí gi i c a con: C u nguy n, bí tích, hy sinh..., n u không t nh th c canh phòng, không d p ngay m i m m m ng n i lo n, n u nuôi d ng c công, b các ng minh là các thánh, là b n t t, con s b t n công v bão và th m b i.
- ☞ *Mt 26,41a: Anh em hãy canh th c và c u nguy n, kh i lâm vào c n cám d .*
 (Xem thêm: *Mt 12,43-45; 2Cr 10,3-4; 1Tx 4,3-8*).
- ☞ *LM 16c: N u càng có n hi u ng i trong th gi i ngày nay ngh r ng s ch t ch d c hoàn toàn không th có c, thì các Linh m c càng ph i hi p cùng Giáo h i mà khiêm nh ng và kiên nh n h n n a c u xin n trung thành, vì Chúa không bao gi t ch i nh ng ng i kêu xin. ng th i các ngài l i ph i luôn dùng m i ph ng th siêu nhiên và t nhiên mà m i ng i s n có, nh t là các ngài hãy tuân gi nh ng lu t l kh h nh ã c kinh nghi m c a Giáo h i chu n nh n và không kém c n thi t trong th gi i ngày nay.*
 (Xem thêm: *GH 42c; T 10c; T 12b*).
440. n u ng nh u nh t vô là m c a cho qu dâm d c.
- ☞ *Ep 5,18: Ch say s a r u chè, vì r u chè a t i tr y l c, nh ng hãy th m nhu n Th n Khí.*
 (Xem thêm: *Gl 5,19-21; 1Pr 4,3-4; 2Pr 2,13-14*).
441. Bác s làm sao ch a lành c, khi b nh nhân c ng quy t nói mình không có b nh, không ch u cho khám, không ch u u ng thu c.
442. Không trong tr ng, vi c tông không b o m: «Kho tàng ng i âu thì lòng ng i c ng ó» (*Mt 6,21*).
- ☞ *LM 16a: S ch d c hoàn toàn và v nh vi n vì N c Tr i ã c Chúa Kitô khuy n khích, mà qua các th i i và ngay c ngày nay v n c m t s ông Kitô h u s n lòng ch p nh n và tuân gi m t cách áng khâm ph c, thì hi n th i v n luôn c Giáo h i h t s c quý tr ng trong i s ng linh m c. Th c v y, nó v a là d u ch ng, v a là ni m khích l c bá c ái m c v và là ngu n m ch c bi t làm phát sinh i s ng thiêng liêng phong phú trên th gi i.*
 (Xem thêm: *GH 42c; LM 16b; DT 1c, 12a*).
443. ng nói: «Tôi th ng h , vì h th ng tôi quá!» Con ph i th ng con tr c, l y gì i c linh h n con?

﴿ Mc 8,37: Qu th t, ng i ta l y gì mà i l i m ng s ng mình?

444. Không th a hi p v i tính dâm ô, c ng nh không th a hi p v i b nh t t c vì ó là v n s ng ch t.

445. Qu tim c a con không ph i b ng á. Qu tim c a con quý báu vì nó b ng th t, vì nó bi t yêu th ng. Hãy can m c m thánh giá c hai tay và c m vào ó.

﴿ Gl 5,24: Nh ng ai thu c v c Kitô Giêsu thì ā óng inh tính xác th t vào th p giá cùng v i các d c v ng và am mê.

446. Nói nh ng chuy n dâm ô, dù gi i bu n c ng không có l i; ng nói bao gi . Kinh nghi m cho th y, nh ng ng i hay nói, s làm: ây là tâm lý chi n.

﴿ Ep 5,4-5: ng nói l i thô t c, nh m nhí, c t nh : ó là nh ng i u không nêu; trái l i, ph i t n Thiên Chúa thì h n. Anh em ph i bi t rō i u này: không m t k gian dâm, ô u hay tham lam nào - mà tham lam c ng là th ng u t ng - c th a h ng c nghi p trong N c c a c Kitô và c a Thiên Chúa.

447. Không nh n i tho i v i qu dâm ô, c ng nh không ng xem th bom nguyên t . ào vi th ng sách!

448. Các thánh c ng y u u i nh con, có v y u u i h n con n a, có th m i có công nghi p, m i làm thánh. H ch khác con là h quy t tâm.

﴿ 2Cr 10,3-4: Qu th , chúng tôi ang s ng trong xác phàm, nh ng không chi n u theo tính xác th t. Th t v y, khí gi i chúng tôi dùng chi n u không ph i là th khí gi i thu c xác th t, nh ng là nh ng khí gi i, nh Thiên Chúa, có s c ánh các n l y.

﴿ LM 15a: Trong nh ng c tính c n thi t h n c cho ch c v linh m c, ph i k n thái này, là bao gi c ng s n sàng tìm ý mu n ng ā sai mình ch không ph i tìm ý riêng. Th c ra, công vi c c a Thiên Chúa mà Chúa Thánh Th n tuy n ch n các Ngài hoàn thành, v t quá m i n ng l c và t m m c khôn ngoan c a nhân lo i; vì «Thiên Chúa ā l a ch n nh ng gì y u hèn trong th gian bêu x u nh ng gì m nh m » (1Cr 1,27). V y ý th c nh ng s y u hèn c a mình, th a tác viên ích th c c a Chúa Kitô khiêm t n làm vi c trong khi tìm xem i u gì p lòng Thiên Chúa và nh b ràng bu c b i Thánh Th n, trong m i s ngài u tuân theo ý c a ng mu n cho m i ng i c c u r i. Ngài có th khám phá và tuân theo ý mu n này trong nh ng s ki n h ng ngày b ng cách khiêm t n ph c v m i ng i c Thiện Chúa y thác cho mình qua các nhi m v riêng c a mình c ng nh qua nh ng bi n c c a i s ng.

(* xt. GH 50b; LM 12d, 13a).

449. Xác th t luôn luôn m ng dòn, dù m c áo gì, d i l p áo v n là xác th t.

450. Giá tr c a thân xác con:

- c c u chu c b ng Máu Thánh Chúa,
- Làm n th Chúa Ba Ngôi,
- S vinh hi n muôn i.

ng em bán «xôn»!

☞ *ICr 6,19-20: Anh em ch ng bi t r ng thán xác anh em là n Th c a Thánh Th n sao? Mà Thánh Th n ang ng trong anh em là Thánh Th n chính Thiên Chúa ā ban cho anh em. Nh th , anh em âu còn thu c v mìn n a, vì Thiên Chúa ā tr giá t mà chu c l y anh em. V y anh em hāy tôn vinh Thiên Chúa n i thán xác anh em.*

(Xem thêm: *ICr 3,16-17; 6,15-17; IPr 1,18-20*).

☞ *MV 14a: Con ng i duy nh t v i xác và h n. Xét th xác, con ng i là m t t ng h p nh ng y u t thu c th gi i v t ch t. Vì th , nh con ng i mà nh ng y u t y t t i tuy t nh c a chung và t do dāng l i ca t ng ng T o Hoá. V y con ng i khōng c khinh mi t i s ng th xác. Nh ng trái l i con ng i ph i coi l i thán xác mìn n là t t p và áng tôn tr ng vì thán xác y do Chúa t o d ng và ph i c s ng l i ngày sau h t. Tuy nhiên mang th ng tích do t i l i gây nê, con ng i c m nghi m n i chính mìn nh ng n i lo n c a thán xác. V y chính ph m giá con ng i òi h i con ng i ca t ng Thiên Chúa n i thán xác c a mìn ch ng thán xác y nô l cho nh ng xu h ng x u xa c a lòng mìn.*

(Xem thêm: *MV 22bd, 41b; DT 12b*).

451. Ban thông tin c a qu dâm ô h p d n l m, lu t s c a xác th t bi n h ráo ri t l m. ng i tho i v i nó, hāy bi t sau ch c lát h ng l c, con s c m th y chán ng y, c n r t và cō n: con i thiên àng l y ho ng c sao?

☞ *Gl 5,16-17.21: Tôi xin nói v i anh em là hāy s ng theo Th n Khí, và nh v y, anh em s khōng còn tho mān am mê c a tính xác th t n a. Vì tính xác th t thì c mu n nh ng i u trái ng c v i Th n Khí, còn Th n Khí l i c mu n nh ng i u trái ng c v i tính xác th t, ôi bên kinh ch nhau, khi n anh em khōng làm c i u anh em mu n.. Tôi b o tr c cho mà bi t, nh tôi ā t ng b o: nh ng k làm các i u ó s khōng c th a h ng N c Thiên Chúa.*

(Xem thêm: *Mt 4,10; Cl 3,5-7*).

452. Th n ô u ch s n chay và c u nguy n, con ā làm ch a?

☞ *Mt 17,21: Gi ng qu nà y khōng ch u ra, n u ng i ta khōng n chay c u nguy n.*

453. Kh n n n nh t là khi khōng ch p nh n l i khuyēn b o c a k khac, mà cōn t c p cho mìn «gi y h nh ki m trong tr ng h ng A».

454. ng bao gi khinh anh em, n u con ng v ng n hôm nay là nh n Chúa, coi ch ng k o ngày mai con ngā n ng h n!

☞ *IPr 5,5: Nh ng ng i tr hāy vāng ph c các k m c: anh em hāy l y c khiêm nh ng mà i x v i nhau, vì Thiên Chúa ch ng l i k kiêu ng o, nh ng ban n cho k khiêm nh ng.*

(Xem thêm: *ICr 10,12*).

455. Xem th ng khōng gi ng quan là m c a cho ch vào thành. avít th ng Gôliát kh ng l nh ng khōng th ng c m t mìn.

☞ Mt 6,22-23: «Èn c a thân th là con m t. V y n u m t anh sáng, thì toàn thân anh s sáng. Còn n u m t anh x u, thì toàn thân anh s t i. V y n u ánh sáng n i anh l i thành bóng t i, thì t i bi t ch ng nào!»

456. M t khi ā ch i d y, hãy c m khí gi i và quy t li t tác chi n, ban chiêu h i c a qu dâm ô khéo l m!

☞ Mt 12,43-45: Khi th n ô u xu t kh i m t ng i, thì nó i r o qua nh ng n i khô chay, tìm ch n ngh ng i mà tìm không ra. B y gi n o nói: «Ta s tr v nhà ta, n i ta ā b ra i». Khi n n i, nó th y nhà tr ng, l i c quét t c, trang hoàng h n hoi. Nó li n i kéo thêm b y th n khác d h n nó, và chúng vào ó. R t cu c, tình tr ng c a ng i y l i còn t h n tr c. Th h gian ác này r i c ng s b nh v y.

457. B i m t tr n không ph i là thua c cu c chi n. Chúa dùng m i s làm nê s lanh, k c t i l i.

☞ Rm 8,28: Ch úng ta bi t r ng: Thiên Chúa làm cho m i s u sinh l i ích cho nh ng ai yêu m n Ng i, t c là cho nh ng k c Ng i kêu g i theo nh ý Ng i nh.

458. Tôi không mu n bi t, mu n nh quá kh c a anh em. Tôi ch mu n bi t hi n t i c a anh em th ng nhau, nâng nhau, và t ng lai tin nhau, khuy n khích nhau.

459. Càng s ng trong tr ng chí khí càng v ng, vì ā c rèn luy n qua nhi u tr n anh d ng.

☞ Gc 1,12: Phúc thay ng i bi t kiên trì ch u ng c n th thách, vì m t khi ā c tôi luy n, h s lanh ph n th ng là s s ng Chúa ā h a ban cho nh ng ai yêu m n Ng i.

460. Tôi hoàn toàn tin t ng Chúa Giêsu, khi th y Ngài tha th và bênh v c k t i l i: «Trong các ông, ai vô t i thì hãy ném á tr c h t ng i này i! ... Ta c ng không x t i bà âu! i i! Và t nay ng ph m t i n a» (Ga 8,7.11) – «Các t i c a bà, các t i l i nhi u ó, qu ā c tha r i vì bà ā c m m n nhi u» (Lc 7,47).

461. Ng i ta không hi u c s trinh khi t: có ng i cho là d i, có ng i cho là khó, có ng i cho là u ng.

Nh ng d i m t Thiên Chúa là m t k công. i trinh khi t ch có th th c hi n nh Thiên Chúa và ch có Thiên Chúa m i gi i thích c s trinh khi t.

☞ Mt 19,11-12: Ng i nói v i các ông: «Không ph i ai c ng hi u c câu nói y, nh ng ch nh ng ai c Thiên Chúa cho hi u m i hi u. Qu v y, có nh ng ng i không k t hôn vì t khi l t lòng m , h ā không có kh n ng; có nh ng ng i không th k t hôn vì b ng i ta ho n; l i có nh ng ng i t ý không k t hôn vì N c Tr i. Ai hi u c thì hi u».

☞ LM 16b: Nh c tinh khi t hay là b c c thân vì N c Tr i, các Linh m c c thánh hi n cho Chúa Kitô v i m t lý do m i m và tuy t h o, c d d àng k t h p h n v i Ng i b ng m t trái tim không chia s , t n hi n cách t do h n trong Ng i và nh Ng i ph c v Thiên Chúa và loài ng i, s n sàng h n trong vi c ph c v N c Chúa và vi c tái sinh siêu nhiên; nh th các ngài có kh n ng h n sinh nhi u con cái trong c Kitô. Chính nh ó, các ngài tuyên b tr c m t m i ng i r ng mình mu n t n hi n tr n v n cho công vi c

... c trao phó, nghĩa là muôn ánh c các tín hữu và tin ngay bao nhiêu nhau và hiến dâng h^u cho Chúa Kitô nhau m^u trình n^h thanh s^o ch; nhau th^u các ngài nhau c l^u i cu^u c hôn nhân m^u nhau m^u āi c Thiên Chúa thi^u t l^u p và s^o t l^u y^u i sau. Cu^u c hôn nhân trong ó Giáo h^u i ch^u có m^u t v^u Hôn phu duy nhau t^u là Chúa Kitô. Ngoài ra, các ngài còn tr^u nêu d^u u ch^u s^o ng^u ng v^u th^u gi^u i mai sau, mà ngày nay^u āi hi^u n^u d^u i n^u qua^u c^u tin^u và^u c^u ái, trong ó các con cái c^u a^u s^u s^o ng^u không^u còn d^u ng^u g^u ch^u ng^u n^u a.

(Xem thêm: GH 42c; LM 12b; DT 10a).

19. GIA ÌNH

Gia ình, t bào c a H i thánh

462. H nh phúc c a m t ng i không c n c c a c i, ch c v , nh ng tình yêu mà ng i y t p yêu su t i.

463. Chu n b làm Linh m c có ch ng vi n, chu n b làm tu s có t vi n, t p vi n, chu n b làm giáo s có tr ng s ph m, chu n b làm cha m có gì? – Ch ng có gì c !

Th t là m t thi u sót l n lao trên th gi i. Lúc sau này t m có l p d b hôn nhân nh ng ch a i n âu. Bao nhiêu ng i s là n n nhân do cu c phiêu l u c a các con?

☞ MV 52b: Các t ch c ho t ng tông , nh t là nh ng hi p h i gia ình, ph i c g ng b ng lý thuy t và ho t ng nâng các thanh thi u niên và chính các ôi v ch ng, nh t là nh ng ôi m i k t hôn, ng th i hu n luy n cho h v i s ng gia ình, xã h i và vi c tông .

(Xem thêm: MV 49c, 52ade).

464. Con hãy suy ni m ti c c i Cana (Ga 2,1-10).

Lúc u ng i ta lo n u ng, vui ch i, h ng th : nh ng gi a ti c h t r u, ch cùn n c lă. Sau ó, ng i ta c u xin Chúa: Ngài ā bi n n c thành r u và r u sau ngon h n r u tr c.

Con hãy ý th c r ng t s c riêng mình ph ng ti n con có gi i h n, tình yêu con khó b n b và gia ình con thi u an vui. Nh ng có n Chúa phù giúp, ph ng ti n con thêm phong phú, tình yêu con thêm n ng nàn, gia ình con s c h nh phúc.

Con hãy luôn nh s d ng n kho tàng o c y gi a gia ình con.

465. Khi con cùn tr , con i n i con mu n nh ng khi tr ng thành, ng i khác s c m tay con, nhi u ng i khác, nhi u bàn tay nh s núa l y tay con, lôi kéo con n n i con không mu n, n i mà không bao gi con dám n, không bao gi con tin r ng con có s c n... Nh ng tình yêu có th giúp con làm t t c !

466. i v i nhau, c ng nh i v i con cái, ôi b n s ng t t c tình yêu c a Chúa Giêsu i v i m i ng i.

Nh ó, ôi b n tham d và s ng m u nh i m c u chu c.

ôi b n t p yêu th ng cách phong phú, vô b b n, nh Chúa Giêsu yêu h và yêu m i ng i.

☞ Ep 5,25: Ng i làm ch ng, hãy yêu th ng v , nh chính c Kitô yêu th ng H i Thánh và hi n mình vì H i Thánh

☞ MV 48a: *T b n ch t, chính nh ch hôn hân và tình yêu l a ôi quy h ng v vi c sinh s n và giáo d c con cái nh chóp nh hoàn thành hôn nhân, ng i nam và ng i n «không còn là hai, nh ng là m t x ng th t» (Mt 19,6), ph c v và giúp l n nhau b ng k t h p m t thi t trong con ng i và ho t ng c a h , c m nghi m và hi u c s hi p nh t v i nhau m i ngày m i y h n. S liên k t m t thi t v n là s t hi n c a hai ng i cho nhau c ng nh l i ích c a con cái bu c hai v ch ng ph i hoàn toàn trung tín và òi h i k t h p v i nhau b t kh phân ly.*

(Xem thêm: GH 11b, 35c, 41e; MV 48d, 49).

467. Tình yêu hôn nhân có s c rút t qu tim con ng i t t c can m, tin t ng và qu ng i.

☞ MV 49b: *c m b o vì tín c n nhau và nh t là c chu n y b i bí tích c a Chúa Kitô, tình yêu y trung thành b t kh phân ly gi a c nh i th ng tr m, và do ó lo i h n m i hình th c ngo i tình và ly d . Ph i nhìn nh n ph m giá cá nhân bình ng gi a v ch ng trong tình t ng ái tr n v n nh ó, bi u hi n rõ ràng tính cách duy nh t c a hôn nhân ā c Chúa Kitô xác nh n. kiên trì gánh vác nh ng b n ph n c a n g i Kitô giáo này, c n ph i có m t nhân c phi th ng: vì th , v ch ng ā c n s ng c ng c s ng thánh thi n s ân c n nuôi d ng và c u xin cho c m t tình yêu v ng b n, m t tâm h n i l ng và m t tình th n hy sinh.*

(Xem thêm: MV 48b, 50c, 51a; T 11c).

468. òi h i bi n i mà không yêu th ng làm cho b n mình b t mãn.

Yêu th ng mà không òi h i bi n i là h giá b n mình.

469. Yêu th ng giúp b n bi n i, là cho b n ph ng ti n.

B t b n bi n i m i yêu th ng là c t h t ph ng ti n.

470. Ph ng ti n c nh t bi n i tâm h n b n mình là ch p nh n b n nh thu ban u, vì c yêu là i u ki n c n thi t bi n i.

471. Tình yêu luôn luôn thao th c; không ph i vì hoài nghi tình yêu c a b n mình, nh ng vì th y mình có trách nhi m t o cho nhau nh ng gì là m i m , là c m h ng, là bi n i, có khi chính b n c ng không hay bi t. Chính n i thao th c y là m t ni m vui.

472. Có m t s sáng su t áng bu n: xét m i ng i theo quá kh c a h .

Có m t s sáng su t y yêu th ng: oán tr c ng i ta có th bi n i t t p ch ng nào!

473. Tình yêu không mù quáng: th y y u u i c a ng i yêu và c g ng gánh vác. Th y kh n ng c a ng i yêu và t nh kh i d y.

☞ IPr 3,7: *Anh em là nh ng ng i ch ng, trong cu c s ng chung, anh em nên hi u r ng àn bà thu c phái y u; hãy t lòng quý tr ng vì h c ng c h ng s s ng là h ng ân Chúa ban. Nh th , vi c c u nguy n c a anh ch em s không b ng n tr .*

474. Ngươi không biết yêu «xông caca xác mình, thത caca thത mình», ngươi không thể làm cho cái xã hội thịnh, ntn tống mỉm xã hội khác có hạnh phúc? Làm sao cangan canh tân caca giac?

☞ Ep 5,28-29: Chẳng phải yêu vnh yêu chính thân thình. Yêu vnlà yêu chính mình. Quyết định, có ai ghét thân xác mình bao giờ; trái lại, người ta nuôi nhau và chăm sóc thân xác mình, cũng như các Kitô nuôi nhau và chăm sóc Hết Thánh.

(Xem thêm: 1Cr 11,11-12).

475. Thầy i ta, Hết thánh à vch rama t linh o vnh hôn nhân, cho chúng ta thấy hôn nhân là mtc phong thay con nguyễn tri nhan và là mtc nguyễn s thán thiền.

☞ 1Cr 7,7: Tôi cõi mu n m i ng i u nh tôi; nh ng m i ng i c Thiên Chúa ban cho cõi s ng riêng, k thay này, nguyễn i thay khác.

☞ MV 48b: Võ ch ng Kitô h u cõi c ng c và nh cõi thánh hiền b ng m t bí tích riêng cõi lãnh nh n các bõn ph n và ph m giá caba cõi s ng h ; nh s c m nh cõi a bí tích này, hõi cõi th m nhu n tình thay n Chúa Kitô mà chu toàn bõn ph n hôn nhân và gia đình cõi a h , nh ót t c i s ng cõi a h cõi th m nhu n cõi tin, cõi y, m n, và càng ngày h càng tinh gõnh n t i s tr n lanh riêng bi t cõi a h và s thán hóa lõi nhau; và b i y cùng nhau tôn vinh Thiên Chúa.

(Xem thêm: GH 11b, 35c; MV 50c, 51b, 52cg).

476. Các con nguyễn khi nghe nói n «nguyễn i làm cha m gia đình?» – Ngay i ta l m l c khi dành n thiêng triều, b cõi tr n lanh cho tu s thôi.

Hai nguyễn i thay h a yêu nhau suy i trong Chúa Kitô, nh bí tích hôn nhân, không phải là mtc cách tuyênx nguyễn cõi tin, mtc cách khõi nhau sao?

☞ 1Cr 7,10-11: Võ i nh ng ng i a k t hõn, tôi ra l nh này, không ph i tôi, mà là Chúa: vñ không cõi bõ ch ng, mà n u a bõ ch ng, thì ph i cõi thân ho cõi ph i làm hoà vñ ch ng; và ch ng cõi ng không cõi r y v.

☞ GH 35c: Có mtc bõ cõi s ng r t giá tr thay hiền n hõi m v ó, bõ cõi s ng cõi m t bí tích cõi bi t thán hóa, ó là i s ng hôn nhân và gia đình... N i gia đình, vñ ch ng tìm thay n g i riêng cõi a mình là làm ch ng cho nhau và cho con cái lòng tin và tình yêu Chúa Kitô.

(Xem thêm: MV 48a, 49b, 50, 52g; T 11).

477. Nguýiao dân tìnghy nhõi m v tr n thay cõi a mình, thay nhõi m v tr n thay quan tr nhõi, quy tñh nhõi tca h là i s ng gia đình.

☞ T 11c: Tõi t cõi nh ng vi cõi ngày x a v n lõi bõn ph n v ch ng, thay ngày nay còn ph i g i là ph n quan tr nhõi tca vi cõi tông: ó là: ph i bi u l và ch ng minh bõng i s ng tính cách bõt kh phân ly và s thán thiền cõi a dây hõn ph i. Ph i m nhõi m lõi tñg r ng quy n l i và nhõi m v ã c trao ban cho bõi cha m và nhõi ng ng i bõ o tr lõi giáo d cõi con cái theo Kitô giáo.

(Xem thêm: GH 35c, 41e; MV 52g; GD 3a).

478. Canh tân gia đình canh tân Hết thánh.

☞ MV 47a: Sàn hòn m nh c a con ng i c ng nh c a xã h i nhân lo i và Kitô giáo liên k t ch t ch v i tình tr ng t t p c a c ng oàn hôn nhân và gia ình.

(Xem thêm: GH 12b, 39, 41e).

479. Con hãy b thói quen sai l c: khi nói v giáo dân, thì quan ni m h nh nh ng ng i c thân, s ng riêng không có c ng oàn, ho c hi u cách tiêu c c: giáo dân không ph i là tu s .

Con ng quên a s giáo dân là nh ng ng i s ng trong m t gia ình và ph i h i r ng h hi u, h s ng bí tích hôn nhân công giáo th nào?

480. Th t áng bu n khi th gi i v n minh ngày nay ch hi u giáo lý công giáo v hôn nhân qua «nh ng lu t c m!». Th gi i âu ng Chúa Giêsu ã n c u chu c tình yêu nhân lo i, ã th ng ti n con ng i cách l lùng qua bí tích hôn nhân! Con ph i h c và trình bày khiá c nh tích c c, t t p c a hôn nhân công giáo.

☞ MV 49a: Nhi u ng i hi n th i v n coi tr ng tình yêu ích th c gi a v ch ng, bi u hi n b ng nhi u cách theo nh ng t p t c lành m nh c a m i th i i, m i dân t c. Tình yêu y có c tính nhân linh cao c và t m t nhân v h ng n m t nhân v khác b ng m t tình c m t ý, do ó bao g m h nh phúc toàn di n c a con ng i. Nên tình v ch ng có th l ng vào nh ng bi u l c a th xác và tâm h n m t ph m giá c bi t, và khi n chúng nêu cao quý nh nh ng y u t và d u hi u c thù c a tình yêu ôi b n. B i m t ân hu c bi t c a n s ng và c a tình th ng, Chúa ã oái th ng ch a tr , c i thi n và nâng cao tình yêu y.

(Xem thêm: MV 47c, 48b, 51b, 62g).

481. Ph i n l c v ph ng di n giáo lý c ng nh m c v làm cho các gia ình công giáo xác tín v s c m nh c a h . H s khám phá ra h không ph i là thành ph n th h ng, ch bi t lanh nh n giáo lý, lanh nh n bí tích, lanh nh n Chúa, mà h c ng là thành ph n ho t ng tông .

☞ GH 33c: M t vi c n m trong quy n m i Kitô h u khong tr ai, giáo dân có th cùn c m i g i góp ph n tr c ti p h n và b ng nhi u cách vào công cu c tông c a hàng giáo ph m, gi ng nh nh ng tín h u nam n ã ch u v t v vì Chúa Kitô giúp Tông Phaolô rao gi ng Phúc âm (x. Pl 4,3; Rm 16,3tt). àng khác, h có nh ng kh n ng mà hàng Giáo ph m có th dùng vào m t s ph n v c a Giáo h i có m c ích thiêng liêng.

(Xem thêm: GH 35c; MV 52b; T 11).

482. Ý th c c s m nh c a mình, nhi u gia ình công giáo s t d i quy n s d ng c a H i thánh, nh ng mãnh l c nhân lo i và siêu nhiên c a tình yêu v ch ng, c a bí tích hôn nhân, v i m t s h ng say l th ng.

483. Yêu b n mình là hành ng theo thánh ý Chúa. Lúc y các con hi u r ng; trong i s ng th ng ngày, các con có th th c hi n n thiên tri u c a các con, b ng m i c ch nh nh t, áp l i ti ng g i c a Chúa.

ó là m t khiá c nh kh d cách m ng c cu c i các con, ó là m t m c kh i khong th quên c.

☞ Cl 3,18-19: Ng i làm v hấy ph c tùng ch ng, nh th m i x ng áng là ng i thu c v Chúa. Ng i làm ch ng hấy yêu th ng ch ng cay nghi t v i v .
(Xem thêm: ICr 7,3-4).

484. Tình yêu v ch ng là hình nh, là d u hi u tình yêu c a Chúa Kitô i v i H i thánh. Trong m u nhi m y, con tìm th y cao c , s c m nh và hi p nh t. Ph n kh i và nâng bi t ch ng nào!

☞ Ep 5,31-32: Sách Thánh có l i chép r ng: Chính vì th , ng i àn ông s lìa cha m mà g n bó v i v mình, và c hai s thành m t x ng m t th t. M u nhi m này th t là cao c . Tôi mu n nói v c Kitô và H i Thánh.

☞ MV 48b: Chúa Kitô ban d i dào n phúc cho tình yêu muôn i y, m t tình yêu phát xu t t ngu n m ch tình yêu Thiên Chúa và c tác thành theo g ng k t hi p c a Chúa Kitô và Giáo h i. Th c v y, nh x a kia Thiên Chúa n g p g dân Ngài b ng m t giao c yêu th ng và trung thành, ngày nay ng C u Th , B n tr m n m c a Giáo h i, c ng n v i ôi v ch ng qua bí tích Hôn ph i. Ng i còn l i v i h hai v ch ng c ng mãi mãi trung thành yêu th ng nhau nh Ng i ã yêu th ng Giáo h i và ã n p mình vì Giáo h i. Tình yêu v ch ng ích th c c k t nh p trong tình yêu Thiên Chúa, c h ng d n và thêm phong phú nh quy n n ng c u chu c c a Chúa Kitô và ho t ng c u r i c a Giáo h i, hai v ch ng c d n d t cách h u hi u n cùng Thiên Chúa, c ng nh c nâng và kiên c ng trong nhi m v cao c làm cha m .

(Xem thêm: GH 11b, 41e; MV 32b, 49b).

485. Chúa ã trao cho con m t ng i b n thân yêu, nh ng a con xinh x n, trong sáng, nâng nhau nên thánh. Con ã làm gì?

486. Ý th c r ng các con ng trách nhi m v s tr ng thành trong tình yêu Chúa,
Ý th c r ng n g i c a các con là cùng nhau và nh nhau nên thánh,
Ý th c r ng n bí tích th ng xuyên giúp các con,
Các con hãy h ng say s ng m u nhi m T n n và Ph c sinh qua m i khiá c nh c a i s ng các con.

487. Ph i khám phá ra r ng các con có th và có b n ph n thánh hoá mình trong hôn nhân và nh hôn nhân.

☞ ICr 7,14: Ch ng ngo i o c thánh hoá nh v , và v ngo i o c thánh hoá nh ng i ch ng có o. Ch ng v y, con cái anh em s là ô u , trong khi th t ra chúng là thánh.

(Xem thêm: Dt 13,4).

488. T t c nh ng th c t i c a i s ng v ch ng, cha m , bao nhiêu trách nhi m xã h i là b y nhiều c h i b mìn, v n lén, t i n t i trên ng thánh thi n chân chính.

489. S h p nh t gi a ôi b n ph i r t tr n v n: hi p nh t th xác, tình yêu, tình th n và thiêng liêng, nh s hi n d i n c a Chúa Kitô.

Yêu trong Chúa, p l m! Yêu th ng vì Chúa, càng p h n! Gia ình l ng nghe ti ng Chúa và cùng ti n lén trong s thân m t v i Chúa.

- ☞ Mt 19,5-6: Vì th , ng i ta s lìa cha m mà g n bó v i v mình, và c hai s thành m t x ng m t th t. Nh v y, h không còn là hai, nh ng ch là m t x ng m t th t. V y, s gì Thiên Chúa ā ph i h p, loài ng i không c phân ly.
- ☞ MV 49b: S âu y m (gi a ôi v ch ng) c bi u l và hoàn h o cách c bi t qua nh ng ng tác riêng c a hôn nhân. B i v y, nh ng hành vi th c hi n s k t h p thân m t và thanh khi t c a ôi v ch ng u cao quý và chính áng. c thi hành cách th c s nhân linh, nh ng hành vi y bi u hi n và khích l s trao hi n h t ng, nh ó hai ng i làm cho nhau thêm phong phú trong hoan l c và bi t n.

(Xem thêm: MV 48a, 52g).

490. Nh ng giây phút thinh l ng bên nhau, chìm m trong suy ni m,
 Nh ng giây phút t phát c u nguy n cho nhau, cho con cái,
 Nh ng giây phút trao i thân m t v i s ng thiêng liêng, v vi c tông ,
 là m t m c kh i, m t ni m vui sâu xa và th m thi t.
 Các con hãy s ng kính nghi m: Chúa gi a các con!

491. Sinh con cái không ch áp l i nhu c u n i ti p gi ng nòi, nh ng còn là c mu n t ng tr ng Nhi m th . Giáo d c con cái là hu n luy n nh ng k th ph ng Chúa Cha cách trung th c. Hãy khám phá và khâm ph c ý nh cao c c a Chúa v gia ình các con.

- ☞ Ep 6,4: Nh ng b c làm cha m , ng làm cho con cái t c gi n, nh ng hãy giáo d c chúng thay m t Chúa b ng cách khuyên r n và s a d y.

(Xem thêm: Cl 3,21).

- ☞ MV 50b: B n ph n truy n sinh và giáo d c ph i c coi là s m nh riêng bi t c a v ch ng. Trong khi thi hành b n ph n y, h bi t r ng mình c ng tác v i tình yêu c a Thiên Chúa T o hoá và nh tr thành nh ng k di n t tình yêu c a Ngài. B i v y, h s chu toàn b n ph n mình v i trách nhi m c a con ng i và c a Kitô h u.

(Xem thêm: MV 52a; T 30a; TD 5; GD 2, 3a).

492. Hu n luy n nh ng chí th ho t ng cho Nhi m th Chúa Kitô, làm cho con mình nêu con Chúa. Nhi m v ó òi bu c cha m ph i i tiên phong v m i ph ng di n, m i nhân c.

- ☞ IPr 3,1-2: Ch em là nh ng ng i v , ch em hãy ph c tùng ch ng, nh v y, dù có nh ng ng i ch ng không tin L i Chúa, thì h c ng s c chinh ph c nh cách n n t c a ch em mà không c n ch em ph i nói l i nào, vì h th y cách n n t trinh ti t và cung kính c a ch em.

- ☞ T 11b: Nh ng ôi v ch ng Kitô giáo là nh ng ng i c ng tác v i n thánh và nhân ch ng c tin i v i nhau, c ng nh i v i con cái và nh ng ph n t khác trong gia ình c a h . Chính h là nh ng ng i u tiên ph i rao truy n và giáo d c c tin cho con cái h . B ng l i nói và g ng sáng, h hu n luy n con cái s ng i s ng Kitô giáo và làm vi c tông . H th n tr ng giúp con cái trong vi c l a ch n n kêu g i, và n u th y chúng có n thiên tri u, h t n tình nuô d ng n kêu g i ó.

(Xem thêm: GH 11b, 41e; MV 48c; T 30b; GD 7bc).

493. Gia đình là t bào c a H i thánh, nói cách khác, là m t «H i thánh c nh » (Ecclesiuncula), ó Chúa Giêsu hi n di n, sinh s ng, ch t, ph c sinh cách m u nhí m trong các chi th .

T t ng y làm sáng t ý ngh a và có s c bi n i i s ng c a gia ình công giáo.

494. Gia đình là t bào c a H i thánh.

Chân lý này làm th y rõ s cao c và s m nh c a gia ình:

1. N i ti p H i thánh Chúa Giêsu ã thi t l p tr n gian.
2. Làm cho Chúa hi n di n nh là Ch gia ình th t s .
3. Làm ch ng tích s hi n di n c a H i thánh b ng cu c s ng gia ình h ng ngày.
4. N 1 c v n l ên n Chúa, làm H i thánh cùng ti n l ên.
5. Th t ch t m i liên h gi a Chúa v i m i chi th trong gia ình.

☞ *T 11d: Chính gia ình ã lanh nh n t Thiên Chúa s m nh tr n ên t bào u tiên và s ng ng c a xã h i. Gia ình s chu toàn c s m nh ó n u gia ình t ra nh m t n th c a Giáo h i trong nhà mình nh yêu th ng nhau và cùng nhau dâng l i c u nguy n l ên Thiên Chúa, n u t t c gia ình cùng tham d vào vi c ph ng v c a Giáo h i, sau cùng n u gia ình t ra hi u khách và c vō c công b ng c ng nh nh ng vì c thi n kh ác giúp các anh em ang túng thi u.*

(Xem thêm: GH 35c; MV 48b).

495. Chúa Giêsu ã mu n xây d ng Nhi m th Ngài b ng nh ng t bào gia ình; H i thánh có th thay i ng l i tông , thay i các h i oàn, nh ng H i thánh luôn luôn phát tri n nh các gia ình. c tin c thông truy n qua các t bào s ng ng và lành m nh y.

496. Giáo d c con cái là «tr ng v n l ên» cho cha m . Tr con có «cái nhìn ch trích», chúng là nh ng «quan sát viên kh t khe». Chúng b t bu c các con là b c cha m x tr úng vai trò c a mình và nh ó giúp các con ti n l ên.

☞ *MV 48d: Con cái là nh ng ph n t s ng ng trong gia ình n ên c ng góp ph n riêng vào vi c thánh hoá cha m . Th c v y, con cái s áp l i công n cha m v i lòng bi t n, tâm tình hi u th o và tin c y, và s theo o làm con mà ph ng d ng cha m trong ngh ch c nh c ng nh trong tu i già c ô qu nh.*

(Xem thêm: MV 50a).

497. Con h ãy tin r ng: i s ng gia ình công giáo là m t: «l i tu c» riêng bi t.

498. N u chúng ta ch tr ng r ng ph i nh gi i lao ng thánh hoá gi i lao ng, thì chúng ta c ng ph i tin r ng: gia ình công giáo là tông s m t c a các gia ình khác.

☞ *GH 35c: Gia ình làm môi tr ng ho t ng và tr ng h c tuy t di u cho vi c tông giáo dân. T gia ình, Kitô giáo th m nh p vào t t c các t ch c cu c s ng và d n d n bi n i các t ch c y.*

(Xem thêm: GH 35c, 41e; MV 52a; T 11c; GD 3a).

499. Ng i ngoài ánh giá h ôn nh ân công giáo theo m c th ánh thi n c a gia ình công giáo.

500. Kinh nghi m d y các con r ng: kinh t i sáng trong gia ình, nói úng h n, gi c u nguy n c a gia ình, th c hi n c c v ng «thành m t c ng oàn Kitô h u», «m t t bào c a H i thánh», nh l i Chúa Giêsu: «N u các con hi p nhau c u nguy n cùng c Chúa Cha...»

501. Gia ình công giáo làm tông b ng «ch ng tích». Ph i ch ng minh r ng: các con c g i nên thánh và các con có th s ng m t i hôn nhân p lòng Chúa. Các con chia s v i các gia ình khác: ân s ng, h nh phúc Chúa ã ban cho gia ình các con.

Nhìn vào gia ình các con, thiên h ph i t câu h i: «T i sao h có th s ng hi p nh t, yêu th ng, trung thành v i nhau nh th ?»

☞ *MV 48d: Vì gia ình Kitô h u xu t phát t hôn nhân, m t hôn nhân nh là hình nh và nói lên s tham s giao c yêu th ng gi a Chúa Kitô và Giáo h i, nên s bi u hi n tr c m t m i ng i s hi n di n s ng ng c a ng C u Th trong th gi i và b n ch t ích th c c a Giáo h i qua tình yêu, qua ni m qu ng i ch p nh n sinh s n con cái, qua s hi p nh t và trung tín c a hai v ch ng c ng nh qua s h p tác thân ái c a m i thành ph n trong gia ình.*

(Xem thêm: GH 41e; MV 49c, 52c; T 11e).

502. Gia ình là m t «trung tâm ánh sáng», em ng n l a h ng chi u soi k khác. Ngày nào m i gia ình là m t «trung tâm ánh sáng», th gi i này s là m t i gia ình y ánh sáng, y hy v ng.

503. Gia ình công giáo làm tông b ng «ti p ón». «M r ng nhà» các con và ng th i «m r ng lòng» các con. Nhà nào l i không có khách?

«Ti p ón» là cách th ti n nh t, t nhiên nh t, làm ch ng tích v tình yêu, v s hi p nh t, v ni m vui, v c i m ...

«Ngh thu t ti p ón» s tr n ên «tông ti p ón». Các con hãy s ng và làm cho nh ng ai n gia ình các con u «thêm s ng nh các con».

☞ *Dt 13,1-2: Anh em hãy gi mãi tình huynh . Anh em ng quên t lòng hi u khách, vì nh v y, có nh ng ng i ã c ti p ón các thiên th n mà không bi t.*

☞ *T 11d: Trong các vi c tông c a gia ình c n ph i k n nh ng vi c nh : nh n làm con nh ng a tr b b r i, ân c n ti p ón nh ng khách l , c ng tác v i h c ng, khuyên b o và giúp thanh thi u niên, giúp nh ng ng i ã ính hôn chu n b cho vi c hôn nhân c a h c t t p, giúp d y giáo lý, nâng nh ng ôi v ch ng c ng nh nh ng gia ình khi h g p khó kh n v v t ch t hay tình th n, lo cho nh ng ng i già c khôn nh ng có nh ng i u c n thi t, mà còn cung c p cho h nh ng ti n nghi chính áng c a ti n b kinh t .*

(Xem thêm: GH 41e; TG 11b).

504. Gi ng i bên nhau, cùng nhau ng i bên Chúa là gi c a chân lý, là m t khám phá k di u, là m t li u thu c th n tiên.

B u khí gia ình s thay i, nhi u v n gay c n c thông c m gi i quy t.

Tr c kia hai v ch ng «chung s ng hoà bình» cách nồng c n, r i r c. Gi ây t t c là m t: m t tình yêu, m t ni m vui, m t lo âu, m t l i c u nguy n.

☞ MV 49a: M t tình yêu k t h p y u t nhân lo i v i y u t th n linh ph i th m
nhu n c i s ng và h ng d n ôi v ch ng bì t t do trao hi n cho nhau,
qua nh ng tâm tình và c ch triu m n. H n n a, chính nh nh ng hành vi
qu ng i c a minh mà tình yêu gi a hai ng i c tr n v n và l n thêm.
Tình yêu v ch ng, do ó v t xa xu h ng nh c d c thu n tuy, và xu h ng
này, n u c tôn th m t cách ích k , s mau chóng tan bi n và kéo theo
nh ng h u qu th m h i.

(Xem thêm: MV 48d, 52a).

505. Ch ng vi n th nh t, t vi n th nh t, tr ng s ph m th nh t là gia ình công
giáo.

Không v giám c tài ba, chuyên môn nào có th thay th cha m c.

N u c s b c nh t y b h ng, t ng lai H i thánh và xã h i nhân lo i c ng rung rinh
s p . c Gioan XXIII biên th cho cha m ngày Ngài c ng tu n: «Th a th y
m , hôm nay con c n m m i tu i, Chúa th ng ban cho con nhi u ch c trong H i
thánh, i nhi u n i, h c nhi u sách, nh ng không tr ng nào d y d con, làm ích cho
con h n h i con c ng i bên th y m ».

☞ GD 3a: Vì là ng i truy n s s ng cho con cái, nêu cha m có b n ph n h t s c
quan tr ng là giáo d c chúng và vì th h c coi là nh ng nhà giáo d c u
tiên và chính y u c a chúng. Vai trò giáo d c này quan tr ng n n i n u thi u
sót thì khó lòng b khuy t c. Th c v y, chính cha m có nhi m v t o cho
gia ình m t b u khí th m nhu n tình yêu c ng nh lòng tôn kính i v i
chúng ta và tha nhân, h tr vi c giáo d c toàn di n cho con cái trong i
s ng cá nhân và xã h i. Do ó gia ình là tr ng h c u tiên d y các c tính
xã h i c n thi t cho m i oàn th .

(Xem thêm: T 2a; T 30b; GD 8c).

20. KHIÊM NH NG

H c v i Chúa Giêsu m t khoa:
hi n lành và khiêm nh ng

506. N u con hi u bi t h nh phúc c làm con Chúa thì nh ng i u s nh c không th m gì v i con và nh ng l i hoan hô c ng ch ng thêm gì cho con.

507. N u con bi t rõ mình, con s t c c i, khi nghe ng i ta tung hô con, và con th y vi c h khinh r con là có lý. Ch ng ó con l i ng c nhiên t i sao ng i ta m i x ngang y thôi.

☞ *Gl 6,3-4: N u ai t ng mình là gì mà k th c không là gì h t, thì là l a g t chính mình. M i ng i hấy xem xét vi c làm c a chính mình, và b y gi s có lý do hanh di n vì chính mình, ch khôn ph i vì so sánh v i ng i khác.*

508. H n tông khiêm t n và t n Chúa nh Phaolô: «Tôi là ng i m t nh t trong các tông , và c ng không áng g i là tông n a, b i tôi ā b t b H i thánh c a Thiên Chúa. Hi n tôi có là gì, là b i n Thiên Chúa» (1Cr 15,9-10).

☞ *HN 4h: Nhìn nh n nh ng kho tàng phong phú c a Chúa Kitô và nh ng ho t ng c a quy n l c Ng i – và có khi ph i máu m i nói lên c ch ng tá y – q a là chính áng và có giá tr c u r i: vì Thiên Chúa luôn áng khâm ph c và vi c Ng i làm bao gi c ng k di u.*

(Xem thêm: GH 8c, 14b, 36a; GM 15c; LM 15a).

509. Khi con t h minh, ch a h n con khiêm nh ng.

Khi ng i ta h con, ch a h n con khiêm nh ng.

Khi ng i ta h con, mà con vui lòng ch p nh n vì Chúa, lúc y con m i khiêm nh ng th t.

☞ *Pl 2,3: ng làm chi vì ganh t hay vì h danh, nh ng hấy l y lòng khiêm nh ng mà coi ng i khác h n mình.*

510. Con ch hi u c c khiêm nh ng khi suy ni m c cu c i Chúa Giêsu, Con Thiên Chúa h minh ch u ng m i s ng ng n d t nát, hi u l m sâu c c a ng i ta su t 33 n m vì yêu chúng ta.

☞ *Pl 2,5-7: Gi a anh em v i nhau, anh em hấy có nh ng tâm tình nh chính c Kitô Giêsu. c Giêsu Kitô v n d là Thiên Chúa mà không ngh ph i nh t quy t duy trì a v ngang hàng v i Thiên Chúa, nh ng ā hoàn toàn trút b vinh quang m c l y thân nô l , tr n ên gi ng phàm nhân s ng nh ng i tr n th .*

☞ *GH 41a: Nh₁ ng ng₂ i c₃ Th₄nh Th₅n Thiê₆n Ch₇úa th₈ng d₉ n, nghe theo ti₁₀ ng₁₁ g₁₂ i c₁₃ a Ch₁₄úa Cha, th₁₅ ph₁₆ ng₁₇ Ng₁₈ài tr₁₉ong Th₂₀nh Th₂₁n và Chân lý, noi g₂₂ ng₂₃ Ch₂₄úa Kitô nghèo kh₂₅ó, khiêm nh₂₆ ng₂₇ và vác th₂₈p gi₂₉á x₃₀ng áng d₃₁ ph₃₂n vào vinh quang c₃₃a Ng₃₄i.*

(Xem thêm: *GH 3c, 42d; TG 24a; HN 4b, 7a; TD 11a*).

511. Kiêu ng₁ o là₂ n c₃ p₄ n Ch₅úa, vinh danh Ch₆úa, làm c₇a riêng con, công nghi₈p con.
512. Càng khiêm t₁n c₂Maria càng trong sáng, vì càng th₃y rõ nh₄ng s₅k₆ di₇u Ch₈úa làm₉trong lòng M₁₀. Nh₁₁ ánh sáng qua m₁₂t bóng₁₃ èn th₁₄y tinh kh₁₅ông v₁₆ng b₁₇i.

☞ *Lc 1,48-49: Ph₁n n t₂ hèn m₃n, Ng₄i oái th₅ng nhìn t₆i; t₇nay, h₈t m₉i i₁₀s₁₁khen t₁₂ôi di₁₃m ph₁₄úc. Ng₁₅ Toàn N₁₆g₁₇ ã làm cho t₁₈ôi bi₁₉t bao₂₀i u cao c₂₁, danh Ng₂₂i th₂₃t chí thánh chí tôn!*

☞ *GH 56: H₁t l₂òng ón l₃y ý nh₄c u r₅i c₆a Thiê₇n Ch₈úa, vì kh₉ông m₁₀t t₁₁i n₁₂ào ng₁₃n tr₁₄ Ng₁₅ài, c₁₆Maria ã t₁₇n hi₁₈n làm t₁₉ôi t₂₀Ch₂₁úa, ph₂₂c v₂₃ cho Thân th₂₄và s₂₅nghi₂₆p c₂₇a Con Ng₂₈ài... B₂₉i v₃₀y, các thánh Giáo ph₃₁ã ngh₃₂r t₃₃úng r₃₄ng: Thiê₃₅n Ch₃₆úa ã kh₃₇ông thu₃₈d₃₉ng c₄₀Maria m₄₁t cách th₄₂ng, nh₄₃ng ã Ng₄₄ài t₄₅do c₄₆ng tác₄₇vào vi₄₈c c u r₄₉i nh₅₀an lo₅₁i, nh₅₂l₅₃òng tin₅₄và s₅₅vâng ph₅₆c c a Ng₅₇ài.*

(Xem thêm: *GH 61*).

513. Ng₁i s₂ng tr₃c m₄t Ch₅úa kh₆ông th₇kiêu ng₈o c₉– ng₁₀o v₁₁i u g₁₂? – T₁₃t c₁₄u là c₁₅a Ch₁₆úa!
☞ *Ga 3,27: Ch₁ng ai có th₂nh₃n c₄gì mà kh₅ông do Tr₆i ban.*

(Xem thêm: *Ga 7,3; Rm 11,17-18; 1Cr 1,30; Kh 3,17-18*).

514. Coi ch₁ng khiêm nh₂ng «gi₃ hi₄ u» khi con t₅ch₆i mà k₇th₈c là thoái thác b₉n ph₁₀n d₁₁n th₁₂ân c₁₃a con và s₁₄ch₁₅u s₁₆nh₁₇c₁₈vì Ch₁₉úa.
515. ng ch₁i nh₂ng kh₃n ng c₄a con, nh₅ng thành công c₆a con, hãy t₇n Ch₈úa vì Ng₉ài s₁₀d₁₁ng con nh₁₂h₁₃a s₁₄dùng ng₁₅o bút ba xu.

☞ *2Cr 2,14: T₁n Thiê₂n Ch₃úa, ng₄h₅ng cho ch₆úng t₇ôi tham₈d₉cu₁₀c kh₁₁i hoàn₁₂trong c₁₃Kitô, t₁₄n Ng₁₅i là₁₆ng₁₇ ã dùng ch₁₈úng t₁₉ôi mà làm cho s₂₀nh₂₁n bi₂₂t₂₃c₂₄Kitô, nh₂₅h₂₆ng₂₇th₂₈m, lan to₂₉kh₃₀p n₃₁i.*

(Xem thêm: *1Cr 15,10; 2Cr 10, 17-18*).

☞ *GH 36a: M₁i v₂t₃u suy ph₄c Ng₅i (Ch₆úa Kitô), cho₇n khi Ng₈i c₉ùng v₁₀i m₁₁i t₁₂o v₁₃t₁₄suy ph₁₅c Ch₁₆úa Cha, Thiê₁₇n Ch₁₈úa n₁₉ên t₂₀t₂₁c₂₂trong m₂₃i ng₂₄i (x. 1Cr 15,27-28). Ng₂₅i c₂₆ng₂₇thông₂₈ban₂₉cho₃₀các₃₁môn₃₂quy₃₃n bính₃₄ó₃₅h₃₆c₃₇h₃₈ng₃₉s₄₀t₄₁do₄₂v₄₃ng₄₄gi₄₅và₄₆chi₄₇n₄₈th₄₉ng₅₀ách₅₁th₅₂ng₅₃tr₅₄c₅₅a₅₆t₅₇i l₅₈i n₅₉i h₆₀, b₆₁ng₆₂m₆₃t₆₄i s₆₅ng₆₆t₆₇b₆₈và₆₉th₇₀nh₇₁i t₇₂n (x. Rm 6,12), h₇₃n n₇₄a₇₅khi₇₆ph₇₇ng₇₈s₇₉Ch₈₀úa Kitô n₈₁i tha₈₂nh₈₃ân, h₈₄khiêm₈₅nh₈₆ng₈₇và₈₈kiên₈₉nh₉₀n d₉₁n₉₂a₉₃anh₉₄em₉₅mình₉₆n₉₇c₉₈Vua, ng₉₉mà₁₀₀ph₁₀₁ng₁₀₂s₁₀₃Ng₁₀₄i là₁₀₅th₁₀₆ng₁₀₇tr₁₀₈.*

(Xem thêm: *GH 14b; MK 11ab*).

516. Ch₁ng₂i khiêm₃nh₄ng th₅t₆m₇i₈c₉an vui₁₀nh₁₁Ch₁₂úa Giêsu d₁₃y: «H₁₄ay th₁₅giáo₁₆v₁₇i Ta, vì Ta hi₁₈n lành₁₉và khiêm₂₀nh₂₁ng₂₂trong l₂₃òng, và₂₄các₂₅ng₂₆i s₂₇t₂₈im₂₉th₃₀y₃₁s₃₂ngh₃₃ng₃₄i cho₃₅tâm₃₆h₃₇n» (Mt 11,29).

☞ 2Cr 12,10: Tôi c m th y vui s ng khi mình y u u i, khi b s nh c, ho n n n, b t b , ng t nghèo vì c Kitô. Vì khi tôi y u, chính là lúc tôi m nh.

517. Ng i khiêm nh ng nh h minh sát t, không còn ngã xu ng âu c n a. Ng i kiêu ng o nh leo trên tháp cao, r t d nhào và ngã n ng kh ng khi p!

☞ 1Cr 10,12: Ai t ng minh ang ng v ng, thì hãy coi ch ng k o ngã.

(Xem thêm: Rm 11,10; Gl 6,1).

518. C ng quy t vâng l i H i thánh là trung thành. Quy t li t hy sinh vì nhi m v là can m, không ph i kiêu ng o.

519. Bao lâu con còn tôn th cái «tôi» c a con, ch ng khác nào con c u nguy n: «L y Chúa, xin Chúa hãy tin con, hãy trông c y vào con».

520. Th thách cay ng nh t là ch p nh n gi i h n c a mình. Ch u óng inh vào m t thánh giá h p, con càng au n h n. N u thánh giá r ng con còn c tho i mái h n ph n nào!

☞ 2Cr 12,7: tôi kh i t cao t i vì nh ng m c kh i phi th ng tôi ā nh n c, thân xác tôi nh ā b m t cái d m âm vào, m t th h c a Xa-tan c sai n v m t tôi, tôi kh i t cao t i.

(Xem thêm: 2Cr 11,30).

☞ HN 7b: L i ch ng sau ây c a Thánh Gioan v n còn giá tr tr c nh ng l i l m h y ho i hi p nh t: «N u ta nói r ng mình vô t i, ta k Ng i là k d i trá và L i c a Ng i không trong chúng ta» (1Ga 1,10). V y, chúng ta hãy khiêm nh ng xin l i Chúa và xin l i nh ng anh em ly khai, c ng nh chúng ta tha k có n chúng ta.

(Xem thêm: LM 7c, 9b, 15b).

521. Trong cu c i Chúa Giêsu, Ngài yêu th ng cách riêng nh ng k khiêm nh ng, và quên h tt il i c a h , không bao gi nh c l i:

- Phêrô,
- Ma alêna,
- Giakêu...

Chúa thân hành n nhâ h , và ành ch u mang ti ng: «B n bè v i quân thu thu và t i l i» (x. Lc 7,34).

☞ MV 32b: Chính Ngôi L i nh p th ā mu n chia s tình liên i nhân lo i. Ng i ā hi n di n t i ti c c i Cana, ā vào nhà Giakêu, ā n u ng v i nh ng ng i thu thu và nh ng ng i t i l i.

522. Không th tránh c ng th ng, nh ng có th gi m b t c ng th ng c, tr c h t Chúa không bu c con làm t t c m i s . Th n vi c gì Chúa giao con làm, Chúa ban th i gi và ph ng ti n. N u v i t t c c g ng và thi n chí, con không th c hi n c là Chúa không mu n. T i sao c ng th ng, ngã lòng? C bình an!

☞ 2Cr 12,9: Ng i qu quy t v i tôi: « n c a Th y ā cho anh, vì s c m nh c a Th y c bi u l tr n v n trong s y u u i». Th n ên tôi r t vui m ng và t hào vì nh ng y u u i c a tôi, s c m nh c a c Kitô mãi trong tôi.

✖

21. C N M T

Nh h t gi ng c chôn vùi trong lòng t

523. Chúa Giêsu là Ngôi L i, nh ng th c hi n vi c tông theo ý c Chúa Cha, trong 33 n m, Ngài thinh l ng 30 n m và nh t là trong gi t n n, Ngài ã thinh l ng.

☞ DT 14a: Theo g ng Chúa Kitô, ng ã n làm theo ý Chúa Cha (x. Ga 4,34; 5, 30; Dt 10,7; Tv 39,9) «t nh n thân ph n tôi t » (Pl 2,7) và ã h c t p c vâng l i v i nh ng i u ph i ch u ng (x. Dt 5,8), các tu s, c Chúa Thánh Th n thúc y, l y c tin tùng ph c các v B trên, i di n Thiên Chúa, và nh các ngài h ng d n, h ph c v m i anh em trong Chúa Kitô, nh chính Chúa Kitô, vì tuân ph c Chúa Cha, ã ph c v anh em và hi n m ng s ng c u chu c m i ng i (x. Mt 20,28; Ga 10, 14-18).

524. C n m t nhi u, con s h i h n ít.

☞ Gc 3,8: Cái l i thì khôn g ai ch ng c: nó là m t s d khôn g bao gi yên, vì nó ch a y n c c gi t ng i.

525. ng mong r ng nói nhi u, thiên h s thông c m v i con. Càng nói càng thêm k h , thiên h càng hi u ng c xuôi, xuyên t c h n. R i con c ph i ính chính l i ính chính tr c.

526. Chúa làm phép l r i Chúa c m nói. Chúa vinh hi n trên núi Taborê r i c ng c m nói. Lý t ng tông c a con, con c p và hành ng, Chúa Thánh Th n s giúp con. Th gian s n sàng chê bai, ch ng i vì s b t c n c a con.

☞ Mt 17,9: ang khi th y trò t trên núi xu ng, c Giêsu truy n cho các ông r ng: « ng nói cho ai hay th ki n y, cho n khi Con Ng i t cõi ch t tr i d y».

☞ GH 41c: Các linh m c... ph i là nh ng ch ng nhân s ng ng c a Thiên Chúa tr c m t m i ng i, và thi ua v i nh ng v linh m c mà qua các th h , ã l i nh ng ch ng tá thánh thi n sáng ng i trong nh ng vi c ph c v th ng khiêm t n và kín áo.

527. Trong Thánh Kinh, c Maria c n m t, Bà Giu ích c n m t ã làm nh ng vi c anh hùng. Còn l c s vô ch nh Samson l i b i tr n vì b t c n coi th ng ph n alila.

☞ Gc 3,2: T t c chung ta th ng hay v p ngã. Ai khôn g v p ngã v l i nói, y là ng i hoàn h o, có kh n ng ki m ch toàn thân.

(Xem thêm: Lc 2,19.51).

528. H t gi ng r i xu ng lòng t c chôn vùi kín áo s sinh hoa k t qu , h t gi ng r i trên xa l b chim tr i tha m t, xe c ngh i n nát, ch ng l i l c gì! (x. Mt 13,4-9).

529. M i khi bi kích thích mu n khoe tài, m i khi b khiêu khích mu n u kh u, m i khi b c t c mu n cho n tung...: Thinh l ng, thinh l ng. Dù khôn m y, con s «phát thanh c bi t» và l i l c ng s chua cay s c bén « c bi t» h n con ng .

530. Bao nhiêu tác ph m, bao nhiêu di n v n, bao nhiêu ch ng trình, k ho ch quan tr ng c a con c thành công r c r u phát xu t t t bào âm th m c a óc não, t nh ng nh p u c a qu tim khi n máu tu n hoàn nuôi s ng các b p th t con ho t ng. N i tâm thâm tr m là c n b n: hy sinh, nh n n i, suy t , yêu m n.

☞ T 16g: M i ng i ph i nh r ng nh vi c ph ng t công c ng và c u nguy n, nh sám h i và t ý ch p nh n công vi c c ng nh nh ng kh c c c a cu c i làm cho h nêng Chúa Kitô au kh (x. 2Cr 4,10; Cl 1,24) h m i có th nh h ng t i m i ng i và em n c u cho toàn th gi i.

(Xem thêm: T 4a).

531. C n m t âu ph i là m u nh i m, ch là s t nh t nh ien. Ch ng h n con âu mu n ai em cu c i cá nhân c a con ra ph i bày bàn tán công khai.

Khi c n d n thiên h gi bí m t con v a ti t l thì con ã «b t mí» t t c r i, i u ó ch ng minh là ch c ch n chính con c ng không gi n i.

22. VUI T I

Trao t ng cho nhau ni m vui

532. Thánh thi n âu ph i là nh n nhó, kh s , au th ng! Thánh thi n là t i vui liên l vì c Chúa, « c t trên tr i là c a mình v y».

☞ *ITx 5,16-18: Anh em hãy vui m ng luôn mãi và c u nguy n không ng ng. Hãy t n trong m i hoàn c nh. Anh em hãy làm nh v y, ó là i u Thiên Chúa mu n trong c Kitô Giêsu.*

(Xem thêm: *Mt 5,10-12; Pl 3,1*).

533. ng bu n phi n, hãy có cái nhìn siêu nhiên và con s th y m i s d i khiá c nh m i.

☞ *2Cr 6,4.8-10: Trong m i s , chúng tôi luôn ch ng t minh là nh ng th a tác viên c a Thiên Chúa: gian nan, kh n qu n, lo âu... Khi vinh c ng nh khi nh c, lúc c ti ng t t c ng nh khi mang ti ng x u. B coi là b p b m, nh ng k th c chúng tôi chân thành; b coi là vô danh ti u t t, nh ng k th c chúng tôi c m i ng i bi t n; b coi là s p ch t, nh ng k th c chúng tôi v n s ng; coi nh b tr ng ph t, nh ng k th c không b gi t ch t; coi nh ph i u phi n, nh ng k th c chúng tôi luôn vui v ; coi nh nghèo túng, nh ng k th c chúng tôi làm cho bao ng i tr n ên giàu có; coi nh không có gì, nh ng k th c chúng tôi có t t c .*

(Xem thêm: *Pl 1,17-18*).

☞ *LM 11a: ... Các linh m c ph i h t s c tâm gi i thích cho các tín h u hi u bi t s gi ng d y và qua chính i s ng minh, m t i s ng b c l rõ ràng tinh th n ph c v và n i m vu i ph c sinh ích th c...*

(Xem thêm: *MV 4a; T 4c*).

534. T i sao không vui? Ch c là gi a tâm h n con v i Chúa có i u gì không n. Xét mình i, con s th y ngay.

☞ *Ga 14,28b: N u anh em yêu m n Th y, thì h n anh em ã vui m ng vì Th y i v cùng Chúa Cha, b i vì Chúa Cha cao tr ng h n Th y.*

(Xem thêm: *Gl 6,22*).

535. Con ph i vui t i luôn. ng Hy v ng không ch p nh n l hành bu n phi n. ng Hy v ng em l i vui t i.

☞ *Rm 12,12: Hãy vui m ng vì có ni m hy v ng, c kiên nh n lúc g p gian truân, và chuy ên c n c u nguy n.*

(Xem thêm: *Rm 15,13*).

536. N u con làm vì Chúa, t i sao con n n lòng? Càng gian truân con càng vui t i nh Gioan và Phêrô b ánh p h i ng «b c ra kh i Công ngh hân hoan vì ā th y mình x ng áng c ch u x nh c vì danh Chúa» (Cv 5,41), nh ng Phaolô: «Tôi c chan ch a an i, và tràn ng p vui m ng trong m i n i gian truân c a chúng tôi!» (2Cr 7,4).

537. Thành công, con cám n Chúa, th t b i con c ng cám n Chúa. Hãy vui t i luôn. Vì chính khi th t b i là lúc Chúa mu n th xem con làm vì Chúa hay vì ý riêng con.

Vui v , can m lúc th t b i khó kh n h n hân hoan lúc xuôi may. H ng anh hùng này con m c trên u ngón tay.

☞ IPr 1,6: Trong th i y, anh em s c hân hoan vui m ng, m c d u còn ph i u phi n út lâu gi a tr m chí u th thách.

(Xem thêm: Rm 8,35; Gc 1,2).

☞ P 30b: Xin m i ng i c u nguy n cùng Chúa Thánh Th n, ng An i, tuôn tràn n tr l c và an i cho bao nhiêu Kitô h u c a b t c Giáo h i nào ang ph i au kh và ch u bách h i mà v n can m tuyên x ng Danh Chúa Kitô.

(Xem thêm: T 4e, 33; TG 25a).

538. u s u, chán n n, n n n , phàn nàn... Lúc này ng i ta m i th y rõ giá tr nh ng l i khuyên nh hùng h n, nh ng l i tuyên b n y l a c a con n âu. Th y m t con, ai dám theo Chúa n a.

☞ Cl 1,24: Gi ây, tôi vui m ng c ch u au kh vì anh em. Nh ng gian nan th thách c Kitô còn ph i ch u, tôi xin mang l y vào thân cho m c, vì l i ích cho thân th Ng i là H i Thánh.

539. Vui v i ng i th ng con.

Vui v i ng i ghét con.

Vui lúc con h n h .

Vui lúc lòng con au kh tê tái.

Vui lúc m i ng i theo con.

Vui lúc con cô n b b r i.

Vui t i và làm cho m i ng i n v i con c ng c m th y b u khí vui t i, m c dù lòng con tan nát.

ó là thánh thi n h n m i s n chay, hâm mình.

☞ Pl 4,4-5: Anh em hãy vui luôn trong ni m vui c a Chúa. Tôi nh c l i: vui lên anh em! Sao cho m i ng i th y anh em s ng hi n hoà r ng rãi, Chúa ā g n n.

(Xem thêm: Rm 12,15; Pl 2,17-18).

☞ TG 12a: ... Nh Chúa Kitô ā r o qua kh p các th thành và làng m c, ch a lành m i k t t nguy n, b nh ho n, làm d u ch N c Chúa ā n, thì Giáo h i c ng nh con cái mình mà liên k t v i m i ng i thu c m i hoàn c nh, nh t là v i nh ng ng i nghèo hèn au kh và tình nguy n hy sinh cho h . Th c v y, Giáo h i chia vui s bu n v i h , nh n bi t nh ng c v ng và nh ng v n nhân sinh c a h , cùng ch u kh v i h trong nh ng lo âu v s ch t.

(Xem thêm: MV 1; LM 14c; T 8cd, 13d).

540. Con không có ti n? Con không có quà t ng? Con không có gì c ? Con quên t ng h ni m vui, t ng s bình an mà th gian không th cho c; kho tàng vui t i c a con ph i vô t n.
541. Làm sao cho h t bu n? Hãy c u nguy n! T i sao th ? Vì con g p Chúa. Ma alêna tìm xác Chúa, hai môn i làng Emmau ã g p Chúa và quên h t m i u s u (x. Lc 24,33-35; Ga 20,18).
542. «Càng c chung ph n th ng kh c a c Kitô ch ng nào, anh em hãy vui m ng! Ngõ h u khi vinh quang c a Ngài m c kh i ra, anh em c ng c vui m ng h n h » (1Pr 4,13).
- ☞ *Ga 16,20: Th t, Th y b o th t anh em: anh em s khóc lóc và than van, còn th gian s vui m ng. Anh em s lo bu n, nh ng n i bu n c a anh em s tr thành ni m vui.*

23. KHÔN NGOAN

Thánh giá, sách d y s khôn ngoan th t

543. L i gi ng Th p giá, i v i nh ng k ang h i, là m t s iên r ; còn i v i chung ta, nh ng ng i ang trên ng c u thoát, l i là quy n n ng c a Thiên Chúa» (1Cr 1,18).

544. Ng i ta khen hay chê, con ng lo s vì b m t mát hay sung s ng vì c t ng thêm i u gì.

Ch m t i u làm con thi t h i: t i l i.

Ch m t i u t ng thêm giá tr : nhân c.

Khen chê ng lo, c ng nh khôn s súng gi , khôn ham b c gi .

545. Ai «làm cho tan tác l kiêu c ng lòng trí»? (Lc 1,51).

Ai «h k qu n n ng kh i ngai báu»? (Lc 1,52).

Ai s mang l i tr tt cho bao t t ng l n x n, l ch l c?

Ai s em bình an cho ng i th i i ta v ng tâm i trên ng hy v ng?

Ch có Khôn Ngoan Thiên Chúa ban qua tay c M , «Toà ng Khôn Ngoan».

546. «Th gi i nghèo» qu n qu i trong ói khát, t i nh c, trong bao v n xă h i, lúng túng gi i quy t khôn c. Khó bó khôn.

«Th gi i t b n» l n l i trong khoái l c, t o thêm nhu c u, u óc ch t ch a t t ng l n x n, tuyênl truy n thêm b t an, hoang mang, t t ôn mìn h làm th y thiênh . Ng o m t khôn.

☞ MV 31b: S t do c a con ng i nhi u lúc suy gi m i, m t khi con ng i r i vào c nh quá cùng c c, c ng nh t do y b h giá m t khi buông th theo nh ng d dãi quá m c trong cu c s ng, con ng i d ng nh t khép mình trong tháp ngà cô n. Trái l i, t do y c c ng c khi con ng i ch p nh n nh ng ràng bu c khôn th tránh c trong cu c s ng xă h i, coi nh ng nhu c u muôn m t c a tình liên i nhân lo i là c a mìn h và t bu c mìn h ph i ph c v cho c ng oàn nhân lo i.

(Xem thêm: MV 10a, 19c; HN 12a).

547. Th gi i khôn ch bi n i nh hành ng, th gi i còn bi n i nh t t ng, vì t t ng ch huy hành ng.

☞ MV 15bc: B n ch t tri th c c a nhân v c ki n toàn và ph i c ki n toàn nh s «hi u bi t». Chính s hi u bi t lôi kéo m t cách d u dàng tâm trí con ng i tìm ki m và ái m nh ng gì là chán là thi n. R i nh th m nhu n s hi u bi t mà con ng i c a t th gi i h u hìn h t i t n th gi i vô hìn h.

*H n h n nh ng th k tr c, th i i chung ta cang c n n s hi u bi t t t c
nh ng kham pha m i c a con ng i mang tinh ch t nhon b n h n. B i vi v n
m nh t ng lai c a th gi i s lam nguy, n u th gi i khong phat sinh ra
nh ng b c thong thai l i l c. H n n a, ph i l u y r ng, nhi u qu c gia tuy
nghedo nhan v kinh t, nh ng l i giuoc v ph n hi u bi t, nen v n co th tr
giup nh ng qu c gia khac r t c l c.*

(Xem thêm: MV 4, 5, 7).

548. Khi nh ng ng i thong minh ngh minh bi t t t c ,

Khi nh ng nhà bác h c t ng minh khám phá c t t c ,
Bi t qu g i nguy n c u Thiên Chúa,
Bi t khiêm t n nhìn nh n nh ng phát minh c a minh ch là m t tia sáng t tr i chi u soi.

Lúc y h nhìn v tr v i c p m t khac, h th y m i s c t ch c theo m t tr t t ,
m t ch ng trình hoàn h o t i i .

☞ *MV 15a: D ph n vào ánh sáng c a trí tu Thiên Chúa, con ng i có lý nh n nh r ng nh trí tu h v t trên m i t o v t. Qua các th i i, nh chuyen c n trau d i tài n ng c a minh, chính con ng i ã th c s ti n b trong nh ng khoa h c th c nghi m, nh ng khoa h c k thu t và ngh thu t. Trong th i i chung ta, con ng i ã t c nh ng thành công phi th ng, nh t là trong vi c khám phá và ch ng th gi i v t ch t. Tuy nhiên con ng i ã luôn luôn tìm ki m và ã khám phá ra chân lý sâu xa h n. Th c v y, trí khôn con ng i không h n ch gi i h n trong nh ng hi n t ng mà thôi, nh ng còn có th th u tri t th c t i siêu hình m t cách th c s ch c ch n, cho dù trí tu ph n nào ã b m t i và suy nh c do h u qu c a t i l i.*

(Xem thêm: MV 15bcd).

549. Các nhà bác h c, các thiên tài ã óng góp r t nh i u cho v n minh th gi i, nh ng h ch có nh ng m nh v n ánh sáng, m nh v n chân lý. M t th gi i mu n có tr t t t p, c n ph i có m t s khôn ngoan siêu vi t: Ngôi L i, «nh Ng i mà muôn v t c t o thành».

☞ *Dt 11,3: Nh c tin, chúng ta hi u r ng v tr ã c hình thành b i l i c a Thiên Chúa; vì th , nh ng cái h u hình là do nh ng cái vô hình mà có.*

(Xem thêm: Ga 1,3; Cl 1,16-17).

☞ *MK 6b: Thánh Công ng tuyên x ng r ng: «Con ng i nh ánh sáng t nhiên c a lý trí, có th t các t o v t nh n bi t cách ch c ch n có Thiên Chúa nh nguyễn lý và c u cánh m i s » (x. Rm 1,20). Công ng còn d y: «Chính nh Thiên Chúa m c kh i mà t t c nh ng gì thu c v Thiên Chúa, t nó v n không v t qua kh n ng lý trí con ng i, trong hoàn c nh hi n t i c a nhân lo i, u có th bi t c cách d dàng, ch c ch n mà không l n l n sai l m».*

(Xem thêm: MV 35).

550. Ngôi L i ã nh p th , và c Chúa Cha ã phán: «Ngài là Con chí ái c a Ta, k Ta ã s ng m , các ng i hãy nghe Ngài» (Mt 17,5).

Ng i là ng: Con ch theo b c chân Ng i.

Ng i là s Th t: Con ch tin l i d y c a Ng i.

Người là Sông: Con sông bao ngát tinh thần của Người (x. Ga 14,6).

- ☞ *IGa 5,20: Chúng ta biết rằng Con Thiên Chúa đã ban cho chúng ta trí khôn biết Thiên Chúa thật. Chúng ta trong Thiên Chúa thật, trong Con của Người là Đức Giêsu Kitô. Đức Giêsu Kitô là Thiên Chúa thật và là sông nước.*

(Xem thêm: *Ga 11,25; 18,37*).

- ☞ *TG 8: Khi biết rằng Chúa Kitô, chính là Giáo hội mà chỉ có khỉ cho con người biết chân lý, ích thì có hoàn cảnh và lòng toàn diệu nhất, vì Chúa Kitô là nguyên lý và mục đích của nhân loại, là mục đích, là mục đích nhân loại nhu tình thương người, là thành thật và tinh thâm hoà bình mà mọi người đều có được... Chính Chúa Kitô là sự thật và là nguồn lực mà việc rao giảng Phúc Âm đã bày tỏ cho mọi người khi vang lên tai họ như lời của chính Chúa Kitô: «Hãy tin vào Phúc Âm» (*Mc 1,15*). Vì không tin thì sẽ bị lừa phỉnh, nên hãy tin Chúa Kitô và là lối lui về Phục hưng, và em là sự chia sẻ, và thông ban sự sống.*

(Xem thêm: *GH 40a; MK 2; TG 3b*).

551. Con người nghĩ lúc này rằng hy vọng vang bóng nhuộm màu thời gian cho là khôn ngoan. Chúa Giêsu đã bảo trước: «Lý Cha là Chúa trời, Con xin người khen Cha, vì Cha đã gửi các con người vui mừng khôn ngoan thông thái, mà đã mặc khỉ ra cho những kẻ bé mọn» (*Mt 11,25*).

Con hãy cảm thấy Chúa vì đã ban cho con biết sự khôn ngoan thật.

- ☞ *Mt 13,16-17: Còn anh em, mà ta anh em thường có phúc vì đã nghe, tai anh em thường có phúc, vì đã nghe. Qua thời, Thầy bảo thường em, nếu không sờ và nếu không i công chính đã mong muốn nghe, mà không i công chính, nghe i sự anh em đang nghe, mà không i công chính.*

(Xem thêm: *Ep 1,16-17*).

552. Thời gian sau khôn ngoan thật, vì Chúa Giêsu giờ là «người», vì nó oai linh của con người, vì nó quý trọng thời gian, vì nó tinh thảng giá trị, vì thiên hạ chờ đợi ngày tái».

Nhưng qua mỗi thời điểm người tâm hồn thiền chí khiêm cung, và giờ là ngày nghỉ, đã theo sự khôn ngoan của nó cùng.

- ☞ *2Tm 4,3-5: Số người ta không cònчу nghe giáo lý lành mạnh, nhưng theo nhau để có người minh mà không hiểu này nỗi lòng, bằng cách muôn nghe. Họ không nhận biết i không nghe chân lý, nhưng họ không vui nhỉ chay nhoang lòng. Phản anh, hãy thường trong mỗi sự, hãyчу nghe au khỉ, làm công việc của ngài i loan báo Tin Mừng và chu toàn cho việc của anh.*

553. Sự khôn ngoan Chúa Thánh Thần ban, sự soi sáng các điều, hướng dẫn các chặng trình, em là cho các hành động của con một giá trị vĩnh cửu, và sự làm cho con thành người tốt, trưởng thành.

- ☞ *Ga 16,13: Khi nào Thần Khí sẽ đến, Người sẽ dẫn anh em đi khắp toàn vạn vật. Người không tự mình nói điều gì, nhưng tất cả những gì Người i nghe, Người nói lại, và loan báo cho anh em biết những điều ấy.*

(Xem thêm: *Ga* 14,26; *Cl* 1,9-10).

☞ *MK* 5: «c n i m tin, c n có ân s ng c a Thiên Chúa i tr c giúp và s tr giúp bên trong c a Chúa Thánh Th n: Ngài thúc y và quy h ng con tim v cùng Thiên Chúa, m ũm t lý trí và ban cho «m i ng i c m th y d u ng t khi ón nh n và tin theo chân lý». Và vi c hi u bi t m c kh i c sâu r ng thêm mãi, c ng chính Chúa Thánh Th n không ng ng ki n toàn c tin qua các n c a Ngài.

(Xem thêm: *GH* 4; *MV* 38a; *LM* 11a; *T* 10a).

554. Con tin t ng và theo g ng Thánh Phaolô: «Khi n v i anh em, tôi ã không n v i uy th c a ngôn ng , hay khoa khôn ngoan rao gi ng ch ng ch c a Thiên Chúa. Qu tôi ã quy t nh là gi a anh em, tôi không mu n bi t g , ngoài c Kitô Giêsu và là c Kitô Giêsu b óng inh th p giá» (1Cr 2,1-2).
  555. Chúa Giêsu ch u óng inh là s khôn ngoan t tr i; Ngài ã làm m t cu c cách m ng sáng chói, không th che y c, v i m t mảnh l c không th k m hâm c. Kinh nghi m hai m i th k nay cho th y rõ nh th và nhi u ng i can m ã ng hàng u, ph c v s khôn ngoan y.
  556. Mu n c khôn ngoan con hãy tha thi t c u xin và phó thác c cu c i, s ng tuy t i theo ý Chúa. n gi phút c n thi t, dù b i u n tr c toà quan, lúc y không ph i con nói, nh ng chính Chúa Thánh Th n s nói b i mi ng các con, nh «Stêphanô ã rao gi ng, y lòng tin vào Chúa Thánh Th n» (x. Cv 6,9-10).
- ☞ *Gc* 1,5: *N* u ai trong anh em thi u c khôn ngoan, thì hãy c u xin Thiên Chúa, Ng i s ban cho. Vì Thiên Chúa ban cho m i ng i cách r ng rãi, không qu trách.

(Xem thêm: *Mt* 10,19-20).

24. H C

H c là c u nguy n

557. Mu n ti n k p, ti n nhanh, ti n v ng trên ng Hy v ng, con ph i h c.
558. Gi h c là gi c u nguy n.
559. «Ng i ph i yêu m n Chúa, Thiên Chúa ng i, h t lòng ng i, h t linh h n ng i và h t trí khôn ng i!» (Mt 22,37). Ch a h c ph c v úng m c, con ch a m n Chúa .
560. H c bi t. H c canh tân. H c ph c v . H c yêu m n.
- ☞ *Plm 6: Ch g i l o ng t i n m à a nh chia s v i ch ú ng t ô i tr n ên h u h i u, gi ú p a nh h i u b i t t t c n h n g g i t t ch ú ng ta có th l à m ph c v c K itô.*
- ☞ *LM 19a: Trong l n g i truy n ch c, c Giám m c khuy ên b o các linh m c h ây «tr ng thành trong s hi u b i t» và l i g iáo h u n c a các ngài ph i là «linh d c thiêng liêng cho dân Chúa». Nh ng k i n th c c a th a tác viên thánh c ng ph i thánh vì nó phát xu t t ngu n m ch thánh và qui h ng v cù ng ích thánh. Vì v y, ki n th c ó tr c h t c r út ra t vi c c và suy g m Sách Thánh, nh ng nó c ng c nuôi d ng h u h i u b ng vi c nghiên c u nh ng tài li u c a các G iáo ph , các thánh Ti n s và các tài li u c a các Thánh truy n. Ngoài ra, tr l i tho áng nh ng v n do ng i th i nay g ây ra, các linh m c ph i h u b i t cho th u áo nh ng tài li u c a Quy n g iáo h u n, nh t là các Công ng, c a các c G iáo H oàng, c ng nh ph i tham kh o nh ng tác gi th n h c th i danh nh t và ã c th a nh n.*

(Xem thêm: MV 5b; GD L i m u, 1b).

561. Ai có m i nén ph i làm l i m i nén.
Ai có n m nén ph i làm l i n m nén.
Ai có m t nén c ng ph i làm l i m t nén (x. Lc 19,13-25).
- Con mang trách nhi m n ng n u con t ch i h c h i khi có th c.
- ☞ *T 4g: M i ng i ph i ph át tri n kh ông ng ng nh ng c tinh và tài n ng ban cho mìn h, thíc ng v i ho àn c nh c a m i i s ng, và bi t l i d ng nh ng ân hu Chúa Thánh Th n ban riêng.*

(Xem thêm: MV 53ab; GD L i m u).

562. H c ây kh ông ch là vào l p trau d i ki n th c v n ch ng khoa h c. H c là luy n kh n ng c a con, ngh nghi p c a con cho tinh vi, h i n i.
- ☞ *LM 19b: Trong th i i ch ú ng ta, v n ho à nhân lo i và ngay n nh ng khoa h c th ánh c ng t i n th êm m t b c m i, n ên khuy ên các linh m c h ây ho àn b k i n*

th c c a mình v Thiên Chúa và v nhân lo i m t cách thích h p và liên t c, và nh th , các ngài t chu n b i tho i v i nh ng ng i ng th i m t cách thích h p h n.

(Xem thêm: *LM 19c; T 32a; TG 16d, 17c*).

563. Mu n cách m ng th gi i, ph i có n Chúa, nh ng con ph i là khí c iêu luy n.
564. Trách nhi m càng cao mà thi u kh n ng ngh nghi p càng kh c h i. Con mu n phó m ng trong tay m t phi công, m t bác s thi u kinh nghi m không?
- ☞ *Mt 15,14: C m c h . H là nh ng ng i mù d t ng i mù. Mù mà l i d t mù, c hai s l n cù xu ng h .*
565. Xem ngh nghi p con là m t n g i th c hi n ý Chúa gi a xã h i, con s thánh hoá ngh con.
- ☞ *GD 8c: Các nh ài g iáo d c, nh liên k t v i các b n ng nghi p và v i các h c sinh trong tình b ác ái và th m nh i m tinh th n tông , s làm ch ng cho m t v Th y duy nh t là Chúa Kitô b ng i s ng c ng nh b ng l i gi ng d y.*

(Xem thêm: *T 7b; TG 21c; GD 12, Ph nk t lu n*).

566. Hy sinh cho ngh nghi p, t n t y cho v n hoá, ph c v cho khoa h c, cao p l m, nh ng con nh ây là ph ng ti n, không ph i là cùng ích.
- ☞ *ICr 3,21-22: ng ai d a vào phàm nhân mà t hào. Vì t t c u thu c v anh em; dù là Phao-lô, hay A-pô-lô, hay Kê-pha, dù c th gian này, s s ng, s ch t, hi n t i hay t ng lai, t t c u thu c v anh em*
567. Làm vi c! H c và hành không lìa nhau. Con s g n th c t h n, con s th y: nói d , làm khó. Con s b t phê bình, con s n ng xét mình.
- ☞ *Mt 23,3: T t c nh ng g i h nói, anh em hãy làm, hãy gi , còn nh ng vi c h làm, thì ng có làm theo, vì h nói mà không làm.*
- ☞ *T 21: Vì các ch ng sinh ph i h c ngh thu t ho t ng tông không nh ng trên lý thuy t nh ng trên th c hành n a, và còn ph i có kh n ng thi hành công tác v i tinh th n trách nhi m cá nhân hay t p oàn, nên trong k h c c ng nh k ngh , ph i cho h t p s m c v b ng nh ng công tác th c t p thích áng.*

(Xem thêm: *LM 19; T 29d; GD 1b*).

568. H i thánh c n s h p nh t c a nh ng b óc thông minh em tình yêu Chúa n trong m i lãnh v c tr n th .
H i thánh au kh và r i lo n vì s chia r và l n x n c a nh ng b óc thông minh mà t cao, t i. Các th n d ã làm nh th .
569. « nh ng là c i r m i s d ». Tông không bi t nh ng. Không có «tông h u», ch i cách làm vi c tùy s c.
- ☞ *2Tm 4,2: Hãy rao gi ng l i Chúa, hãy lên t i ng, lúc thu n t i n c ng nh lúc không thu n t i n; hãy bi n b ác, ng m e, khuyên nh , v i t t c lòng nh n n i và ch tâm d y d .*

(Xem thêm: *1Tm 4,13-14*).

570. Thanh niên, i con y hy v ng, h y h ng say luy n c và rèn tài. Ph n kh i và t i sáng b i t bao vì con thao th c v n l ên lý t ng tông , ó là môi tr ng ho t ng c a con.

☞ *1Tm 4,12: Ch g i ng có ai coi th ng anh vì anh còn tr . Trái l i, anh h y n ên g ng m u cho các tín h u v l i n ti ng nói, v cách c x , v c ái, c tin và lòng trong s ch.*

(Xem thêm: *Tt 3,14*).

571. Trên phi c , nhìn th y xe c , nh à c a, loài v t nh ch i c a l tr , l ên nguy t c u m i th y a c u nh b é. Càng h c h i thông thái, càng khiêm t n, càng mu n h c thêm.

572. H i thánh gi a tr n gian. Ph i em t t c m i ki n th c khoa h c s d ng vào vi c b ênh v c và trình bày chân lý. Càng hi u bi t con càng ph c v H i thánh c l c h n.

☞ *2Cr 13,8: Vì chúng tôi không th làm gì ch ng l i s th t, nh ng chúng tôi ch có th ho t ng cho s th t.*

☞ *MV 58b: Tr i qua các th k s ng trong nhi u hoàn c nh khác nhau, Giáo h i ã s d ng nh ng tài nguyên c a các n n v n hoá khác b i t ph bi n và gi i thích cho muôn dân s i p c a Chúa Kitô trong khi rao gi ng, tìm tòi và th u hi u sâu xa h n, di n t s i p y cách t t p h n trong các l nghi ph ng v và trong cu c s ng muôn m t c a c ng oàn các tín h u.*

(Xem thêm: *MK 12b; PV 37; MV 40d, 44bc, 62b; GM 12b*).

573. Ng i càng thông thái, càng th y khoa h c có gi i h n. Nhi u ng i d t, t ng s hi u bi t c a mình vô h n.

574. Nhi u ng i công giáo thông thái, nh ng khi sinh ho t gi a xã h i l i gi u gi m tính cách công giáo c a mình. ó là «công giáo s mi», ti n âu thay ó.

☞ *Cv 20,27: Th t tôi ã không b qua i u gì, trái l i ã rao gi ng cho anh em t t c ý nh c a Thiên Chúa.*

575. N u m i ngày con h c thu c m t danh t , n u m i tháng con c thêm m t cu n sách, n nay con ã ti n nhi u. N u n nay con ch a làm, h y kh i s ngay t hôm nay.

576. Không thông th o, con d t ph , và tuyên b táo b o. Tr ng h p có a v , con càng d o t ng mình thông th o h n n a. i h a cho con và cho nhi u ng i vì s b t l c ng o ngh c a con.

577. Tài không , ph i có c. Tài c a ng i kiêu c ng, khó ch u, ch s d ng v i máy móc và ch t hoá h c, không yêu th ng và thuy t ph c ng i kh ác.

☞ *1Tm 4,8: Vì luy n t p thân th thì l i ích ch ng là bao, còn lòng o c thì l i ích m i b , b i Chúa h a ban s s ng hi n t i c ng nh t ng lai cho ng i có lòng o c.*

(Xem thêm: *1Cr 8,1; Tt 3,8*).

☞ *MV 31a: Trong chúa nph i t ch c vi c giáo d c nh ng ng i tr thu c b t c thành ph n nào trong xã h i, làm sao ào t o c nh ng ng i nam và n không nh ng tài gi i v v n hoá mà còn có m t tâm h n cao th ng, b i vì th i i chúng ta ang kh n thi t òi ph i có nh ng ng i nh v y.*

(Xem thêm: *GH 41e; MV 41b; T 11a; TD 8b; GD 1a, 3a*).

578. T xem mình «chuyên môn t t c » là ph n khoa h c và l c h u. Th i i này, mu n ph c v ph i em t t c m i hi u bi t h p tác.

☞ *HN 12: Ngày nay s h p tác trong các ho t ng xã h i ang c thi t l p r ng rãi, nên h t m i ng i u c kêu g i chung l ng làm vì c, hu ng chi nh ng ng i tin n i Chúa nh t là các Kitô h u, vì h ā c mang danh Chúa Kitô.*

(Xem thêm: *MV 25a; GD 12*).

579. V n b ng ch ng t con ā thông minh trong m t giai o n nào ó, c bi t lúc i thi. N u s h c h i c a con d ng ngang ó, dù m t ng v n b ng c ng không b o m s thông minh c a con.

580. Con h i: «H c n bao gi ?» H c luôn mãi! Th gi i bi n chu y n luôn, công vi c c a H i thánh m i m luôn, khí c c a H i thánh ph i t i tân mãi. Chúa không ban s khôn ngoan c a Salômon và n thông hi u thiên phú c a c Maria cho ng i làm bi ng.

581. Con hi u bi t m t chân lý khi con tìm h c chân lý y. Con càng thông hi u rõ r t h n khi con tìm cách bênh v c chân lý y.

☞ *2Tm 3,14-17: Ph n anh, hãy gi v ng nh ng gì anh ā h c c và ā tin ch c. Anh bi t anh ā h c v i nh ng ai. Và t th i th u, anh ā bi t Sách Thánh, sách có th d y anh nêu ng i khôn ngoan c n c u , nh lòng tin vào c Kitô Giêsu. T t c nh ng gì vi t trong Sách Thánh u do Thiên Chúa linh h ng, và có ích cho vi c gi ng d y, bi n bác, s a d y, giáo d c tr nên công chính. Nh v y, ng i c a Thiên Chúa nên th p toàn, và c trang b y làm m i vi c lành.*

(Xem thêm: *1Tm 4,13-16*).

25. PHÁT TRIỂN

Vinh dũng con người
là chính phà và con cừu tr

582. Phát triển không phải là chọn, mà là khát vọng phát triển, phát triển, ào giang, ào mang. Phát triển là thông tin con người toàn diện, là làm sống «xanh ngang i hìn».

☞ MV 26b: ... Con người càng ngày càng ý thích những phẩm giá cao trong cách nhân văn, bởi vì con người là vật trên mặt trái của loài và vì nhu cầu quy định các nhu cầu nhau. Phản ứng của con người là phản ứng của xã hội và của tự nhiên. Ví dụ như con người có thể cảm nhận được sự con người, nhu cầu ăn, áo mặc, chỗ ở, quy luật do chính nó xác định, quy luật gia đình, quy luật của giáo dục, quy luật làm việc, quy luật bảo tồn danh thiếp, quy luật kính trọng, quy luật thông tin xã hội, quy luật hành động theo quy tắc ngay thẳng của lòng tâm mình, quy luật bảo tồn, quy luật và quy luật do chính áng con trong phẩm vị tôn giáo của nó.

(Xem thêm: MV 9c, 29b, 35a, 60a, 66c; T 13c; TG 12d).

583. Con người thường khi ấy giúp đỡ lẫn nhau.

Con người làm việc để có tiền.

Chúa đã con làm việc khó khăn, giúp đỡ khác hổ trợ giúp đỡ cho mình và hổ trợ tinh thần sẵn sàng giúp đỡ người khác.

☞ TD 8b: Hãy cùng nhau nêu lên những con người biết tốt phán đoán các vấn đề với ánh sáng chân lý, biết hành động với tình thương trách nhiệm và công bằng, bằng cách tự ý của ng tác vi i khác.

(Xem thêm: MV 53b; LM 6b; TG 12d).

584. Thiên Chúa muốn chúng ta học tập trong việc cống hiến cho nhau trong việc cung cấp.

Nó là Chúa làm một mình, công trình sẽ hoàn thành, nhưng con người ít kém «cao cả».

☞ MV 67b: Nhờ việc cống hiến, con người i theo lối sống nuôi sống mình và gia đình, liên kết với nhau em và phà và hổ trợ, có thể thiền bát ái ích cho và góp công vào việc cống hiến công việc của Thiên Chúa. Hỗn nã chúng tôi chờ đợi nhau làm việc mà mình, con người cống hiến cho Thiên Chúa. Hỗn nã chúng tôi chờ đợi nhau làm việc mà mình, con người cống hiến cho Thiên Chúa. Công việc của chúng tôi là cung cấp cho Chúa Giêsu Kitô, nhưng ấy nâng cao giá trị của việc làm khi Ngài i làm việc với chính hai bàn tay của mình tại Nagiarét.

(Xem thêm: MV 34ab; LM 5a).

585. Chúa d y con, xong công vi c, hãy nói: «Chúng tôi là nh ng y t vô d ng, không làm gì h n là ph n s ph i làm» (Lc 17,10). Th t là sâu xa, giàu ý nghĩa.

Vô d ng vì chính n Chúa ã làm, con ch là khí c .

Vô d ng vì con không c n gi anh em trong tình tr ng th n, thua kém v nh vi n, nh ng ã làm cho h không c n n con n a.

586. Hãy làm cho ng i khác l n lên và con khu t i.

Hãy cho h ít h n, òi h i h nhi u h n.

Hãy bi t c u h và làm cho h c u k khác.

ng kh kh gi a v ân nhân, vi n tr , nh ng làm anh em c a m i ng i, ph c v m i ng i.

587. M c dù giúp anh em sung s ng bao nhiêu i n a, n u h thành nh ng «b máy t ng», con ch a làm cho h phát tri n th c s .

588. Th m k ch c a ng i nghèo không ph i ch là thi u th n, nh ng còn vì h không th s ng «x ng con ng i».

589. Giám c và công nhân, s quan và binh s , giáo s và h c sinh, khác bi t nhau vì a v , vì c p b c, nh ng ó ch là ph thu c. H ng hàng v i nhau vì là «ng i», vì là anh em con Chúa, i u y m i quan h : «Ta không g i các con là tôi t , vì tôi t không bi t vi c ch mình làm. Ta ã g i các con là b n h u, vì m i i u Ta ã nghe n i Cha Ta, Ta ã t cho các ng i bi t» (Ga 15,15).

☞ Mt 23,8: Ph n anh em, thì ng ai g i mình là «ráp-bi», vì anh em ch có m t Th y ; còn t t c anh em u là anh em v i nhau.

☞ MV 29a: Càng ngày càng ph i nh n th c s bình ng c n b n gi a m i ng i h n, b i vì m i ng i u có m t tâm linh và c d ng nêu gi ng hình nh Thiên Chúa nên có cùng m t b n tính và cùng m t ngu n g c, h n n a vì c Chúa Kitô c u chu c nêu h u c m i g i nh nhau và cùng h ng chung m t cùng ích n i Thiên Chúa.

(Xem thêm: MV 24a, 78c; NK 5b; GD 1a).

590. Món quà tuy t h o mà con có th t ng ng i giúp vi c con không ph i là chí c áo p, ôi giày t t, cái ng h quý, nh ng là «tình ng i», tình anh em mà còn âm th m t ng h qua các c ch nh nh t su t ngày.

☞ Plm 9-10: Nh ng tôi thích kêu g i lòng bác ái c a anh h n, xin anh làm i u ó. Tôi, Phao-lô, m t ng i ã già và h n n a, m t ng i ang b tù vì c Kitô Giêsu, tôi van xin anh cho a con c a tôi, a con tôi ã sinh ra trong c nh xi ng xích, ó là Ô-nê-xi-mô

591. Chúa có th ch n nh ng ng i «th ng», nh ng Ngài ã ch p nh n «l m l n», ch n nh ng ng i t i l i, hung h ng, r c r i h p tác v i Ngài.

☞ ITm 1,12-13: Tôi t n c Kitô Giêsu, Chúa chúng ta, ng ã ban s c m nh cho tôi, vì Ng i ã tín nhi m mà g i tôi n ph c v Ng i. Tr c kia, tôi là k nói l ng ngôn, b t o và ng o ng c, nh ng tôi ã c Ng i th ng xót, vì tôi ã hành ng m t cách vô ý th c, trong lúc ch a có lòng tin.

592. Ch p nh n nh ng ng i ch bi t n m, bi t ng i, ch mu n l o o i theo, mu n c giúp, c c u, c cho, con c làm anh tr ng, c luôn luôn xem là c n thi t, th t d vô cùng!

Nh ng con hấy luy n nh ng con ng i có tình th n trách nhi m, nh ng con ng i mu n ng, nh ng con ng i áng làm ng i.

☞ *GH 37c: Ph n các ch ch n có ch c thánh, các ngài ph i nhìn nh n và nâng cao ph m giá và trách nhi m c a giáo dân trong Giáo h i, các ngài nên s n sàng ch p nh n nh ng ý ki n khôn ngoan c a h , tin c n giao cho h nh ng công tác h ph c v Giáo h i, cho h t do và quy n h n hành ng; h n n a, các ngài c ng nên khuy n khích h t m l y trách nhi m. V i tình cha con, các ngài hấy c n th n xem xét, trong Chúa Kitô, nh ng k ho ch, th nh c u và khát v ng c a h . àng khác, các ch ch n ph i nhìn nh n và tôn tr ng s t do chính áng c a m i ng i trong lãnh v c tr n th .*

(Xem thêm: *GH 30a; LM 6b, 9b; TG 21d*).

593. Th t là khó: Nh ng con ph i quy t tâm giúp cho ng i khác:

- Bi t vùng d y.
- Bi t suy t .
- Bi t chi n u.
- Bi t ch ng l i ý con khi c n.

Con s h nh phúc th t vì anh em th ng ti n v i con.

☞ *3Ga 4: Không có gì làm tôi vui s ng b ng khi nghe bi t con cái tôi s ng s th t.*

(Xem thêm: *2Ga 4*).

594. Nguyên t l c là khám phá l n lao và hñanh d i n cho th i i ta.

Ít ng i s d ng nó vào m c ích hoà bình, phát tri n.

Càng ít ng i bi t chiêm ng ng, ca ng i quy n n ng c a Thiên Chúa.

Nh ng nh i u ng i chi m l y món quà c a Cha trên tr i, ch t o khí gi i ngày càng kinh kh ng gi t ch t anh em.

☞ *MV 81c: C n ph i tuyên b m t l n n a: cu c thi ua vñ trang là m t tai h a h t s c tr m tr ng cho nhân lo i và xúc ph m n ng i nghèo m t cách không th tha th c. Và ph i h t s c s r ng cu c thi ua vñ trang, n u v n còn t i p di n, m t ngày nào ó, s gây ra m i tai h a do nh ng ph ng th ã c nó chu n b s n*

(Xem thêm: *MV 36c, 80*).

595. M t i u s nh c l n lao con ng i làm cho Thiên Chúa là l m d ng các món quà Ngài ban vào nh ng m c ích b t công, t y tr i, vào nh ng vi c huynh t ng tàn kh ng khi p.

596. Không ph i v tr h t ch , nh ng lòng ng i quá ch t h p! Không ph i h t th t n, nh ng loài ng i ch c v nu t nhau h n thú d .

☞ *Gl 5,13-15: Th a anh em, anh em ã c g i h ng t do. Có i u là ng l i d ng t do s ng theo tính xác th t, nh ng hấy l y c m n mà ph c v l n nhau. Vì t t c L Lu t c nê n tr n trong i u r n duy nh t này là:*

Người phỉ yêu người thân của nhau chính mình. Nhờ người anh em của nhau, anh em hãy coi chừng, anh em tiêu diệt lẫn nhau! (Xem thêm: Mc 8,2-3).

☞ *MV 83a: xây dựng hòa bình, tránh chiến tranh để không có nạn đói và lạm dụng con người khác. Vì con người là loài tham lam, ích kỷ, khinh bỉ, và không có lòng nhân ái. Vì con người là kẻ thù của nhau, cho nên dù không có chiến tranh tàn khốc, thì giây phút không ngưng bối rối tranh chấp giữa con người với nhau và những bối rối làm xáo trộn.*

(Xem thêm: MV 8be, 25c, 78b, 82bc).

597. Bất dinh thuyết về hòn hán Sahel, sóng thần Bangladesh, bão ngập Nam M, những hòn đảo tìm thấy «Chúa Giêsu bao nhiêu mang», kề bên con, dì mái nhà con, bên kia vách tảng con.

Những nỗ lực yêu thương của nhân loại đã ráo cắn,
Những sóng thần và lũ lụt kinh hoàng cao,
Thì ai đãтивong không còn xa!

☞ *MV 27b: Thời nay, chúng ta có bão nhiệt đới phỉ trênen ngập lấn của biển, cát bồi ngập i nào và tích cự giúp khi họ có thể là mìn tảng già lão bẩm i ngập i bồi i, họ có mìn công nhân ngoi quay cát khinh bẩm t cách bồi công, họ có mìn tảng i lù vong, hay mìn a bé sinh ra do mìn tinh duyên bồi hòn pháp chia au khát cách bồi công vì tì lì mìn không phím, họ có mìn tảng i ói nang kêu gót lùng tâm chúng ta, làm vang lì lì cậy Chúa: «Bao nhiêu lòn các ngài i làm nhung việc cho mìn trong nhung ngài i hèn mìn là anh em Ta đây, tì là các ngài i làm cho Ta vây» (Mt 25,40).*

(Xem thêm: MV 69a, 78b, 88a; LM 6c; T 31e).

598. Nhân loại hành động vì mảnh đất của nguyên tinh, vì công đồng của đức tin, vì sự tàn phá của hoàтиnh, vì phi thuyễn lên trên các hành tinh: thời iếc a «không ngôbiển»!

Hành động này có thể làm cho thời gian ra bối rối, nubim cát tiêu phát triển và quên Thiên Chúa, «ngày trở thành trái đất, muôn vật hình và vô hình».

☞ *IGa 2,17: Thời gian đang qua đi, cùng với điều cay ngạt của nó. Còn ai thi hành ý muốn của Thiên Chúa thì tìn tì mãi mãi.*

☞ *MV 36c: Ngày «sắc lấp của thời tiết» có nghĩa là: các thời vụ không thường đến Thiên Chúa và con người có thể sẽ không chứng mà không có quyền nghe. Về Tạo Hoá, thì không may mắn như Thiên Chúa là không thể yên nghe lấp trống ó hòn cát lấp mìn. Thời ngày, không có Tạo Hoá, thời vụ tìu tiêu tan. Ngoài ra mỗi tín hữu, dù thường tôn giáo nào tin vào, cũng luôn nghe tiếng Thiên Chúa và thấy Ngài hiện diện qua tiếng nói của thời vụ. Lính, quên mìn Thiên Chúa, mỗi thời vụ thường nêu mìn tì.*

(Xem thêm: GH 36b; GM 12b; T 4c, 7bc).

599. i h a khōng ph i ch là ói khát, kh n kh c a các dân t c nghèò khό.

i h a chính là s vō ý th c c a các dân t c no nē và bóc l t.

☞ MV 88a: Ph i tránh g ng mù c a m t s qu c gia mà a s dân chúng th ng mang danh Kitô h u, ang th n nhiên h ng th quá nhi u c a c i trong lúc nhi u qu c gia khác s ng thi u th n cùng c c, b ói khát b nh t t và m i th b t h nh dày vò. Tình th n khó nghèò và bác ái m i là vinh d và d u ch ng c a Giáo h i Chúa Kitô.

(Xem thêm: MV 9b, 66a, 85c).

600. «Phát tri n là danh hi u m i c a hoà bình» (Phaolô VI).

☞ MV 78a: Hoà bình khōng h n là v ng bóng chi n tranh, c ng khōng ch c gi n l c vào s quân bình gi a các l c l ng i ph ng, c ng khōng phát xu t do m t n n cai tr c tài, nh ng theo úng nh ngh a thì hoà bình là «công trình c a công b ng» (Is 32,7). Hoà bình là k t q a c a m t tr t t ā c chính Thiên Chúa, ng Sáng l p, ghi kh c vào xă h i loài ng i và ph i nh nh ng ng i luôn luôn khao khát m t n n công b ng hoàn h o h n th hi n ra trong hành ng.

(Xem thêm: MV 77a, 78b, 82b, 83).

601. Bao lâu các qu c gia m mang ch a b m t ph n tr m l i t c giúp các dân nghèò phát tri n;

Bao lâu hai m i ph n tr m dân giàu trên th gi i còn chi m h t tám m i ph n tr m tài nguyên c a nhân lo i,

Thì hi m h a th chi n nguyên t khōng th tránh c.

☞ MV 85b: Các qu c gia ti n b ph i giúp các qu c gia ang phát tri n nh ng vì n tr khόc nhau d i hình th c t ng ph m, cho vay ho c u t tài chánh. M t bên ph i vi n tr cách qu ng i ch khōng vì tham lam, c ng nh bên kia ph i nh n v i t t c công minh.

(Xem thêm: MV 69a, 83, 86c).

602. V ch k ho ch và th c hi n vi n tr phát tri n b t v l i có tri n v ng mang l i hoà bình h n là các cu c h i ngh ch v khí h ch tâm, th ng nh kinh t ... Phí gi , phí c a, ch ng ai tin ai!

603. Con ph i là «Tông phát tri n» nh c Phaolô VI ā kêu g i. Chính ngài ā là v «Giáo Hoàng l hành vì phát tri n và hoà bình».

☞ MV 65c: Ng i công dân nēn nh r ng, b n ph n và quy n l i c a mình là tùy kh n ng mà óng góp vào vi c phát tri n th c s c ng oàn mình.

(Xem thêm: MV 82c; TG 12b).

604. Nói cách c th , phát tri n là th c hi n Chúc Th c a Chúa Giēsu trên trái t: m i ng i yêu th ng nhau, giúp nhau, san s v i nhau trong tình huynh ph c p.

☞ Ga 13,34: Th y ban cho anh em m t i u r n m i là anh em hāy yêu th ng nhau; anh em hāy yêu th ng nhau nh Th y ā yêu th ng anh em.

(Xem thêm: Cv 2,44; 4,32.34).

﴿ MV 78cd: Phát sinh tìn yêu tha nhân, hoà bình trung gian là hình nh và là kỉ t
quốc a c a hoà bình Chúa Kitô, hoà bình do c Chúa Cha mà n. Vì chính
Chúa Con Nh p Th là thái tìn hoà bình ã dùng th p giá Ng i gi i hoà
m i ng i v i Thiên Chúa; Ng i ã tái l p s hi p nh t m i ng i thành m t
dân t c và m t thân th . Ng i ã h y di t h n thù trong chính xác th Ng i,
và sau khi ã kh i hoàn ph c sinh, Ng i ã tràn Thánh Th n tình yêu y
lòng con ng i.

Do ó, trong khi «th c thi chân lý trong bác ái» (Ep 4,15), m i Kitô h u c
kh n thi t kêu m i hãy k t hi p v i nh ng ng i th c s yêu chu ng hoà bình
c u kh n và thi t l p hoà bình.

(Xem thêm: MV 21b).

26. Đ N THÂN

M c d n thân:
«Thí m ng» nh Chúa Giêsu

605. Con ng ngh d n thân là lao mình vào nh ng ho t ng h ng say náo nhi t.

Con hãy hi u ngh a d n thân sâu h n: «Theo g ng Chúa, yêu th ng n m c quên mình vì ng i khác, hi n mình hoàn toàn nh ng không, hi p nh t v i k khác, h u h c phong công vi c Chúa n i h c thành công.

☞ Cl 2,1-2: Qu th , tôi mu n anh em bi t tôi ph i chi n u gay go th nào vì anh em, vì nh ng ng i Lao- i-ki-a, và vì bao ng i khác ch a th y tôi t n m t; nh v y là h c ph n kh i trong tâm h n, và nh c liên k t ch t ch v i nhau trong tình th ng, h t t i s thông hi u phong phú và y , khi n h nh n bi t m u nhi m c a Thiên Chúa, t c là c Kitô.

(Xem thêm: 2Cr 12,15; Pl 1,23-26; 1Tx 2,7-8.11-12).

☞ MV 38a: i v i nh ng ai tin vào tình yêu Thiên Chúa, Ng i cho h xác tín r ng con ng tình yêu m r ng cho t t c m i ng i và n l c thi t l p tình huynh i ng không bao gi lu ng công. Ngôi L i c ng nh c nh cho bi t c ái y không ph i ch c th c hi n trong nh ng vi c v i, nh ng tr c h t trong nh ng hoàn c nh thông th ng c a cu c s ng. Ch u ch t cho t t c chúng ta là nh ng ng i t i l i, Ng i l y g ng sáng d y chúng ta ph i vác th p giá mà xác th t và th gian t n ng trên vai nh ng k m u tìm hoà bình và công lý.

(Xem thêm: LM 6b, 13d).

606. Con ng i ch gi ng hình nh Chúa khi hi n mình liên l nh m i Ngôi trong Thiên Chúa:

Hoàn toàn hi n dâng,
Hoàn toàn t ng quan,
Hoàn toàn yêu th ng.

607. Con ph i tr nêu «chính con» theo ý Chúa, b ng cách gi i t a hình nh Chúa trong con kh i nh ng b i b m bao ph , d b n che y. Nh nh à iêu kh c c d a t ng á nét m t kính ái c a Chúa t hi n d n d n.

☞ MV 22a: M u n h i m v con ng i ch th c s c sáng t trong m u n h i m Ngôi L i nh p th . B i vì A am con ng i u tiên ã là hình bóng c a A am s n, là Chúa Kitô. Chúa Kitô, A am m i, trong khi m c kh i v Chúa Cha và tình yêu c a Ngài, ã cho con ng i bi t rõ v chính con ng i và t cho h bi t chính thiên ch c r t cao c c a h .

(Xem thêm: MV 12bc, 24c; TG 8).

608. Khi con giúp k khát quên b n thân hi n mìn, con giúp h làm hình nh Chúa hi n t n i h .

609. Chính lúc hi n mìn, con t p bi t hi n mìn.

Vì nói hi n mìn d , th c s hi n mìn khó; gi ng khuyên hi n mìn dài, tình nguy n hi n mìn ng n; hô hào hi n mìn ông, b n hi n mìn hi m.

610. M i d p hi n mìn trong ngày không ph i là m t kh au, m t mát, nh ng là m t ngh c a Chúa con c l n lên.

☞ Ga 12,24: *Th y b o th t anh em, n u h t lúa gieo vào lòng t mà không ch t i, thì nó v n tr tr i m t mìn; còn n u ch t i, nó m i sinh c nhi u h t khác.*

(Xem thêm: 1Cr 15,36).

611. Con ph i hi n di n trên ng hy v ng dâng hi n và m i g i k khát dâng hi n, ó là cách con ph c v h t t p h n c : con giúp h nén gi ng hình nh Thiên Chúa trong c Kitô.

☞ TG 12d: *Các môn không tìm ti n b và th nh v ng thu n v t ch t cho con ng i, nh ng là nâng cao nhân ph m và s hi p nh t huynh , b ng cách d y nh ng chân lý tôn giáo và luân lý mà Chúa Kitô ã soi sáng b ng ánh sáng c a Ng i, và nh th , d n d n h m r ng con ng hoàn h o h n d n v Thiên Chúa. Nh v y con ng i c tr giúp t t i ph n r i, nh yêu m n Thiên Chúa và c n nhân; và nh v y, b t u to sáng m u nh i m Chúa Kitô, trong Ng i xu t hi n con ng i m i ã t o d ng theo hình nh Thiên Chúa, và trong Ng i tình th ng c a Thiên Chúa c bi u l .*

(Xem thêm: MV 22d, 24c).

612. « ây là b ng ch ng ta bi t c lòng m n: là ng y ã thí m ng mìn vì ta. Và ta, ta c ng ph i thí m ng mìn vì anh em» (1Ga 3,16).

Con h i Cha: « âu là m c d n thân?» Hãy làm nh Chúa Giêsu: «Thí m ng». N u con tuyên b rùm beng, ho t ng kh i kh i, s ng o lè phè, con s c c, s nghèo, s tù, s ch t... N u con d n th n l i: «C u vi n cho ng i th ng tr n», thì thôi nên d p ti m. ó là «d n thân trá hình», «d n thân th ng mãi».

☞ Ga 10,11: *Tôi chính là M c T nhân lành. M c T nhân lành hy sinh m ng s ng mìn cho oàn chiên.*

(Xem thêm: Ga 15,13; Pl 2,30; ITx 2,7-8).

613. Con không mu n làm m t mìn, con mu n làm cho ng i khát c ng bi t làm, Con không mu n dâng hi n m t mìn, con mu n ng i khát c ng dâng hi n, Con không mu n t o c m tình cho cá nhân con, con thúc y ng i khát m r ng vòng tình c m n anh em nh m t hòn á tung xu ng n c c g n sóng tràn ra mãi. lôi kéo h ra kh i chính mìn, và tr nén con ng i nh ý Chúa mu n t i i.

614. T i sao con c m th y i mìn l c lồng, d dang? T i sao con th y con ang xao xuy n; ng t ng t?

Vì con ch a ánh tan mây mù dày c ang che khu t hình nh Chúa trong con.

615. Nh ng ng i khác quanh con, c nhân lo i au th ng, kh p kh nh trên ng m t mù...

i con ph i là hi n dâng,
b t nh p c u hy v ng,
a h n v i Chúa là cùng ích, là tình yêu, là t t c .

Bên Chúa, nhân lo i không còn ai xa l , nh ng t t c là anh em con.

☞ *I Cr 9,19: Tôi là m t ng i t do, không l thu c vào ai, nh ng tôi ã tr thành nô l c a m i ng i, h u chinh ph c thêm c nhi u ng i.*

(Xem thêm: *Rm 6,13*).

☞ *TG 12a: S hi n dì n c a các Kitô h u gi a các nhóm ng i ph i c tác ng b ng chính tình bác ái mà Thiên Chúa ã yêu chúng ta và mu n chúng ta c ng th ng yêu nhau b ng tình bác ái ó. Bác ái Kitô giáo th c s lan tràn t i m i ng i không phân bi t ch ng t c, hoàn c nh xã h i hay tôn giáo, bác ái không c u mong m t l i ích hay m t s tri ân nào nh Thiên Chúa ã yêu chúng ta b ng m t tình yêu vô v l i, thì các tín h u c ng ph i l y tình bác ái mà l ng cho con ng i, b ng cách yêu m n h v i cùng m t ý h ng nh khi Chúa tìm ki m con ng i.*

(Xem thêm: *GH 10a; MV 92cd; NK 1b*).

616. Có ng i nh m m t ngo nh m t kh i nhìn, có ng i b t tai gi i c ng nghe. Nh ng s th t v n là s th t. Con hãy nhìn rõ, nghe k , h c v i th c t , h c v i ng i khác. Th c t là bài h c, ng i anh em là th y con.

☞ *Mt 13,15a: Lòng dân này ã ra chai á: chúng ã b t tai nh m m t, k o m t chúng th y, tai chúng nghe.*

617. Các nhà xã h i h c, tâm lý h c, phân tích theo chuyên môn, làm nh i u th ng kê công phu.

Con ng xem th ng nh ng công trình khoa h c y, nh ng con hãy ti p thu các câu h i h nêu ra và c v i ôi m t c tin.

618. Con g p tr m ngàn thanh thi u niên, lây l t trên ng, không l i thoát. H bàn tán b t t n v m ng xây d ng m t xã h i m i, m t con ng i m i, nh ng h ã g p xì-ke, b o ng, tr y l c, d i trú, chán n n... H c n con, h kêu con: ti ng kêu c a ng i ch t u i, ti ng van c a ng i ng p th .

☞ *GD L i m u c: M c dù ã có nh i u n l c l n lao em l i nh ng l i ích v ph ng di n giáo d c cho m i ng i, nh ng v n cùn r t nh i u tr em và thanh thi u niên ch a c h ng s hu n luy n c n b n và bi t bao ng i khác v n cùn thi u m t n n giáo d c thích h p phát huy chân lý và bác ái.*

(Xem thêm: *MV 7a; LM 6c; T 12*).

619. ây là m y h ng d n thân con nêu bi t:

Có ng i sau m t th i gian v y vùng d n thân, âm ra hoài nghi giá tr cu c u tranh, r i rút lui v nh à th , tìm ngu n an i, «s b quên Chúa, tôi không d n thân».

Có ng i «d n trân c xác l n h n» vào cu c u tranh, và r nh tay chém ch t, h buông th luônc Thiênn Chúa. Tr c h ngh r ng: « thành công r i s nh Chúa»,

sau cùng h *nói*: « ây là vi c i, tôi d n thân, Chúa không liên h , m i Chúa ng ngoài».

Có ng i không ch u ào t u kh i chi n tr ng mà c ng không ph n b i s m ng Chúa trao, h xác tín ch th ng tr n v i Chúa Kitô; vì th v i t t c tâm h n, h *nói*: «Tôi d n thân v i Chúa Kitô».

- ☞ *Dt 12,1-3: Ph n chung ta c ng n y nhân ch ng c tin nh ám mây bao quanh, chúng ta hãy c i b m i gánh n ng và t i l i ang trói bu c mình, và hãy kiên trì ch y trong cu c ua dành cho ta, m t h ng v c Giêsu là ng khai m và ki n toàn lòng tin. Chính Ng i ã kh c t ni m vui dành cho mình, mà cam ch u kh hình th p giá, ch ng n chi ô nh c, và nay ang ng bên h u ngai Thiên Chúa. Anh em hãy t ng nh ng ã cam ch u cho nh ng ng i t i l i ch ng i mình nh th , anh em kh i s n lòng n n chí.*
- ☞ *MV 43a: Công ng khuy n khích các Kitô h u, công dân c a c hai ô th , hãy n l c và trung thành chu toàn nh ng b n ph n tr n th c a h d i s h ng d n c a tinh th n Phúc âm. Th c sai l m cho nh ng ai bi t r ng chúng ta không có m t quê h ng tr ng t n tr n th nh ng ph i k i m tìm m t quê h ng h u lai, mà l i t ng r ng mình có th xao lâng các b n ph n tr n gian, nh th là không nh n th y chính c tin bu c ph i chu toàn các b n ph n ó hoàn h o h n, m i ng i tùy theo n g i c a mình. Ng c l i, c ng sai l m không kém i v i nh ng ai ngh r ng có th d n thân hoàn toàn vào các sinh ho t tr n th nh th các sinh ho t y hoàn toàn xa l v i i s ng tôn giáo, vì cho r ng i s ng tôn giáo ch h t i nh ng hành vi ph ng t và m t vài b n ph n luân lý ph i chu toàn. S phân ly gi a c tin mà h tuyên x ng và cu c s ng th ng nh t c a nhi u ng i ph i k vào s nh ng sai l m tr m tr ng nh t c a th i i chúng ta... Theo g ng Chúa Giêsu ã s ng nh m t ng i th , các Kitô h u hãy vui m ng vì có th thi hành m i sinh ho t tr n th mà ng th i có th liên k t trong m t t ng h p s ng ng duy nh t, các c g ng nhân lo i, gia ình, ngh nghi p, khoa h c hay k thu t v i các giá tr tôn giáo. D i s i u h ng t i cao c a các giá tr tôn giáo này, m i s c quy h ng v vinh quang Thiên Chúa.*

(Xem thêm: *MV 10a*).

620. Con có ph i là h ng công giáo ngoan o, s ng quanh qu n phòng thánh và ã hoá nén «n a th n, n a thánh, n a ng i» không?

Hãy theo Chúa Giêsu: Thiên Chúa th t và ng i th t n v i tr n gian.

Xin con hãy «nh p t ch» ng i l i.

- ☞ *Gc 1,27: Có lòng o c tinh tuy n và không t tr c m t Thiên Chúa Cha, là th m vi ng cô nhi qu ph lâm c nh gian truân, và gi minh cho kh i m i v t nh c a th gian.*

621. ng thiên h xây d ng th gi i này m i ngày mà con không hay bi t, không khám phá, không thao th c, không nhúng tay vào. Chúa ã c u chu c con, và t con vào th gian trong th k này, th p niêm này, môi tr ng này. t con, ch khôn ph i c c á! Khác nhau l m! ng làm «công giáo bù nhìn».

- ☞ *T 7e: Giáo dân ph i m nh n vi c canh tân tr t t tr n th nh là nhi m v riêng, và trong nhi m v ó, c h ng d n nh ánh sáng Phúc âm và theo*

tinh th n c a Giáo h i, v i bá c ái Kitô giáo thúc y, h ph i tr c ti p và c ng quy t hành ng. V i t cách là công dân, h ph i em kh n ng chuyên môn cùng v i tinh th n trách nhi m c ng tác v i các công dân khác. H ph i tìm s công chính n c Thiên Chúa m i n i và trong m i s .

(Xem thêm: MV 40b, 57a; GM 19b).

622. S ly d gi a cu c s ng o nhà th và ngoài xã h i, là g ng x u tai h i nh t trong th i i chúng ta.

☞ Gc 2,18-20: Có ng i s b o: «B n, b n có c tin; còn tôi, tôi có hành ng. B n th cho tôi th y th nào là tin mà không hành ng, còn tôi, tôi s hành ng cho b n th y th nào là tin. B n tin r ng ch có m t Thiên Chúa duy nh t. B n làm ph i. C ma qu c ng tin nh th , và chúng run s ». H i ng i u óc r ng tu ch, b n có mu n bi t r ng c tin không có hành ng là vô d ng không?

(Xem thêm: Gl 5,6).

623. M t cu c cách m ng th t s , kh d canh tân t t c , t n i sâu th m c a lòng ng i n toàn b c c u chính tr , kinh t , xã h i... c a th gi i, không th th c hi n «ngoài con ng i, ngoài Thiên Chúa», nh ng ch c th c hi n «b i con ng i, trong Chúa Kitô, v i Chúa Kitô».

Con hãy d n thân vào m t tr n cách m ng th gi i y.

☞ Ep 1,10: ó là a th i gian t i h i viên mãn là quy t muôn loài trong tr i t d i quy n m t th lanh là c Kitô.

624. Lâu nay cha th y con i k bên Chúa mà không th y Chúa, không g p Chúa, không suy t v i Chúa, không i tho i v i Chúa, không hành ng v i Chúa.

Con không an vui trong tâm h n, và d n thân m t mình, ngoài Chúa. Con ā m i Chúa lui v nhà th !

625. Ng i Kitô h u d n thân khác v i ng i ngoài vì nhìn m c ích và ph ng ti n v i cái nhìn c a c tin:

M c ích: Vì Chúa Kitô, con m n Chúa trong anh em.

Ph ng ti n: Hãy nh r ng, qua các t ch c, các c c u, con nh m «con ng i» h p tác chân thành, ch không «gi t giây» h , yêu th ng ch không thù ghét, không v l i, không làm lo n.

☞ MV 27a: M i ng i u ph i coi ng i ng lo i không tr m t ai nh «cái tôi th hai», cho nên tr c h t ph i quan tâm n s s ng c a h và quan tâm n nh ng ph ng ti n c n thi t giúp h s ng m t i s ng x ng áng, ch ng b t ch c ng i giàu có kia ā không s n sóc g i t i Lagiarô b t h nh.

(Xem thêm: MV 26c, 63a, 64, 67c; T 4c, 8e).

626. Con ph i ch n cách d n thân, c n c vào kh n ng c a con, nhu c u c a anh em, môi tr ng con ang l n l i.

Con không làm c t t c , nh ng làm t t c nh ng g i con làm c, vì làm v i « c tin».

- ☞ Gl 5,6: Trong c Kitô Giêsu, c t bì hay không c t bì u không có giá tr , ch có c tin hành ng nh c ái.
- ☞ HN 23b: c tin vào Chúa Kitô làm tr sinh nh ng l i khen và c m t vì các n lanh ā lanh c do Chúa ban; thêm vào ó là ý th c m nh m v c công bình và tình yêu chân thành i v i tha nhân. c tin s ng ng y c ng phát sinh nhi u t ch c nh m xoa d u s cùng kh tinh th n và th xác, giáo d c tu i tr , c i ti n nh ng hoàn c nh xā h i và cu c s ng thành nhân o h n và c ng c n n hoà bình th gi i.

(Xem thêm: GH 48b; DT 2e; T 4bc).

627. Tông o c c ng là m t l i d n thân, nh ng các ho t ng r t áng khen y, không mi n cho con kh i d n thân ph c v anh em trong các vi c tr n th , n i mà Chúa Quan Phòng t con.

- ☞ Gc 2,15-16: Gi nh có ng i anh em hay ch em không có áo che thân và không c a n h ng ngày, mà có ai trong anh em l i nói v i h : «Hãy i bình an, m c cho m và n cho no», nh ng l i không cho h nh ng th thân xác h ang c n, thì nào có ích l i gì?

(Xem thêm: 2Cr 12,14-15).

628. S ng c tin, con s nhìn ôi m t Chúa Giêsu, con s th y chi u kích i i trong các bi n c .

- ☞ Dt 11,1: c tin là b o m cho nh ng i u ta hy v ng, là b ng ch ng cho nh ng i u ta không th y.

(Xem thêm: Rm 8,5.14).

- ☞ MV 11a: Dân Thiên Chúa, nh c tin mà tin r ng mình c Thánh Th n Thiên Chúa là ng bao ph m t t h ng d n, c g ng nh n nh âu là nh ng d u ch th c v s hi n di n ho c ý nh c a Thiên Chúa trong m i bì n c , m i yêu sách và c v ng mà h d ph n v i nh ng ng i ng th i. Th c v y, c tin l y ánh sáng m i mà chi u soi m i s và bi u l ý nh c a Thiên Chúa v thiên ch c toàn v n c a con ng i và do ó h ng d n lý trí t i nh ng gi i quy t hoàn toàn nhân b n.

(Xem thêm: T 4bc, 31d).

629. Khi theo dõi tin t c, con ph i nhìn thâu qua con ng i và l ch s và xác trín: « ây là tin t c c a N c Tr i»; r i sau khi x p báo l i, t t Ra iô, Tivi, con s c u nguy n s t s ng.

630. Sau nh ng hàng ch trên m t báo, trong nh ng hình nh trên truy n hình, qua nh ng tin t c c a lán sóng i n, con khám phá giá tr Phúc âm trong nh ng bi n c , con vui m ng và hy v ng, tr c nh ng thu n l i c ng nh lo âu và s u kh , tr c nh ng tr ng i cho b c ti n c a Dân Chúa trên ng v t h a.

631. Chúng ta th ng phân bi t o và i, h n và xác, nh ng các y u t y không th tách r i nhau c:

Ch có m t cu c s ng,
Ch có m t l ch s ,
o i, h n xác u liên h m t thi t.

- ☞ Gc 2,26: M t thân xác không h i th là m t xác ch t, c ng v y, c tin không có hành ng là c tin ch t.
632. Bí quy t c xuyên qua các bi n c là l y Phúc âm nuôi tâm h n con; s thông hi p liên l v i Chúa Giêsu s cho con có tinh th n c a Ngài: Chúa nhìn tr n gian th nào?» c Chúa Cha ã yêu tr n gian n n i sai Con M t Ngài xu ng c u tr n gian» (x. Ga 3,16).
- ☞ T 4a: i s ng k t hi p m t thi t v i Chúa Kitô trong Giáo h i c nuôi d ng b ng s phù giúp thiêng liêng chung cho m i tín h u, nh t là b ng vi c tham d tích c c vào Ph ng v . Ng i giáo dân ph i làm th nào nh nh ng ph ng ti n y mà chu toàn nhi m v tr n th trong nh ng hoàn c nh th ng xuyên c a cu c s ng mà v n không tách i s ng minh kh i s k t hi p v i Chúa Kitô, nh ng càng k t hi p m t thi t h n chính khi thi hành công vi c c a minh theo ý Thiên Chúa.
- (Xem thêm: MV 4a; T 4c).
633. M i giây phút, con ang th c hi n ch ng trình c a Thiên Chúa trong l ch s .
- ☞ MV 34a: i v i các tín h u, ch c ch n sinh ho t cá nhân c ng nh t p th c a nhân lo i, ho c n l c v i c a con ng i v t v qua các th k nh m c i thi n hoàn c nh sinh s ng, t nó v n phù h p v i ý nh c a Thiên Chúa. Th c v y, c t o d ng gi ng hình nh Thiên Chúa, con ng i ã nh n m nh l nh chinh ph c trái t cùng t t c nh ng gì ch a ng trong ó, cai qu n v tr trong công bình và thánh thi n và khi nhìn nh n Thiên Chúa là ng t o d ng m i loài, h quy h ng v Ng i chính b n thân minh c ng nh muôn v t: nh th , khi con ng i chinh ph c t t c thì danh Chúa c tôn vinh kh p a c u.
- (Xem thêm: MV 67b; LM 5a).

☞ + ☞

27. CANH TÂN

Chu n b 1 Hi n xu ng m i trong H i thánh

634. Canh tân là tr v ngu n.

Công th c canh tân:

Làm cho ng i công giáo tr l i o Công giáo.

Làm cho ng i Kitô h u tr l i v i Chúa Kitô.

M i nghe, con ng c nhiên, nh ng ng m ngh l i, con s th y úng nh v y.

M t câu nói c a Gandhi nhi u l n khi n ta suy ngh : «Tôi m n Chúa Kitô, nh ng tôi khôn yêu ng i Kitô h u, vì h khôn gi ng Chúa Kitô».

635. Canh tân không ph i ch i n c mā bên ngoài, i m t s nghi th c cho «ngo n m c», i tên các y ban cho «kêu» h n, p c c u c , d ng nê m t s t ch c m i, h i ngh , tuyên ngôn...

Thánh Phaolô nói rõ: «Anh em hãy c i b ki u s ng x a kia, con ng i c ā ra h h t buông theo nh ng am mê l m l c. Hãy Th n Khí canh tân i m i anh em u t n trí khôn. Hãy m c l y ng i m i ā c t o d ng nê n theo Thiên Chúa, tr ng công chính và thánh thi n b t ngu n trong s th t» (Ep 4,22-24).

☞ *ICr 5,7: Anh em hãy lo i b men c tr thành b t m i, vì anh em là bánh không men. Qu v y, c Kitô ā ch u hi n t làm chiên l V t Qua c a chúng ta.*

(Xem thêm: 2Cr 5,17; Cl 3,9-10).

☞ *HN 4b: T t c m i ng i công giáo ph i h ng n s hoàn thi n Kitô giáo, m i ng i ph i tùy theo hoàn c nh c a mình mà c g ng làm cho Giáo h i, ang mang trên mình s khiêm t n và hy sinh c a Chúa Kitô, m i ngày m t thêm trong s ch và m i m , cho t i khi Chúa Kitô cho trình d i n tr c m t mình Giáo h i vinh quang không m t v t , nét nh n.*

(Xem thêm: GH 7e; MV 21e; DT 2b; HN 7a).

636. Ng i ta th ng b o: H i thánh ù l , c x a, n ng n c c u, nê n khôn l g i ph i có kh ng ho ng.

Không úng v y âu. Con ng la làng và l i cho H i thánh mi n cho con xét mình và suy ngh . H i thánh là toàn th dân Chúa, trong ó có con.

ây là nguyên do kh ng ho ng:

1. H giá vi c c u nguy n.
2. Không có tinh th n siê u nhiên, c ng nói c ng ngh nh k kh ác.
3. Không ch p nh n s iên d i c a Thánh giá.

☞ *HN 4b: M i ng i hăy ki m i m coi mình có trung thành v i ý mu n c a Chúa Kitô v Giáo h i ch a, r i h ng hái ti n hành vi c canh tân c ng nh c i t Giáo h i úng nh b n ph n òi h i.*

(Xem thêm: *GH 7e, 15; MV 43b; DT 2b*).

637. Nói n canh tân, ng i ta ā hao t n bao nhiêu gi y m c vi t tài «tr v ngu n».

Nói th a r i, con hăy làm!

Các Kitô h u t u ā làm gì?

H ā b ánh ng mănh li t b i «Chúc th yêu th ng» c a Chúa Giêsu, còn t i rói trong con tim h .

«Cu c cách m ng tình th ng» y ā canh tân c th gi i La-hy, bi n i nót ng c r , ā l t xác con ng i c , thay vào ó m t m u ng i m i, m t xăh i m i.

☞ *Cv 4,32-33: Các tín h u th i b y gi ông o, mà ch có m t lòng m t ý. Không m t ai coi b t c cái gì mình có là c a riêng, nh ng i v i h , m i s u là c a chung. Nh quy n n ng m nh m Thiên Chúa ban, các Tông làm ch ng Chúa Giêsu ā s ng l i. Và Thiên Chúa ban cho t t c các ông d i dào ân s ng.*

(Xem thêm: *Cv 2,44-47*).

☞ *HN 7a: Không th có phong trào hi p nh t chính danh mà không có s hoán c i tâm h n. Th t v y, nh ng c v ng hi p nh t b t ngu n và chín mu i nh s i m i tâm h n, t b chính mình và bác ái m t cách h t s c qu ng i. Vì th , ph i nguy n xin Chúa Thánh Th n ban cho chúng ta n thành th t quên mình, khiêm nh ng và hi n hoà trong khi ph c v , qu ng i trong tình huynh i v i tha nhân.*

(Xem thêm: *GH 7e, 15; DT 2a*).

638. Tình yêu nhân lo i gi i h n vào m t nhóm ng i, tình yêu th n linh ón ti p m i ng i.

Tình yêu nhân lo i áp tr sau, tình yêu th n linh tình nguy n i tr c.

Tình yêu nhân lo i kéo riêng v mình, tình yêu th n linh h p nh t v i k khác.

Tình yêu nhân lo i ch ph n nào ng n con ng i, tình yêu th n linh bi n i c con ng i.

M t khi con ng i c bi n i, xăh i s bi n i, lu t l s bi n i, liên l c gi a ng i v i ng i s bi n i: canh tân toàn di n.

☞ *ICr 13,4-7: c m n thì nh n nh c, hi n h u, không ghen t ng, không vênh vang, không t c, không làm i u b t chính, không tìm t l i, không nóng gi n, không nuôi h n thù, không m ng khi th y s gian ác, nh ng vui khi th y i u chân th t. c m n tha th t t c , tin t ng t t c , hy v ng t t c , ch u ng t t c .*

☞ *HN 4e: C n thành th t và chú ý cân nh c nh ng gì ph i canh tân và th c hi n trong chính Gia ình công giáo i s ng c a Giáo h i là ch ng nhân trung thành và rõ r th n v giáo lý và nh ng nh ch do Chúa Kitô truy n l i qua các Thánh Tông .*

(Xem thêm: *GH 8c, 15; MV 21e, 43b, 77a; LM 1,12d; TL i m u; HN 4b,6*).

639. Con hãy v t n ngu n là Thiên Chúa canh tân. Thánh kinh nói v Thiên Chúa làm sao?

Thánh Gioan nh ngh a: «Thiên Chúa là tình yêu» (1Ga 4,8).

Chúa Giêsu nói: «Ta và Cha Ta là m t» (Ga 10,30).

Chúa mu n con canh tân nh ý Chúa: «Nh Ta ā yêu m n các con, các con hãy yêu m n nhau» (Ga 13,34). « h t th y chúng nên m t, c ng nh , l y Cha, Cha trong con và con trong Cha» (Ga 17,21).

☞ *HN 7c: H t m i Kitô h u h ây nh luôn là càng c g ng s ng trong s ch h n theo Phúc âm, thì càng c vō và th c hi n s hi p nh t các Kitô h u cách h u hi u h n. Càng k thi p m t thi t v i Chúa Cha, Chúa Con và Chúa Thánh Th n thì h càng d dàng th t ch t tình t ng thân t ng ái v i nhau h n.*

(Xem thêm: MV 21e, 38a; LM 9c; TG 15b).

640. Ph i canh tân bao lâu?

- Ph i luôn luôn kh i s l i,
- Ph i luôn luôn tu ch nh thêm.

Con ng an ngh , bao lâu hôm nay con ch a ti nh n hôm qua m t b c trong s hi p nh t v i Chúa.

Con ph i inh minh r ng, d ng l i là kh i s th t lùi xu ng d c, kh i s thoái hoá.

☞ *Rm 6,4: Vì c đâm vào trong cái ch t c a Ng i, chúng ta ā cùng c mai táng v i Ng i. B i th , c ng nh Ng i ā c s ng l i t cõi ch t nh quy n n ng vinh hi n c a Chúa Cha, thì chúng ta c ng c s ng m t i s ng m i.*

(Xem thêm: ITx 4,1).

☞ *MV 37b: M t cu c chi n cam go ch ng l i quy n l c bóng t i ti p di n su t trong l ch s nhân lo i, kh i u t khi th gi i khai nguyên và s kéo dài n ngày cu i cùng nh l i Chúa phán. D n thân vào cu c chi n này, con ng i ph i luôn luôn chi n u g n bó v i s thi n và ch tìm c s th ng nh t trong chính mình sau khi h t s c c g ng v i s tr giúp c a n Chúa.*

(Xem thêm: GH 7g, 8c; MV 13b, 21e).

641. Con h i ph i canh tân b n thân con n m c n nào? Cha mu n con canh tân n m c sung mãn c a Chúa Kitô theo tinh th n Thánh Phaolô, ngh a là n khôn th thêm gì vào trong con, và c ng khôn th l y b t g i c a con c, mà s gi i c a con là chính Chúa Giêsu.

☞ *Ep 4,13: Cho n khi t t c chúng ta t t i s hi p nh t trong c tin và trong s nh n bi t Con Thiên Chúa, t i tình tr ng con ng i tr ng thành, t i t m vóc viễn mãn c a c Kitô.*

(Xem thêm: Rm 12,2).

642. Con ph i canh tân t m h n sao cho qu ng i n s i v i Chúa: «Chúa mu n g i, con c ng cho h t», và ng quên i m th hai: «Chúa cho g i con c ng nh n h t».

☞ *Ga 17,10: T t c nh ng g i c a con u là c a Cha, t t c nh ng g i c a Cha u là c a con; và con c tôn vinh n i h .*

(Xem thêm: *Lc 15,31*).

643. Khi con t b nh, cha m ti p máu chuy n sang cho con, i m i con, làm cho con s ng l i t i t n h ng hào h n.

Con ch canh tân c i s ng con, canh tân H i thánh, n u con liên l chuy n máu Chúa vào huy t qu n, vào tim con, thay th máu x u c a con.

☞ *Ga 6,57: Nh Chúa Cha là ng h ng s ng ā sai tōi, và tōi s ng nh Chúa Cha th nào, thì k n tōi, c ng s nh tōi mà c s ng nh v y.*

(Xem thêm: *Ga 15,5-6*).

644. M i ngày báo chí ch y b ng tít l n nh ng câu chuy n gi t gân, nh ng bi n c bùng n gi a loài ng i.

Con ph i hi n di n, ph i h i h p thao th c v i nhân lo i.

Nh ng th i tri u y thúc y con xây d ng m t xã h i m i mà báo chí không s n tin n i: «Xây d ng n c Thiên Chúa, ngay t tr n gian, v i ph ng ti n c a tr n gian».

☞ *MV 30a: Hoàn c nh bi n i sâu r ng và nhanh chóng òi h i c p bách d ng ai ch tr ng m t th luân lý duy cá nhân mà không l u tâm ho c không màng chi t i di n ti n th i cu c. B n ph n công bình và bác ái c chu toàn m i ngày m t h n là do m i ng i bi t, tùy theo nh ng kh n ng c a mình và nhu c u c a k khác mà m u ích chung, b ng cách c vō và tr giúp nh ng nh ch công hay t nh m c i thi n nh ng i u ki n s ng c a con ng i.*

(Xem thêm: *MV 4a, 21cde; LM 3*).

645. Th k nào c ng có nh ng «bi n c Phúc âm» v i nh ng ng i Chúa Quan Phòng, ban cho th gi i, cho l ch s : Bênê itô, Augustinô, Phanxicô, Bênê ô, Vincentê, Têrêxa Hải ng... V à m i l n nh v y các ngài l i khám phá m t khiá c nh m i m , th i m t lu ng sinh khí m i c a Phúc âm áp l i òi h i c a th i i.

646. M i ngày «Phúc âm hoá l i» trí óc và qu tim con, b ng cách c, suy ng m, say s a u ng l y l i h ng s ng, t t Phúc âm th m nhu n sâu xa vào m i t bào, m i th th t c a con. ó là canh tân, cách m ng ch c ch n nh t.

☞ *Mt 7,24-25: V y ai nghe nh ng l i Th y nói ây mà em ra th c hành, thì ví c nh ng i khôn xây nhà trên á. Dù m a sa, n c cu n, hay bão táp p vào, nhà y c ng không s p , vì ā xây trên n n á.*

☞ *T 8b: Các ch ng sinh ph i h c s ng theo Phúc âm, ng v ng trong c Tin, C y, M n trong vi c trau d i các nhân c y, h c th cho b n thân m t tinh th n c u nguy n, h c ng c b o v n thiên tri u c a h , h kiên c ng các nhân c khác và l n lên trong nhi t tâm chinh ph c m i ng i v Chúa Kitô.*

(Xem thêm: *GH 15, 21a; LM 13b; HN 7c*).

647. V i t t c n l c canh tân c a chúng ta,
V i t t c sách v , t ch c, y ban, ho t ng, hy sinh,
V i t t c con ng i, c khí, nhà máy, phi thuyền, v tinh, khoa h c...

Chúng ta s i v âu?
i chúng ta có ý ngh a gì?

Ai gi i áp c?

N u chung ta khong nhin lên Chúa, là ngu n hy v ng cho i ta luon luon m i m an vui.

☞ *Itm 4,10: Chóng ta ph i v t v , ph i chi n u, b i ā t hy v ng vào Thiên Chúa h ng s ng, ng c u m i ng i, nh t là các tín h u.*

☞ *MV 21d: M i ng i v n còn là m t câu h i ch a gi i áp cho chính mình, m t câu h i ch th y l m . B i vì có nh ng lúc, nh t là trong nh ng bi n c l n lao c a cu c s ng, khong ai có th hoàn toàn tránh c câu h i nói trên. Ch m t mình Thiên Chúa là ng kêu g i con ng i suy ngh sâu xa h n và tìm hi u khiêm t n h n m i em l i c câu gi i áp hoàn toàn và h t s c ch c ch n.*

(Xem thêm: MV 3a, 41a; T 7d; NK 1c).

648. Luôn b t u l i, luôn th ng ti n b n thân. ng v i d ng chân, an ngh n u m i ngày c a ta khong ph i là m t b c ti n lên trong s k thi p v i Thiên Chúa... Hãy bi n i con thành m t cu c leo núi.

☞ *2Cr 4,16-17: Chóng tôi không chán n n. Trái l i, dù con ng i bên ngoài c a chúng tôi có tiêu tan i, thì con ng i bên trong c a chúng tôi ngày càng i m i. Th t v y, m t chút gian truân t m th i trong hi n t i s mang l i cho chúng ta c m t kh i vinh quang vô t n, tuy t v i.*

649. K t hôm nay, t nét m t, c ch con, t s thinh l ng, hành ng con, t qu tim, tâm h n con, t l i s ng, cách ch t c a con, ph i to ra ánh sáng Chúa hi n d i n trong con, qua nh ng n i con i, và nh ng ng i con g p.

☞ *Mt 5,16: Ánh sáng c a anh em ph i chi u giải tr c m t thiên h , h th y nh ng công vi c t t p anh em làm, mà tôn vinh Cha c a anh em, ng ng trên tr i.*

650. N u ch «gi o», con ch a canh tân. Ma qu mu n u i Chúa ra kh i th gi i và lôi th gi i ra kh i Chúa.

Con ph i em Chúa n cho th gi i và a th gi i v v i Chúa.

☞ *Gc 5,19-20: Th a anh em, n u có ng i nào trong anh em l c xa chân lý và có ai a ng i y tr v , thì anh em hãy bi t r ng: k nào làm cho m t t i nhân b ng l m l c mà tr v , thì c u c linh h n y kh i ch t và che l p c muôn vần t i l i c a mình.*

(Xem thêm: 1Ga 4,3-4).

651. Vì m t lý t ng, ng i ta có th hy sinh t t c . Mu n ph c v công ích, ph c v nhân lo i th c s , m t Kitô h u, m i c ng oàn ph i s ng vì m t lý t ng: tin Thiên Chúa.

☞ *Rm 1,16-17: Tôi không h th n vì Tin M ng. Qu th , Tin M ng là s c m nh Thiên Chúa dùng c u b t c ai có lòng tin, tr c là ng i Do-thái, sau là ng i Hy-l p. Vì trong Tin M ng, s công chính c a Thiên Chúa c m c kh i, nh c tin a n c tin, nh có l i chép: Ng i công chính nh c tin s c s ng.*

(Xem thêm: Dt 11,8-10).

652. Hàng rào kiên c nh t không ph i là chí n l y, không ph i là hàng rào i n t , nh ng là «hàng rào h h ng» c a con: «Ai ch t m c ai! Ai ói kh m c ai! S p , thoái hoá c ng m c! Nh th c r i!» làm sao v t n i!

﴿ Lc 10,31-33: Tình c , có th y t t c ng i xu ng trên con ng y. Trông th y ng i này, ông tránh qua bên kia mà i. R i c ng th , m t th y Lê-vi i t i ch y, c ng th y, c ng tránh qua bên kia mà i. Nh ng m t ng i Sa-ma-ri kia i ng, t i ngang ch ng i y, c ng th y, và ch nh lòng th ng.

653. Canh tân xã h i b ng con ng i ã c canh tân trung th c theo Phúc âm. c tin s em l i m t giá tr m i cho công vi c b n ph n.

Ng i ta không bi t rõ h , không nghe h nói, nh ng ng i ta công nh n có s gì i m i, vì t nhiên th y n p s ng p h n, b u không khí ph ng ph th ng v m i l .

﴿ MV 77a: Gia ình nhân lo i d n d n hi p nh t v i nhau và ã ý th c h n v s hi p nh t c a mình m i n i, do ó công vi c mà gia ình nhân lo i ph i b t tay vào là xây d ng m t th gi i th c s nhân b n h n cho t t c m i ng i m i n i. Công vi c này ch c hoàn thành cách t t p n u t t c m i ng i u c i t o tâm h n h ng v hoà bình ích th c. Nh th , s i p Phúc âm ph h a v i nh ng khát v ng và c g ng cao c c a nhân lo i m i r c sáng lên th i i chúng ta b ng lu ng sáng m i, khi công b phúc cho nh ng ng i ki n t o hoà bình, «vì h s c g i là con Thiên Chúa» (Mt 5,9).

(Xem thêm: GH 31b; MV 41b, 58d, 73e; TG 35).

654. Không ph i b c nhanh, b c g p, nh ng b c v ng, con m i ti n ra. Không ph i hô hào thúc y cho th gi i ti n, nh ng chính con ph i kh i s ti n lên.

655. c Phaolô VI ã v ch rõ mu n canh tân th gi i ngày nay ph i lo i b :

1. Thuy t th gian hoá: ch xem h nh phúc tr n th là cùng ích, tôn th khoái l c, c a c i, quy n th ...

2. Thuy t t c hoá: không còn ch p nh n giá tr c a hy sinh, khiêm nh ng, nh n n i...

3. Thuy t chính tr hoá: ch tr ng ch có chính tr m i gi i quy t c m i v n :

Công lý, hoà bình phát tri n.

﴿ 2Pr 2,1-3: Trong dân c ng ã t ng xu t hi n nh ng ngôn s gi ; gi a anh em c ng v y, s có nh ng th y d y gi hi u, ó là nh ng k s lén lút a vào nh ng tà thuy t d n t i di t vong. Vì ch i b v Chúa T ã chu c h v , h s mau chóng chu c l y ho di t vong. Nhi u ng i s h c òi các trò dâm áng c a h , và vì h , con ng s th t s b ph báng. Vì tham lam, h dùng l i l g t g m anh em tr c l i. Án ph t h ã s n sàng t lâu, và ho di t vong ã g n k .

(Xem thêm: 2Tm 3,1-5.14-17).

﴿ MV 37cd: B i v y, Giáo h i Chúa Kitô tin t ng vào ý nh c a T o hoá, v n nhìn nh n r ng ti n b c a nhân lo i có th ph c v h nh phúc chân chính c a con ng i. Nh ng Giáo h i không th không l p l i l i sau ây c a Thánh Phaolô: « ng theo thói th tr n này» (Rm 12,2) ngh a là ng buông mình ham chu ng h danh và gian x o khi n sinh ho t con ng i v n quy h ng v ph ng s Thiên Chúa và ph c v con ng i, l i bi n thành ph ng ti n ph m t i.

V y, n u có ai h i ph i làm gì v t qua tình tr ng kh n kh y, ng i Kitô h u s tuyên x ng r ng: m i sinh ho t c a con ng i h ng ngày ang làm nguy vì kiêu ng o và lòng v k thái quá, c n c thanh t y và hoàn thi n nh th p giá và s s ng l i c a Chúa Kitô.

(Xem thêm: MV 19a, 20a, 21ab, 75e).

656. Cu c i con ch là m t chu i liên t c: gi ng , gi th c d y, gi n, gi h c, gi công s , gi lao tác, gi gi i trí, gi tivi, gi c báo. N u không có y u t g i th ng nh t i con, y u t c n thi t c nh t, thì i con th t là nhảm chán, r i r c. Y u t y là Tình yêu Thiên Chúa. i con s i m i h n. T t c ho t ng c a con t ây là nh ng nét bi u l ch ng tích c a Thiên Chúa trong con.

☞ Gl 2,20b: H i n nay tôi s ng ki p phàm nhân trong ni m tin vào Con Thiên Chúa, ng ā yêu m n tôi và hi n m ng vì tôi.

(Xem thêm: Ga 4,34).

☞ LM 14ab: Các Linh m c có th ki n t o s th ng nh t i s ng khi các ngài theo g ng Chúa Kitô trong vi c chu toàn tác v : l ng th c c a Ng i là làm theo ý mu n c a ng ā sai Ng i, Ng i hoàn thành công vi c c a mình.

... Các linh m c ph i th c hi n vi c th ng nh t i s ng c a mình b ng cách k t hi p v i Chúa Kitô trong s nh n bi t ý Chúa Cha và trong s hi n thân cho oàn chiên ā trao phó cho các ngài. Nh th , nh thi hành nh ng nhi m v c a Chúa Chiên nhân lành và trong chính khi th c thi bác ái m c v , các ngài tìm th y m i dây hoàn thi n c a Linh m c ràng bu c i s ng và ho t ng c a mình làm m t.

(Xem thêm: MV 43a; LM 2e).

657. Con hãy h p tác t o nê «mùa xuân m i» cho H i thánh.

Con hãy chu n b các tâm h n ón nh n «m t1 Hi n x ng m i» trong H i thánh.

Con hãy nê cánh c a m r ng ón làn gió mát d u ng p tràn, làm t i sáng H i thánh.

658. N u con không ti n lên trên ng Hy v ng, không nh m n s thánh thi n, con không ph i là th h tr , c ng ch ng ph i là th h già, con thu c v th h ch t.

L lùng và h p d n bi t ch ng nào! Gi a th i i tr y l c, kh i d y m t th h thánh! Chúa mu n v y, con không mu n sao?

☞ Kh 3,1b-2: Ta bi t các vi c ng i làm, bi t ng i c ti ng là ang s ng, mà th c ra ā ch t. Hãy t nh th c! Hãy c ng c chút s c còn l i ang suy tàn, vì Ta nh n th y các vi c c a ng i không c hoàn h o tr c m t Thiên Chúa c a Ta.

(Xem thêm: IPr 1,13-16; 1Ga 3,3).

659. Canh tân òi h i can m. Canh tân òi h i quy t nh:

Tr c bao nhiêu au kh ,
Tr c ti ng g i c a Thiên Chúa,
Con ng h ng h gi l ,

Hãy nên m t tông d n thân cho công cu c canh tân, d nhiên v i nh n n i, hy sinh và ch vì m n yêu H i thánh.

☞ 2Tm 1,8-9: Anh ng h th n vì ph i làm ch ng cho Chúa chúng ta, c ng ng h th n vì tôi, ng i tù c a Chúa; nh ng d a vào s c m nh c a Thiên Chúa, anh hãy ng lao c ng kh v i tôi loan báo Tin M ng. Ng i ã c u và kêu g i chúng ta vào dân thánh c a Ng i, không ph i vì công kia vi c n chúng ta ã làm, nh ng là do k ho ch và ân s ng c a Ng i. Ân s ng ó, Ng i ã ban cho chúng ta t muôn thu trong c Kitô Giêsu.

660. ng l c và tác gi m i cu c canh tân trong H i thánh là Chúa Thánh Th n, « ng canh tân m t t».

M i cu c canh tân ph i là m t l Hi n xu ng m i và không th có l Hi n xu ng m i ngoài Chúa Thánh Th n.

Con không th canh tân ngoài Chúa Thánh Th n.

☞ 1Cr 12,11: Chính Th n Khí duy nh t y làm ra t t c nh ng i u ó và phân chia cho m i ng i m i cách, tu theo ý c a Ng i.

(Xem thêm: Tt 3,5).

☞ GH 4: Nh s c m nh Phúc âm, Chúa Thánh Th n làm t i tr , không ng ng canh tân và d n a Giáo h i hoàn h p v i Phu quân mình. Th c v y, Chúa Thánh Th n và Hi n thê nói v i Chúa Giêsu r ng: «Xin hãy n» (x. Kh 2,17).

(Xem thêm: GH 13a; PV 43; MV 26d; TG 4; HN 2b).

661. C p nh t hoá! Con ph i c g ng không ng ng m i ngày con i m i, máy thu thanh c a th gian b t c làn sóng Tin M ng do con phát ra, em ti ng con vào t n m i tâm h n, m i gia ình.

Con hãy nên ng i c a th i i.

☞ T 33: Giáo dân hãy ch ng t minh là c ng tác viên c a Chúa Giêsu, c ng tác vào cùng m t công cu c tông c a Giáo h i b ng nhi u hình th c và ph ng ti n khác nhau. Nh ng c ng tác viên ph i luôn luôn thích nghi v i nh ng òi h i m i c a th i i và không ng ng ra s c ph c v Chúa b i bi t r ng khó nh c c a minh không ph i là u ng phí trong Ng i (x. 1Cr 15,58).

(Xem thêm: MV 4a, 43b, 61c; DT 2e; T 29b, 32a).

662. Canh tân là thích nghi Phúc âm v i th gi i hôm nay. Không ph i gi m b t s c m nh c a Phúc âm, nh ng H i thánh trình bày Phúc âm cho ng i th i i v i ngôn ng c a th i i, vì n u H i thánh không n v i nhân lo i, thì nhân lo i không n v i H i thánh.

☞ Cv 2,9-11: Chúng ta ây, có ng i là dân Pác-thi-a, Mê- i,Ê-lam, Mê-xô-pô-ta-mi-a, Giu- ê, Cáp-pa- ô-ki-a, Pon-tô, và A-xi-a, có ng i là dân Phy-ghi-a, Pam-phy-li-a, Ai-c p, và nh ng vùng Li-by-a giáp gi i Ky-rê-nê; nào là nh ng ng i t Rô-ma n ây; nào là ng i Do-thái c ng nh ng i o theo; nào là ng i o C -rê-ta hay ng i -r p, v y mà chúng ta u nghe h dùng ti ng nói c a chúng ta mà loan báo nh ng k công c a Thiên Chúa!

☞ HN 11a: Ph ng pháp và cách di n t c tin Công giáo không c gây tr ng i cho vi c i tho i v i nh ng ng i anh em. C n ph i trình bày rõ ràng

nguyên v n giáo lý. Không gì phá ho i hi p nh t cho b ng ch tr ng xu th i sai l ch, nó làm t n th ng giáo lý công giáo thu n tuý và làm lu m ý ngh a ích th c và ch c ch n c a nh ng giáo lý này.

(Xem thêm: GH 36b; PV 9a; MV 21e, 44b, 76e; LM 4a).

663. Con quan tâm n t t c nh ng gì liên quan n cu c cách m ng th gi i hay là con khép kín trong góc th gi i riêng c a con?

V i t ng viên g ch nh , con nh n n i xây d ng m t xã h i m i hay con c ch trích theo l i tiêu c c c h u?

28. CỦA NGƯỜI

Kitô hữu ngưng bùn nhophilus không hy vọng

664. Ngày 1 tháng, tháng 11 năm; ngày 1 tháng 11 năm là ngày Thiên Chúa, Cha nhân tạo con, con số 11 tháng.

☞ Ga 12,35-36: Ánh sáng còn gi a các ông út lâu n a thôi. Các ông hãy b c i, bao lâu các ông còn có ánh sáng, k o bóng t i b t ch t các ông. Ai b c i trong bóng t i, thì không bi t mình i âu. Bao lâu các ông còn có ánh sáng, hãy tin vào ánh sáng, tr nên con cái ánh sáng.

(Xem thêm: Ep 2,12; Dt 6,17-19).

665. Ngày 1 tháng 11 không bi t ích, gi ch t là gi tháng 11, vì m t tài, m t khoái 1 c, m t b ng h u; tr c m th , toàn t i t m, t vô s p .

i v i con, cu i ng Hy v ng tràn ng p ánh sáng.

☞ ITx 4,13: Th a anh em, v nh ng ai a an gi c ngàn thu, chúng tôi không mu n anh em ch ng hay bi t gì, h u anh em kh i bu n phi n nh nh ng ng i khác, là nh ng ng i không có ni m hy v ng.

(Xem thêm: Ga 14,28; Rm 8,11).

☞ MV 18ab: Tr c cái ch t, bí n v thân ph n con ng i lên cao n t t . Con ng i không nh ng b au kh và suy nh c d n d n c a thân xác hành h , mà h n th n a, còn b dày vò b i n i los b tiêu di t i i. Theo b n n ng con ng i có lý ghê s c ng nh t ch i s h y ho i hoàn toàn và s tiêu di t v nh vi n c a b n thân...

... Tr c cái ch t, óc t ng t ng c a con ng i ành b t l c. Nh ng Giáo h i c m c kh i c a Thiên Chúa d y b o, qu quy t r ng con ng i c Chúa d ng n ên t t i c u cánh h nh phúc sau nh ng kh c c tr n th này.

(Xem thêm: GH 48d; MV 10, 21c, 22e).

666. Con nhìn thấy nh ng gi t n c lã chã r i trong m t chi u ông. M i ngày bao nhiêu ng i cùng vào cõi i i, nh h t n c kia không ai ý, và m t giây phút nào ó, m t t n c r i y chính là con.

667. Ngày 1 tháng 11, con ph n kh i và reo lên: «Ni m hy v ng h ng phúc và ngày tr 1 i c a Chúa Giêsu Kitô s p n».

☞ Gc 5,7-8: Th a anh em, xin anh em c kiên nh n cho t i ngày Chúa quang lâm. Kìa xem nhà nông, h kiên nh n ch i cho t tr sinh hoa màu quý giá: h ph i i c m a u mùa l n m a cu i mùa. Anh em c ng v y, hãy kiên nh n và b n tâm v ng chí, vì ngày Chúa quang lâm a g n t i.

(Xem thêm: *Mt 25,21; 1Cr 15,16-19*).

668. Ng i i nói: «M i ngày g n m thêm m t b c». Con ph i nói: «M i ngày g n c a Thiên àng h n m t b c».
669. Ng i i cho là «ch t», con ph i k là «s ng». Ng i i g i là «h i th cu i cùng», con ph i g i là «cu c i m i». Ng i i g i là «ch m d t», nh ng i v i con là «kh i s ».
670. Con hãy s n sàng c m èn sáng i gi Chúa tr l i, nh Chúa mu n, n i Chúa mu n, lúc Chúa mu n.

☞ *Mt 25,13: Anh em hãy canh th c, vì anh em không biết ngày nào, giờ nào.*

(Xem thêm: *Mt 24,42-43; Lc 17,26-30; ITx 5,4-8.23-24; Kh 3,3.19-21; 16,15*).

671. Nghe ti ng cha m n, a bé n i trú b t t c , không ti c m t cái gì ch y theo cha m . Con ng dính bén b t c v t g i n i t m trú này.
672. Bi t tr n gian là n i t m trú, sao con còn bo bo dành cho c s nà y, ch c kia, ti c nu i chi c bàn, chi c gh ...? Con s mang nó vào thiên àng «h ng phúc i i» sao? Phi lý và iên khùng!

☞ *Mt 16,26: Không i ta c c th gi i mà ph i thi t m t m ng s ng, thì nào có l i g i? Ho c ng i ta s l y g i mà i m ng s ng mình?*

(Xem thêm: *Lc 12,15-21; Cl 2,20; Tt 2,12-13; Gc 4,13-17*).

673. M t l i kinh gây tin t ng cho con cái Chúa, nh ng vì quá quen, quá th ng, con không ý th c t t c ý ngh a th m t, mà ch ng i công giáo c m c kh i: «H ng s ng, h ng tr muôn i, Amen».
674. Tr c muôn ngàn th thách au kh , con hãy s t s ng, tin t ng và c nh i u l n: «Tôi tin xác loài ng i ngày sau s ng l i, tôi tin h ng s ng v y». ó là bí quy t can m c a ng i Kitô h u.

☞ *Rm 8,18: Tôi ngh r ng: nh ng au kh chung ta ch u bây gi sánh sao c v i vinh quang mà Thiên Chúa s m c kh i n i chung ta.*

(Xem thêm: *ITx 4,16-17; Kh 20,12-13*).

☞ *T 4e: Trong i s ng l hành này, h c gi u n trong Thiên Chúa cùng v i Chúa Kitô và c gi i thoát kh i nô l c a c i tr n th , ang khi h tìm ki m c a c i t n t i v nh vi n, v i lòng qu ng i h s hoàn toàn hi n mình m r ng N c Thiên Chúa và em tình th n Phúc âm th m nh p và c i t o lanh v c th c t i tr n th . Gi a nh ng c n th thách i này h tìm th y s c m nh trong ni m hy v ng vì h ngh r ng: «nh ng au kh hi n th i ch ng th m vào âu so v i vinh quang s p t i s c gi i bây cho chung ta» (Rm 8,18).*

(Xem thêm: *GH 8d, 48d; MV 21b; TG 8*).

675. Nhìn bao nhiêu thân ng c, mình ngà, minh tinh, hoa h u ã ch u s ph n th i tha, h nát, con hi u c ti ng «h vô» và con t rút l y bài h c.

☞ *IPr 1,24-25: M i phàm nhân u nh c và t t c vinh quang c a h c ng u nh hoa c ; c thì khô, hoa thì r ng; L i Chúa v n t n t i n muôn thu muôn i. ó chính là L i ā c loan báo cho anh em nh m t Tin M ng.*

676. ng lúc s p b c chân vào ng ng c a i i, con h i ti c vì ā i «c a thi t» l y toàn « gi ».

☞ *Mt 6,19-20: Anh em ng tích tr cho mình nh ng khoàng d i t, n i m i m t làm h nát, và k tr m khoét vách l y i. Nh ng hãy tích tr cho mình nh ng khoảng trên tr i, n i m i m t không làm h nát, và k tr m không khoét vách l y i.*

(Xem thêm: *Gc 5,1-3*).

677. Trên thiên àng, ng i tông m i thôi lao nh c. Nh ng ngay thiên àng ng i tông v n ti p t c c u giúp tr n gian.

☞ *GH 49: c v quê tr i và hi n di n tr c nhan Chúa (x. 2Cr 5,8) nh Ng i, v i Ng i và trong Ng i, các thánh không ng ng c u b u cho chúng ta bên Chúa Cha, b ng cách trình bày các công nghi p āl p c khi còn d i th , nh ng Trung gian duy nh t gi a Thiên Chúa và loài ng i là Chúa Giêsu Kitô (x. 1Tm 2,5), khi h ā ph c v Chúa trong m i s và hoàn t t n i thân xác h nh ng gì còn thi u sót trong các au kh c a Chúa Kitô, h u m u ích cho Thân th Ng i là Giáo h i (x. Cl 1,24). Do ó, v i tình huynh , các ngài lo l ng giúp chúng ta r t nhi u vì chúng ta y u hèn.*

(Xem thêm: *GH 50c, 51a*).

678. Ng i tông không ch t, s s ng không tiêu di t, ch bi n i: «Qu th , hi n gi ta th y, nh ng trong g ng, cách m ng t ng. B y gi thì t n m t, di n i di n» (1Cr 13,12).

☞ *IPr 1,8-9: Tuy không th y Ng i, anh em v n yêu m n, tuy ch a c giáp m t mà lòng v n kính tin. Vì v y, anh em c chan ch a m t ni m vui khôn t , r c r vinh quang, b i ā nh n c thành qu c a c tin, là n c u con ng i.*

(Xem thêm: *1Cr 13,12*).

679. Gi a nh ng au kh , oan c, nh ng gi d i, b t công, con hãy v ng vàng tuyên x ng v i toàn th dân Chúa: «Và Ng i s tr l i trong vinh quang, phán xét k s ng và k ch t, N c Ng i s không bao gi cùng».

☞ *Mt 16,27: Vì Con Ng i s ng n trong vinh quang c a Cha Ng i, cùng v i các thiên th n c a Ng i, và b y gi , Ng i s th ng ph t ai n y x ng vi c h làm.*

(Xem thêm: *Mt 13,47-50; Ga 5,28-29; Kh 6,10-11; 22,12-14*).

680. Con c m th y an i vì ng oán xét con là Cha nhân t . Ngài càng chí công, con càng v ng lòng, vì Ngài x con theo s y u u i c a con, nh ng ng l m d ng lòng nhân lành Chúa khuy n khích mình li u l nh trong t i l i.

☞ *ITx 5,9-10: Vì Thiên Chúa ā không nh cho chúng ta ph i ch u c n th nh n , nh ng c h ng n c u , nh c Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, ng ā ch t vì chúng ta, d u th c hay ng , chúng ta c ng s ng v i Ng i.*

(Xem thêm: Mt 18,12-14).

- ☞ TG 2b: Vì quá nhân t th ng xót, Thiên Chúa Cha ã t ý d ng nêu chung ta, và l i nh ng không m i g i chung ta tham d s s ng và vinh hi n v i Ngài; Ngài còn r ng rãi tràn lòng nhân t xu ng cho chung ta và còn mãi không ng ng n n i Ngài là ng tác t o muôn loài l i ph i tr nêu «m i s trong m i ng i» (1Cr 15,28), ng th i làm vinh danh Ngài và t o nêu h nh phúc cho chung ta. Th c v y, Thiên Chúa mu n m i g i m i ng i tham d vào s s ng c a Ngài, không nh ng ch t ng cá nhân không liên l c g i v i nhau, mà Ngài còn liên k t h thành m t dân duy nh t, trong ó oàn t m i con cái ã t n mát kh p n i.

(Xem thêm: GH 40a, 48d; MK 3; MV 93).

681. Chúa g i con làm thánh, n u con ch p nh n vào luy n ng c, con ã ph tình yêu c a Chúa.

- ☞ ITx 4,7-8: Thiên Chúa ã không kêu g i chung ta s ng ô u , nh ng s ng thánh thi n. V y ai khinh th ng nh ng l i d y trên, thì không ph i khinh th ng m t ng i phàm, nh ng khinh th ng Thiên Chúa; ng h ng ban cho anh em Thánh Th n c a Ng i.

682. Gi a nh ng th thách bên trong bên ngoài kh ng khi p nh t, con hãy nh l i sách Kh i huy n: «Và Ng i s lau s ch n c m t h ; ch t s không có n a; phi n mu n, kêu gào và khó nh c s không còn n a, vì các i u c ã qua!» (Kh 21,4).

683. Luxia, Giaxinta, Phanxicô ã trông th y ho ng c vô cùng rùng r n kinh kh ng và không bao gi quên c c nh t ng y. Hãy tin l i c M ! ng nh m m t không tin có ho ng c r i m t hôm m m t th y mình trong ho ng c.

- ☞ ITx 5,2-3: Chính anh em ã bi t rō: ngày c a Chúa s n nh k tr m ban êm. Khi ng i ta nói: «Bình an bi t bao, yên n bi t bao!», thì lúc y tai ho s thình lình p xu ng, t a c n au chuy n b ng n v i ng i àn bà có thai, và s ch ng có ai tr n thoát c.

(Xem thêm: Mt 13,41.49; 25, 30; Lc 17,26-30).

684. Máy i n t t i tân nh t tên là «muôn i». Con hãy dùng nó ch n quy t nh quan tr ng nh t c a i con.

Muôn i thù ghét trong ho ng c?
Muôn i yêu th ng trên thiên àng?

- ☞ Mt 13,45-46: N c Tr i l i c ng gi ng nh chuy n m t th ng gia i tìm ng c p. Tìm c m t viên ng c quý, ông ta ra i, bán t t c nh ng g i mình có mà mua viên ng c y.

(Xem thêm: Mt 16,26; Lc 12,15-21; Dt 4,1-2.11).

- ☞ GH 48d: Vì không bi t ngày và gi , chung ta ph i theo l i Chúa d y, luôn t nh th c khi cu c i c nh t c a chung ta tr n gian ch m d t (x. Dt 9,27), chung ta x ng áng vào d ti c c i v i Ng i và c li t vào s nh ng ng i c chúc phúc (x. Mt 25,31-46), ch khong nh nh ng tòi t kh n n n và l i bi ng (x. Mt 25,26) s b ày vào l a i i (x. Mt 25,41), vào ch n t i t m, n i «khóc lóc và nghi n r ng» (x. Mt 22,13.25,30). Th t v y, tr c khi ng tr v i Chúa Kitô vinh hi n, m i ng i chung ta u ph i trình di n «tr c

toà Chúa Kitô, m i ng i lanh l y nh ng thành qu i mình ã làm trong thân xác ho c lanh ho c d » (2Cr 5,10). Và ngày t n th «ai ã làm lanh s s ng l i h u c s ng, còn ai làm ác s s ng l i ch u oán ph t» (Ga 5,29; x. Mt 25,46).

(Xem thêm: Mv 40b, 51d; T 2; TG 2b).

685. Thái ch p nh n cái ch t c a giáo dân th i s khai là c m t cu c cách m ng. Ch ng tích y khi n th gi i Lamã ph i tin tình yêu Thiên Chúa và cu c s ng v nh c u.

☞ GH 42b: M t s Kitô h u ngay t th i s khai ã c g i và s còn c g i māi làm ch ng cách hùng h n tr c m t m i ng i, nh t là tr c m t nh ng k bách h i mình v tình yêu c a Chúa Kitô i v i nhân lo i. Khi t o, ng i môn ng hoá v i Th y mình, ng ã tình nguy n ch p nh n cái ch t c u th gi i và ng i môn nêu gi ng Ng i trong vi c máu; Giáo h i coi vi c t o ó nh m t ân hu l n lao và m t b ng ch ng cao c v c ái.

(Xem thêm: GH 41b, 48d, 50b; MV 18b, 21e).

686. Nhìn cu c i chóng qua không ph i y m th , bi quan, buông trôi... Nh ng ph n kh i, h ng say, tranh ua v i th i gian. Ng i ta b o th i gi là vàng, con hãy xác tín: th i gi là thiên àng, th i gi là tình yêu.

☞ Dt 10,37-39: Ch còn ít lâu n a, m t ít thoi, ng ph i n s n, Ng i s không trì hoãn. Ng i công chính c a Ta nh lòng tin s c s ng; nh ng n u ng i y b cu c, thì Ta không hài lòng v ng i y. Ph n chung ta, chúng ta không ph i là nh ng ng i b cu c ph i h vong, nh ng là nh ng ng i có lòng tin b o toàn s s ng.

(Xem thêm: Lc 11,9-10; 2Tx 3,12).

687. Cái gì không mang nhẽ hi u «muôn i» là gi .

☞ 2Cr 4,18: Vì th , chúng ta m i không chú tâm n nh ng s v t h u hình, nh ng n nh ng th c t i vô hình. Qu v y, nh ng s v t h u hình thì ch t m th i, còn nh ng th c t i vô hình m i t n t i v nh vi n.

688. H t lúa gieo xu ng t không ch t, nh ng s phát sinh s s ng phong phú m i m h n. H t g o n u thành c m nuôi nhân lo i c ng không «ch t», nh ng t i n trong m t cu c s ng khác p h n, cao quý h n.

☞ Kh 14,13: Tôi nghe có ti ng t tr i phán r ng: «Ng i hãy vi t: Ngay t bây gi , phúc thay nh ng ng i ã ch t, mà c ch t trong Chúa!» Th n Khí phán: «Ph i, h s c ngh ng i, không còn v t v nh c nh n n a, vì các vi c h làm v n theo h ».

(Xem thêm: Ga 12,24-25; 1Cr 15,36).

689. T ây, trên các vòng hoa phúng i u xin con ng hai ch «phân u» n a, trong các th t con ng hai ch «quá c » n a, vì h « ang an ngh trong ni m hy v ng s ng l i» và ang «h ng ánh sáng tôn nhan Chúa».

☞ ITx 4,14: N u chúng ta tin r ng c Giêsu ã ch t và ã s ng l i, thì chúng ta c ng tin r ng nh ng ng i ã an gi c trong c Giêsu, s c Thiên Chúa a v cùng c Giêsu.

690. i v i Kitô h u, không có ng i ch t. T t c các k ch t c a chúng ta v n ang s ng.
H là chi th c a Chúa Kitô nh chúng ta, chúng tôi thông hi p v i nhau trong c tin.

☞ GH 49a: S hi p nh t gi a nh ng ng i còn s ng trên d ng th v i các anh em
ã yên ngh trong an bình Chúa Kitô không h b gián o n. Nh ng trái l i,
Giáo h i x a nay luôn tin r ng s hi p nh t ó còn c v ng m nh h n nh
vi c truy n thông cho nhau nh ng c a c i thiêng liêng.

(Xem thêm: GH 50c, 51a; MV 18b).

29. GIAN KH

Tránh gian kh , con ng mong làm thánh

691. Bão t b gãy cành khô, cành sâu. Nh ng ng ti c nh ng cành y, dù không gió c ng gãy, không gãy c ng ph i ch t vì chúng làm h i.

692. Chúa Giêsu n âu c ng có m t s ng i s ng ch t cho Ngài, và c ng có m t s ng i quy t gi t ch t Ngài. Sao con mu n m i ng i yêu con? Sao nao núng khi có ng i ghét con?

☞ *IPr 3,13-15: Ai làm h i c anh em, n u anh em nhi t thành làm i u thi n? Mà n u anh em ch u kh vì s ng công chính, thì anh em th t có phúc! ng s nh ng k làm h i anh em và ng xao xuy n. c Kitô là ng Thánh, hãy tôn Ng i làm Chúa ng tr trong lòng anh em. Hãy luôn luôn s n sàng tr l i cho b t c ai ch t v n v ni m hy v ng c a anh em.*

693. ng con i có hoa th m, c nh p, có chông gai, có hùm beo, có b n hi n, có tr m c p, lúc m a sa, lúc n ng cháy... chuy n không th tránh c.

Con c i, mi n lòng con y Chúa, i nh Phanxicô, nh Cyrillô, nh Athanasiô, ng m t gi d ng l i, ng s t i ng ch i, ng n mày t i ng khen.

☞ *ITx 3,2-4: Chúng tôi ã phái anh Ti-mô-thê, ng i anh em c a chúng tôi và c ng s viên c a Thiên Chúa trong vi c loan báo Tin M ng c Kitô; anh n làm cho anh em c v ng m nh, và khích l c tin c a anh em, khi n không ai b nao núng vì các n i gian truân y. H n anh em bi t ó là s ph n dành cho chúng ta. Th t th , khi còn v i anh em, chúng tôi ã nói tr c cho anh em r ng chúng ta s g p gian truân, i u ó ã x y ra nh anh em bi t.*

(Xem thêm: *Ga 14,1; IPr 4,12.19*).

☞ *GH 8d: «L hành gi a c n bách h i c a th gian và trong n i m an i c a Thiên Chúa», Giáo h i rao truy n cái ch t và th p giá Chúa, cho n khi Ngài l i n (x. *ICr 11,26*). Giáo h i v ng m nh nh th n l c c a Chúa Ph c sinh, toàn th ng các khó kh n và s u mu n t bên trong c ng nh bên ngoài b ng yêu th ng và kiên trì, và trung thành m c kh i cho th gian m u nh i m c a Chúa còn gi u trong bóng t i, cho n khi c phô bày d i ánh sáng v n toàn trong ngày sau h t.*

(Xem thêm: *GH 7e; MV 22c; LM 13d; T 4e; TG 5b, 42a*).

694. Khi au kh c c , con hãy nhìn lên Thánh giá, ôm choàng l y Thánh giá và con s thinh l ng ng v ng nh c M .

695. Giả nh ng th thách, con hãy ngh gian kh sánh sao c v i n c thiên àng. ó là ph ng pháp c a Chúa: «Phúc cho ai khó nghèo, ai khóc lóc, ai ch u b t b ... vì n c thiên àng là c a mình v y» (x. Mt 5,3-10).

☞ Kh 2,10: ng s các n i au kh ng i s p ph i ch u: này ma qu s p t ng m t s ng i trong các ng i vào ng c th thách các ng i; các ng i s ph i lâm c nh gian truân trong vòng m i ngày. Hãy trung thành cho n ch t, và Ta s ban cho ng i tri u thiên s s ng.

(Xem thêm: Rm 8,18; 1Cr 15,58; 2Cr 4,17; Gc 1,2-4).

696. Ng i ta vô n v i con! Con làm n h cám n sao?

697. Con than phi n vì k ngh ch c a con liên l chen l n, giành gi t gây tr ng i cho công vi c tông c a con? Sao con quên d ngôn «Cây lúa và c lùng» (x. Mt 13,24-30)? Lúa c v n lên!

☞ ITx 2,14-16: Th a anh em, anh em ā noi g ng các H i Thánh c a Thiên Chúa mi n Giu- ê là nh ng H i Thánh c a c Kitô Giêsu, vì anh em c ng ā ph i ch u nh ng n i au kh do ng bào c a anh em gây ra, nh các H i Thánh ó ā ph i ch u do ng i Do-thái. Nh ng ng i này ā gi t Chúa Giêsu và các ngôn s , ā b t b chung tôi, h không p lòng Thiên Chúa và ch ng l i t t c m i ng i; h ng n c n khi chung tôi rao gi ng cho ng i ngo i nh ng ng i này c n c u . Nh v y h luôn luôn ch t y thêm t i l i; nh ng cu i cùng c n th nh n c a Thiên Chúa ā giáng xu ng trên h .

(Xem thêm: Mt 13,24-30).

698. Ho t ng con b h n ch , danh ti ng con b lu m , ch ng i d n d p t phiá! Hãy i ch gi c a Chúa: «Nhánh nào sinh qu , thì Ng i ta s ch, nó sinh qu nhi u h n» (Ga 15,2), cành non s âm ch i n hoa, mang trái n ng tr u h n.

699. Trong gi T n n, Chúa em theo nh ng Tông Ngài yêu th ng riêng: Phêrô, Gioan, Giacôbê (x. Mt 26,37-38). Con s Chúa th ng không?

700. Trong gian kh có ba i u con).nên tránh:

- ng i u tra «t i ai?» Hãy cám n d ng c nào ó Chúa dùng thánh hoá con.
- ng than th v i b t c ai. Chúa Thánh Th , c M là n i con tâm s tr c h t.
- Khi ā qua, ng nh c l i và trách móc, h n thù. Hãy quên i, ng nh c l i bao gi và nói: Alleluia!

☞ DT 15a: i s ng chung c nuôi d ng b ng giáo lý Phúc âm, Ph ng v thánh và nh t là Bí tích Thánh Th , ph i c kiên trì trong l i c u nguy n, trong s hi p thông cùng m t tình th n (x. Cv 2,42), theo g ng Giáo h i s khai, trong ó các tín h u ch có m t t m lòng, m t tâm h n (x. Cv 4,32)... Là chi th Chúa Kitô, các tu s h y mang l y gánh n ng c a nhau (x. Gl 6,2) và tr ng kính l n nhau trong tình th n giao h o huynh (x. Rm 12,10).

(Xem thêm: GH 34b, 49; MV 22c, 28c; TG 5b).

701. Con t c t i vì không bi n minh c v i k th . ng l gì: «Chúng ā b t b các tiên tri, ti n b i c a các ng i» (Mt 5,12).

702. Tránh gian kh con ng trông làm thánh.

- ☞ Kh 13,10: Ai ph i i ày thì i ày, ai ph i ch t vì g m thì s ch t vì g m. ây là lúc dân thánh c n ph i có lòng kiên nh n và c tin.
- ☞ LM 12b: Chúa Kitô, ng Chúa Cha ã thánh hoá, thánh hi n và sai xu ng tr n gian « ã hi n thân cho chúng ta h u c u chúng ta kh i m i t i ác và thanh t y m t dân t c h thu c v Ngài và nhi t thành làm vi c Chúa» (Tt 2,14), và nh th qua cu c kh n n mà vào vinh quang. Các linh m c c ng v y, sau khi c Chúa Thánh Th n thánh hi n b i vi c x c d u và c Chúa Kitô sai i, các Ngài tiêu di t n i mình nh ng công trình c a xác th t và hoàn toàn hi n thân ph c v nhân lo i: ó chính là s thánh thi n mà c Giêsu ã ban cho các ngài nh ó mà ti n g n n con ng i hoàn thi n.

(Xem thêm: GH 7e, 41b; MV 22c; TG 5b).

703. Chúa ã dùng gian nan au kh rèn luy n chúng ta h u ta bi t thông c m v i nh ng i au kh . Nh Chúa Giêsu ã c u cho nhân lo i v i t i ng th ng thi t và n c m t (x. Dt 5,7).

- ☞ Dt 2,17-18: Ng i ã ph i nêu gi ng anh em mình v m i ph ng di n, tr thành m t v Th ng T nhân t và trung tín trong vi c th ph ng Thiên Chúa, h u n t i cho dân. Vì b n thân Ng i ã tr i qua th thách và au kh , nêu Ng i có th c u giúp nh ng ai b th thách.

(Xem thêm: 2Cr 1,3-4; Dt 5,7-10).

704. Trên thiên àng con s ti c: «Ph i chi tôi ã có thêm nhi u d p m n Chúa và ch u khó vì Chúa h n!»

705. au kh nh t là do nh ng ng i ph i thông c m và có ph n s bênh v c con gây nê. Hãy hi p v i Chúa Giêsu ch u óng inh và b b r i trên thánh giá: «L y Thiên Chúa tôi, l y Thiên Chúa tôi! Nhân sao Ng i l i b tôi?» (Mt 27,46).

706. au kh không nh ng giúp). con can m nh n n i, nh ng còn có giá tr c u chu c r t l n lao, n u con hi p v i s th ng khó Chúa Giêsu.

- ☞ 2Tm 2,10: Tôi cam ch u m i s , m u ích cho nh ng ng i Thiên Chúa ã ch n, h c ng tt i n c u trong c Kitô Giêsu, và c h ng vinh quang muôn i.

(Xem thêm: Rm 6,8; Cl 1,24; Dt 9,22).

- ☞ GH 41b: c gìn h ng ng i ch u au kh vì nghèo ói, t t nguy n, au y u và nh ng th thách khác, hay b bách h i vì s công chính c ng bi t k t h p cách c bi t v i Chúa Kitô, ng ã ch u au kh c u chu c th gi i, vì trong Phúc âm Chúa ã tuyên b h là ng i có phúc, và vì «Thiên Chúa c a m i n phúc, ng ã g i chúng ta n s vinh hi n muôn i trong Chúa Giêsu Kitô, sau khi chúng ta ch u au kh trong m t th i gian ng n, chính Ng i s làm cho chúng ta hoàn h o, v ng ch c và m nh m » (IPr 5,10).

(Xem thêm: GH 7e; T 16g).

707. N u th xác con c ng th ng, hãy t m ngh . Gác b các lo âu, con s l y l i s c và công vi c s k t q a h n. Ch p nh n gi i h n s c kho c a con là can m, bi t s n sóc s c kho là khôn ngoan.

708. Thời gian là một ýульт quan trọng. Khi mà biến cõi ýn, nghe� t p, lúng túng. Hãy suy nghĩ, nh n n i i ch , l m lúc sau m t êm, con s th y s vi c khách quan và sáng suốt h n.
709. M t bács nói: «Ai thuê tôi s n sóc b nh nhân m t v n ng m t ngày, tôi c ng không nh n!» – N tu áp: «Th a Bác s , ph n tôi, n u không ph i vì m n Chúa, m t tri u ng m t gi tôi c ng không ch u. Nh ng vì Chúa tôi s ây n ch t».
710. Gian kh là c m b a c a i ng i. Nh ng i v i ng i công giáo, cu c s ng c a h «loan truy n vi c Chúa ch u ch t và tuyên x ng vi c Chúa s ng l i». Con có sung s ng khi c l i y không?
- ☞ MV 22d: Ng i Kitô h u ch c ch n c n thi t và có b n ph n chi n u ch ng s d dù ph i tr i qua nhi u gian nan c ng nh ph i ch t n a. Nh ng vì c d ph n vào m u nhi m Ph c sinh, c ng hoá v i cái ch t c a Chúa Kitô, c m nh m nh c c y, h ti n lênh ón nh n ngày s ng l i.
- (Xem thêm: GH 7e; MV 10a).
711. Hãy hành ng cho t t và bi t think l ng.
- ☞ LM 15a: Ý th c nh ng s y u hèn c a mình, th a tác viên ích th c c a Chúa Kitô khiêm t n làm vi c trong khi tìm xem i u gì p lòng Thiên Chúa và nh b ràng bu c b i Thánh Th n, trong m i s Ngài u tuân theo ý c a ng mu n cho m i ng i c c u r i. Ngài có th khám phá và tuân theo ý mu n này trong nh ng s ki n h ng ngày b ng cách khiêm t n ph c v m i ng i c Thiên Chúa y thâc cho mình qua các nhi m v riêng c a mình c ng nh qua nh ng bi n c c a i s ng.
- (Xem thêm: LM 15c).
712. Con ph n i: «B t công!» – Lòng con t c t i tr c vi c x y n gây kh tâm cho con. Hãy ngh l i xem: Chúa Giêsu à làm gì nên t i mà ph i ch u óng inh? Nh th có công bình không?
- ☞ IPr 3,18: Chính c Kitô à ch u ch t m t l n vì t i l i - ng Công Chính à ch t cho k b t l ng - h u d n a chúng ta n cùng Thiên Chúa. Thân xác Ng i à b gi t ch t, nh ng nh Th n Khí, Ng i à c ph c sinh.
- (Xem thêm: Mt 5,11-12; Cv 3,14; 5,40).
713. Hoa h ng, hoa hu ch t t th m, r c r , khi phân tro màu m bi n thành h ng s c. Vì c tông c ng t i n m nh khi gian kh c i thành yêu th ng.
714. Th thách gian kh là «gi y phép theo Chúa» h ng h nh phúc hân hoan v i Chúa: «N u ai mu n theo Ta, thì hãy ch i b chính mình, hãy vác l y kh giá và hãy theo Ta» (Mt 16,24).
- ☞ Mt 7,13-14: Hãy qua c a h p mà vào, vì c a r ng và ng thênh thang thì a n di t vong, mà nhi u ng i l i i qua ó. Còn c a h p và ng ch t thì a n s s ng, nh ng ít ng i tìm c l i y.
- (Xem thêm: Ga 16,20.22; 2Tx 1,4-5.7; 2Tm 2,11-12; Gc 1,12; IPr 4,13-14).
715. Không có c n th thách nào l n lao b ng c n th thách c a Chúa Giêsu trên Thánh giá. Lúc xác h p h i, tâm h n l i c m th y chính c Chúa Cha h u nh c ng b r i mình,

Chúa Giêsu phỉ nói lên nỉ khê chênh trong i Ngài: «Lý Thiên Chúa tôi, lỷ Thiên Chúa tôi! Nhân sao Ngài i lì bôi tôi?» (Mt 27,46). Hãy hiđphnh tivì Chúa Giêsu trong nhìng giây phút hãi hùng, tịt mìnht cãi i con. Bình an sẽ trồn i và con sónói c nhì Chùa Giêsu: «Lý Cha, con ký thác hìncon trong tay Cha» (Lc 23,46).

716. «Các nigg i có thudu ng chén Ta u ng, và chudu thanht y, thethanh t y Ta ph i chukhông?» (Mt 10,38). Con hãy thưa: «Con tình nguy nung chén ngangnigt cuicùng vì là chén ngac a Th y, vì Th y ãu ng trac con!»

Chén càng ngàng càng y, chング tích tình yêu cõacon càng rõ rệt. Càng mứn cho conchia s chén ngang, Chúa càng yêu thèng tín nhím con.

☞ Cl 1,24: Giây, tôi vui mừng c chudu au kh vì anh em. Nh ng gian nan th thách c Kitô còn ph i chudu, tôi xin mang l y vào thân cho m c, vì l i ích cho thân th Ng i là H i Thánh.

(Xem thêm: Mt 26,39; Ga 18,11; 21,18).

717. Gian kh n ng n n u con khi p s tr n lánh, gian kh d u dàng n u con can m ti p nh n.

30. A CON H NH PHÚC

i u ki n vào N c tr i: Tr n ên nh tr th

718. Ng i m cõi c sung túc phú quý là ng i h nh phúc, nh ng khôn g ph i là ng i con h nh phúc. Nghèo kh m y mà có cha yêu, m m n là ng i con h nh phúc. Con có ý th c mình vô cùng h nh phúc vì làm con Chúa, con M Maria khôn g?

☞ Rm 8,15-17: Ph n anh em, anh em ā khôn g lanh nh n Th n Khí khi n anh em tr thành nô l và ph i s s t nh x a, nh ng là Th n Khí làm cho anh em nê ngh a t , nh ó chung ta c kêu lên: «Áp-ba! Cha i!» Chính Th n Khí ch ng th c cho th n trí chung ta r ng chung ta là con cái Thiên Chúa. V y ā là con, thì c ng là th a k , mà c Thiên Chúa cho th a k , thì t c là ng th a k v i c Kitô; vì m t khi cùng ch u au kh v i Ng i, chung ta s cùng c h ng vinh quang v i Ng i.

(Xem thêm: 2Cr 6,18; Ep 1,5; 1Ga 3,1).

☞ MV 21c: Giáo h i cho r ng nhìn nh n Thiên Chúa khôn g có gì ngh ch l i v i ph m giá con ng i, vì ph m giá y t n n t ng và nê n hoàn h o trong chính Thiên Chúa: b i vì con ng i có trí tu và t do c Thiên Chúa, ng t o d ng t trong xâ h i, nh ng nh t là vì con ng i c g i n thông hi p v i chính Thiên Chúa và tham d vào h nh phúc c a Ngài nh con cái.

(Xem thêm: GH 9b, 40a, 48d; MV 40b).

719. Khi xin i u gì, ng i ta khai kh n ng và công tr ng... Nh ng em bé ch khai cách n s : «Con là con ông... con bà... trên xóm...». ó là t t c n t c a nó. Con hãy hiên ngang và c u nguy n nh v y: «Con là con Chúa, con c M ...»

720. a bé n quán mua hàng cho m , quán ā óng c a, nó gõ, gõ mãi, ch quán t c t i, m c a, s n sàng m ng m t tr n, nh ng th y em bé n s , ch ch u thua và t i c i âu y m: «T i nghi p, con gi i quá, i âu gi này?»... và nó c t t c . Hãy s ng nh tr th !

721. Tr con khôn g c n bi t cha m giàu hay nghèo, ch bi t có cha m là . Dù có bom n, dù có ói rách hi m nguy, mi n là có cha m , tr ng thi p i b ng an. Nó n ng náu n i tình yêu h u nh toàn n ng c a cha m . Con hãy phó thác nh v y!

☞ Ga 10,27-29: Chiên c a tôi thì nghe ti ng tôi; tôi bi t chung và chung theo tôi. Tôi ban cho chung s s ng i i; khôn g bao gi chung ph i di t vong và khôn g ai c p c chung kh i tay tôi. Cha tôi, ng ā ban chung cho tôi, thì l n h n t c , và khôn g ai c p c chung kh i tay Chúa Cha.

722. Bé con l m l n bao nhiêu l n, cha m c th ng vì bi t á bé khôn g có lòng x u. Nó d c lòng mãi và nó sa ngã mãi. Khôn g h gì! Ch c n thi n chí c a nó. M c dù yêu cha

m , nh ng nó y u u i, không làm gì c: «Con ng d i n a nghe con! ...» – «D » – «Con th ng ba má ngàn l n không?» – «Có» – «V n l n không?» – «Có» – «Tri u tri u l n không?» – «Có» – Chúa ch c n thi n chí c a con. n Chúa s giúp con.

723. Khi c u nguy n, con ng ng i xin Chúa, nh ng c n s thành th t, nh a bé: bi t c yêu th ng, nó x tay vào túi áo cha, m xách c a m ki m quà. Chúa không nói d ngôん « a con xin cha bánh và cá» sao? (x. Mt 7,9-10).

☞ *LM 5c: Các linh m c còn d y h tham d nh ng bu i c hành Ph ng v Thánh, trong các nghi l ó h bi t c u nguy n chân thành; tùy theo ân s ng và nhu c u c a m i ng i các ngài h ng d n h s ng tinh th n c u nguy n m i ngày thêm hoàn h o h n trong su t i s ng.*

(Xem thêm: GH 41d; PV 12; LM 6b; DT 13c; TG 25b).

724. Con m t quá, con c m trí lâu không c, con chán n n. Không sao, mi n con yêu m n Chúa là . a bé ch i tr c m t cha m , ng i trên chân cha m , hay nhìn cha m , ho c ng ngon lành, cha m c ng sung s ng nâng niu nó.

725. Tr con không tr n tránh cha m , không d i trá khi l l m, hay làm h h ng v t trong nhà. Ng c l i, nó khóc và tìm cha m mà mách t i nó. Thay vì ti c c a, trách ph t con, cha m l i m l y, an i d dành, quý con h n ti c c a. Con hãy khiêm t n và thành th c v i Chúa nh v y.

726. Cha m xin k o c a em bé, nó thu tay l i, nó không cho, cha m n n n , nó còn ti c... Sau cùng, nó a tay ra, m tay d n d n và cho cha m . Cha m vui m ng, hôn con vì nó ã qu ng i, th ng tính ích k và cho con thêm n a. Chúa vui s ng vì nh ng hy sinh nh m n c a con.

727. S ng tinh th n con Chúa không ph i là y m , th ng, nh ng là m t linh o:

D d àng trong s kh ó kh n,
n s trong s ph c t p,
D u d àng trong s c ng quy t,
Hùng d ng trong s y u u i,
Khôn ngoan trong s iên d i.

«Qu th t, Ta b o các ng i, n u các ng i không hoán c i mà nêu nh tr nh , các ng i s kh óng vào c N c Tr i» (Mt 18,3).

☞ *DT 13c: Trong ch c v riêng c a m i ng i, các tu s ph i c m th y lu t làm vi c là lu t chung c ng nh ràng bu c h , và trong lúc nh ó m u c u nh ng gi c n thi t s ng và ho t ng, h h y trút b m i âu lo quá áng c y trong vào s Quan Phòng c a Cha trên tr i* (x. Mt 6,25).

(Xem thêm: MV 19a, 24a, 37d).

728. Tâm h n tr con không bi t c m thù: v a b cha m s a ph t, nó khóc lóc, nh ng quên li n, r i l i thiu thiu ng trên tay v a ánh ph t nó. Con hãy quên t t c b c t c, ác c m. trên tay d u hi n c a cha m , con h nh phúc quá r i!

☞ *Dt 12,9-11: Ch úng ta có cha tr n th s a d y mà ch úng ta v n tôn kính, thì ch úng ta l i càng ph i tùng ph c Cha trên tr i c s ng. Cha tr n th s a d y ch úng ta trong m t th i gian ng n, và theo s thích c a mình; còn Thiên Chúa s a d y là vì l i ích c a ch úng ta, ch úng ta c thông ph n vào s thánh*

thi n c a Ng i. Ngay lúc b s a d y, thì ch ng ai l y làm vui thú mà ch th y bu n phi n. Nh ng sau ó, nh ng ng i ch u rèn luy n nh th s g t c hoa trái là bình an và công chính.

729. Hãy b o d n vì chính n Chúa là i u kí n nênh thánh. B o d n nh tr th , vui t i ch p nh n ý Chúa, s n sàng theo ý Chúa b t c n âu, yêu m n Chúa t n tình.

Tr th s n sàng lén m t tr ng, tình nguy n i phi thuy n, mi n là có s hi n di n c a cha m ..

☞ *IPr 5,6-7: Anh em hãy t khiêm t h d i bàn tay uy quy n c a Thiên Chúa, Ng i c t nh c anh em khi n th i Ng i ã nh. M i âu lo, hãy trút c cho Ng i, vì Ng i ch m sóc anh em.*

(Xem thêm: Mt 18,3-4).

730. Tâm h n tr th ây không ph i là th ngây. Nh ng là yêu th ng không gi i h n, phó thác cho cha m t t c . Cha m b o gì làm t t c , theo cha m b t t c , tin t ng cha m h n t t c . Hùng d ng, v ng vàng, x ng o làm con Chúa.

731. Con tr khôn gi gì riêng, ai cho gù, nó c ng giao cho cha m . Hãy phó thác cho Chúa và c M , con s c an toàn h nh phúc.

732. Nh ng công tác l n lao nh t c a con nào áng gì i v i Chúa toàn n ng, th mà c nh ng vi c nh m n nh t c a con c ng có th là nh ng k công, vì Chúa th y lòng con. Chúa yêu th ng con, nh lòng cha m h nh phúc khi th y a bé b c m t b c, b p b m t t i ng.

733. Chúa Thánh Th và M Maria là bí quy t s c m nh con trên ng Hy v ng. T t c các tinh tú dù sáng láng, bao la n âu c ng không sánh v i q a t nh h p này c.

734. Th i gian là c a Chúa, muôn v t là c a Chúa, Ngài là Alpha và Ômêga, c n nguyên và cùng ích. Ngài toàn n ng, cao c , nh ng ng th i ch m sóc chim tr i, cá bi n, thú r ng, hoa ng n i và m h t tóc trên u con; Chúa ch k tình yêu.

Bình an và h nh phúc cho tâm h n nh b e bi t khao khát yêu th ng vô t n.

☞ *Mt 6,26: Hãy xem chim tr i: chúng không gieo, không g t, không thu tích vào kho; th mà Cha anh em trên tr i v n nuôi chúng. Anh em l i ch ng quý giá h n chúng sao?*

☞ *MV 19a: Con ng i hi n h u ch là do Thiên Chúa ã vì yêu th ng nênt o d ng con ng i, và c ng vì yêu th ng mà luôn luôn b o t n con ng i; h n n a con ng i ch s ng hoàn toàn theo chân lý m t khi t ý nhìn nh n tình yêu y và phó thác cho ng t o d ng mình.*

(Xem thêm: GH 6b; MK 3; MV 2b, 24a, 38a; DT 13c).

735. Chúng ta quan ni m ng vào N c Tr i khó kh n, ph c t p quá! Chúa Giêsu ch t m t i u kí n: «Qu th t, Ta b o các ng i, n u các ng i không hoán c i mà nênh tr nh , các ng i s không vào c N c Tr i» (Mt 18,3).

736. Nghe nói phó thác t t c trong tay Chúa, con ng lo s . Không khó âu! M c dù con không bi t Chúa Kitô a con i âu, dành cho con nh ng b t ng g i, ch tin Chúa là Cha c a con, ch ng y r i! (x. Mt 6,31-32).

¶ + ↗

31. BÁC ÁI

Bác ái, lòng phắc cắc angry i Kitô h u

737. Trong khi xét oán ai, con hãy cưng nguyễn rỗi hãy làm nhau Chúa Giêsu trong trung hồn p con.

☞ Ga 8,15-16: Các ông xét oán theo kiểu chúng tôi phạm; chúng tôi không xét oán ai cả. Mà nếu tôi có xét oán, thì sẽ xét oán cả tôi và những người khác, vì không phải chỉ có mình tôi, những người có tôi và những người sai tôi.

(Xem thêm: Ga 7,24).

738. Khi con cái công tác cho chồng xa nhà con cái cây sồi, cha mẹ con cái sẽ nghe bác ái thông tin nào con dám công tác bên cạnh nhà con, nên vui mừng nghe thông tin con mới ngày, cha mẹ tin con bác ái thông tin!

739. Phản nàn là một bài hát hay lây, triết lý chung: bi quan, một bình an, nghỉ ngơi, một nhu khí khi thiền với Chúa.

740. Ký sự vàng, mua vé số, cho áo quần có khi óc chà nhát ngang vi c bác ái khỉ bao giờ! Yêu thương mãi là khó. Hãy lòng con trong sự vàng, trong vé số, trong gói quần áo của!

☞ 2Cr 9,7: Mình tôi hãy cho tuân theo quy tắc của lòng mình, không buồn phiền, cũng không miên mê, vì ai vui vẻ dang hiền, thì cõi Thiên Chúa yêu thương.

(Xem thêm: 1Cr 16,14).

741. «Tôi không làm vì cõi bác ái của, vì tôi không có tiền!» Chắc có tiền mà bác ái sao? – Bác ái không nói, bác ái không bắt tay, bác ái không thông cảm, bác ái không thương viếng, bác ái không cưng nguyễn.

☞ Mc 9,41: Ai cho anh em ung mọt chén nước vì lanh em thu cung Kitô, thì Thầy bảo thời tanh em, người ôs không mọt phun thung âu.

(Xem thêm: Cv 12,5; 2Cr 9,14).

☞ MV 38a: Ngôi Lời Thiên Chúa cung nhận cho biết cõi bác ái không phải chỉ cõi thiền trong các việc cải tạo, nhưng trước hết trong những hoàn cảnh thông thường của cuộc sống.

(Xem thêm: GH 40b; MV 27b, 78c; T 8b).

742. Người ingles thường i làm hoà với nhau. Người giao chém i phân phát cảm hứng. «Bác ái không có», «Bác ái bắt cần». Con số tiền vì yêu thương quá chán.

☞ *Gl 6,9-10: Khi làm i u thi n, chúng ta ng n n chí, vì n mùa chúng ta s c g t, n u không s n lòng. V y bao lâu còn th i gi , chúng ta hãy làm i u thi n cho m i ng i, nh t là cho nh ng anh em trong cùng i gia ình c tin.*

743. Ng i ta không c n c a con, không c n con cho, b ng c n con hi u h , th ng h !

☞ *1Cr 13,3: Gi nh tôi có em h t gia tài c nghi p mà b thí, hay n p c thân xác tôi ch u thiêu t, mà không có c m n, thì c ng ch ng ích gì cho tôi.*

(Xem thêm: 2Cr 12,14).

744. ng t c t i vì ng i ta ch trích con, hãy cám n vì còn bao nhiêu t i t mà h ch a nói.

745. S ng huynh r t t t p, Chúa b o: « âu có hai, ba ng i h p l i nhân danh Ta, thì Ta gi a h » (Mt 18,20). Chúa bi t khó nêu Ngài òi s t i thi u, Ngài không òi h n «hai hay ba».

746. Cu c s ng huynh th thách và nâng tình bác ái nh cây trên r ng che nhau kh i ngã lúc gió bão.

☞ *Rm 15,1-2: B n ph n c a chúng ta, nh ng ng i có c tin v ng m nh, là ph i nâng nh ng ng i y u u i, không có c tin v ng m nh, ch không ph i chi u theo s thích c a mình. M i ng i chúng ta hãy chi u theo s thích k khác, vì l i ích c a h , và xây d ng.*

(Xem thêm: Ga 13,14-15; Rm12,10; Gl 6,2-5; 1Tx 5,14-15; 1Pr 4,8-10).

☞ *DT 15a: Là chi th c a Chúa Kitô, các tu s hãy mang l y gánh n ng c a nhau (x. Gl 6,2) và tr ng kính l n nhau trong tình th n giao h o huynh (x. Rm 12,10)... H n n a, s hi p nh t huynh loan báo Chúa Kitô ã n (x. Ga 13,35; 17,21) và phát sinh m t n ng l c tông mānh li t.*

(Xem thêm: GM 28c, 30d; LM 8ac; DT 12b; NK 5a).

747. Con không l ng c ng i say r u có th làm h i n th nào: âm chém, t nhà, gi t ng i... Khi con say vì am mê h n thù, con càng m t sáng su t h n th n a.

☞ *1Ga 2,11: Nh ng ai ghét anh em mình thì trong bóng t i và i trong bóng t i mà ch ng bi t mình i âu, vì bóng t i ã làm cho m t ng i y ra mù quáng.*

(Xem thêm: Gc 4,1-3).

748. Chúa ch b t các tông mang m t ng ph c r ti n mà khó ki m: «Chính n i u này mà m i ng i s bi t các ng i là môn Ta: y là n u các ng i có lòng yêu m n l n nhau!» (Ga 13,35).

749. âu có tình yêu th ng, ó có Thiên Chúa; âu có thù ghét, ó có ho ng c.

☞ *1Ga 3,14-15: Chúng ta bi t r ng: chúng ta ã t cõi ch t b c vào cõi s ng, vì chúng ta yêu th ng anh em. K khôn yêu th ng, thì l i trong s ch t. Phàm ai ghét anh em mình, y là k sát nhân. Và anh em bi t: khôn k sát nhân nào có s s ng i i l i trong nó.*

(Xem thêm: 1Ga 4,16; Gc 3,16).

☞ MV 21e: *i u có th làm ch ng v s hi n di n c a Thiên Chúa h n c là c ái huynh c a các tín h u nh h ng tâm nh t trí c ng tác cho c tin Phúc âm và t ra h là d u ch hi p nh t.*

(Xem thêm: GH 41g, 42a, 50b; T 8bc).

750. L y lý do giúp , khuyên b o anh em, dò chuy n bên này em nói bên kia, ó là «bác ái tình báo».
751. Trong m t giây, b ng m t ch m ph t, b t c ai c ng có th bôi nh b c h a vô giá c a Raphael, ã t n bao công phu th i gi m i th c hi n n i, nh ng ai làm l i c?
752. Chúa nói: «N u ng i dâng c a l n i bàn th , và ó nh ra anh em có i u b t bình v i ng i, hãy t c a l ó tr c bàn th , mà i làm hoà v i anh em ng i tr c ā, r i b y gi hãy n mà dâng l v t c a ng i» (Mt 5,23-24). Còn con, con làm ng c l i: c dâng l và phóng thanh cho m i ng i bi t, tr ra g p m t ng s . Tin m ng c a con!
753. Con ch tr ng ph i i tho i, nh ng con không ch p nh n ai nói trái ý con. ó là « i tho i có ch ng trình và gi i h n» hay nói úng h n: hai ng i c tho i.

☞ 2Cr 6,11-13: *Th a anh em ng i Cô-rin-tô, chúng tôi ã chân thành ng l i v i anh em, chúng tôi ã m r ng t m lòng. Chúng tôi không h p hòi v i anh em áu, nh ng chính lòng d anh em h p hòi. V y anh em hãy n áp chúng tôi; tôi nói v i anh em nh nói v i con cái: anh em c ng hãy m r ng t m lòng.*

☞ MV 28a: *C ng ph i kính tr ng và yêu th ng nh ng ng i không cùng m t c m ngh ho c cùng m t hành ng v i chúng ta trong v n xă h i, chính tr hay c tôn giáo n a. Th c v y, càng l y s nhán ái và yêu th ng mà tìm hi u sâu xa h n nh ng cách c m ngh c a h , chúng ta càng d dàng có th i t i i tho i v i h h n.*

(Xem thêm: MV 92c; GM 13b; T 19b).

754. Con cho là phi lý, khi m t lao công ch trích òi d y k s , ki n trúc s xây c u, làm nhà, m t y công ch trích òi h ng d n bác s gi i ph u. Sao chính con l i ch trích c p trên, n m c nhi u y u t , có nhi u kh n ng, nhi u kinh nghi m, nhi u c v n và nhi u n Chúa h n con.
755. Hãy yêu th ng nhau không b ng l i nói mà b ng vi c làm. Hãy yêu th ng nhau b ng tay m t mà tay trái không bi t.

«Các con hãy yêu m n nhau nh Ta ã yêu m n các con» (Ga 15,12).

☞ 1Ga 3,18: *H i anh em là nh ng ng i con bé nh , chúng ta ng yêu th ng n i u môi chót l i, nh ng ph i yêu th ng cách chân th t và b ng vi c làm.*

☞ T 8d: *Ngày nay, ho t ng bác ái có th ph i nh m t i t t c m i ng i và m i nhu c u. áu có ng i thi u n, thi u u ng, thi u m c, thi u nh à , thi u thu c men, thi u vi c làm, thi u giáo d c, thi u nh ng ph ng t i n c n thi t s ng x ng danh con ng i, áu có ng i b au kh vì ngh ch c nh, m y u, ch u c nh l u à y, tù ng c, thi ó bác ái Kitô giáo ph i tìm g p, ân c n s n sóc, i an và xoa d u h b ng nh ng tr giúp thích áng. Thi hành b n ph n này tr c h t là b n ph n c a nh ng ng i giàu và các dân t c giàu.*

(Xem thêm: *GH 42b; MV 93; LM 9b*).

756. Có lo i bá c ái n ào: Bá c ái ph óng thanh.
Có lo i bá c ái k công: Bá c ái ngân hàng.
Có lo i bá c ái nuôi ng i: Bá c ái s thú.
Có lo i bá c ái khinh ng i: Bá c ái ch nhán.
Có lo i bá c ái theo ý: Bá c ái c tài.
Bá c ái nhán hi u, bá c ái gi hi u.

☞ *Rm 12,9-10: Lòng bá c ái không c gi hình gi b . Anh em hãy g m ghét i u d , tha thi t v i i u lành; th ng m n nhau v i tình huynh , coi ng i khác tr ng h n mình.*

(Xem thêm: *Mt 16,2-4; ICr 13,4*).

757. L i b t công c a ng i công chính vô cùng ác h i. ó là thu c c do tay bá c s trao.
Toa thu c y càng truy n ra, càng gi t ng i.
☞ *Ep 4,29: Anh em ng bao gi th t ra nh ng l i c a, nh ng n u c n, hãy nói nh ng l i t t p, xây d ng và làm ích cho ng i nghe.*

(Xem thêm: *Gc 3,8-10*).

758. Ng i tu hành ch còn m t c a riêng là danh ti ng. Ai ph m n danh ti ng h là ám sát h .
759. N u con ch khen ng i khen con, ch ch p nh n ng i không ph n i con, giao ti p v i ng i ng ý ki n v i con, con không bá c ái c ng không sáng su t: mù d t mù.
760. C ng oàn nào có m t «thánh tu hành» thì thánh y hay làm cho c ng oàn có nhi u «thánh t o».
761. t mình vào a v k khác, con s th y nh ng l i tuyên b long tr ng và vô trách nhi m c a con h hênh quá và con s dè d t d n.
762. Nói d , làm khó, ai c ng chê hi n t i, ai c ng ti c quá kh , ai c ng hoan nghênh ch ng trình c a mình v t ng lai. Nh ng khi t ng lai c a con thành hi n t i, con l i c m ng i ta phê bình!
763. Tính x u c a tôi, tôi cho là nhán c. Thi n chí c a anh em, tôi g i là khuy t i m.
764. Con không thi u khuy t i m, sao con t c t i và t n công khuy t i m c a anh em?
☞ *Tt 3,2-3: ng ch i b i ai, ng hi u chi n, nh ng ph i hi n hoà, luôn luôn t lòng nhân t v i m i ng i.*

(Xem thêm: *Mt 7,3-5*).

765. Yêu ng i là «tr c nghi m ch c ch n nh t v lòng m n Chúa» c a con.
☞ *1Ga 4,20-21: N u ai nói: «Tôi yêu m n Thiên Chúa» mà l i ghét anh em mình, ng i y là k nói d i; vì ai không yêu th ng ng i anh em mà h trông th y, thì không th yêu m n Thiên Chúa mà h không trông th y. ây là i u r n mà chúng ta ā nh n c t Ng i: ai yêu m n Thiên Chúa, thì c ng yêu th ng anh em mình.*

(Xem thêm: *IGa* 3,17; 4,7-8).

☞ *GH 42a:* c ái là m i dây liên k t c a s tr n lành, là s viên mãn c a l lu t (x. *Cl* 3,14; *Rm* 13,10), nên c ái chi ph i m i ph ng th nén thánh, làm cho chúng hình thành và t c cùng ích. Vì th , c ái i v i Thiên Chúa và tha nhân là d u ch ng i môn chân chính c a Chúa Kitô.

(Xem thêm: *MV* 24b, 72b; *T* 8bc).

766. Yêu ng i không ph i là vu t ve nuông chi u h , nh ng có lúc yêu ng i là làm phi n lòng h , vì s th t và vì l i ích c a h .

☞ *2Cr* 7,8-9: Dù trong b c th tr c tôi có làm cho anh em ph i u phi n, tôi c ng không h i ti c. Mà gi nh có h i ti c - vì th y r ng b c th y ã làm cho anh em ph i u phi n, tuy ch trong ch c lát, thì nay tôi l i vui m ng, không ph i vì ã làm cho anh em ph i u phi n, nh ng vì n i u phi n ó ã làm cho anh em h i c i. Th t th , anh em ã ph i u phi n theo ý Thiên Chúa, nên chúng tôi không làm thi t h i gì cho anh em.

(Xem thêm: *Ep* 4,15).

☞ *MV* 28b: c ái và lòng nhân h u không bao gi cho phép chúng ta tr thành d ng d ng v i i u chân và thi n. H n th n a, chính c ái thúc bách các môn Chúa Kitô loan báo cho m i ng i chân lý c u r i.

(Xem thêm: *MV* 92d; *LM* 6a; *HN* 11a; *TD* 11b, 14d).

767. Chúa Giêsu không d y yêu ng i «b ng tình c m», vì Chúa d y con yêu c k ngh ch c a con. Yêu là thành th c mu n s lành cho h và làm t t c h c h nh phúc. i u y òi bu c con ph i hoàn toàn quên mình.

☞ *Rm* 12,17.20-21: ng l y ác báu ác, hãy chú tâm vào nh ng i u m i ng i cho là t t. Trái l i, k thù ng i có ói, hãy cho nó n; có khát, hãy cho nó u ng; làm nh v y, ng i s ch t than h ng lên u nó. ng cho s ác th ng c mình, nh ng hãy l y thi n mà th ng ác.

(Xem thêm: *Mt* 5,43tt; *ITx* 5,15; *IPr* 3,8-9).

☞ *MV* 28c: Giáo lý c a Chúa Kitô c ng òi chúng ta ph i tha th nh ng xúc ph m và giáo lý y n i r ng gi i r n yêu th ng i v i t t c k thù, ó chính là gi i r n trong Lu t M i: «Các ng i có nghe l i truy n d y hãy th ng yêu thân nhân và ghét thù ch mình. Còn Ta, Ta d y các ng i: hãy th ng yêu k thù ngh ch mình, c làm n cho k ghét mình, l i c u nguy n cho nh ng ng i b t b vu v cho ng i n a» (*Mt* 5,43-44).

(Xem thêm: *MV* 28a, 32c; *TG* 12a, 15b).

768. Con ph i là «món quà» trong tay Chúa, s n sàng Chúa t ng cho b t k ai. M t món quà mà ai c ng quý yêu thèm mu n.

769. S l m l c l n nh t là không bi t nh ng ng i khác là Chúa Kitô. Có nhi u ng i t n th m i v 1 !

☞ *Mt* 25,45: Ta b o th t các ng i: m i l n các ng i không làm nh th cho m t trong nh ng ng i bé nh nh t ây, là các ng i ã không làm cho chính Ta v y.

(Xem thêm: *Mt 10,40; 18,5*).

770. Trong cá tính nhân cách m i ng i, không có hai ng i gi ng nhau. ng v a c n m. i ng i không ph i là «cu n b ng cát-xét» à c sang t ng «xê-ri» gi ng nhau.

771. Chóng ta ph i bi t cám n l n nhau:

Ng i nh n: vì c yêu th ng giúp .
Ng i cho: vì c d p l n l ên trong tình yêu.

772. T i sao ngày nào con c ng l p toà án và b t anh em con di n hành l n l t qua ó? T i sao lúc nào cha c ng th y con ng i gh quan toà, không bao gi ng i b ng b can?

☞ *Mt 7,1-2: Anh em ng xét oán, kh i b Thiên Chúa xét oán, vì anh em xét oán th nào, thì anh em c ng s b Thiên Chúa xét oán nh v y; và anh em ong u nào, thì Thiên Chúa c ng s ong u y cho anh em.*

(Xem thêm: *Rm 2,1-3; 14,13*).

☞ *MV 28b: Ch có mình Thiên Chúa là quan toà và là ng th u su t m i tâm h n: b i v y Ngài ng n c m chúng ta xét oán t i l i bên trong c a b t c ng i nào.*

(Xem thêm: *HN 4b, 7b*).

773. Thay «n c i ngo i giao» c a con b ng «n c i chân thành Kitô h u».

☞ *Ep 4,25: M t khi āc i b s gian d i, m i ng i trong anh em hãy nói s th t v i ng i thân c n, vì chúng ta là ph n thân th c a nhau.*

774. Các vi c t thi n, xã h i r t c n và r tt t, nh ng v i th i i nguyên t , có th nói c r ng: chúng ta ch a yêu th ng ích th c, khi chúng ta ch a d n thân òi h i, sáng t o, b i n i nh ng c c u ng n ch n s gi i phóng con ng i, làm cho con ng i s ng «ng i h n».

☞ *MV 35a: Giá tr con ng i h t i «cái mình là» h n h t i «cái mình có». C ng v y, t t c cái gì con ng i làm t t i m t m c công bình cao h n, m t tình huynh r ng l n h n và m t tr tt nhân o h n trong các t ng quan xã h i, u quý tr ng h n các ti n b k thu t, b i vì, các ti n b y tuy có th cung c p ch t li u cho vi c th ng ti n con ng i, nh ng t chúng mà thôi không th th c hi n c công vi c th ng ti n y.*

(Xem thêm: *MV 25a, 26c, 27a, 78b; T 6a, 7, 8*).

775. N u Thiên Chúa ch d y m n Chúa thì hay quá! Nh ng Ngài thêm lu t yêu ng i, c ng tr ng b ng lu t m n Chúa thì vô cùng r c r i, ph c t p cho nhi u ng i!

776. T i sao con ghi kh c khuy t i m c a anh em vào bia á, còn t i l i c a con thì vi t trên cát?

☞ *Mt 7,3: Sao anh th y cái rác trong con m t c a ng i anh em, mà cái xà trong con m t c a mình thì l i không ý t i?*

777. Môi tr ng òi bu c con thinh l ng ho t ng, con c thíc nghi theo môi tr ng và i n âu con hãy «gioe r c tình yêu». Con s ng c nhiên, vì m t ngày kia, nhìn l i nh ng

n i con ã i qua, h t gi ng tình yêu ã n ng tr u g p m i, g p tr m, n i tâm h n nh ng ng i Chúa Quan phòng nh cho g p con trên ng hy v ng.

778. H nh phúc cho m t huynh oàn là gì? Là: «Phúc cho nh ng k b b t b vì s công chính» (Mt 5,10). úng v y! ây là m t cu c b t b có t ch c, có th i khoá bi u, có lu t l , nh ng s b t b này em l i n c u chu c, vì t con trong ý ngh a c a l ch s và c a H i thánh là xã h i hoá tr n gian.
779. M t huynh oàn ích th c là m t c ng oàn hi p nh t; nó không nguyên t hoá, nh ng ng c l i nhân v hoá con ng i.

☞ *Pl 2,1-2: N u qu th t s li ên k t v i c Kitô em l i cho ch úng ta m t ni m an i, n u tinh b ác ái khích l ch úng ta, n u ch úng ta c hi p th óng trong Th n Khí, n u ch úng ta s ng th án tinh và bi t c m th ng nhau, th i xin anh em h áy l àm cho ni m vui c a t ôi c tr n v n, l à h áy c ó cùng m t c m ngh , cùng m t l öng m n, cùng m t t ám h n, cùng m t y h ng nh nhau.*

(Xem thêm: Rm 12,10; 1Cr 1,10; 2Cr 13,11).

☞ *MV 6e: Nh ng li ên h c a con ng i v i ng lo i c t ng th êm m ái, ng th i ch ính vi c «xã h i hoá» l i t o th êm nh ng li ên h m i, tuy n hiên, nh ng li ên h m i y kh óng ph i l úc n ào c ng gi úp nhân v tr ng th ánh m t c ách th ích h p, ho c th ng hoa nh ng t ng quan nhân v (nhân v hoá).*

(Xem thêm: GH 28b; MV 25a, 29a; T 8e).

780. Ngày x a tu c là n chay, ánh t i, th c khuya, d y s m, s ng thinh l ng.
Ngày nay tu c là s ng gi a huynh oàn: h i h p, trao i, h p tác...
- ☞ *Dt 10,24-25: Ch úng ta h áy y n nhau, l àm sao cho ng i n ày th úc y ng i kia s ng y êu th ng và l àm nh ng vi c t t. Ch úng ta ng b c ác bu i h i h p, nh v ài ng i quen l àm; trái l i, ph i khuy n khích nhau, nh t l à khi anh em th y Ngày Chúa n ã g n.*
- ☞ *LM 7c: Ngày nay, s hi p nh t gi a c ác Linh m c và c ác Gi ám m c l i c àng kh n thi t h n, v ì trong th i i ch úng ta, b i nh i u lý do, c ác c óng cu c tông kh óng nh ng c n ph i mang r t nh i u h ình th c kh ác nhau, nh ng th t ra c òn c n ph i v t kh i gi i h n gi áo x hay gi áo ph n. V y, kh óng m t linh m c n ào c ó th chu t oàn y s m nh c a mìn h m t c ách l loi và h u nh ri êng r , nh ng ph i hi p s c v i c ác linh m c kh ác, d i s i u khi n c a c ác v l ành o trong Gi áo h i.*

(Xem thêm: GH 28e; MV 25a, 30b, 43b, 89a).

781. M i chi u t i, tr c lúc l ên gi ng ng , con ph i nói c r ng: «S u t ngày hôm nay, tôi ã y êu th ng».
782. Nh ng ai t ch c vu cáo, thoá m , xúi gi c c m th ù, ch ng i, dù v i m c ích n ào, c ng kh óng che d u c tinh cách ph n Phúc ám, v i Chúa là tinh yêu.
783. H áy l y m t t gi y và b ình t nh vi t tr ên ó c tinh c a ng i mà con b t b ình, con s th y h kh óng hoàn toàn x u nh con ngh t u.

784. Sao con trách móc khi ng i ta ph n con? Công nghi p c a con m t i sao? Hay là con b t Chúa cám n con?»Nh ng gì các ng i ã làm cho m t ng i trong các anh em hèn m n nh t này c a Ta, là các ng i ã làm cho chính mình Ta» (Mt 25,40).

☞ Mt 10,42: Ai cho m t trong nh ng k bé nh này u ng, dù ch m t chén n c lă thôi, vì k y là môn c a Th y, thì Th y b o th t anh em, ng i ó s khong m t ph n th ng âu.

785. T i sao con hà ti n m t ti ng khen? Ti c nu i m t n c i, m t si t tay v i ng i ta? Bao nhiêu ng i không c n b c ti n, ch c n lòng con.

786. N u các công vi c t thi n xă h i c a con không ph i vì Chúa, thì con ch là nhân viên c a m t chi nhánh H ng th p t .

☞ Mt 6,1-2: Khi làm vi c lành phúc c, anh em ph i coi ch ng, ch có phô tr ng cho thiên h th y. B ng khong, anh em s ch ng c Cha c a anh em, ng ng trên tr i, ban th ng. V y khi b thí, ng có khua chiêng ánh tr ng, nh b n o c gi th ng bi u di n trong h i ng và ngoái ph xá, c t ng i ta khen. Th y b o th t anh em, chúng ã c ph n th ng r i.

☞ LM 9b: Các linh m c ph i lanh o làm sao khong tìm t l i, nh ng tìm l i ích cho Chúa Giêsu Kitô; các ngài h p tác v i giáo dân và cùng v i h , x s theo g ng Th y, ng n gi a m i ng i «không c ph c v , nh ng ph c v và hi n m ng s ng mình thay cho nhi u ng i» (Mt 20,28).

(Xem thêm: GH 42a; LM 15a; T 8ae).

787. Bác ái không có biên gi i, n u có biên gi i không ph i là bác ái n a.

☞ TG 12a: Bác ái Kitô giáo th c s lan tràn t i m i ng i không phân biệt ch ng t c, hoàn c nh xă h i hay tôn giáo; bác ái không c u mong m t l i ích hay m t s tri ân nào.

(Xem thêm: MV 28ac, 32c; TG 15b).

788. Khi con giúp ai i u gì, ph i h t s c bác ái, ng i th ân tha th cho con cái nh c h ch u khi nh n c a con.

☞ Mt 6,3-4: Còn anh, khi b thí, ng cho tay trái bi t vì c tay ph i làm, vi c anh b thí c kín áo. Và Cha c a anh, ng th u su t nh ng gì kín áo, s tr l i cho anh.

789. Th ng Chúa Giêsu làm phép l r i d n ng cho ai bi t. Có nhi u ng i ch a làm phép l mà ã cho m i ng i bi t mình bác ái.

790. ng phàn nàn cà phê ng, ch t i ng c a con không ng t .

791. M t b máy dù tinh vi và kiên c n âu, n u các b ph n khô d u c ng h h ng. Hãy rót d u bác ái c a con vào máy ch y i u hoà không s t m .

792. Bác ái là n i dài tình yêu Thiên Chúa i v i nhân lo i.

☞ TG 12a: S hi n di n c a các Kitô h u gi a các nhóm ng i ph i c tác ng b ng chính tình bác ái mà Thiên Chúa ã yêu chúng ta và mu n chúng ta c ng yêu th ng nhau b ng tình bác ái ó.

(Xem thêm: GH 42a; MV 24c, 72b; T 8b).

793. Con ph i nói c cách thành th c r ng: «Tôi không xem ai là k ng ch c a tôi, k c nh ng ng i c m thù tôi nh t, nh ng ng i b t b tôi, th không i tr i chung v i tôi. Tôi luôn luôn xem h là anh em tôi».

794. Con t t, ng i ta nói con x u, con v n t t. Con nghèo, ng i ta khen con giàu, con v n nghèo. T i sao con l ên ký và s út ký theo d lu n.

☞ Mt 11,18-19: Ông Gio-an n, không n không u ng, thì thiên h b o: «Ông ta b qu ám». Con Ng i n, c ng n c ng u ng nh ai, thì thiên h l i b o: « ây là tay n nh u, b n bè v i quân thu thu và ph ng t i l i». Nh ng c Khôn Ngoan c ch ng minh b ng hành ng.

795. Ng i ta thuê ng báo tâng b c nh ng tài n ng t ng t ng c a mình, tuyên truy n cho mình nh ng công tr ng b a t, ch p m i ph ng nh ng t i ác d ng ng. Con c ng mu n mà m t Thiên Chúa nh th sao?

796. Tu s s ng thánh nh nhi u vi c o c riêng: n chay, hâm mình, lu t dòng, t nh tâm. Giáo dân ch có m t ph ng th :s ng thánh là bác ái.

797. Bác ái là tu c liên l : tu mi ng l i, tu qu tim, tu l tai, tu con m t, tu lá gan, tu b óc... T t c con ng i con v y vùng, nh ng con ph n ng yêu th ng, nh Chúa Giêsu.

☞ Ep 5,1-2: Anh em hãy b t ch c Thiên Chúa, vì anh em là con cái c Ng i yêu th ng, và hãy s ng trong tình bác ái, nh c Kitô ã yêu th ng chúng ta, và vì chúng ta, ã t n p mình làm hi n l , làm hy l dâng lên Thiên Chúa t a h ng th m ngào ng t.

(Xem thêm: Pl 2,5).

798. «Trong nhà Cha Ta có nhi u ch » (Ga 14,2). L i Chúa r t là th m thiá! Con hãy i x v i m i ng i khác nhau, kính tr ng t ng tâm h n. ng xem con ng i nh m t con s , m t kh i l ng, c ng l i là ra áp s !

i v i con ng i không ph i hai c ng hai là b n luôn. Hai qu d a v i hai qu d a có lúc là b n ký, nh ng có lúc ph i sáu qu m i c b n ký.

☞ T 8e: th c thi bác ái mà không b ch trích và t ra là bác ái ích th c, c n ph i nhìn nh n n i tha nhân hình nh Thiên Chúa vì h ã c d ng n ên gi ng hình nh Ngài và nhìn nh n n i h chính Chúa Kitô, b i vì b t c s g i c t ng cho ng i nghèo là ã th c s c dâng cho Ng i. Ph i h t s c t nh tôn tr ng t do và nhân ph m c a ng i c tr giúp. ng làm hoen ý h ng ngay lành vì m u c u t l i hay vì m t tham v ng th ng tr nào. Ph i tho mân nh ng òi h i công bình tr c ã k o nh ng t ng ph m em cho t ng là vì bác ái, mà th c ra ph i n tr vì c công b ng. Ph i lo i tr không nh ng h u qu mà c nguyên nhân gây n ên s d . Ph i t ch c giúp sao cho nh ng ng i c tr giúp d n d n thoát kh i s l thu c ng i khác và có th t túc.

(Xem thêm: MV 26c, 27a, 28b; DT 14c).

799. Bác ái liên k t con ng i thành m t c ng ng làm phát sinh nh ng m i t ng quan m i. Có t ng quan m i, s có th gi i m i.

800. Bác ái không phải chỉ có yêu thương và tha thứ. Bác ái là cảm tình hành động томt bù khôngh khí mà giới acing lòng làng xã, cung lòng quan gia, công ng quan c t.

☞ *MV 75d: Công dân phải nung nấu tình thương ái quan cảm lòng i lòng và trung kiên cho không hy vọng, nghĩa là làm sao lòng thiêng nhan tâm n ích l i c a toàn th gia lòng nhân lo i, m t gia lòng c liên kết l i b ng nhu u ràng buộc c gi a các nỗi gi ng, ch ng t c và quan c gia.*

(Xem thêm: GH 36b; MV 26a, 82b).

801. Biết gì i c a thú v t nêu th gi i c a con ng i, biết gi i c a con ng i nêu th gi i c a con Chúa.

802. Không ghét ai ch a , th ng ng i ch a , giúp ng i ch a . Hippolytus trong tình yêu và hành ng m i . Chúa Giêsu c u xin: «... h t th y chúng nêu m t, c ng nh , l y Cha, Cha trong Con và Con trong Cha» (Ga 17,21).

☞ *ICr 1,10: Thanh anh em, nhân danh của Giêsu Kitô, Chúa chúng ta, tôi khuyên tất cả anh em hãy nhớ trung thành với nhau trong lòng tin tưởng nói, và lòng có s chia rẽ gi a anh em, nh ng hãy sống hoà thuận, m t lòng m t ý v i nhau.*

(Xem thêm: Rm 15,5-6; Ep 4,2-4; Pl 2,1-4).

☞ *MV 42c: Vì các vỗ về p nh t phù hợp với m nh sâu xa của Giáo hội, vì chính Giáo hội trong Chúa Kitô nh bí tích, nghĩa là dù ch và khí c , c a s k t h p m t thi t v i Thiên Chúa và c a s hi p nh t toàn th nhân lo i. Nh th , chính Giáo hội bày tỏ cho thấy gi i bi t rong s hi p nh t bên ngoài trong ph m vi xâ h i b t ngu n t s hi p nh t tâm trí, nghĩa là t c tin và c m n, c n b n hi p nh t b t kh phân ly c a Giáo hội trong Chúa Thánh Th n. Sinh l c mà Giáo hội có thể chuyển thông cho xâ h i nhân lo i ngày nay là c tin và c m n y, c th hi n trong cung cung, ch không phải do th l c bên ngoài d a vào nh ng ph ng th hoàn toàn nhân lo i.*

(Xem thêm: GH 7c; MV 24c; GM 6a; LM 8a; HN 12).

803. Chúa Giêsu b b r i trên Thánh giá, Chúa Giêsu còn b b r i trong m i anh em au kh kh p n i trên th gi i.

☞ *IGa 3,17: Nếu ai có cảm giác i th gian và thấy anh em mình lâm cảnh túng thiếu, mà ch ng lòng th ng, thì làm sao tình yêu Thiên Chúa l i trong ng i y c ?*

☞ *T 8bc: Chúa Kitô đã làm cho gi i r n bác ái i v i tha nhân thành m t gi i r n riêng c a Ngài i và m c cho nó m t ý ngh am i phong phú h n, khi Ngài i mu n ng hoá mình v i anh em nh chính i t ng c a bác ái, Ngài i nói: «Bao nhiêu l n các ng i làm nh ng vi c ó cho m t trong nh ng ng i hèn m n là anh em Ta ây, t c là các ng i làm cho Ta v y» (Mt 25,40).*

Vì thế, Giáo hội c bi t cao lòng xót thương i v i ng i nghè o ói, b nh t t c ng nh nh ng công trình m nh danh là t thi n và t ng tr xoa du m i n i th ng kh c a nhân lo i.

(Xem thêm: GH 8c; MV 27b, 90c; T 31e; TG 12a).

804. Ngày t n th Chúa phán xét v c ái, không phải i v các thành công v i.

﴿ Mt 25,34-36: Bấy giờ c Vua s phán cùng nh ng ng i bên ph i r ng: «Nào nh ng k Cha Ta chúc phúc, hãy n th a h ng V ng Qu c d n s n cho các ng i ngay t thu t o thiêng l p a. Vì x a Ta ói, các ng i ã cho n; Ta khát, các ng i ã cho u ng; Ta là khách l , các ng i ã ti p r c; Ta tr n tru ng, các ng i ã cho m c; Ta au y u, các ng i ã th m vi ng; Ta ng i tù, các ng i n h i han».

805. ng ê hèn nói x u ng i v ng m t. Hãy nói nh th l i con c ghi âm, hành ng nh th c ch con c ch p hình.

﴿ Gc 4,11-12: Th a anh em, anh em ng nói x u nhau. Ai nói x u ho c xét oán anh em mình là nói x u và xét oán L Lu t. N u anh xét oán L Lu t, thì anh không còn là k vâng gi , mà là k xét oán L Lu t. Ch có m t ng ra L Lu t và xét x , ó là ng có quy n c u thoát và tiêu di t. Còn anh là ai mà dám xét oán ng i thân c n?

806. N u không tri t thi hành chúc th c a Chúa Giêsu, là s ng bá ái, thì con là á con b t hi u vô phúc nh t.

﴿ Ga 14,15: N u anh em yêu m n Th y, anh em s gi các i u r n c a Th y.

32. VI C T M TH NG

Th c hi n cách phi th ng nh ng vi c t m th ng

807. Vì c nh , lòng nh ; vi c l n, lòng l n; Vi c l n, lòng nh ; vì c nh , lòng l n. Con hãy th c hành cách sau h t. Trung tín trong vi c l n, d ; trung tín trong vi c nh , khó. Chúa khen k th c hành cách sau này.

☞ *Lc 16,10: Ai trung tín trong vi c r t nh , thì c ng trung tín trong vi c l n; ai b t l ng trong vi c r t nh , thì c ng b t l ng trong vi c l n.*

808. Theo m t th gian, công vi c c a c M r t t m th ng: giúp bà Isave, lo l ng cho Chúa Giêsu máng c , chu toàn b n ph n Nagiarét, i ch u l Giêrusalem, chôn c t thánh Giuse, ch u s nh c au n Calvariô.

D i m t siêu nhiên, i c M phi th ng: M ã làm t t c nh ng vi c y vì yêu m n Chúa Giêsu.

☞ *TD 4a: Nh ng vi c trong gia ình c ng nh nh ng vi c ngoài xã h i không c tách r i kh i ng l c siêu nhiên c a cu c s ng, theo l i Thánh Tông : «H t th y công vi c anh em làm trong l i nói, hay vi c làm, hãy nhân danh Chúa Giêsu Kitô mà th c hành, nh Ng i c m t Chúa Cha là Thiên Chúa» (Cl 3,17).*

(Xem thêm: GH 34b; 41g).

809. m a bé là chuy n th ng, nh ng c m m, i v i em bé là h nh phúc l n nh t mà em không ch u i v i b t c giá nào.

810. «Bí quy t c a i tôi: ch p nh n t t c v i tâm h n n s , có vài t t ng t m th ng, nh ng sinh nh h ng sâu r ng» (Gioan XXIII).

811. Không có công vi c nào hèn h , ch c có tâm h n hèn h .

812. V i tâm h n cao c , vi c t m th ng hoá ra cao c : Ai cho m t bát n c lă vì danh Chúa s c th ng trên Thiên àng.

☞ *Mt 10,42: Ai cho m t trong nh ng k bé nh này u ng, dù ch m t chén n c lă thỏi, vì k y là môn c a Th y, thì Th y b o th t anh em, ng i ó s không m t ph n th ng âu.*

813. Mu n c phong thánh, ph i ch ng minh có «nhân c anh hùng». B n chí làm nh ng vi c t m th ng su t c cu c i vì m n Chúa h n là anh hùng, Thánh Têrêxa Hài ng ã làm nh th .

814. Mu n nêu thánh, con hãy làm nh ng vi c t m th ng, có khi xem ra vô ngh a nh t, nh ng hãy t vào ó t t c ni m m n yêu c a con.

- ☞ *ICr 16,14: Hãy làm m i s vì c ái.*
- ☞ *GH 41c: Các linh m c k t thành vòng hoa thiêng c a hàng Giám m c và thông ph n vào ân s ng thu c ch c v Giám m c, nh Kitô, ng Trung Gian v nh c u duy nh t; c ng nh hàng Giám m c, các linh m c ph i gia t ng tình yêu Thiên Chúa và tha nhân b ng vi c thi hành nhi m v h ng ngày; các ngài ph i gìn gi m i giây liên l c gi a hàng linh m c, ph i c d y c a c i thiêng liêng, ph i là nh ng ch ng nhân s ng ng c a Thiên Chúa tr c m t m i ng i, và thi ua v i nh ng v linh m c mà qua các th h , ã l i nh ng ch ng tá thánh thi n sáng ng i trong nh ng vi c ph c v th ng khiêm t n và kín áo.*

(Xem thêm: *MV 34b; LM 14ab*).

815. Tìm vi c l n, khinh vi c nh , con s l c ng Hy v ng, vì Chúa h á cho nh ng ai trung thành trong vi c nh c vào h ng s vui m ng c a Ngài.

- ☞ *Mt 25,21: Ông ch nói v i ng i y: «Khá l m! h i y t tài gi i và trung thành! c giao ít mà anh ã trung thành, thì tôi s giao nhi u cho anh. Hãy vào mà h ng ni m vui c a ch anh!»*

(Xem thêm: *Lc 19,17*).

816. Nhìn cây c th sum suê, con ng quên r ng, t ng tr m n m tr c, nó ã kh i s t m t h t gi ng tí tí.

- ☞ *Mt 13,31-32: N c Tr i c ng gi ng nh chuy n h t c i ng i n l y gieo trong ru ng mình. Tuy nó là lo i nh nh t trong t t c các h t gi ng, nh ng khi l n lén, thì l i là th l n nh t; nó tr thành cây, n n i chim tr i t i làm t trên cành c.*

817. T nhiên có ai lên nh núi Hy mã l p s n c? – T nhiên có ai lên cung tr ng c? Th thách, hi m nguy, t p luy n, chuyên c n m i ngày, nhi u ngày m i t c ích h hy v ng.

818. Con b o i lúc nào có th i c , con s làm vi c v i; không bi t i con th i c s n m y l n! Nh ng hãy c p th i c m i ngày th c hi n cách phi th ng nh ng vi c t m th ng.

- ☞ *Ga 12,35: Ánh sáng còn gi a các ông út lâu n a thôi. Các ông hãy b c i, bao lâu các ông còn có ánh sáng, k o bóng t i b t ch t các ông. Ai b c i trong bóng t i, thì không bi t mình i âu.*

- ☞ *T 6b: Ng i giáo dân có r t nhi u c h i làm vi c tông : rao gi ng Phúc âm và thánh hoá. Chính ch ng tá c a i s ng Kitô h u và nh ng vi c lành c làm v i tinh th n siêu nhiên có s c lôi kéo ng i ta n c tin và n v i Thiên Chúa, vì Chúa phán: «S sáng các con ph i soi tr c m t ng i ta, nh v y h xem th y vi c lành các con mà ng i khen Cha các con trên Tr i» (Mt 5,16).*

(Xem thêm: *MV 43bd, 93 a; TG 11a*).

819. Thiên h mua vé lên nh nhà ch c tr i Manhattan, khen ng i ki n trúc tân k , nh ng m y ai nh n t ng thanh s t, t ng viên s n, t ng h t cát nh làm n n móng v ng ch c cho ngôi nhà y.

820. Th 1 y kính hi n vi mà xem: m t gi t n c óng ánh h n kim c ng, m t con vi trùng ghê t m rùng mình; ng khinh nh ng cái nh .

☞ Gc 3,4-5: Anh em c ng hă y nhìn xem tàu bè: dù nó có to l n, và có b cu ng phong y m nh th nào i n a, thì c ng ch c n m t bánh lái r t nh i u khi n theo ý c a ng i lái. Cái l i c ng v y: nó là m t b ph n nh bé c a thân th , mà l i huê nh hoang làm c nh ng chuy n to l n. C xem tia l a nh bé d ng nào, mà làm b c cháy ám r ng to l n bi t bao!

821. Vi c nh : nh ng do m hôi n c m t mà quý; vi c th ng nh ng do tình yêu tha thi t mà tr ng. Ng i con th o m c chi c áo len c rích nh ng không ch u i l y b t c áo t ti n nào khác, vì m i m i len i v i anh ta là m t c ch yêu th ng c a m .

822. Ngày s ng c a con là m t «chu i l i nguy n tin yêu c th hoá trong công tác t m th ng».

☞ GH 34b: ... M i ho t ng, kinh nguy n và công cu c tông , i s ng hôn nhân và gia ình, công n vi c làm th ng ngày, vi c ngh ng i th xác và tình th n, n u h chu toàn trong Thánh Th n và c n nh ng th thách c a cu c s ng, n u h kiên trì ón nh n, thì t t c u tr nên hi n l thiêng liêng p lòng Thiên Chúa, nh Chúa Giêsu Kitô (x. IPr 2,5), c thành kính dâng lên Chúa Cha cùng v i Mình Thánh Chúa khi c hành Phép Thánh Th . Nh th , giáo dân thánh hi n th gi i này cho Thiên Chúa nh bi t ph ng th Ngài b ng hành ng thánh thi n kh p n i.

(Xem thêm: GH 38, 41cg; LM 14ab; T 4a).

823. M t b n nh c du d ng, m t b c h a th n tình, m t t m th m quý p c k t tình b ng nh ng m i ch , nh ng nét m c, nh ng n t nh c n s , nh ng ph i có danh x ng nh n n i m i sáng t o ra tác ph m.

824. V i n m cái bánh và hai con cá c a em bé, Chúa ã làm phép l nuô i n m ngàn ng i (x. Mt 14,17). Chúa v n toàn n ng, nh ng Chúa yêu th ng thi n chí c a con.

825. Xin n c bà Samari, m n l a c i vào Giêrusalem, m n thuy n ng i gi ng, m n phòng l p phép Thánh Th , nhìn ng ti n bà goá b vào hòm cúng c Chúa chí u c n, ch nhân âu ng vi c không âu mà mình c hân h nh n th ! (x. Mt 21,2; 26,18; Mc 12,43; Ga 4,9).

826. M t vi c r t t m th ng có th t o c b u khí «d th », b u khí yêu th ng mà không t n c a, không m t công, không ai th y. Nguy t c u t t p cách m y c ng không ai s ng c vì không có «b u khí th c».

827. Trên ng «dâng hi n», không có vi c gì là t m th ng c . M t c ch nh nh t nh t vì k khac là m t b c n tình yêu, do tình yêu, là m t s phát tri n con ng i.

☞ TG 25a: ... Các nhà truy n giáo ph i mau m n kh i x ng, kiên trì hoàn t t công vi c, b n chí trong khó kh n, nh n n i và can m ch u ng n i cô qu nh, s m t nh c và nh ng c g ng vô hi u. H s n cùng m i ng i v i tâm h n r ng m , v i con tim bao dung, tình nguy n lanh nh n nhi m v c giao phó, qu ng i thích nghi c v i nh ng phong t c khác th ng c a các dân t c và nh ng i u ki n sinh ho t i thay, ng tâm t ng ái c ng tác v i anh em và m i ng i ang hi n thân cho cùng m t công vi c, theo g ng c ng

oàn th i các Tông , h cùng v i các tín h u h p thành m t con tim và m t tâm h n duy nh t.

(Xem thêm: MV 38a; T 4a, 8b).

828. Chúng ta không bi t Chúa, M Maria làm gì su t ba m i n m âm th m Nagiarét; lên thiên àng chúng ta s hi u c ph n nào.
829. Chúng ta có th ngh r ng ba m i n m này y yêu th ng, thông hi p, hi p nh t, mà nhân lo i không hi u th u vì là m u nh i m c a Tình yêu Thiên Chúa.
830. «Ba m i n m chi xi t nhìn trông,
M y h i th m l ng nói không ra l i».

Giêsu nhìn Giuse, Maria, cha m nhìn Giêsu, c nhà nhìn lên Chúa Cha. Ba m i n m h nh phúc, v i nh ng vi c t m th ng nh t trong cái nhìn thông hi p th n linh nh t.

831. «Gi nh tôi nói c các th ti ng, nhân lo i và thiên th n... Và gi nh tôi c n tiên tri và bi t m i s nhi m m u, toàn c trí tri; và gi nh tôi c t t c lòng tin, khi n chuy n c i núi, mà tôi l i không có lòng m n, thì tôi v n là không! Và gi nh tôi em c gia t v n l i ng mà phát ch n; và gi nh tôi n p mình ch u thiêu, mà tôi l i không có lòng m n, thì c ng h không vô ích cho tôi!» (1Cr 13,1-3). Vì c con làm không quan h . Cách con làm m i quan h .
832. Có hai ng s ng giây phút hi n t i: th c hi n ý con hay th c hi n ý Chúa. Con ch n ng nào?

☞ Mt 26,39.42: *L y Cha, n u có th c, xin cho con kh i ph i u ng chén này. Tuy v y, xin ng theo ý con, mà xin theo ý Cha... L y Cha, n u con c ph i u ng chén này mà không sao tránh kh i, thì xin vâng ý Cha.*

33. LÃNH O

Lãnh o là nô b c tình nguy n

833. Ở Hy v ng c n ng i lanh o. Theo t nguyên, lanh o là ng i d n ng, c ng g i là th lanh, ngh a là ng i làm u.

Không có u suy ngh , t chi s suy nh c, thi n chí b phân tán, ngh l c s l n b i, h n lo n s th ng tr và công cu c tan v .

834. Lãnh o là ng i:

Bi t – Mu n – Th c hi n

Và ng th i gây c m h ng cho k khác
Bi t – Mu n – Th c hi n.

835. Lãnh o là ph c v : ph c v Thiên Chúa, ph c v ng i mình i u khi n, ph c v công ích. Lãnh o là nô b c tình nguy n.

☞ Mt 20,26: Gi a anh em thì không c nh v y: Ai mu n làm l n gi a anh em, thì ph i làm ng i ph c v anh em.

(Xem thêm: Mt 23,11; Ep 4,11-13; IPr 4,10-11).

☞ GH 18a: ch n d t và phát tri n Dân Thiên Chúa luôn mãi, Chúa Kitô ā thi t l p các ch c v khác nhau trong Giáo h i h u m u ích cho toàn Thân. Th c v y, các th a tác viên s d ng quy n bính thiêng liêng mà ph c v anh em mình, m i ng i thu c dân Thiên Chúa và ng nhiên h ng ph m giá Kitô h u s t n ph n r i, nh n l c ti n n cùng m t c u cánh trong t do và tr tt .

(Xem thêm: GH 24a, 29a; GM 16a; T 9b; DT 14c).

836. Chúa Giêsu em l a n th gian và mu n cho qu t r c cháy. V i chí khí tông , con ph i là ng n l a t cháy nh ng ng n u c khác, làm cho ánh sáng lan r ng n lúc th gi i thành m t bi n ánh sáng.

☞ Ga 1,9: Ngôi L i là ánh sáng th t, ánh sáng n th gian và chi u soi m i ng i.

(Xem thêm: Lc 12,49).

837. Hãy khiêm t n qu ng i n u Chúa mu n ch n con lanh o môi tr ng c a con. ó là s m nh cao c , quan tr ng. Con c n ý th c h nh phúc c a các Tông khi nghe Chúa Giêsu nói: «Hãy theo Ta, Ta s cho các ng i làm ng ph chài l i ng i» (Mc 1,17).

☞ Ga 21,15: Khi các môn n xong, c Giêsu h i ông Si-môn Phê-rô: «Này anh Si-môn, con ông Gio-an, anh có m n Th y h n các anh em này không?» Ông

áp: «Th a Th y có, Th y bi t con yêu m n Th y». c Giêsu nói v i ông:
«Hãy ch m sóc chiên con c a Th y».

838. Con ph i tin t ng vào s m nh c a con, c m hoá k khác và truy n thông cho h lòng tin t ng, b u nh i t huy t trong con.

☞ Cv 22,14-15: Thiên Chúa c a cha ông chúng ta ā ch n anh anh c bi t ý mu n c a Ng i, c th y ng Công Chính và nghe t i ng mi ng ng y phán ra. Qu v y, anh s làm ch ng nhân cho ng y tr c m t m i ng i v các i u anh ā th y và ā nghe.

(Xem thêm: 2Tm 1,12).

☞ TG 39b: Các linh m c, trong vi c m c v , ph i c vō và duy trì gi a tín h u lòng nhi t thành i v i vi c rao gi ng Phúc âm cho th gi i, b ng cách d y giáo lý và gi ng thuy t giáo hu n h v nhi m v c a Giáo h i ph i loan báo Chúa Kitô cho muôn dân, b ng cách d y các gia ình Kitô h u v s c n thi t và vinh d vun tr ng n kêu g i truy n giáo n i con trai con gái mình; b ng cách c vō nhi t tâm truy n giáo n i thanh thi u niêm trong các tr ng và các h i oàn công giáo t n i h , xu t phát nh ng nhà rao gi ng Phúc âm t ng lai. Các Ngài ph i d y tín h u c u nguy n cho các x truy n giáo và ng x u h xin h b thí và tr nêu nh nh ng hành kh t vì Chúa Kitô và vì ph n r i các linh h n.

(Xem thêm: LM 6b; T 2ab, 8a; TG 37d, 42).

839. N u không tr c tính bi quan, thái th t v ng, thói quen r t rè, con ng lanh o.

☞ 2Tm 1,7-8: Vì Thiên Chúa ā ch ng ban cho chúng ta m t th n khí làm cho chúng ta tr nêu nhút nhát, nh ng là m t Th n Khí khi n chúng ta c y s c m nh, tình th ng, và bi t t ch . V y anh ng h th n vì ph i làm ch ng cho Chúa chúng ta, c ng ng h th n vì tôi, ng i tù c a Chúa; nh ng d a vào s c m nh c a Thiên Chúa, anh hãy ng lao c ng kh v i tôi loan báo Tin M ng.

840. Lãnh o là d u hi u h u hình c a quy n bính. Ng i lanh o ph i ý th c s m nh ch huy c a mình, s m nh i di n cho quy n bính và có b n ph n làm cho k khác tr ng uy quy n c a mình. Làm nh th là ph c v qu n chúng.

☞ Rm 13,1: M i ng i ph i ph c tùng chính quy n, vì không có quy n bính nào mà không b i Thiên Chúa, và nh ng quy n bính hi n h u là do Thiên Chúa thi t l p.

(Xem thêm: Mt 7,29; Ga 19,11a).

☞ LM 2c: Ch c v linh m c liên k t v i ch c Giám m c, nêu c ng c tham d vào quy n bính mà chính Chúa Kitô ā dùng ki n t o, thánh hoá và cai qu n Thân Th Ng i. Vì v y, ch c linh m c c a các ngài dù gi thi t ā có nh ng bí tích khai sinh i s ng Kitô giáo, nh ng l i c m t bí tích riêng in d u c bi t khi các ngài c Chúa Thánh Th n x c d u. Nh th các ngài nêu gi ng Chúa Kitô linh m c, n n i có quy n thay m t Chúa Kitô là u mà hành ng.

(Xem thêm: GH 19,23a, 27a, 28a; LM 10b; T 2b).

841. Tai h a l n nh t c a con khi lanh o là s nói và hành ng nh m t nhà lanh o.

842. ón nh n m i ý ki n, nh ng không l thu c ý ki n.
843. Sáng ki n h p th i và h u hi u m i lanh o c.
844. Con hâý d ng ý chí t p trung t t ng, can m quy t nh và quy t nh k p th i.
845. Có vô s ý ki n mà con không quy t nh là vô ích.
Có ít t t ng mà th c hi n t t c m i là lanh o th c s .
846. Bi t i u con mu n và mu n cách c ng quy t.
N u không c ng quy t nh o t, con s làm các tùy viên tê li t.
các tùy viên t do quy t nh, con s gâý h n lo n.
847. Lanh o là s ng k lu t, tìm hi u l nh trên, khôn khéo hành ng theo m nh l nh.
Lanh o là tìm ki m ph ng th th c hi n và giàu ngh l c th ng các tr ng i.
 ☙ 2Tm 3,10: Ph n anh, anh ā theo sát o lý, cách s ng, d nh c a tōi; anh ā th y lòng tin, s nh n n i, lòng yêu m n, s kiên trì c a tōi ;
 (Xem thêm: 2Tm 4,2).
848. Vi c con ch trích c p trên làm nh t nhu khí, t o chia r gi a các tùy viên và m ng
cho h bình ph m ph ng pháp, b i móc khuỷ t i m c a chính con.
849. Chúa không sinh con làm àn c u, àn v t, nh ng lanh o môi tr ng c a con.
Lanh o là thúc y, là lôi cu n.
850. Mu n lanh o sáng su t, c n ph i bi t ngh ng i. Ngh ng i là ngh thu t c n thi t
tránh nóng n y, m t trú, cau có, m t t ch , ho ng h t.
 ☙ Mc 6,31: Ng i b o các ông: «Chính anh em hâý lanh riêng ra n m t n i thanh v ng mà ngh ng i ôi chút». Qu th , k lui ng i t i quá ông, nên các ông c ng ch ng có thì gi n u ng n a.
851. Lanh o ph i can m, có cái nhìn bình t nh tr c m i bi n c , m i n i, trong m i lúc.
Ch ng y con n nh c tình tr ng th thách nguy hi m nh t.
852. Quá lao l c, có ngày s b t l c; quá b n tâm, có ngày m t n i tâm. Càng b n r n con
càng ph i dành thì gi suy t , h c h i, và nh t là c u nguy n. Con s tûm c bình an.
853. Con ng phí m t giây, ng d m t l i, ng b m t d p.
Con s nh n xét sâu s c h n,
Có ý chí c ng quy t h n,
c ng i c m ph c h n.
854. Bi t gi k lu t cá nhân, bi t t ch c i s ng, bi t b t u hành ng, bi t phân giá tr
m i vi c. ó là nh ng i u ki n giúp con lanh o cách hiên ngang, anh hùng, em l i
tin t ng lúc m i ng i nao núng, ho ng h t.
 ☙ T 11b: Không nh ng ph i coi k lu t trong i s ng ch ng vi n nh m t tr l c
v ng châi c a i s ng c ng oàn và bác ái, mà h n n a, còn nh m t thành

ph n thi t y u trong t t c công cu c hu n luy n ā t c tinh th n t ch , phát tri n c s tr ng thành v ng chāi v nhān cách, rèn luy n c nh ng t cách khác giúp ích r t nhi u cho ho t ng c a Giáo h i c quy c và k t q a.

(Xem thêm: LM 14a, 16c; T 4b, 11a).

855. Nhìn rõ, nhìn th t, nhìn úng, xét ng i, xét vi c, xét c nh. ó là óc th c t con c n lanh o, d a trên các d ki n khách quan.

☞ *T 11a: Nh n n giáo d c khéo t ch c, c ng ph i nh m hu n luy n cho các ch ng sinh t c m c tr ng thành nhān b n kh áng, nh t là m c tr ng thành ā c ki m nghi m trong m t c tinh c ng ngh , trong kh n ng quy t nh chín ch n, và m t óc phê phán xác áng v con ng i và v các bi n c .*

(Xem thêm: LM 14a; T 21; T 4c; TG 11b, 16d).

856. Dùng toàn công th c là máy móc, ng trong th t c là l i th i, l c trong chi ti t là ch t h p.

Con ph i:

- Nhìn t ng quát,
- Thích ng d o dai,
- Bi n d thành hay.

Con c n:

- C v n,
- Chuyên viên,
- Nh t là ý chí c a con.

☞ *ITm 4,14-15: ng th v i c s ng ang có n i anh, c s ng Thiên Chúa ā ban cho anh nh l i ngôn s , khi hàng k m c t tay trên anh. Anh hãy tha thi t v i nh ng i u ó, chuyên chú vào ó, m i ng i nh n th y nh ng t i n b c a anh.*

857. Con ph i phát tri n, trau d i kh n ng ph c v c l ch n.

858. Lanh o mà thi u kh n ng, không nh ng con m t uy tín mà còn thi u liêm chính.

859. ng òi v lanh o c a con ph i có m i tài n ng, vì con s không tìm ra ng i lanh o lý t ng y. Nh ng n u con lanh o, con ph i ki m cách phát tri n kh n ng không ng ng.

860. có th i u khi n m i ho t ng và quy h ng m i c g ng v m c ích, ng i lanh o ph i có kh n ng phân bi t rõ ràng nh ng ý t ng t ng quát, nh ó có cái nhìn toàn di n và hi u bi t y v m i ngành trong t ch c c a mình.

861. M i cá nhân là m t «m u nhi m». Mu n lanh o, con ph i bi t t ng tùy vien, v i nhu c u, s thích, tính tình, ph n ng c a h , ánh giá h úng m c, t h úng ch .

☞ *Ga 10,14: Tôi chính là M c T nhān lanh. Tôi bi t chiên c a tôi, và chiên c a tôi bi t tôi.*

862. Nh Chúa Giêsu ã liên l v i các Tông su t ba n m, con hãy hoà mình v i các c ng tác viên c a con, thông c m, chia s tâm s vui bu n và oán bi t tâm lý t ng ng i. Con s ng c nhiên vì lúc y h oàn k t và c g ng v t m c.

☞ *LM 7a: Chính vì s hi p thông trong cùng m t ch c T T và th a tác v , các Giám m c ph i coi các linh m c nh anh em và b n h u, và h t s c lo l ng n l i ích v t ch t và nh t là thiêng liêng c a các ngài.*

(Xem thêm: *GM 16a*).

863. Con hãy t minh vào a v các c ng s viên, trao i quan i m thân m t v i h , ón ti p ân c n, t cho h th y con quan tâm n h , con hi u h . Thái nhân h u y s làm cho h yêu th ng con, tin t ng con.

☞ *2Cr 7,2-4: Anh em hãy dành cho chúng tôi m t ch trong lòng anh em. Chúng tôi ã không làm h i ai, không làm cho ai ph i s t nghi p, không bóc l t ai. Tôi nói th không ph i l ên án anh em, vì tôi ã t ng nói: anh em h ng trong lòng chúng tôi, s ng ch t chúng ta u có nhau. Tôi r t tin t ng anh em, tôi r t hanh di n v anh em. Tâm h n tôi ch a chan ni m an i và tràn ng p n i vui m ng trong m i c n gian nan kh n khó.*

(Xem thêm: *2Cr 6,11-12*).

864. Công tr ng c a con không c ghi trong huy ch ng trên ng c, trong các b n tuyên d ng, các di n v n ca ng i con.
Ph n th ng c a con c ghi trong cái nhìn, trong qu tim c a các c ng s viên.

☞ *ITx 2,19-20: Ai là ni m hy v ng, là ni m vui c a chúng tôi, ai là tri u thiên làm cho chúng tôi hanh di n tr c nhan c Giêsu, Chúa chúng ta, khi Ng i quang lâm, n u không ph i là anh em? Ph i, chính anh em là vinh quang và là ni m vui c a chúng tôi.*

(Xem thêm: *Pl 4,1*).

865. Chi m c con tim c a tùy viên, con có th th y h d c toàn l c theo con vì h bi t con yêu h thành th c, m à, hy sinh t n t y cho h . N u con không lanh o b ng tình yêu, con ph i s d ng h sách: «v 1 c».

☞ *Ga 10,11-12: Tôi chính là M c T nhân lành. M c T nhân lành hy sinh m ng s ng mình cho oàn chiên. Ng i làm thuê, vì không ph i là m c t , và vì chiên không thu c v anh, nên khi th y sói n, anh b chiên mà ch y. Sói v l y chiên và làm cho chiên tán lo n.*

☞ *GM 16a: Trong khi thi hành nhi m v ng i cha và ch ch n, các Giám m c hãy s ng gi a dân mình nh nh ng ng i ph c v , ngh a là nh nh ng ch ch n hi n t bi t các con chiên mình và con chiên c ng bi t ch ch n; nh nh ng ng i cha ích th c t lòng yêu th ng và lo l ng cho h t m i ng i và m i ng i t lòng tri ân tuân ph c quy n hành Thiên Chúa ã ban cho các ngài. Các ngài hãy quy t oàn chiên c a mình thành m t gia ình ông và c vō m i ng i u ý th c nhi m v riêng mà s ng và ho t ng trong tình hi p thông bác ái.*

(Xem thêm: *DT 14c*).

866. Khi ã chinh ph c c con tim c a tùy viên, ng i lanh o dám:

- tùy viên nhìn g n mà không s m t mát,
- H mình v i h mà v n cao th ng,
- T nhiên, t t n mà c kính ph c,
- C ng quy t òi h i mà c vâng l i tri t .

☞ *Ga 1,39: Ng i b o h : « n mà xem». H ã n xem ch Ng i , và l i v i Ng i ngày hôm y. Lúc ó vào kho ng gi th m i.*

(Xem thêm: *Lc 19,5; ICr 9,20-21*).

867. Con ng quên r ng tùy viên c a con là ng i, là m t nhân v , là con Chúa, nên ch có h và Thiên Chúa m i có quy n i v i h . Không ai c coi h nh v t s h u, nh máy móc s n xu t.

☞ *DT 14c: V i lòng kính tr ng nhân v , các b trên hãy cai qu n nh ng k thu c quy n nh là nh ng con cái Thiên Chúa b ng cách phát tri n s vâng ph c t nguy n.*

(Xem thêm: *MV 28a; T 8e*).

868. Nhà lãnh o công tâm và khiêm t n, làm vi c cho ng i k v , b t k ng i ó là ai – Con hãy t s tr ng c u c a công vi c lên trên danh ti ng và l i ích cá nhân con.

☞ *Ga 1,26-27: Tôi ây làm phép r a trong n c. Nh ng có m t v ang gi a các ông mà các ông không bi t. Ng i s n sau tôi và tôi không áng c i quai dép cho Ng i.*

869. Lãnh o không g ng sáng c vâng ph c mà không c kính ph c.

Lãnh o ch nêu g ng sáng trong nhi m v c kính ph c mà không c m n ph c.

Lãnh o nêu g ng sáng trong m i lãnh v c c vâng ph c, kính ph c,

☞ *Tt 1,7-9: Giám qu n, v i t cách là qu n lý c a Thiên Chúa, ph i là ng i không chê trách c, không ng o m n, không nóng tính, không nghi n r u, không hi u chi n, không tìm ki m l i l c th p hèn; trái l i, ph i hi u khách, yêu chu ng i u thi n, ch ng m c, công chính, thánh thi n, bi t t ch ; ng i y ph i g n bó v i l i áng tin c y và úng o lý, v a có kh n ng dùng giáo lý lành m nh mà khuyên nh , v a có kh n ng b l i nh ng k ch ng i.*

(Xem thêm: *Ga 13,15; ITx 2,10-12; ITm 3,2-5; 4,12; Tt 2,7*).

☞ *LM 3: Nh các m c t nhân lành, các linh m c ph i nh n bi t các chiên c a mình và còn tìm cách d n v oàn này, chúng c ng nghe ti ng Chúa Kitô, h u nén m t oàn chiên và m t Ch Ch n. c th , c n ph i có nhi u c tính áng cho xă h i loài ng i kính chu ng nh t tâm, thành th t, d ng c m, kiên nh n, yêu chu ng công lý, l ch thi p và nh ng c tính khác mà Thánh Phaoô Tông khuyên nh khi Ngài nói: «T t c nh ng gì là chân th t, là trong s ch, là công b ng, là thánh thi n, là kh ái, là danh th m ti ng t t, ho c nhân c, ho c h nh ki m nào áng khen, thì xin anh em hãy t ng ngh n» (Pl 4,8).*

(Xem thêm: *GH 26c; GM 15c; DT 11a*).

870. c i m c a nhà lãnh o thiên tài là bi t quy t c ng tác viên b ng cách:

- Tìm h ,

- Khám phá h ,
- Tí p ón h ,
- Ch n h ,
- Hu n luy n h ,
- Tín nhi m h ,
- S d ng h ,
- M n yêu h ,

Không ai là nhà lãnh o lý t ng c ng nh không ai là c ng tác viên th p toàn.

☞ *Ga 15,16: Không ph i anh em ā ch n Th y, nh ng chính Th y ā ch n anh em, và c t c anh em anh em ra i, sinh c hoa trái, và hoa trái c a anh em t n t i, h u t t c nh ng gì anh em xin cùng Chúa Cha nhân danh Th y, thì Ng i ban cho anh em.*

871. Thiên Chúa là bí quy t c a nhà lãnh o. Ngài ban uy quy n và không b r i nh ng ai d a vào quy n n ng c a Ngài lanh o. Tình th n khiêm nh ng và lòng bác ái là c n b n; Phúc âm c a Ngài h ng d n nhà lãnh o.

☞ *Mc 10,43-45: Gi a anh em thì không c nh v y: ai mu n làm l n gi a anh em thì ph i làm ng i ph c v anh em; ai mu n làm u anh em thì ph i làm y t m i ng i. Vì Con Ng i n không ph i c ng i ta ph c v , nh ng là ph c v , và hi n m ng s ng làm giá chu c muôn ng i.*

☞ *GH 27c: c Ch sai i cai qu n gia ình minh, Giám m c ph i chiêm ng m g ng m u Chúa Chiên lành, Ng i n ph c v ch không ph i c ph c v (x. Mt 20,28; Mc 10,45) và hi n m ng s ng minh vì con chiên (x. ga 10,11). c ch n gi a loài ng i và y y u hèn, ngài có th c m thông n i au kh v i nh ng ai d t nát và l m l c (x. Dt 5,1-2). Giám m c không nên t ch i l ng nghe nh ng k thu c quy n, nh ng hấy ân c n s n sóc h nh ng ng i con ích th c, và khuyên nh h h ng hái c ng tác v i minh. Vì ph i tr l v i Chúa v linh h n con cái minh (x. Dt 13,17), Giám m c hấy c u nguy n, rao gi ng và làm m i vi c bác ái s n sóc h và c nh ng ng i ch a thu c oàn chiên duy nh t mà ngài c ng ph i coi nh c trao phó cho minh trong Chúa. Nh Tông Phaolô, Giám m c m c n t t c m i ng i, cho nên hấy h ng hái rao gi ng Phúc âm cho m i ng i (x. Rm 1,14-15) và khuy n khích các tín h u làm vi c tông và truy n giáo.*

(Xem thêm: GH 6b; LM 6a, 13d, 15c; T 4a).

872. Nhà lãnh o không ch c n c vào báo cáo thôi, nh ng nh t là lo l ng c «sách i s ng» c a m i tùy viên h n: c trong lòng h , trong kh n ng h , trong th thách h .

873. Chúa Giêsu không có ý bi n i t c kh c các Tông b ng m nh l nh, nh ng Chúa h d n d n t canh tân. Con hấy tin t ng và làm cho ng i ta tin t ng, s ng và làm cho ng i ta thích s ng nh con.

☞ *Ga 16,12: Th y còn nhi u i u ph i nói v i anh em. Nh ng bây gi , anh em không có s c ch u n i.*

☞ *TD 9: M c kh i ch ng t r ng Chúa Kitô ā tôn tr ng quy n t do c a con ng i trong khi h thi hành b n ph n, tin vào L i Chúa và d y cho chúng ta bi t tình th n mà nh ng c a m t v Th y nh th ph i nh n bi t và tuân theo trong m i lãnh v c.*

(Xem thêm: TD 11ab, 14d).

874. Chúa Giêsu không n h g i r a l nh, hay m l p h u n luy n tinh th n. Ngài dùng c h i th c t trong i s ng d y cho các tông nh ng bài h c thi t th c: lúc i ngang v n nho, cây v , ng lúa, lúc các em bé n ch i, lúc các Tông tranh giành a v (x. Mt 21,18tt; Lc 9,46tt; Ga 4,35).
875. Trong vi c tông tr c ti p, tuy Chúa Giêsu có d y nh ng bài gi ng riêng bi t, nh ng Ngài v n thích nh ng cu c g p g t n h iên h n. Trong nh ng giây phút b t ng , n c s ng ā n v i Giakêu, Simon, bà Samari... (x. Mt 26,6; Lc 19,1tt; Ga 4,7tt).
876. Chúa Giêsu không b c các Tông v i h khôn g hi u Ngài hay c ng u i v i Ngài. Con ng n n lòng, c nh n n i, t t v i h ng ng i ác ý, ác tâm, ê ti n. n Chúa s thu ph c h .

☞ *Lc 24,25-27: B y gi c Giêsu nói v i hai ông r ng: «Các anh ch ng hi u g i c ! Lòng trí các anh th t là ch m tin vào l i các ngôn s ! Nào ng Kitô l i ch ng ph i ch u kh hìn nh th , r i m i vào trong vinh quang c a Ng i sao?» R i b t u t ông Mô-sê và t t c các ngôn s , Ng i gi i thích cho hai ông nh ng g i liên quan n Ng i trong t t c Sách Thánh.*

(Xem thêm: 2Tm 2,24-25).

☞ *TD 14d: M i môn u có b n ph n quan tr ng i v i Chúa Kitô, Th y Chí Thanh c a mìn h, là ph i luôn luôn tìm cách th u hi u chân lý mà Ng i ā trao ban, ph i trung thành loan truy n và can m b o v , nh ng khôn g c dùng nh ng ph ng t i n trái v i tinh th n Phúc âm. Nh ng ng th i, vì tình yêu Chúa Kitô thúc bách, h hâ y l y tình th ng, s khôn ngoan và lòng kiên nhän mà i x v i nh ng k cùn s ng trong l m l c ho c ch a nh n bi t c tin.*

(Xem thêm: TG 13ab; TD 9,11ab).

877. Nh i u gia ình, nh i u c ng oàn ch dùng l i i tho i v i nhau. N u bi t dùng qu tim i tho i ng n, tâm h n h s xích l i g n nhau.
878. Lúc i tho i, Chúa Giêsu không óng mi ng Phêrô nóng n y. L i l b ng b t chua chát c a ng i khác khôn g làm s p v tr âu. Con ng s , c i tho i v i t t c tâm h n thay v i lý s .
- ☞ *2Cr 11,12: i u tôi làm, tôi s ti p t c làm, nh ng k mu n có c h i t ph là nh ng ng i ngang hàng v i chúng tôi, khôn g cùn c h i ón a.*
879. Tìm âu ra bí quy t c a i tho i làm tâm h n c gi i thoát, c i m , trú khôn c sáng su t? – Hãy tìm trong Phúc âm.
880. Chúa Giêsu không t kh c m t ai i tho i v i Ngài. Ngài i tho i v i b n h u, v i ng i l , v i dân ngo i, v i ng i t i l i, v i ng i ch ng i.

☞ *TG 11b: Nh chính Chúa Kitô ā dò xét tâm h n con ng i và i tho i v i h úng theo ki u loài ng i d n h n ánh sáng th n linh, thì các môn c a Ng i ā th m nhu n tinh th n Chúa Kitô, c ng ph i hi u bi t ng i h chung s ng, và ph i àm tho i v i h , nh chính vi c i tho i chân thành và nh n n i ó, các môn h c bi t nh ng ân hu phong phú mà Thiên Chúa*

ã r ng ban cho các dân t c; ng th i các môn ph i c g ng em ánh sáng Phúc âm chỉ u soi nh ng ân hu ó, gi i thoát chúng và em chúng v quy ph c Chúa C u Th .

(Xem thêm: MV 92c; T 14b, 31b).

881. Lãnh o ph i tr n ên m i s cho m i ng i, trong b t c tr ng h p nào, ch p nh n m i th công vi c, nh c m t, ch ng i, và khi c n ph i hy sinh c m ng s ng m u ích cho oàn th . Nh ng ng bao gi vì th mà gi m sút s lo l ng cho chính linh h n con.

☞ ITx 2,7-8: Ch úng tôi có th òi anh em ph i tr ng ãi, v i t cách là Tông c Kitô. Trái l i, khi gi a anh em, ch úng tôi ã c x th t d u d àng, ch ng khác nào m hi n p con th . Ch úng tôi ã qu ý m n anh em, n n i s n sàng hi n cho anh em, kh ông nh ng Tin M ng c a Thiên Chúa, mà c m ng s ng c a ch úng tôi n a, vì anh em ã tr n ên nh ng ng i th ân yêu c a ch úng tôi.

(Xem thêm: 1Cr 9,27; 2Cr 12,15).

☞ TG 24a: K c sai i ph i th m nhu n i s ng và s m nh c a ng ã «t h y mìn h mà nh n l y th ân ph n tôi t » (Pl 2,7). Do ó, h ph i s n sàng su t i ng v ng trong n g i c a mìn h, ph i t b mìn h và nh ng gì mìn h có t tr c n nay và «tr n ên m i s cho m i ng i».

(Xem thêm: GH 27c; LM 13d; TG 25b).

882. Nh n tr ách nhi m lãnh o, con ph i nh r ng, sau khi em h t thi n chí chu toàn nhi m v , h ày xem mìn h là tôi t vô d ng, nhìn nh n mìn h còn nhi u khuy t i m và kh ông c n h iên, bu n phi n khi c áp tr b ng h i u l m và vô n (x. Lc 17,10).

34. KÌ MÌM

c l i   i s   ng d   i ánh sáng Phúc âm

883. Trên ng Hy v ng, th nh tho ng con ph i d ng chân, n i bóng mát, ki m i m, s a ch a nh ng b c l ch l c, rút kinh nghi m cho b c ti n, chu n b thêm hành trang.

☞ *T 30e: Cùng v i các b n h u hay v i các ng chí h p thành ti u t , các oàn viên c a nh ng t ch c này (tông) ki m i m v nh ng ph ng pháp, k t q a c a ho t ng tông c a mình, và cùng nhau em i s ng h ng ngày c a mình i chi u v i Phúc âm.*

(Xem thêm: *GM 16d; LM 19c; T 32a*).

884. Công tác càng l n, k toán càng k . N u con c u th , y là d u con xem th ng s s ng i i c a con.

☞ *Lc 12,19-20: Lúc y ta s nh lòng: h n ta h i, mình bây gi ê h c a c i, d xài nhi u n m. Thôi, c ngh ng i, c n u ng vui ch i cho ā!» Nh ng Thiên Chúa b o ông ta: « ng c! N i êm nay, ng i ta s òi l i m ng ng i, thì nh ng gìn g i s m s n ó s v tay ai?»*

(Xem thêm: *Mt 5,25-26*).

885. Nhìn quá kh than van: vô ích.

Nhìn quá kh kiêu c ng: nguy hi m.

Nhìn quá kh rút kinh nghi m cho hi n t i: khôn ngoan.

886. Ki m i m k càng, ki m i m sáng su t, ki m i m chân thành, ki m i m can m. Không k toán viễn nào, không máy IBM nào ki m i m thay con c, n u con mu n cho áp s tr c.

☞ *Ep 5,10-14: B t c i u gì l ra, thì tr nê ánh sáng. B i v y, có l i chép r ng : T nh gi c i, h i ng i còn ang ng ! T ch n t vong, tr i d y i nào! c Kitô s chi u sáng ng i!*

887. Ki m i m m i t i, ki m i m m i tu n, ki m i m m i l n x ng t i, ki m i m m i l n t nh tâm. Xe t t m y c ng ph i làm máy l i, ng i kho m y c ng ph i khám t ng quát n u mu n tránh s p b t ng , khôn g c u vân c.

888. Con ng khinh d nh ng s b t tín nh m n. Không c n bão l t kh ng khi p, nh ng con sâu nh trong m t êm, có th làm tan nát bao nhiêu v n li ng lao l c trong m t cánh ng xanh t i th m ngát.

☞ *Lc 16,10: Ai trung tín trong vi c r t nh , thì c ng trung tín trong vi c l n; ai b t l ng trong vi c r t nh , thì c ng b t l ng trong vi c l n.*

889. Ch có lính iên m i a l ng lanh n, m i n ng t th ng thì thôi. ó là thái c a con khi ph m t i nh , ch c t tránh t i tr ng thôi.
890. Con au n vì nhi u l n ā ph n b i Chúa: t t, nh ng ch a . Ph i làm nh Ma alêna «các t i c a bà, các t i l i nhi u ó, qu ā c tha r i vì bà ā c m m n nhi u» (Lc 7,47); ph i làm nh Gioan: tr n b Chúa trong v n Gi tsêmani, nh ng tr l i ng bên Thánh giá, d c quy t h ng yêu m n b ng hành ng.
- ☞ *LM 18b: Các th a tác viên c a ân s ng bí tích k t h p m t thi t v i Chúa Kitô là ng C u Th và là Chúa Chiên nh ch u các phép bí tích cách hi u qu , nh t là trong vi c n ng ch u bí tích Cáo gi i, c chu n b b ng s xét mình h ng ngày, vì nó s giúp nhi u cho vi c th t lòng tr v v i tình yêu c a Cha t bi.*
- (Xem thêm: GH 40a; MV 25c, 37bcd; LM 5d, 6b; T 8; HN 3e, 7).
891. Không tránh t i nh , con m n yêu Chúa ít quá. Con không ng l c n i tâm ti n trên ng Hy v ng.
- ☞ *2Pr 1,10: Th a anh em, anh em ā c Thiên Chúa tuy n ch n và m i g i, thì hãy c g ng h t mình, làm cho các n ó nên v ng m nh. Có th , anh em s khôn bao gi v p ngă.*
892. Không ki m i m «b nh thi u sót» là m t thi u sót l n, ây là m t ít hi n t ng: h ng h làm vi c Chúa, tính toán gi m thi u các hy sinh, khéo léo tr n tránh trách nhi m, hành ng vì lý do tr n t c, so o lánh n ng tìm nh ...
- ☞ *Gc 4,17: V y k nào bi t làm i u t t mà không ch u làm thì m c t i.*
- ☞ *MV 43a: i v i Kitô h u, xao lâng b n ph n tr n th , t c là xao lâng b n ph n i v i tha nhân và h n n a i v i chính Thiên Chúa, khi n ph n r i i i c a mình b e d a.*
- (Xem thêm: LM 5c, 15a; T 19a; T 4a).
893. S n n h i c i c a con không ph i là «hát b i», khóc lóc não nùng xong r i h t tu ng h màn và âu l i vào ó.
- ☞ *Cv 26,20b: Tôi ā rao gi ng tr c h t cho nh ng ng i a-mát, r i cho nh ng ng i Giê-ru-sa-lem và trong kh p mi n Giu- ê, sau ó cho các dân ngo i, kêu g i h sám h i và tr v cùng Thiên Chúa, ng th i làm nh ng vi c ch ng t lòng n n n sám h i.*
- (Xem thêm: Mt 23,25-26).
894. Dù bay l ng l ng gi a không gian th mà l trình c a phi thuy n r t rō r t; là phi hành gia con ph i s a tay lái liên l và tri t nghe l i ch b o t qu t. L ch l c là không n ích.
- ☞ *Dt 12,6: Vì Chúa th ng ai thì m i s a d y k y, và có nh n ai làm con thì Ng i m i cho roi cho v t.*
- (Xem thêm: Mt 24,11-13).
895. Kí m i m m y c ng vô ích, n u con không d c quy t c i thi n. Coi máy mà không làm máy l i, xe ch ng ch y c.

☞ Kh 2,4-5: Ta trách ng i i u này: ng i ā m t tình yêu thu ban u. V y h āy nh l i xem ng i ā t âu r i xu ng, h āy h i c i và làm nh ng vì c ng i ā làm thu ban u. B ng khōng, Ta n v i ng i, và Ta s em cây èn c a ng i ra kh i ch c a nó, n u ng i khōng h i c i.

(Xem thêm: 2Pr 2,20-22).

896. D c quy t ít i m, d c quy t th c t , d c quy t c n b n. Có nh ng ng i t ng mìn thánh thi n vì có m t s l n y d y nh ng d c quy t mây m a.

897. « sau» ôi khi là ng l i c a ng i khôn ngoan, l m lúc là kh u hi u c a nh ng ng i bi quan, nhát m và b i tr n.

☞ Cv 24,25: Khi ông Phao-lô bi n lu n v c công chính, s ti t và cu c phán xét mai sau, thì ông Phê-lịch phát s n ên nói: «Bây gi ông có th lui ra. Khi nào ti n d p, tôi s cho g i ông n».

898. Ch giây phút hi n t i m i quan tr ng. ng nh ngày hôm qua c a con khóc lóc. Nó ã vào d vãng. ng nhìn ngày mai c a anh em xét oán. ng lo ngày mai c a con bi quan. Nó còn trong t ng lai. Giao quá kh cho lòng nhân t Chúa, giao t ng lai cho s quan phòng Chúa, giao t t c cho tình yêu Chúa.

☞ Mt 6,34: Anh em ng lo l ng v ngày mai : ngày mai, c ngày mai lo. Ngày nào có cái kh c a ngày y.

899. ng phi n mu n, ng ngã lòng. L m lúc hi n t ng y do b nh «kiêu ng o» phát sinh. Con c inh ninh r ng con thu c chín ph m thiên th n khôn th ph m t i sao?

☞ Mt 26,34-35: c Giêsu b o ông: «Th y b o th t anh: n i êm nay, gà ch a k p gáy, thì anh ā ch i Th y ba l n». Ông Phê-rô l i nói: «D u có ph i ch t v i Th y, con c ng khôn ch i Th y». T t c các môn c ng u nói nh v y.

(Xem thêm: Ga 8,7-9).

900. Con d c quy t làm tông Chúa, nh ng con không phó thác vô i u ki n cho Chúa. Làm sao con là khí c c l c trong tay Chúa, khi con còn tháo g và c t d u ít b ph n.

☞ Lc 9,59-60: c Giêsu nói v i m t ng i khác: «Anh h āy theo tôi!» Ng i y th a : «Th a Th y, xin cho phép tôi v chôn c t cha tôi tr c ā». c Giêsu b o: «C k ch t chôn k ch t c a h . Còn anh, anh h āy i loan báo Tri u i Thiên Chúa».

(Xem thêm: Lc 14,18-20).

901. Tr c công cu c l n lao, l m lúc con nghe cám d mu n c khuy n khích, c ph ng ti n c a quy n th làm vi c Chúa chóng k t q a h n, vinh danh Chúa h n. Vinh danh Chúa hay sáng danh con?

- N u c n ph ng ti n quy n th , Chúa Giêsu ã dùng r i.
- H āy tìm N c Tr i r i m i s s c ban thêm cho con (x. Mt 6,33).
- Ch trích k khác, c y quy n th r i con c ng n ng t a và nô l quy n th sao?

☞ LM 2e: Trong ch c v và i s ng c a mình, các Linh m c ph i nh m m c ích tìm ki m vinh danh Thiên Chúa Cha trong Chúa Kitô. Vinh danh này h t i vi c m i ng i ón nh n m t cách ý th c, t do và bi t n công trình c a

Thiên Chúa à c hoàn t t trong Chúa Kitô l i bi u l công trình ó trong su t cu c i mình.

(Xem thêm: *MV 43a; LM 9b; T 3a, 4ac, 8a*).

902. Ph i ch ng con s ng i «sáng su t» c i con là « iên d i»? Lúc còn s ng Têrêxa Avila, Phanxicô Assisiô, Cottôlengô, Gioan Boscô... b nh i g i là iên d i, nh ng ngày nay nh ng tên iên d i y l i c tôn làm thánh. Hãy tin t ng và m nh ti n.

☞ *ICr 1,25: Cái iên r c a Thiên Chúa còn h n cái khôn ngoan c a loài ng i, và cái y u u i c a Thiên Chúa còn h n cái m nh m c a loài ng i.*

903. i úng h ng trên ng Hy v ng, con ph i ph n ng ngay: «L y Chúa, t t c vì yêu m n Chúa, t t c vì Chúa trong anh em con,

Con không dành gì cho con,
Con không mu n ai bi t n con,
Con không mu n ph n th ng nào».

☞ *Ga 8,49-50: c Giêsu tr l i: «Tôi không b qu ám. Nh ng tôi tôn kính Cha tôi; còn các ông, các ông l i làm nh c tôi. Ph n tôi, tôi không tìm vinh quang cho mình. Có ng tìm cho tôi và xét x cho tôi.*

(Xem thêm: *ICr 3,22; Cl 3,11*).

☞ *T 9a: Ch ng sinh ph i th u hi u th t rō ràng là cu c i h khôn ph i th ng tr hay c danh giá, nh ng h t mình ph ng s Thiên Chúa và chu toàn b n ph n m c v .*

(Xem thêm: *LM 9b, 14, 15; T 4b*).

904. Ki m i m r i con ph i làm gì? Con hãy khiêm t n khóc lóc t i mình nh Phêrô, hãy ng i bên chân Chúa, hãy yêu m n bù l i nh Ma alêna, hãy d c quy t canh tân nh Giakêu, hãy làm tông h ng say nh Phaolô. Trần y hy v ng, con ti n lên.

☞ *Ep 5,15: Anh em hãy c n th n xem xét cách n n t c a mình, ng s ng nh k kh d i, nh ng hãy s ng nh ng i khôn ngoan.*

(Xem thêm: *Mt 26,75; Lc 7,38-48; 19,1-10; 2Cr 11,22-33*).

905. Ai c ng có nh ng c v ng:

– Sách báo,
– Tr ng h c,
– H i oàn,
– Nhà máy.

V i s c con, c v ng l i hoàn c v ng. Nh ng n Chúa vào tr c cái c v ng y, con có nh ng s k l c.

– Ngàn sách báo,
– V n tr ng h c,
– Tri u h i oàn,
– T nhà máy.

906. Ph ng th c a con c ng là ph ng th các tông :

- Thánh Th : «Ta s v i các con m i ngày cho n t n th » (Mt 28,20).
- Thánh Linh: «Ng i s ban cho các ng i m t ng B u Ch a khác» (Ga 14,16).
- M Maria: «Này là M Con!» (Ga 19,27).
- Phúc âm: «Hãy i kh p c thiêng h rao gi ng Tin m ng cho m i loài th t o» (Mc 16,15).

Chúa Giêsu ã trao cho con, con cho là ít sao? Th gian có gì sánh c không?

☞ *ICr 2,4-5: Tôi nói, tôi gi ng mà ch ng có dùng l i l khôn khéo h p d n, nh ng ch d a vào b ng ch ng xác th c c a Th n Khí và quy n n ng Thiên Chúa. Có v y, c tin c a anh em m i khôn d a vào l khôn ngoan ng i phàm, nh ng d a vào quy n n ng Thiên Chúa.*

☞ *LM 18a: Trong t t c các ph ng th thiêng liêng, quan tr ng h n c là nh ng ho t ng giúp các Kitô h u c nuôi d ng b ng L i c a Thiên Chúa n i Thánh Kinh và Bàn ti c Thánh Th ; ai c ng bi t r ng vi c siêng n ng lui t i bàn thánh quan tr ng ch ng nào cho vi c thánh hoá b n thân các Linh m c.*

(Xem thêm: GH 48b; LM 18bc; T 8a; TG 4,9b).

907. Tr c hoài bão l n lao, ch ng trình hành ng v i, tr ng i cao nh n úi r ng nh bi n, con y u u i sao v t n i? L y ph ng t i n âu? Thánh Phaolô ã nói v i giáo dân ngày x a b n kho n nh con: «Nh ng i u th gian coi là y u u i, thì Thiên Chúa ã ch n bêu nhu c nh ng gì là m nh m » (1Cr 1,27), «hi n tôi có là gì, là b i n Thiên Chúa, và n Ng i xu ng cho tôi ã khôn ra h lu ng» (1Cr 15,10), ngh a là con ph i trung tín nghe theo n Chúa.

☞ *LM 12c: Khi thi hành th a tác v c a Chúa Thánh Th n và c a s công chính, các ngài c v ng m nh trong i s ng thiêng liêng, mi n là các ngài ngoan ngoãn theo Th n khí Chúa Kitô, ng ban s s ng và d n d t các ngài.*

(Xem thêm: LM 15a).

908. Ki m i m là c l i i con, d i ánh sáng c tin.

☞ *LM 18b: D i ánh sáng c tin c nuôi d ng b ng vi c c Sách Thánh, các Linh m c có th t n tâm tìm ki m nh ng d u hi u c a thánh ý Chúa và nh ng thúc y c a n thánh Ngài trong nh ng bi n c khac nhau c a i s ng, và nh th ngày càng tr n ên d dàng vâng ph c s m nh ã nh n lanh trong Chúa Thánh Th n h n.*

(Xem thêm: LM 14; T 30e).

909. C sáu tháng m t l n, hãy l p m t th ng kê các ho t ng c a con, m t th ng kê các dùng c a con, m t th ng kê các tình c m c a con, xem xét k càng và can m g ch b nh ng gì vô ích.

35. C MARIA

M nghèo khó, nh ng M ban cho ta kho tàng tr ng nh t:
Chính Chúa Giêsu, ng ban m i ân s ng

910. Không có m , dù c m i ng i lo l ng b o m n âu, em bé c ng không i theo. Nh ng i v i m , dù b ng r ng, v t su i, ói rét, em v n i. Trong cu c chi n, bao nhiêu bà m ch tr i, a con v n lê l t m t bên. Trên ng Hy v ng, con n m tay M Maria; có M ā cho con r i, con không cô n. M là «ngu n s ng, là an vui, là hy v ng c a chúng con».

☞ *GH 68a: Ngày nay M Chúa Giêsu ā c vinh hi n h n xác trên tr i, là hình nh và kh i th y c a Giáo h i ph i hoàn thành i sau; c ng th , d i t này, cho t i ngày Chúa n (x. 2Pr 3,10), Ngài chi u sáng nh d u ch lòng c y trông v ng vàng và ni m an i cho dân Chúa ang l hành.*

(Xem thêm: *GH 66; T 4j*).

911. Tr em ch c n m . V ng bóng m , tr khóc n c n , không ai d c, cho nó k o bánh, quà p hay vàng ng c nó c ng v t i, nó ch vui t i l i khi g p m . Con ph i tr n nh tr em, hi u và yêu m n M Maria.

912. Tình yêu M nh làn gió mát, nh h t s ng mai, làm tâm h n qu n qu i khao khát an bình, c êm d u i an.

913. «Này là M con!» (Ga 19,27). Sau phép Thánh Th , Chúa không th tr i gì h n cho con; M ā p u con r n, M s giúp con chi n th ng ma qu , th gian, xác th t. M s ban n cho con gi v ng lý t ng cao c Chúa ā t vào lòng con.

☞ *Ga 19,25-27: ng g n th p giá c Giêsu, có thân m u Ng i, ch c a thân m u, bà Ma-ri-a v ông C -lô-pát, cùng v i bà Ma-ri-a Mác- a-la. Khi th y thân m u và môn mình th ng m n ng bên c nh, c Giêsu nói v i thân m u r ng: «Th a Bà, ây là con c a Bà». R i Ng i nói v i môn : « ây là m c a anh». K t gi ó, ng i môn r c bà v nhà mình.*

(Xem thêm: *Kh 12,1tt*).

☞ *T 8a: H ph i l y lòng tin c y nh con th o mà tôn kính và yêu m n c Trinh N r t thánh Maria, ng mà Chúa Kitô khi h p h i trên Thánh giá ā tr i ban làm m ng i môn .*

(Xem thêm: *GH 62a; LM 18b*).

914. a con b nh t t, x u xí, ng i m v n th ng yêu. Dù con ngu i l nh, t i l i, ph n b i, hãy phó mình trong tay M . Chúa Giêsu tr i: «Này là M Con!» (Ga 19,27), n nào M b con.

915. Lúc sa ngã, hãy khiêm tốn, khóc lóc vì M., vì con đã giục chát Con M.. M. són nh n con. Gioan M. cung nh n, nghe i trung lành, Ma alêna, M. cung nh n làm con M..
916. M. Maria là sách «Phúc âm圣經», «cánh», «bình dân», h淨tíc các sách vaticum con.
917. Muốn biết M. ttpch ng nào, con hãy nhớ M. là M. Chúa Ngôi Hai, cao cả, toàn ng: phúc cho con biết mình vì Ngài cũng là M. cả con. Nhưng không có lời truyền chỉ a Chúa Giêsu, con không thể hiểu được.
- ☞ *Kh 12,1-2: M. t i m l n xu thi n trên tr i: m t ng i Ph N , mình khoác m t tr i, chân p m t tr ng, và u i tri u thiên m i hai ngôi sao. Bà có thai, ang kêu la au n và qu n qu i vì s p sinh con.*
918. Muốn nêu thánh, con hãy bùt chúc tr th. Nó không hiểu lý thuyết gì, nhưng nó nhìn thấy nó, nó làm theo mình nó, nó tin mình nó biết tất cả, làm ứng tttc. Nhìn M. Maria, làm như M. Maria, con sẽ nêu thánh.
- ☞ *GH 6a: Ph n các tín hữu, hãy nhớ lòng tôn sùng chân chính không hề tị tình c n chóng qua và vô b , cung không hối tiếc d tin phù phiếm, nhưng phát sinh từ tttc tin chân th t. c tin đền chúng ta n ch nhìn nh n a v cao cả M. Thiên Chúa, và thúc đẩy chúng ta lấy tình con th o yêu m n và noi g ng các nhân c c a M. chúng ta.*
- (Xem thêm: GH 64, 65, 66).
919. Cố kinh cầu của M. là cách n s H. i. thánh để con hiểu và nhớ các tcc hi u, quyến n ng, nhân c, lòng yêu thương của M. con. Càng nhìn M., con càng sung sướng, hy vọng cho phán minh đang chỉ n hướng về và con kêu M. nh tr th: Cứu cho chúng con! Cứu cho chúng con!»
920. Vì tâm tình thánh thiền, hãy ghi vào lòng mà suy nghĩ, мыль i vnttdi nt cu c i M. yêu m n và bùt chúc:
- «Này tôi là tôi tá Chúa»: Ecce.
  - «Xin hãy thành圣 cho tôi theo lối Ngài!»: Fiat.
  - «Linh hồn tôi ngợi khen Chúa»: Magnificat (x. Lc 1,38-46).
- ☞ *GH 56: Tràn đầy thánh thiền, có một không hai ngay từ lúc mỉm cười thai, c Trinh Nữ thành Nagiarét đến Thiên Thành Vàng lấp lánh Chúa n truyền tin và kính chào là «Người yêu ngay phúc» (x. Lc 1,28). Và Trinh Nữ áp lối Thiên圣女 ng: «Này tôi là tôi tá Chúa, xin hãy xay ra cho tôi theo lối Ngài» (Lc 1,38). Nhớ, c Maria con cháu Adam, vì chập nhận lối Thiên Chúa, đã trở nên M. Chúa Giêsu.*
- (Xem thêm: GH 46b).
921. Phản ứng của tiên cá tr th là gì: «M. i! M.!» khi los, lúng túng, au bu n. Tí ng m là tttc cho nó. Con hãy n nghe: «M. , M. i! Con yêu m n M., con trông cậy M., M. là tttc cả con».
922. Chuỗi Mân Côi là dây ràng buộc con với M., là cuốn phim kể về m con nghe hy vọng c của M.: âu y m nh Bêlem, khóc khóc i nh bên Ai cập, trong lòng nh th i Nagiarét,

lao ng nh trong x ng m c, s t s ng nh t i n th , c m ng lúc Chúa gi ng, au kh bên thánh giá, vui m ng lúc Ph c sinh, làm tông bên Gioan. Tóm l i, Chúa s ng trong M , M trong Chúa, hai cu c i ch là m t. ng b chu i Mân côi M ã trao và qua ó M nh cons ng nh M , v i M , nh M , trong M .

☞ GH 66a: *T nh ng th i r t xa x a, c Trinh N ã c tôn kính d i t c hi u: «M Thiên Chúa», và các tín h u ã kh n c u cùng n n u d i s che ch c a Ngài trong m i c n gian nan kh n khó. Nh t là t Công ng Ephêsô, dân Thiên Chúa ã gia t ng lòng tôn kính c Maria cách l lùng: h sùng kính m n yêu, c u kh n và noi g ng úng nh l i Ngài ã tiên báo: «Muôn i s khen tôi có phúc, vì ng toàn n ng ã làm cho tôi nh ng vi c tr ng i» (Lc 1,48-49).*

(Xem thêm: GH 67a; LM 18b).

923. Không gì quý b ng món quà lòng M Maria t ng cho chúng ta: Chúa Giêsu, món quà quý nh t. Chính lòng c M c ng quý nh t vì: «Giêsu Con lòng Bà».

☞ Lc 1,42-43: *«Em c chúc phúc h n m i ng i ph n , và ng i con em ang c u mang c ng c chúc phúc. B i âu tôi c Thân M u Chúa tôi n v i tôi th này?»*

924. Chúa Giêsu ã ch rõ cho chúng ta m u g ng theo:

c Chúa Cha: «Hãy nêu tr n lành nh Cha các ng i trên tr i là ng tr n lành» (Mt 5,48).

Nh ng vì không ai th y Cha trên tr i, nêu Chúa Giêsu ã ch trích mình Ngài: «Ai th y Ta thì th y Cha» (Ga 14,9).

Và r i giúp chúng ta s ng nh Ngài, Chúa cho m t m u g ng d u hi n, âu y m, M Maria: «Này là M con» (Ga 19,27).

☞ GH 60a: *Chúng ta ch có m t ng Trung gian duy nh t, nh l i Thánh Tông d y: «Th c v y, ch có m t Thiên Chúa duy nh t, và ch có m t ng Trung gian duy nh t gi a Thiên Chúa v i nhân lo i, ó là Con Ng i Kitô Giêsu ã dâng mình làm giá chu c m i ng i» (1Tm 2,5-6). Nh ng vai trò làm M c a c Maria i v i loài ng i không làm lu m hay gi m b t vai trò Trung gian c a Chúa Kitô chút nào, trái l i còn làm sáng t mãnh l c c a s trung gian y. Vì m i nh h ng có s c c u r i c a c Trinh N trên nhân lo i không phát sinh t m t s c n thi t khách th nào, nh ng t ý nh nhân lành c a Thiên Chúa và b t ngu n t công nghi p d tràn c a Chúa Kitô.*

(Xem thêm: GH 43a; DT 25).

925. Con th b t ch c m t t c , dù khó kh n nguy hi m, vì m là th n t ng, là t t c , vì yêu m , tin m ; xem m u ng thu c, con u ng theo; m i tù, con vào theo. M Maria là t m g ng sáng v a t m con, con h y mô ph ng g ng M . Chúa ba Ngôi không th làm m t tâm h n thánh thi n h n c.

926. M nêu g ng n d t khiêm cung, nh ng ng th i M luôn luôn hi n di n ph c v . M không ra m t, không lên ti ng nh ng M h ng g n bên Chúa Giêsu: Hãy s ng tr n v n cho Chúa Giêsu ang trong con.

☞ Ga 2,3-5: *Khi th y thi u r u, thân m u c Giêsu nói v i Ng i: «H h t r u r i». c Giêsu áp: «Th a bà, chuy n ó can gì n bà và tôi? Gi c a tôi*

ch a n». Thân m u Ng i nói v i gia nhân: «Ng i b o gì, các anh c vi c làm theo».

☞ *GH 58: Trong cu c i công khai c a Chúa Giêsu, M Ng i c ng ā xu t hi n rõ ràng, và ngay t u, trong ti c c i thành Cana x Galilêa, vì ng lòng th ng xót, Ngài ā c u b u, khi n Chúa Giêsu, ng thiên sai, làm phép l u tiên c a Ng i (x. Ga 2,1-11). Trong th i gian Chúa truy n o, c Maria ā ón nh n l i c a Con Ngài, nh ng l i nâng cao N c T i lên kh i nh ng b n tâm và liên h huy t nh c, và tuyên b là có phúc cho nh ng ai nghe và gi l i Thiên Chúa (x. Mc 3,35 và song song; Lc 11,27-28) nh chính Ngài h ng th c hành nh ng i u ó cách trung tín (x. Lc 2,19.51). Nh th c Trinh N c ng ā ti n b c trong cu c l hành c tin, trung thành hi p nh t v i Con cho n bên th p giá, là n i mà theo ý Thiên Chúa, Ngài ā ng ó (x. Ga 19,25).*

(Xem thêm: LM 18b; T 4j).

927. Chúa Giêsu ang ti p t c s ng và hành ng trong H i thánh và trong con. M Maria c ng hi n di n trong H i thánh và trong con, vì M là M H i thánh và M con.

☞ *GH 62a: Sau khi v Tr i, vai trò c a c Maria trong vi c c u không ch m d t, nh ng Ngài v n ti p t c liên l c u b u em l i cho chúng ta nh ng ân hu giúp chúng ta c ph n r i i i. V i tình t m u, Ngài ch m sóc nh ng anh em c a Con Ngài ang l hành trên d ng th và ang g p bao nguy hi m, th thách, cho n khi h t t i h nh phúc quê tr i. Vì th , trong Giáo h i, c N Trinh c kêu c u qua các t c hi u: Tr ng s , V B o Tr , ng Phù H và ng Trung Gian. Tuy nhiên ph i hi u các t c hi u y th nào không thêm b t g i vào vinh d và quy n n ng c a ng Kitô Trung Gian duy nh t.*

(Xem thêm: GH 63a; TG 42b).

928. Nh ng lúc vinh hi n c a i Chúa Giêsu: trên núi Taborê, khi vào thành Giêrusalem, lúc làm phép l ... M trong bóng t i. Nh ng giây phút nguy hi m au bu n nh t, M can m hi n di n: lúc di t n sang Ai-c p, trên ng T n n bi th m, d i Thánh giá, trong nhà ti c ly. M không s ng cho M , M ch s ng cho Chúa, cho công cu c c u chu c.

929. Cùng c u nguy n v i các Tông , giúp các Tông lanh nh n Chúa Thánh Th n, M ā chu n b , ā ch ng ki n ngày công khai hoá H i thánh, c ng nh M ā sinh H i thánh trong Chúa Giêsu. M th c là M H i thánh.

☞ *Cv 1,14: T t c các ông u ng tâm nh t trí, chuyên c n c u nguy n cùng v i m y ng i ph n , v i bà Ma-ri-a thân m u c Giêsu, và v i anh em c a c Giêsu.*

930. M có th hi n ra n i ô th , gi a nh ng nhà ch c tr i, trong các V ng cung thánh ng, cho các nhân v t quan tr ng, các nhà th n h c. Nh ng M ā ch n n i hoang vu, núi i, xa v ng, v i nh ng k ch t phác, vì M mu n n v i nh ng ng i không ai kèm n, n nh ng ch không ai mu n n. M mu n con cùng n v i M .

☞ *Lc 1,39-40: H i y, bà Ma-ri-a v i vā lēn ng, n mi n núi, vào m t thành thu c chi t c Giu- a. Bà vào nhà ông Da-ca-ri-a và chào h i bà È-li-sa-bét.*

Bà È-li-sa-bét v a nghe ti ng bà Ma-ri-a chào, thì a con trong b ng nh y lên, và bà c y tràn Thánh Th n,

931. M thi u t t c nh ng gì tr n gian cho là h nh phúc. c kinh: «Linh h n tôi ng i khen Chúa», con th y M nh m t v c sâu «th p hèn», «tôi tá», «ng i hèn m n», «ng i ói khát». Nh ng Chúa ã nhìn n v c th m y và v i lòng th ng xót, ã làm cho M « y n phúc», ngh a là y Chúa.

﴿ Lc 1,28: S th n vào nhà trình n và nói: «M ng vui lên, h i ng y ân s ng, c Chúa cùng bà».

932. M Maria nghèo khó, không ti n, không b c, có lúc không nhà c a, không gh bàn, M không bi t gi ng, nh ng M có m t món quà quý nh t cho:

- Các m c t Bélem,
- Ba v o s ph ng ông,
- Simêon và Anna n thánh,
- Nhân lo i Gôlgôtha (x. Mt 2,11; Lc 2,16,22-39); Ga 19,25-27).

M ã thỉnh l ng cho h Chúa Giêsu, món quà mà ch M có, món quà y gi ng thay cho M , vì ó là Ngôi L i.

933. S hy sinh toàn hi n c a M càng cao quý khi M phó thác cho Chúa tr n v n. i ng c l i c nguy n c a các thi u n th i y, M ã quy t s ng ng trình. Chúa ã ban cho M c hai; v a ng trình v a làm M Thiên Chúa, M nhân lo i.

﴿ Lc 1,34: Bà Ma-ri-a th a v i s th n: «Vi c y s x y ra cách nào, vì tôi không bi t n vi c v ch ng!»

﴿ GH 53: Khi s th n truy n tin, c N Trinh Maria ã ón nh n Ngôi L i Thiên Chúa trong tâm h n và thân xác, và em S S ng n cho th gian. Ngài c công nh n và tôn kính là M th t c a Thiên Chúa và c a ng C u Th . c c u chu c cách k di u h n nh công nghi p Con Ngài và hi p nh t m t thi t và b n ch t v i Con. c Maria ã lanh nh n nhi m v và vinh d cao c là c làm M Con Thiên Chúa, do ó làm ái n c a Chúa Cha và Cung thánh c a Chúa Thánh Th n. Nh lanh nh n ân s ng vô cùng cao quý này, Ngài ã tr i v t m i t o v t khác trên tr i d i t. Nh ng ng th i, vì thu c dòng dõi Adam, Ngài c ng liên k t v i t t c m i ng i c n c c u r i; h n n a, «Ngài th t là M các chi th c a Chúa Kitô» ... «vì ã c ng tác trong c ái sinh ra các tín h u trong Giáo h i là nh ng chi th c a u y».

(Xem thêm: GH 56).

934. Lòng con r ng bao la, nh ng túi con có gi i h n, ch có m t món quà con có th cho luôn, m t món quà quý không ai có th mua n i, m t quà t ng t t không ai sánh b ng: Hãy cho h Chúa Giêsu nh M Maria.

﴿ Lc 2,10-11: S th n b o h : «Anh em ng s . Nay tôi báo cho anh em m t tin m ng tr ng i, c ng là tin m ng cho toàn dân: Hôm nay, m t ng C u ã sinh ra cho anh em trong thành vua a-vít, Ng i là ng Kitô c Chúa».

935. Tràn trào n c m t, con v i M an i k âu lo; au kh ê ch , con n v i M phù h các giáo h u; t i l i ngã sa, con n v i M b u ch a k có t i. Chính con c ng hãy

tr thành m t Maria khác, lòng con hãy gi ng lòng M , ón ti p m i ng i n trú n và con c ng s là ngu n s ng, là an vui, là hy v ng c a anh em.

936. M hoàn toàn s ng cho Chúa Giêsu, s m nh c a M là ng công c u chu c v i Chúa Giêsu... T t c vinh d c a M là do n i Chúa Giêsu. M không là g i c n u Con M không ph i là Chúa Giêsu, n u c cu c i M không dành tr n cho Chúa Giêsu. i con c ng không là g i c n u tách lìa kh i Chúa Giêsu.

☞ *Lc 2,35: Nh ng ý ngh t thâm tâm nhi u ng i s l ra. Còn chính bà, m t l i g m s âm thâu tâm h n bà.*

☞ *PV 103: Trong khi c hành các m u nhi m c a Chúa Kitô theo chu k h ng n m nh th , Giáo h i v i m t tình yêu c bi t, tôn kính c Maria vinh hi n, M Thiên Chúa, ng ā c n i k t v i công trình c u chu c c a Con Ngài b ng m i đây b t kh phân ly.*

(Xem thêm: GH 57, 61a, 62a, 63).

937. Con hãy tìm giá tr c a m t i s ng thiêng liêng, m t linh o sâu xa n i M Maria. M ho t ng, nh ng t t c m i c ch và t t ng, dù v n v t nh t, c ng vì Chúa Giêsu. M không th có m t giây phút nào ngoài Chúa Giêsu c. M có m t i s ng n i tâm sâu s c vô t n. Trong M , ho t ng và chiêm ni m không tách lìa nhau. : chiêm ni m gi a ho t ng, ho t ng do chiêm ni m.

☞ *Lc 2,19: Còn bà Ma-ri-a thì h ng ghi nh m i k ni m y, và suy i ngh l i trong lòng.*

☞ *T 4j: G ng m u hoàn h o c a i s ng thiêng liêng và i s ng tông chính là c Trinh N R t Thánh Maria, N v ng các Tông : khi s ng tr n gian, Ngài ā s ng cu c i nh m i ng i, v t v lo l ng cho gia ình, nh ng luôn luôn k t h p m t thi t v i Con mình và ā c ng tác vào công vi c c a ng C u Th m t cách riêng bi t; còn bây gi , sau khi ā c a l ên tr i, «v i tình yêu th ng c a ng i M , Ngài s n sóc nh ng a em c a Con M , ang trên ng l hành, g p nhi u nguy hi m và th thách, Ngài lo l ng cho t i khi h v t i quê h ng h nh phúc». M i ng i hãy h t lòng tôn sùng M và phó thác i s ng và c vi c tông c a mình cho M coi sóc.*

(Xem thêm: DT 5e).

938. L i ph n ch ng trung th c nh t, cu c cách m ng l n lao nh t trong l ch s loài ng i, M Maria ā làm v i Chúa Giêsu, trong chính mình: không p , không tiêu di t, không h y b 1 lu t. M ā hy sinh giây phút l ch s c th c hi n: Tân c ā c th c hi n thay th C u c.

939. Con thích phiêu l u, hãy b c theo M . i M là «m t cu c hành trình, phiêu l u trong c tin», ch bi t phó thác m i s trong tay Chúa, và t i n i, t máng c n Ai-c p, t Nagiarét n Gôlgôtha... C tin và i! Phiêu l u vô cùng b o m!

940. B t c âu con c ng hãy noi g ng M Maria, trao ban Chúa Giêsu cho th gian... i u c n không ph i là n i ch , vì l n u tiên, trong chu ng bò, M ā cho các m c t Chúa Giêsu. Nh ng i u c n là con ph i s ng bác ái, hi p nh t vì lúc y m i có Chúa Giêsu gi a con. i con ph i là m t l Giáng sinh liên l , mang Chúa n cho m i ng i.

- ☞ *Lc 1,44: Vì này ây, tai tôi v a nghe tì ng em chào, thì a con trong b ng ã nh y lên vui s ng.*
- ☞ *GH 65: Trong công cu c tông , Giáo h i có lý nhìn lên ng ã sinh Chúa Kitô là Ng i c th thai b i phép Chúa Thánh Th n và c c N Trinh sinh ra , nh Giáo h i, c ng sinh ra và l n lên trong lòng các tín h u. i s ng c a c N Trinh là m t g ng sáng c a tình m u t th m thi t. Tình m u t y ph i là ng l c c a t t c nh ng ai c ng tác vào s m nh tông c a Giáo h i tái sinh nhân lo i.*

(Xem thêm: *GH 64*).

941. Tâm h n con tr trung, mu n s ng r t trung th c, con hñy b t ch c M . Trong M không có cái «tôi» n a, không còn tì v t c a con ng i c n a. M vô nhi m và y tràn Chúa n n i không th nói n M Maria mà không ngh n Chúa Giêsu.

- ☞ *Lc 1,46-47: Linh h n tôi ng i khen c Chúa, th n trí tôi h n h vui m ng vì Thiên Chúa, ng c u tôi.*

942. Không Thiên Chúa, con hoàn toàn tr ng r ng, cô n, kh n n. M c sung mñnh nh phúc c a con tùy thu c m c con k t hi p v i Thiên Chúa. M Maria hoàn toàn h ng v Thiên Chúa; Ngài th y M là th t o toàn h o nh ý Ngài. M i s t t p c a Thiên Chúa bi u l cách trong sáng nh t trong M .

- ☞ *Lc 1,48-49: Ph n n t hèn m n, Ng i oái th ng nhìn t i; t nay, h t m i i s khen tôi di m phúc. ng Toàn N ng ã làm cho tôi bi t bao i u cao c , danh Ng i th t chí thánh chí tôn!*

943. M Maria là hi n thân c a s nghèo khó. M s ng nghèo cách t nhiên, vui v . M yêu m n cu c s ng nghèo, vì lòng M giàu, kho tàng M l n. M nghèo nh t, nh ng M p nh t, vì M p v i v p c a Chúa ban. Có gì nghèo b ng thiên nhiên, mà l i p nh thiên nhiên: t ái nh m t tr ng, r c r nh m t tr i, óng ánh nh h t s ng, d th ng nh chim s , th m tho nh cành hu (x. Kh 12,1).

- ☞ *Lc 2,7: Bà sinh con trai u lòng, l y tâ b c con, r i t n m trong máng c , vì hai ông bà không tìm c ch trong nhà tr .*

- ☞ *GH 55: Ngài, c Maria, tr i v t trên các ng i khiêm h và khó nghèo c a Chúa, là nh ng ng i tin t ng, hy v ng và lanh nh n n c u n i Chúa.*

(Xem thêm: *GH 46b; T 4j*).

944. Càng c m th y mình b t l c, càng thêm au kh . D i chân thánh giá, M b t l c hoàn toàn; nhìn con thân yêu, lòng M càng tan nát. Nh ng M ng v ng M p con nh ng khi con c m th y b t l c tr c au kh .

945. D i chân Thánh giá, M Maria t n m c anh hùng c a m i nhân c: hi n lành, khiêm nh ng, thinh l ng, nh n n i, tin t ng, c y trông, yêu m n.

M nghèo tr tr i vì m t c con ru t là Giêsu, Thiên Chúa làm ng i.

M m n Chúa n có th hi n dâng c m ng s ng mình hi p v i máu con c u chu c nhân lo i.

M «ch u t o» vì không c ch t theo con.

M tin c y v ng vàng tr c i u thiên h cho là th t b i, s p hoàn toàn: Chúa ch t!

☞ GH 58a: c Maria ã au n ch u kh c c v i Con M t c a mìn h và d ph n
vào hy l c a con v i t m lòng c a m t ng i m h t tình ng thu n hi n t hy
v t do lòng mìn h sinh ra.

(Xem thêm: GH 65; PV 103).

946. Khi l c m t Chúa Giêsu, M au kh tìm con, chính lúc ó tình yêu c a M bi u l r t
rõ r t (x. Lc 2,48).

Khi con không còn c bao b c b ng b u khí huynh thánh thi n, lúc h u nh con
m t Chúa r i, chính ó là lúc Chúa Giêsu tr c nghi m tình yêu c a con i v i Chúa có
thành th c không!

947. Ai m n M thì yêu thích chu i Mân côi. B i vì ch có ng i yêu m i l p i l p l i m t
chu y n, m t l i mà không bi t nhầm chán.

948. M Maria không ch nhìn Chúa Giêsu, M nhìn Bà Isave, nhìn Gioan, nhìn ôi tân hôn
Cana... Con hãy có cái nhìn c a M : nhìn Chúa, nhìn ng i.

36. HY V NG

Con ph i tr l i c cho m i ng i
v ni m hy v ng trong con

949. «Chúc t ng Thiên Chúa và là Cha c a Chúa chung ta, c Giêsu Kitô, ng ā th theo lòng th ng h i hà mà tái sinh chung ta cho hy v ng h ng s ng nh s Ph c sinh, t cõi ch t c a c Giêsu Kitô» (1Pr 1,3).

950. Ng i công giáo là ánh sáng gi a êm t i, là mu i s ng gi a th i nát, và là hy v ng gi a m t nhân lo i th t v ng.

✉ Mt 5,13-14: Chính anh em là mu i cho i. Nh ng mu i mà nh t i, thì l y gi mu i nó cho m n l i? Nó ā thành vô d ng, thì ch còn vi c qu ng ra ngoài cho ng i ta chà p thoi. Chính anh em là ánh sáng cho tr n gian. M t thành xây trên núi không tài nào che gi u c.

(Xem thêm: Pl 2,14-15).

✉ TG 15g: Giáo dân, ngh a là các Kitô h u ā nh phép R a t i mà sát nh p vào Chúa Kitô và ang s ng gi a th gian, gi m t vai trò r t quan tr ng và áng c c bi t l u tâm. Th c v y, b n ph n riêng c a h là: sau khi th m nhu n tinh th n Chúa Kitô, h ph i làm s ng ng t bên trong nh men trong b t và s p t công vi c tr n th chung luôn luôn c th c hi n theo ý Chúa Kitô.

(Xem thêm: GH 10a; MV 43d; T 2b).

951. Thánh Phaolô h ng khuyên nh giáo dân ng s ng nh nh ng ng i không có hy v ng.

✉ ITx 4,13: Th a anh em, v nh ng ai ā an gi c ngàn thu, chung tôi không mu n anh em ch ng hay bi t gì, h u anh em kh i bu n phi n nh nh ng ng i khác, là nh ng ng i không có ni m hy v ng.

952. Kitô h u là nh ng ng i «ngóng i ni m hy v ng phúc l c và cu c hi n linh vinh quang c a Thiên Chúa l n lao và là C u Chúa c a ta, c Giêsu Kitô» (Tt 2,13).

✉ 2Pr 3,11-13: Muôn v t ph i tiêu tan nh th , thì anh em ph i là nh ng ng i t t d ng nào, ph i s ng o c và thánh thi n bi t bao, trong khi mong i ngày c a Thiên Chúa và làm cho ngày ó mau n, ngày mà các t ng tr i s b thiêu hu và ng hành s ch y tan ra trong l a h ng. Nh ng, theo l i Thiên Chúa h a, chung ta mong i tr i m i t m i, n i công lý ng tr .

(Xem thêm: Cv 1,11; 1Tm 6,14-15).

✉ GH 48d: Tin r ng «nh ng au kh hi n th i ch ng th m vào âu v i vinh quang s p t i s c giãi bày cho chung ta» (Rm 8,16; x. 2Tm 2,11-12), chung ta

m nh m tin t ng trông i «ni m hy v ng h nh phúc và ngày tr l i vinh quang c a Thiên Chúa cao c và ng c u chu c chúng ta là Chúa Giêsu Kitô» (Tt 2,13). «Ng i s c i t o thân xác hèn m t ta ra gi ng thân xác sáng láng c a Ng i» (Pl 3,21), và s ng n « c vinh quang trong các thánh c a Ng i và c thân ph c trong m i ng i ā tin» (2Tx 1,10).

(Xem thêm: GH 44c; MV 45b).

953. Nh i công giáo giao khoán vi c c u r i tr n gian cho Chúa. H khôn ý th c r ng Chúa giao vi c c u r i tr n gian cho h c ng tác.

☞ *IPr 2,9: Còn anh em, anh em là gi ng nòi c tuy n ch n, là hàng t t v ng gi , là dân thánh, dân riêng c a Thiên Chúa, loan truy n nh ng k công c a Ng i, ng ā g i anh em ra kh i mi n u t i, vào n i y ánh sáng d i u huy n.*

(Xem thêm: Mc 5,18-20; Gc 5,19-20).

954. Yêu Chúa là yêu tr n gian. Mê say Chúa là mê say tr n gian. Hy v ng Chúa là hy v ng tr n gian c c u r i.

☞ *Ga 3,17: Thiên Chúa sai Con c a Ng i n th gian, không ph i l ên ánh tr gian, nh ng là th gian, nh Con c a Ng i, mà c c u .*

(Xem thêm: Rm 5,8-10; 1Cr 15,1-2; 1Tm 2,5-7).

955. Con ph i loan Tin m ng cho th gi i. Tin m ng y khôn ph i ch g m nh ng gi i r n tiêu c c nh ng chính là m t s i p l lùng: Chúa th ng yêu ta, Chúa yêu th ng tr n gian và c u tr n gian.

☞ *Ga 3,16: Thiên Chúa yêu th gian n n i ā ban Con M t, ai tin vào Con c a Ng i thì kh i ph i ch t, nh ng c s ng muôn i.*

(Xem thêm: Rm 5,8-10; 1Cr 15,1-2; 1Tm 2,5-7).

☞ *T 13c: Vì c tông ph i nh m t i h t m i ng i trong môi tr ng ho t ng và khôn c lo i b b t c l i ích thiêng liêng hay v t ch t nào có th làm cho h . Nh ng ng i tông ích th c khôn ch hài lòng v i ho t ng này, mà h còn ph i quan tâm n vi c rao gi ng Chúa Kitô cho anh em b ng c l i nói n a. B i vì nhi u ng i ch có th nghe Phúc âm và nh n bi t Chúa Kitô nh nh ng ng i giáo dân s ng g n h .*

(Xem thêm: GH 16; MV 19a, 43a; T 6c; TG 2b).

956. Trên Thánh giá, Chúa nghèo l m! Con ch xin Chúa Giêsu ch u óng inh m t i u: yêu th ng, au kh và luôn luôn hy v ng.

957. N u suy ng m nh ng trang này, mà con khôn làm cho Phúc âm tràn ng p c i con, n u con cùn c u nguy n: «N c Cha d ng l i», thì con khôn ph i là hy v ng c a tr n gian.

☞ *1Cr 9,16: i v i tôi, rao gi ng Tin M ng khôn ph i là lý do t hào, mà ó là m t s c n thi t b t bu c tôi ph i làm. Kh n thân tôi n u tôi khôn rao gi ng Tin M ng!*

958. Ch trong vài ch c n m g n ây, nhân lo i ā ti n b v khoa h c và k thu t h n n hi u th k tr c.

Nhân lo i y s c m nh kh ng khi p có th t sát v i v khí h ch tâm.

Nhân lo i y ph ng ti n kh ng l , h u nh no nê không thi u gìn a.

Nhân lo i c m th y làm c m i s , nh ng không bi tt i sao mìnhs ng, mìnhs i v âu, t ng lai th nào? Nhân lo i ang tr i qua m t c n kh ng ho ng hy v ng.

☞ MV 4ce: ... ang khi bành tr ng quá r ng quy n l c c a mìnhs, không ph i lúc nào con ng i c ng có th b t nó ph c v mìnhs. C g ng i sâu h n vào thâm tâm mìnhs, con ng i nhi u khi l i t ra hoang mang h n v chính mìnhs. Dò d m tìm hi u rõ h n nh ng lu t l c a i s ng xă h i, con ng i l i do d không dám nh o th ng i cho mìnhs.

Do nh ng hoàn c nh ph c t p nh th chi ph i, r t nhi u ng i ng th i th y khó lòng có th nh n chân c nh ng giá tr tr ng c u và ng th i c ng khó mà hoà h p nh ng giá tr y cho úng v i nh ng phát minh g n ây. Do ó, b lay ng gi a hy v ng và lo âu, b n kho n v s xoay chuy n hi n t i c a th gi i, h c m th y m t n i u t . S xoay chuy n c a th gi i ang thách và thúc bách con ng i tìm câu gi i áp.

(Xem thêm: MV 3a, 10a, 21cd).

959. Thiên Chúa không lùi b c tr c ti n b c a con ng i. Ng c l i càng y s c m nh, con ng i càng c m th y c n hy v ng ti n, c n tình yêu s ng. N u không có nh th , s ng làm gì? Có áng s ng không?

Không l h vô và thù ghét là gia nghi p c a con ng i ti n b ?

☞ MV 34c: Ng i Kitô h u không nh ng không coi các công trình do con ng i dùng tài n ng và s c l c riêng th c hi n là ch ng i quy n n ng c a Thiên Chúa, không coi th t o có lý trí nh m t ch th c a T o hoá, mà l i xác tín r ng các th ng l i c a nhân lo i là d u hi u bi u d ng Thiên Chúa cao c và là k t q a c a ý nh khôn l ng c a Ngài.

(Xem thêm: MV 21c, 36bc, 39b, 42c, 44; T 7b).

960. Con ng i ngh r ng khoa h c càng ti n b , Thiên Chúa càng thoái lùi. Trong lòng nh i «Chúa ch t r i». Gi ây l ng tâm h « c gi i thoát», nh ng cái t do y làm cho h hoang mang, ho ng h t.

H thi u hy v ng!

☞ MV 36b: N u s c l p c a các th c t i tr n th có ngh a là các t o v t và các xă h i u có nh ng nh lu t và nh ng giá tr riêng mà con ng i ph i khám phá d n d n, s d ng và i u hoà, thì òi h i m t s c l p nh th là m t vi c hoàn toàn chính áng: ó là i u không nh ng ng i ng th i òi h i mà còn phù h p v i ý mu n c a T o hoá... B i v y, vì c kh o sát có ph ng pháp trong m i ngành, n u ti n hành m t cách khoa h c th c s và theo các tiêu chu n luân lý, s không bao gi th c s trái ngh ch v i c tin , vì các th c t i tr n th và các th c t i c tin u b i m t Thiên Chúa mà ra. H n n a, nh ng ai kiên nh n và khiêm t n c g ng nghiên c u sâu xa nh ng bí n c a s v t, m c dù không ý th c, nh ng v n c bàn tay Chúa h ng d n, vì Ngài là ng b o trì muôn loài và khi n chung hi n h u theo b n tính riêng c a m i loài.

(Xem thêm: MV 17, 19b, 20, 33, 34c, 37).

961. Thì i nào có nh ng là tiên tri, nh ng không em l i hy v ng cho nhân lo i. Ch Chúa Giêsu t x ng là « ng», ch Ngài em l i hy v ng v i kích th c c a th gi i;

«Hãy i kh p c thiêng rao gi ng Tin m ng cho m i loài th t o»(Mc 16,15).

«Các con s là ch ng tá c a Ta Giêrusalem, trong toàn cõi Giu ê và Samari, và cho n t n cùng trái t»(Cv 1,8).

☞ *IGa 4,1-2: Anh em thân m n, anh em ng c th n khí nào c ng tin, nh ng hãy côn nh c các th n khí xem có ph i b i Thiên Chúa hay không, vì ã có nhi u ngôn s gi lan tràn kh p th gian. C n c vào i u này, anh em nh n ra th n khí c a Thiên Chúa: th n khí nào tuyên x ng c Giêsu Kitô là ng ã n và tr nêu ng i phàm, thì th n khí y b i Thiên Chúa.*

(Xem thêm: 2Pr 3,3-7).

☞ *TG 8: T mình và do s c riêng mình, không ai c gi i thoát kh i t i l i và th ng v t chính mình, c ng không ai hoàn toàn thoát ly c y u u i, côn n hay nô l , nh ng m i ng i u c n Chúa Kitô làm g ng m u, làm Th y d y, làm ng gi i thoát, ng c u và ng ban s s ng. Th c ra, trong l ch s loài ng i dù là v ph ng di n tr n th , Phúc âm ã là men t do và ti n b , l i luôn ch ng t là men huynh , hi p nh t và hoà bình. V y không ph i là vô lý khi các tín h u sùng kính Chúa Kitô là « ng muôn dân trông i và là ng c u chu c muôn dân».*

(Xem thêm: MV 21g, 41a; TG 13a).

962. Con ng i hy v ng s ng, ti p t c s ng. Con ng i s quay v v i ai có th mang l i cho h ni m hy v ng l n lao nh t.

Ni m hy v ng y Chúa Giêsu ã qu quy t: «Ta ã n, là chúng c có s s ng, và có m t cách d i dào»(Ga 10,10).

Ni m hy v ng y, Chúa ban qua tay M Maria: «Ngo n hy v ng c a chúng con».

963. Giáo dân là ng i m n yêu s m nh tr n th c a mình, là ng i th c hi n i i trong i t m.

- Là ng i tin r ng Chúa giao cho mình tr n gian và anh em, a h n c u r i v nh c u.

- Là ng i xác tính r ng Chúa ban n c u r i, nh ng Chúa òi s h p tác c a con ng i.

Bi t hy v ng, b o m hy v ng, mang l i hy v ng.

☞ *MV 21c: Giáo h i còn d y r ng hy v ng cánh chung không làm gi m t m quan tr ng nh ng b n ph n tr n gian này mà trái l i còn t o thêm nh ng ng l c m i giúp hoàn t t nh ng b n ph n y. V l i, n u thi u c n b n là Thiên Chúa và thi u ni m hy v ng vào i s ng tr ng c u thì ph m giá con ng i b t n th ng cách tr m tr ng nh th ng th y ngày nay, và nh ng bí n v s s ng, s ch t, v t i l i và au kh v n không gi p áp c, nh th con ng i nhi u khi r i vào tuy t v ng.*

(Xem thêm: GH 31b, 35a; MV 34c, 39b, 93a; T 5a, 7e, 27).

964. Ng i hy v ng là ng i c u nguy n. i t ng c a l i c u nguy n c ng là i t ng c a n i m hy v ng.

Ng i hy v ng là c ng tác viên c a Thiên Chúa.

Ngài tìm g i h hoàn t vi c t o d ng và c u chuôc c a Ngài.

☞ Cl 1,24: Gi ây, tôi vui m ng c ch u au kh vì anh em. Nh ng gian nan th thách c Kitô còn ph i ch u, tôi xin mang l y vào thân cho m c, vì l i ích cho thân th Ng i là H i Thánh.

965. Chúng ta c u xin Chúa, nh ng Chúa trông vào chúng ta. Ngài ā l p m t c quan ban n c u r i: H i thánh.

H i thánh ch u trách nhi m v công vi c c a Chúa, và v ni m hy v ng l n lao nh t c a toàn th anh em.

☞ TG 1a: c Thiên Chúa sai n muôn dân nên «bí tích c u ph quát», Giáo h i, vì nh ng òi h i c n b n c a công giáo tinh và vì m nh l nh c a ng Sáng l p, nh t quy t loan báo Phúc âm cho h t m i ng i.

(Xem thêm: GH 14a, 48b; TG 7a; HN 3e; GD 3c).

966. Có h ng «công giáo i ch », khoanh tay mong i ni m hy v ng n.

Có h ng «công giáo th ng», tr n tránh, vô trách nhi m.

H ch bi t «nhìn lên» kêu c u, mà không bi t «nhìn t i» ti n, «nhìn quanh» chia s , gánh vác.

Ni m hy v ng ang gi a h , mà h khôc hay!

967. Con khôc tr n tránh hi n t i trông i m t cu c s ng khác. Con «tin h ng s ng v y». Ni m hy v ng y ā âm ch i n i con, và s t i p t c t i n b tt n.

☞ ITm 6,17-19: Nh ng ng i giàu tr n gian này, anh hâc truy n cho h ng t cao t i, c ng ng t hy v ng vào c a c i phù vân, nh ng vào Thiên Chúa, ng cung c p d i dào m i s cho chúng ta h ng dùng. H ph i làm vi c thi n và tr nên giàu có v các vi c t t lành, ph i n r ng râi, s n sàng chia s . Nh v y h tich tr cho mình m t v n li ng v ng ch c cho t ng lai, c s s ng th t.

☞ MV 39c: Sau khi ā theo m nh l nh Chúa và nh Chúa Thánh Th n ph bi n trên trái t các giá tr v nhân ph m, v hi p thông huynh và t do, ngh a làm i thành qu t t p do b n tinh và ho t ng con ng i em l i, chúng ta s g p l i chúng, nh ng là g p l i sau khi chúng ta c thanh t y kh i m i t , c chi u sáng và bi n i, ngh a là khi Chúa Kitô giao hoàn l i Chúa Cha v ng qu c v nh c u và i ng: «V ng qu c c a Chân lý và S s ng, v ng qu c thánh thi n và ân phúc, v ng qu c công bình, yêu th ng và hoà bình». V ng qu c y ā hi n d i n cách m u nh i m tr n gian này và s c ki n toàn khi Chúa n.

(Xem thêm: GH 5b, 48d; MV 21g, 93a).

968. Con hoàn toàn s ng trong hi n t i, nh ng con c ng hoàn toàn s ng trong i i.

Con ch m lo c u r i anh em,

Nh ng con khôc quên làm v i Chúa và vì Chúa.

Con h t s c t i n t i,
Nh ng v i t t c ánh sáng t tr i cao,
Con d n thân gi a tr n th ,
Nh ng v i tình yêu th n linh.

T t c i u y có ý ngh a gì?
N u con khôn mang ni m hy v ng l n lao nh t trong qu tim con?

☞ *T 5a: Ng i giáo dân, trong khi thi hành s m nh này c a Giáo h i, làm vi c tông trong Giáo h i c ng nh gi a i, trong ph m vi thiêng liêng c ng nh trong ph m vi tr n th . Hai ph m vi tuy khác bi t, nh ng trong ý nh duy nh t c a Thiên Chúa, chúng c liên k t v i nhau n n i chính Thiên Chúa mu n thâu tóm v tr l i trong Chúa Kitô thành m t t o v t m i, kh i s tr n gian và hoàn t t trong ngày sau h t. Trong c hai ph m vi, ng i giáo dân, v a là tín h u v a là công dân, ph i c h ng d n liên t c b ng m t l ng tâm Kitô giáo duy nh t.*

(Xem thêm: GH 36d; MV 42b, 43a, 57a, 72a).

969. Con hãy làm cho ng i công giáo tin t ng n g i Kitô h u, n g i gia ình, n g i v ch ng, n g i ngh nghi p.

H s h t chán n n, h s tràn y hy v ng vì h ý th c r ng ng āg i h s a h i n cùng ích.

☞ *ITx 2,12: Chúng tôi ā khuyên nh , khích l , van nài anh em s ng x ng áng v i Thiên Chúa, ng kêu g i anh em vào N c c a Ng i và chia s vinh quang v i Ng i.*

(Xem thêm: Rm 5,1-2).

☞ *GH 35a: N u giáo dân v ng lòng tin c y mà l i d ng th i gian hi n t i (x. Ep 5,16; Cl 4,5) và kiên trì trÔng i m t ngày kia s n (x. Rm 8,25), h s t ra là con cái c a l i h a; nh ng ni m hy v ng ó, h khôn nêu gi u kín trong lòng, trái l i h ph i di n t nó qua nh ng c c u c a cu c s ng tr n gian, b ng cách hoán c i khôn ng ng và chi n u ch ng l i «bá ch c a th gian t m t i này và b n tà th n» (Ep 6,12).*

(Xem thêm: GH 9b, 13c, 35c, 41e; MV 1; HN 12).

970. Làm m t cu c cách m ng: ng em i ng i công giáo xa lìa môi tr ng, quây qu n quanh các vi c thiêng liêng.

y ng i công giáo mang ni m hy v ng c a mình xâm nh p môi tr ng.

971. Con hãy c g ng, dù y u u i sa ngã, hãy xin Chúa th tha và ti p t c ti n. Trên vō ài, trong v n ng tr ng qu c t , các l c s c ng l m l n ngã q y, bì nhi u cù m, b th ng tích, nh ng c vùng d y, c hy v ng, h ā o t gi i vô ch qu c t .

☞ *Mt 26,75: Ông Phê-rô s c nh l i c Giêsu ā nói: «Gà ch a k p gáy thì anh ā ch i Th y ba l n». Ông ra ngoài, khóc lóc th m thi t.*

(Xem thêm: Lc 7,37-38; 23,41-42).

972. Không th quan ni m c m t Kitô h u không mê say m hy v ng ng p tràn th gi i.

☞ *GH 10a: T t c các môn c a Chúa Kitô, trong khi kiên tâm c u nguy n và cùng nhau ca t ng Thiên Chúa (x. Cv 2,42-47), h ph i dâng mình làm hy v t s ng ng, thánh thi n p lòng Thiên Chúa (x. Rm 12,1), ph i làm ch ng v Chúa Kitô trên kh p m t t và trình bày ni m hy v ng v cu c s ng v nh c u mà h ôm p cho nh ng ai ang khao khát (x. 1Pr 3,15).*

(Xem thêm: MV 1,39b,43a; T 7e).

973. «Các b n Th H m i» (GEN) ph i là «thanh niên c a hy v ng», vì v i hy v ng, các b n s luân luân h nh phúc và các b n s làm cho m i ng i h nh phúc (Chiara Lubich).

974. Con h i ch ng nào có th xin «t ch c tông », ngh vi c tông c. Công vi c tông có th thay i tùy kh n ng, tu i tác, nh ng s m nh tông con ã nh n lanh do phép Thánh t y và Thêm s c, ch ch m d t v i h i th cu i cùng, nh Chúa Giêsu khi nói «hoàn t t» trên Thánh giá.

☞ *Pl 1,23-25: Vì tôi b gi ng co gi a hai àng: ao c c a tôi là ra i c v i c Kitô, i u này t t h n b i ph n: Nh ng l i i này thì c n thi t h n, vì anh em. Và tôi bi t ch c r ng tôi s l i vâ bên c nh t t c anh em giúp anh em t n t i và c h ng ni m vui c tin mang l i cho anh em.*

975. Gia ình công giáo là t ng lai, là hy v ng c a H i thánh. Ph i ng viên toàn l c gia ình công giáo theo t i ng g i c a H i thánh, lôi cu n và thúc y h loan Tin m ng cho th gi i, m t th gi i càng ngày càng có nhi u ng i khô o.

976. Con hãy hy v ng luôn luôn, ng chán n n vì nh ng khó kh n n i b , ngay trong vi c tông . Nh Thánh Phaolô: «K thi vì ghen t ng và ganh t ; nh ng k thi vì thi n c m mà rao gi ng c Kitô... Can chí! Mi n là c Kitô c rao truy n thì tôi vui m ng và tôi c vui m ng luôn!» (Pl 1,15.18).

977. Con ng th t v ng vì thi u ph ng ti n. M t v H ng y giáo ch ã nói: «Chúng ta hãy dùng ph ng ti n c a các thánh Tông : các ngài gi ng d y và vi t th ; v i ch ng y, các ngài ã chinh ph c th gian. Các ngài âu có máy móc. Cha ch s con «quá k thu t» mà «h n khôn tông ».

978. Ch m này n i ti p ch m kia, ngàn v n ch m thành m t ng dài.
Phút này n i ti p phút kia, muôn tri u phút thành m t i s ng.
Ch m m i ch m cho úng, ng s p.

S ng m i phút cho t t, i s thánh.
ng hy v ng do m i ch m hy v ng.
i hy v ng do m i phút hy v ng.

☞ *ICr 10,31: Dù n, dù u ng, hay làm b t c vi c gì, anh em hãy làm t t c tôn vinh Thiên Chúa.*

37. S NG HY V NG

979. tóm k t nh ng t t ng con ā suy ng m tr c ây, Cha mong con h ng ngày nh n các i u n s sau ây, khác nào nh ng t m b ng ch l i i trên ng Hy v ng c a con:

Con mu n th c hi n m t cu c cách m ng: canh tân th gi i. Hoài bão l n lao ó, s m nh cao p ó, Chúa trao cho con, con thi hành v i «quy n l c Chúa Thánh Th n». M i ngày con chu n b L Hi n Xu ng m i quanh con.

980. Con xúc ti n m t chi n d ch: làm cho m i ng i h nh phúc. Con hy sinh mình t ng giây phút v i Chúa Giêsu, em an bình trong tâm h n, phát tri n th nh v ng cho các dân t c. ng l i tu c th m kín và thi t th c!

981. Con n m v ng m t ng l i tông : «thí m ng vì anh em», vì không có tình yêu nào l n lao h n (x. Ga 15,13). Con hao mòn t ng giây phút và s n sàng tiêu hao chinh ph c anh em v v i Chúa.

982. Con hô m t kh u hi u: «T t c hi p nh t», hi p nh t gi a các ng i công giáo, hi p nh t gi a các Kitô h u, hi p nh t gi a các dân t c. Nh Chúa Cha và Chúa Con là m t (x. Ga 17,22-23).

983. Con tin m t s c m nh: Thánh Th . Th t Máu Chúa s làm cho con s ng, «Ta ā n, là chúng c có s s ng, và có m t cách d i dào» (Ga 10,10). Nh Manna nuôi dân Do Thái i ng v t h a, Thánh Th s nuôi con i cùng ng Hy v ng (x. Ga 6,53).

984. Con mang m t ng ph c, nói m t ngôn ng : Bác ái là ch ng tích bi t con là môn Chúa (x. Ga 13,35), là d u hi u r mà khó ki m nh t.

Bác ái là sinh ng s m t mà Thánh Phaolô cho là cao tr ng h n ti ng nói c a loài ng i và các thiên th n, là ngôn ng c nh t s t n t i trên Thiên àng (x.1Cr 13,1).

985. Con n m m t bí quy t: C u nguy n. Không ai m nh b ng ng i c u nguy n, vì Chúa ā h á ban t t c . Khi các con hi p nhau c u nguy n có Chúa gi a các con (x. Mt 18,20). Cha tha thi t khuyên con, ngoài gi kinh, hãy c u nguy n m i ngày t i thi u m t gi , n u c hai gi càng t t. Không ph i là m t mát vô ích âu! Trên quang ng Cha i, Cha ā th y l i thánh Têrêxa Avila ng nghi m: «Ai không c u nguy n, không c n ma qu lôi kéo, s t minh sa xu ng ho ng c».

986. Con gi m t n i quy: Phúc âm. ó là hi n pháp trên t t c m i hi n pháp, là hi n pháp Chúa Giêsu ā l i cho các Tông (x. Mt 4,23). Hi n pháp y khong khô khan, ph c t p, gò bó nh các hi n pháp khác, ng c l i, linh ng, nhân h u, làm ph n kh i tâm h n con.

M t v thánh ngoài Phúc âm là «thánh gi ».

987. Con trung thành theo m t v lanh o là Chúa Kitô và i di n c a Ngài: c Giáo Hoàng, các Giám m c, k v các thánh Tông (x. Ga 20,22-23). Hãy s ng và ch t vì H i thánh nh Chúa Kitô. ng ngh ch t vì H i thánh m i hy sinh. S ng vì H i thánh c ng òi h i nhi u hy sinh.
988. Con có m t tình yêu: M Maria, Thánh Gioan Maria Vianney ã nói: «M i tình u c a tôi là M Maria». Nghe M s khong l m l c, ho t ng vì M s khong th t b i, làm vinh danh M s c s ng i i.
989. Con có m t s khôn ngoan: Khoa h c Thánh giá (x.1Cr 2,2). Nhìn Chúa Giêsu trên thánh giá, con gi i quy t ngay c v n ang khi n con xao xuy n. Thánh giá là tiêu chu n ch n l a và quy t nh, tâm h n con s bình an.
990. Con có m t lý t ng: h ng v Chúa Cha, m t ng i Cha y yêu th ng. C cu c i Chúa Giêsu, m i t t ng, hành ng u nh m m t h ng: «... cho th gian bi t là Ta yêu m n Cha, và nh Cha truy n d y Ta sao, Ta làm nh v y» (Ga 14,31), «Ta h ng làm nh ng s p lòng Ng i» (Ga 8,29).
991. Con ch có m t m i lo s : t i l i. Tri u ình Hoàng Hy l p ã nhóm h p bàn cách tr thù thánh Gioan Kim Kh u vì Ngài ã th ng th n khi n trách Bà Hoàng H u.
 K ho ch I: B tù.
 «Nh ng ông y s c d p c u nguy n, ch u khó vì Chúa nh ông h ng mong mu n».
 K ho ch II: L u ày.
 «Nh ng i v i ông y, âu c ng là t Chúa».
 K ho ch III: T hinh.
 «Ông s c t o, chúng ta s tho mān nguy n v ng ông: c v v i Chúa».
 «T t c k ho ch I, II, III, khong làm cho ông au kh , ng c l i ông s vui s ng ch p nh n».
 K ho ch IV: «Ch có m t i u ông khi p s nh t, g m ghét nh t là t i l i, nh ng b t ông ph m khong c!»
 N u con ch s t i, thì khong ai m nh h n con.
992. Con ôm p m t c nguy n: «N c Cha tr n, ý Cha c thành s , d i t c ng nh trên tr i» (Mt 6,10).
 D i t l ng dân bi t Chúa nh trên tr i.
 D i t m i ng i kh i s yêu nhau nh trên tr i.
 D i t āb t u h nh phúc nh trên tr i.
 Con s n l c th c hi n nguy n v ng y.
 Kh i s em h nh phúc thiên àng cho m i ng i ngay t tr n th .
993. Con ch thi u m t i u: «Có gì em bán mà cho k khό, và ng i s có m t kho tàng trên tr i, o n hãy n theo Ta!» (Mc 10,21), ngh a là con ph i d t khoát. Chúa c n h ng tình nguy n thoát ly!
994. Con dùng m t ph ng pháp tông h u hi u: ti p xúc hoà minh, nh p th v i m i ng i hi u, nghe, yêu m i ng i.
 Ti p xúc h u hi u h n gi ng, h n vi t sách. Ti p xúc gi a ng i v i ng i, lòng bên lồng, bí quy t b n , bí quy t thành công.

995. Ch có m t vi c quan tr ng nh t, Maria ã ch n ph n t t nh t: ng i bên Chúa (x. Lc 10,41-42). N u con không s ng n i tâm, n u Chúa Giêsu không ph i là linh h n các ho t ng c a con thì... Con th y nhi u, hi u nhi u r i, Cha mi n nói.
996. Con ch có m t c a n: «Thánh ý Chúa Cha» (x. Ga 4,34) ngh a là con s ng, con l n lén b ng ý Chúa, con hành ng do ý Chúa. Ý Chúa nh th c n làm con s ng m nh, vui; ngoài ý Chúa con ch t.
997. Con ch có m t giây phút p nh t: giây phút hi n t i (x. Mt 6,34; Gc 4,13-15). S ng trong tình yêu Chúa cách tr n v n, i con s tuy t p n u k t tinh b ng t ng tri u giây phút p nh t. Con th y n s , không ph i khó!
998. Con ch có m t tuyên ngôn: «Phúc th t tám m i». Trên núi, Chúa Giêsu ã tuyên b : «Bát phúc» (x. Mt 5,3-12). Hãy s ng nh v y, con s n m c h nh phúc r i rao truy n cho m i ng i con g p.
999. Con ch có m t công vi c quan h : B n ph n, không k l n hay nh , vì lúc y «con làm vi c c a Cha con» trên Tr i. Ngài ch nh cho con th c hi n ch ng trình c a Ngài trong l ch s (x. Lc 2,49; Ga 17,4).
- Làm b n ph n là ng l i tu c ch c ch n nh t, n s nh t. Nhi u ng i bày v m t l i tu c r c r i, r i phàn nàn là khó!
1000. Con ch có m t cách nêu thánh: n Chúa và ý chí con (x.1Cr 15,10). Chúa không bao gi thi u n; con có ý chí không?
1001. Con ch có m t ph n th ng: Thiên Chúa (x. Mt 25,21.23; 2Tm 4,7-8; Kh 2,26-28; 3,21; 22,12-14).
- Khi Chúa h i Tôma Aquinô: «Con ã vi t r t úng v Ta, con mu n ph n th ng nào?» – «Con ch mu n Chúa!»

THÁNH GIUSE

- 1) Thánh Giuse không s ng lâu nghe Chúa Giêsu gi ng d y, ho c c cu n Phúc âm u tiên do thánh Matthêu chép vào gi a th p niên 80-90. Nh ng Ngài ã s ng Phúc âm tr c khi có sách Phúc âm. Ngài ã th c hi n c s th ng nh t gi a chiêm ni m và ho t ng. Con th ng m nhìn cu c i tuy t di u y d i ba kхиá c nh:
- a) Thánh Giuse l ng nghe L i Chúa, ón nh n L i Chúa và gìn gi L i Chúa (x. Mt 1,18-25). L i Chúa ây tr c h t chính là Ngôi L i Nh p Th . H nh phúc ch ng nào lúc c nghe L i Chúa Giêsu, c Ng i g i là cha! Thánh Giuse ã s ng «Phúc âm nguyên ch t», «Phúc âm b ng x ng th t». Con ng c Thánh Kinh nh b t c sách nào khác, nh ng qua m i dòng ch trong ó, con hãy l ng nghe L i Chúa nói v i con, nh ng Thánh Giuse.
- b) Thánh Giuse ã s ng L i Chúa: Ngài s ng v i L i Chúa, b ng L i Chúa và vì L i Chúa. Ngài h ng ghi t c vào lòng và suy ni m m i l i Chúa Giêsu nói, ngay khi ng i còn bé (x. Lc 2,41-52). Ngài ã c L i Chúa qua các bi n c (x. Mt 2,1-23). Con hãy xin Thánh Giuse t p cho con bi t « c» L i Chúa, bi t « ánh v n» L i Chúa... Con ng c nhiên sao? Hãy xem ng i mù ch : h âu có mù! H v n nhìn th y các m u t nh ng không ánh v n c, v n nhìn th y ch mà c không ra. Là m t tâm h n t n hi n, m t Kitô h u ngoan o, th mà l m lúc con l i m c «n n mù L i Chúa»: c m t tranh Thánh Kinh, con không th y gì c ; th m chí ngày nào c ng nghe L i Chúa, c ng th a «T n Chúa», «L y Chúa Kitô, ng i khen Chúa», nh ng r i ch ng hi u gì, coi L i Chúa ch ng có «g -ram» nào h t, còn thua c ch ng trình Truy n hình n a!
- c) Thánh Giuse th c hi n L i Chúa. L i Chúa ã i sâu vào cu c s ng c a Ngài, lay chuy n và i m i i Ngài. Ngài ch p nh n «ch u liênl y» vì L i Chúa: v t v tr n sang Ai-c p (x. Mt 2,13-14), au xót khi nghe Simêon tiên báo Con mình s ch u kh n n (x. Lc 2,33-35)... Không gi cho riêng mình, Ngài chia s L i Chúa v i m i ng i, nh t là v i M Maria. Sung s ng bi t ng n nào! Vì «L i Chúa là chân lý, và chân lý gi i thoát» (x. Ga 8,31-32) kh i nh ng ê hèn c a nhân lo i, nêu hi u c L i Chúa, Giuse và Maria ã b m i s , ch p nh n m i h u qu , trung thành gìn gi kho tàng quý yêu y. ó là h nh phúc l n nh t trên i. L i Chúa ã gây nêu «cu c cách m ng Kitô giáo»: Thánh Giuse ã nêu cao giá tr c a lao ng; Ngài ã ánh tan thành ki n gai c p: dù thu c dòng dõi vua avít, dù là cha nuôi ng C u Th , Ngài v n không ng i làm m t ng i th m c t m th ng (x. Mt 13,55). Ngài ã nêu g ng sáng trong cu c s ng gia ình.
- 2) Thánh Giuse không c phúc tham d Thánh l , không c phúc r c l . ó có th là hoàn c nh c a con bây gi hay trong t ng lai, vì i u ki n sinh ho t, vì công tác không thu n ti ... Lúc y, con hãy nh l i Công ng Vaticanô II: «Giáo h i luôn tôn kính Thánh Kinh nh chính Thân Th Chúa, nh t là trong Ph ng v thánh, Giáo

h i không ng ng l y bánh ban s s ng t bàn ti c L i Chúa, c ng nh t bàn ti c Minh Chúa Kitô ban phát cho các tín h u» (x. MK 21), Thánh Giuse ã s ng bên c nh Ngôi L i làm ng i, r c L i c a Ng i vào lòng. Thánh Giuse ã k thi p v i Chúa Giêsu, i Ngài ã nêu m t v i L i Chúa. Có giây phút chiêm ng m nào, có l i c u nguy n nào t t p h n, cao c h n? Nh bí tích Thánh Th , Chúa Giêsu có th hi n di n nhi u n i, còn nh ng n i không có Thánh Th , Ng i c ng có th hi n di n nh L i Ng i (x.1Ga 2,24).

Dù không c r c l hay c r c l m i ngày, con hãy ti p t c s ng L i Chúa (x. Mt 4,4; Lc 4,4).

Các sách thiêng liêng th ng xem Thánh Giuse nh m u g ng c a i n i tâm thâm tr m, i u này r t úng. Nh ng n u xem Ngài nh m t th y dòng kh tu cảm l ng, vi n lý r ng Phúc âm ã không ghi l i m t l i nào c a Ngài, thì cha không ng ý. Cha ngh r ng: s d Phúc âm không nh c l i l i nào c a Thánh Giuse, là vì nh t t c m i ng i, Ngài ã nói nh ng câu r t thông th ng trong cu c s ng. Ch có i u là Ngài ã nói v i tình th n Phúc âm. Chúa Giêsu ã nói su t ba m i n m tr c khi i gi ng d y, nh ng sách Phúc âm âu có ghi l i m t l i nào trong kho ng th i gian r t dài này! Con không ph i là nhà hùng bi n, giáo s , v n hào, chính tr gia... cho nên không ai ghi l i l i con. Nh ng c ng nh Thánh Giuse, con hãy dùng nh ng l i n s , thông th ng mà mang l i h nh phúc, vui t i, an bình cho nhi u ng i. V i m i ng i con g p m i ngày, con hãy c nh ng bài «tham lu n tình th ng», nh ng kinh «Magnificat v n v n, d th ng».

Cha không mu n tách lìa lòng sùng kính M Maria v i vi c tôn kính Thánh Giuse. Vì x a tr n gian M Maria và Chúa Giêsu không th yêu quý và tin c y ai h n Thánh Giuse (x. Lc 8,21). Qua Ngôi L i Nh p Th , ch c ch n Thánh Giuse k thi p v i M Maria còn m t thi t h n m i ôi b n khác, vì L i Chúa em l i hi p nh t cho các tâm h n, khác nào hai cành nho, m t khi ã c t c b h t l p v «tr n t c» bên ngoài, c em ghép vào thân nho là Ngu n S ng. T t c cùng chung m t nh a s ng, m t sinh l c và tr nên M t.

« ng Hy V ng» c t d i s b o tr c bi t c a Thánh Giuse nêu g i là «Công trình c a Thánh Giuse» (Opus Joseph).

Nguy n v ng tha thi t c a cha là các con hãy dâng hi n cu c i cho M Maria và Thánh Giuse, tr nêu nh ng « a con iên» c a các Ngài, và nh các Ngài a các con n v i Chúa Giêsu.

Các con hãy s ng và làm cho ng i khác thích s ng tâm tình dâng hi n y nh các con.

